

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อ
วิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา
: กรณีศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และ
มนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เสรีตานนท์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
ศาสตราจารย์ ดร. สำเนาวั ขจรศิลป์ (นักวิจัยที่ปรึกษา)
ทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ (MRG5380234)

มิถุนายน 2555

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อ
วิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา
: กรณีศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และ
มนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เสรีตานนท์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
ศาสตราจารย์ ดร. สำเนา ขจรศิลป์ (นักวิจัยที่ปรึกษา)

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกอ. และ สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: MRG5380234

ชื่อโครงการ: ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษานิสิตนักศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์

ชื่อนักวิจัยและสถาบัน: ผศ.ดร.ศิริพร เสรีตานนท์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

อีเมล: lasiriporn@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 16 มิถุนายน 2553 ถึง 15 มิถุนายน 2555

บทคัดย่อ: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์รวมทั้งศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำของอาจารย์ การรับรู้ความสามารถของตนและการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนเพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลโครงสร้างและโมเดลการวัดที่พัฒนาขึ้นระหว่างกลุ่มประเภทของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวนรวม 480 คน จาก 8 สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ให้ประเมินตนเอง โดยมีอัตราตอบกลับ 82% วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติวิเคราะห์ และโปรแกรม LISREL 8.72 ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตนักศึกษาจำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยและสร้างข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีวัดความกลมกลืน ได้แก่ $\chi^2 = 34.28$ ท้องศาอิสระ = 35 $p = .503$ GFI = .990 AGFI = .970 RMR = .006 RMSEA = .000 SRMR = .014 2) การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลทางตรงระดับต่ำต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) จิตลักษณะของนิสิตนักศึกษามีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางตรงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในโมเดลวิจัยสามารถร่วมกันอธิบายวิธีการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 72 และ 5) โมเดลโครงสร้างภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา นั่นคือ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่ศึกษา

คำหลัก: ภาวะผู้นำของครู วิธีการเรียน จิตลักษณะของผู้เรียน ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

Abstract

Project Code: MRG5380234

Project Title: Teacher Leadership Styles and Student Psychological Characteristics Affecting the Study Methods of Foundation English Courses in Higher Education Institutions: A Case Study of Education and Humanity/ Liberal Arts Students.

Investigator: Asst. Prof. Siriporn Seritanondh

E-mail Address: lasiriporn@gmail.com

Project Period: 16/06/2010 - 15/06/2012

Abstract: The purposes of this research were to study and develop a model of causal factors affecting the study methods of foundation English courses in higher education institutions and for studying correlation and influence of teacher leadership styles, self-efficacy perception and future-oriented self-control affecting the study methods via achievement motivation including the validation of the developed research model among groups of students with different sex, year study and types of institutions. The research sample consisted of 480 students from 8 institutions of both public and private sectors in Bangkok and metropolitan equally selected by multistage random sampling from 249 year 1 and 231 year 2 students respectively. Quantitative data collection was performed using questionnaire measuring the students self-report opinion, with 82 percent of response rate which was analyzed using statistical program and LISREL 8.72, in terms of qualitative data, in-depth interview was equally used among 40 students from both public and private institutions, then analyzed by analytic induction and summarized by comparing them with the empirical data revealing from quantitative analysis.

The research findings indicated the 1) the developed causal model was fit to the empirical data with all goodness of fit indices satisfying the required criteria : $\chi^2 = 34.28$, $df = 35$, $p = .503$, $GFI = .990$, $AGFI = .970$, $RMR = .006$, $RMSEA = .000$ and $SRMR = .014$ 2) Teacher leadership style had significantly lower-positive direct effect on Foundation English course study method. 3) student psychological characteristics affected significantly on Foundation English study methods of which most effect derived from direct effect. 4) teacher leadership style and student psychological characteristics mutually predicted students' study method of Foundation English at the percentage of 72 and 5) The developed research model was invariant across groups of students with different types of higher education institutions, sex, and year of study. In other words, the influence of self-efficacy perception in English learning, perceived teacher leadership style and future-orientation and self-control towards achievement motivation in learning Foundation English courses and the study methods of Foundation English courses are equal among groups of higher education institutions, sex, and year of study.

Keywords: teacher leadership, study methods, student psychological characteristics, foundation English

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยครั้งนี้ เกิดจากการสนับสนุนของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น (มชจ.) ซึ่งได้ร่วมกันให้ทุนวิจัยในโครงการนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้ส่งเสริมและให้โอกาสอันมีคุณค่าเช่นนี้แก่บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาศักยภาพทางวิชาการของตนได้ในระดับสูงสุด

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. สำเนา ขจรศิลป์ นักวิจัยที่ปรึกษาโครงการที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อความถูกต้องสมบูรณ์ของงานวิจัยฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย อดีตอาจารย์ที่ปรึกษาดุสิตบัณฑิต ศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ จันทวานิช และคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ด้านวิชาการด้านการวิจัย และแบบอย่างของความเป็นครูมืออาชีพที่ทรงคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบคำถามทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ตลอดจนขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆแก่ผู้วิจัยด้วยความเป็นกัลยาณมิตรที่ดียิ่ง

ท้ายนี้ขอกราบบูชาคุณบุพการีทั้งสองผู้มีพระคุณสูงสุดคือ คุณพ่อโสภณ เรืองพร และคุณแม่สมพร เรืองพร ผู้ให้ชีวิตและกำลังสติปัญญา อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและคุณค่าของการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งขอขอบคุณอาจารย์ไพศาล เสรีตานนท์ และนางสาวชนนิกานต์ เสรีตานนท์ ผู้เป็นที่รักและผู้อยู่เคียงข้างเสมอทั้งในยามทุกข์และสุข คุณความดีใดๆ ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุคคลทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้นด้วยจิตคารวะอย่างยิ่ง

ศิริพร เสรีตานนท์

มกราคม 2555

**ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษา
ที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษานิสิตนักศึกษา
กลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์
บทสรุปสำหรับผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน
ผู้วิจัย : ผศ.ดร.ศิริพร เสรีตานนท์ นักวิจัยที่ปรึกษา : ศ.ดร.สำเนา ขจรศิลป์**

.....

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์รวมทั้งศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำของอาจารย์ การรับรู้ความสามารถของตนเองและการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนเพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลโครงสร้างและโมเดลการวัดที่พัฒนาขึ้นระหว่างกลุ่มประเภทของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวนรวม 480 คน จาก 8 สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ให้ประเมินตนเอง โดยมีอัตราตอบกลับ 82% วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติวิเคราะห์ และโปรแกรม LISREL 8.72 ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตนักศึกษาจำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยและสร้างข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีวัดความกลมกลืน ได้แก่ $\chi^2 = 34.28$ ที่องศาอิสระ = 35 $p = .503$ GFI = .990 AGFI = .970 RMR = .006 RMSEA = .000 SRMR = .014 2) การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลทางตรงระดับต่ำต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) จิตลักษณะของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางตรงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในโมเดลวิจัยสามารถร่วมกันอธิบายวิธีการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 72 และ 5) โมเดลโครงสร้างภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา นั่นคือ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่ศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลและทดสอบสมมติฐานวิจัย

1) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานวิจัย

จากสมมติฐานวิจัยข้อที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กล่าวคือเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมตามโมเดลสมมติฐานที่สร้างจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เท่ากับเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อทำการวิเคราะห์โมเดล โดยพิจารณาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้อง พบว่าค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 34.28 ที่องศาอิสระเท่ากับ 35 ค่าความน่าจะเป็น (p) 0.503 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.990 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.970 ซึ่งทั้ง 2 ค่ามีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.006 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .000 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) น้อยกว่า 2 (0.979) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1 แสดงว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุดังกล่าว มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

2) ผลการตรวจสอบสมมติฐานอิทธิพลของตัวแปร

จากสมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้รับอิทธิพลทางตรงขนาดเล็ก (0.21) ทิศทางบวกและมีนัยสำคัญจากตัวแปรการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 แต่ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามสมมติฐานในข้อนี้

เมื่อพิจารณาสมมติฐานข้อที่ 3 การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองและการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา โดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง มีอิทธิพลทางตรงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมากกว่าตัวแปรเชิงสาเหตุอื่นๆ ด้วยขนาดอิทธิพลทางตรง 0.49 ทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่พบอิทธิพลทางอ้อมขนาดเล็กมาก (.03) ส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญ ส่วนการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมขนาดเล็กมาก (.06 และ .15 ตามลำดับ) ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3

สรุปผลการวิเคราะห์เส้นทางในสมการโครงสร้างได้ว่า วิธีการเรียนของนิสิตนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง (Direct Effect = 0.49) การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน (DE = 0.21) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ (De = 0.17) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (DE = 0.06) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อวิธีเรียนโดยส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้ตัวแปรแฝงทั้งสามสามารถอธิบายความแปรปรวนของวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา ได้ร้อยละ 72 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากสมมติฐานข้อที่ 4 จิตลักษณะเดิมลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการพิจารณาค่า R^2 พบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 72 กล่าวคือ สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานในข้อที่ 4

เมื่อพิจารณาสมมติฐานข้อที่ 5 โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลของภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ปรากฏว่า เมื่อบังคับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน ตัวแปรการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และตัวแปรการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษและวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ทำให้โมเดลต่างจากเมื่อไม่มีการบังคับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา ตามกลุ่มเพศ และกลุ่มชั้นปีที่ศึกษา แสดงว่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่ศึกษา จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 5

3) ผลจากการวิเคราะห์โมเดลวิจัยในประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ

นอกเหนือจากการตอบสมมติฐานวิจัยทั้ง 5 ประเด็นข้างต้น ยังมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

3.1) จากการพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 มีถึง 4 คู่ คือ ระหว่างการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการเรียนกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) .96 .85 .83 และ .82 ตามลำดับ และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงที่เหลือก็อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง โดยมีค่า r อยู่ระหว่าง .62 ถึง .77

3.2) จากการพิจารณาค่าอิทธิพลรวมสูงสุดระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดลวิจัย พบว่าการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมีอิทธิพลรวมขนาดสูงสุด (.83) และมีนัยสำคัญต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อันเป็นผลมาจากอิทธิพลทางตรงทั้งหมด ส่วนการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนมีอิทธิพลรวมขนาดปานกลาง (.52) และมีนัยสำคัญต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยเป็นผลมาจากอิทธิพลทางตรงเกือบทั้งหมด ในขณะที่การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการ

มุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลรวมขนาดเล็ก (.21) และมีนัยสำคัญต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน

3.3) นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 เพศ จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานไม่แตกต่างกันโดยมีแนวโน้มว่า นิสิตนักศึกษาจะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด

3.4) นิสิตนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ต่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับสูง โดยมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด

4) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษา พบว่า

4.1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา ได้แก่แรงจูงใจในตนเองมากกว่าแรงจูงใจจากอาจารย์ผู้สอนและจากตัวรายวิชาเรียนด้วยเหตุผลหลักคือ ต้องการนำภาษาอังกฤษไปใช้พัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาต่อการประกอบวิชาชีพ และในชีวิตประจำวันเช่น การเดินทางท่องเที่ยว ในด้านแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอนพบว่ามาจากปัจจัยย่อยสำคัญ ได้แก่การใส่ใจให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดและเป็นมิตรกับผู้เรียน และบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานชวนติดตาม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่วนแรงจูงใจจากตัวรายวิชา นิสิตนักศึกษาให้เหตุผลว่า ภาษาอังกฤษมีการออกเสียงที่ไพเราะ และการที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จะช่วยทำให้ตนมีความภูมิใจ สง่างาม และได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างมาก ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2) วิธีเรียนที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานประสบผลสัมฤทธิ์ดียิ่งขึ้นได้แก่ การเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ ซึ่งนิสิตนักศึกษาเลือกใช้มากกว่าวิธีเรียนแบบอื่นๆ โดยฝึกการสนทนากับอาจารย์เจ้าของภาษาบ่อยๆ เมื่อมีโอกาส เข้าฟังการบรรยายและอ่านตำราเพิ่มเติมควบคู่กับการทำแบบฝึกหัดภายใต้คำแนะนำของอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ

4.3) สิ่งที่นิสิตนักศึกษาไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ได้แก่การเรียนไวยากรณ์อังกฤษ ความรู้สึกกดดันที่ต้องพูดภาษาอังกฤษต่อหน้าชุมชน การฟังเนื้อหาที่เจ้าของภาษาพูดไม่ได้ครบถ้วนเนื่องจากไม่คุ้นกับศัพท์สำเนียง รวมทั้งการต้องทำการบ้าน หรือทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษตามลำพัง โดยนิสิตนักศึกษาชอบทำงานดังกล่าวเมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อน หรือมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำอยู่ใกล้ๆ นอกจากนี้ความรู้สึกสับสนกับโครงสร้างประโยคระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาแม่ เช่น การแปลจากหลังไปหน้าของภาษาอังกฤษที่ตรงข้ามกับภาษาไทย การเลือกใช้คำศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษที่มีความหมายไม่เป็นไปตามบริบทหรือเจตนาจริงได้อย่างถูกต้อง อันนำไปสู่การขาดความมั่นใจและเจตคติในทางลบต่อการเรียน การพูดการฟังและการเขียนภาษาอังกฤษในเวลาต่อมา

5) ผลจากการเทียบเคียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.1) ผลการเทียบเคียงด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับข้อมูลเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกันในตัวแปร 2 คู่ คือ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน

5.2) ผลการเทียบเคียงค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาจากตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ตัว พบว่า ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดมาจากแรงจูงใจจากตัว

อาจารย์ จึงไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งพบว่าแรงจูงใจที่มาจากตัวผู้เรียนมีความถี่ในการตอบมากที่สุด และรองลงไปคือ แรงจูงใจที่มาจากตัวอาจารย์ผู้สอน

5.3) ผลการเทียบเคียงค่าเฉลี่ยด้านวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน พบว่านิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน เลือกวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด โดยมีความสอดคล้องกันทั้งผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

จากข้อสรุปผลการวิจัยที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นประเด็นหลักในการให้ข้อเสนอแนะตามลำดับในหัวข้อถัดไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

1) ผลการวิจัยพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ผู้สอนจึงควรใช้จิตวิทยาในการจูงใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบของการให้ตัวเสริมแรงในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจไปสู่จุดมุ่งหมายในการเรียน และเห็นประโยชน์จากการเรียนภาษาอังกฤษทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบวิชาชีพ โดยการจูงใจผู้เรียนดังกล่าวอาจใช้กลยุทธ์หลายๆ อย่างสอดแทรกในเทคนิคการสอนของอาจารย์ อาทิ การสร้างความคาดหวัง ซึ่งเป็นการตั้งเป้าหมายหรือความปรารถนาของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความคาดหวังทำให้เกิดพฤติกรรมเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมการเรียน ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนยกระดับผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยต้องพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังว่าเขาควรจะได้ ในขณะเดียวกันก็จะช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษในระดับสูงขึ้น อันจะเป็นแรงจูงใจในทิศทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษในครั้งต่อไป

เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้สอนอาจนำมาใช้อย่างได้ผลดี อาจเป็นการสร้างแรงจูงใจเชิงรุกหรือ proactive motivation กล่าวคือ การดึงศักยภาพของผู้เรียนที่ยังเหลืออยู่อีกมากออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนเองและต่อชั้นเรียน ซึ่งบางครั้งอาจต้องสร้างสถานการณ์หลอกให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจโดยใช้สิ่งเร้าทั้งประเภทที่เป็นบวกและลบตามแนวคิดของ Atkinson ที่กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามนุษย์กระทำการใด ย่อมหวังได้รับความสุขความพอใจจากความสำเร็จ และหลีกเลี่ยงความล้มเหลว นั่นคือมีทั้งความต้องการและความกลัวซึ่งเปรียบเสมือนเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงของชีวิตที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ชีวิตเดินไปสู่เป้าหมายได้เร็วกว่า อาจารย์ผู้สอนจึงควร **เพิ่มความต้องการความสำเร็จ** ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนจากการ **สร้างความกลัวความล้มเหลว** ควบคู่กันไป

อย่างไรก็ตาม เทคนิควิธีการเหล่านี้ ควรต้องนำมาใช้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอควบคู่กับการฝึกให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง เพื่อให้วินัยดังกล่าวเป็นตัวแปรซึ่งทำหน้าที่ควบคุมตนของผู้เรียนอย่างได้ผลดียิ่งขึ้น

2) ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองมีอิทธิพลรวมขนาดปานกลาง และมีความสัมพันธ์ในระดับสูงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่ง

ผลการวิจัยยังพบว่านิสิตศึกษามีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด

ผลการวิจัยในประเด็นนี้ ย่อมจะยืนยันได้ว่าอาจารย์ผู้สอนยังคงมีบทบาทสำคัญมากในกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน นิสิตนักศึกษาจะเลือกใช้วิธีการเรียนที่สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อระดับความรู้ความสามารถที่พวกเขารับรู้เกี่ยวกับตนเอง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงควรต้องดำเนินการดังนี้

2.1) ตรวจสอบความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนก่อนเริ่มสอน เพื่อจะได้ทราบความรู้เดิมด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน และจัดเนื้อหาที่จะสอนให้มีความเหมาะสม สัมพันธ์กับเนื้อหาเดิม โดยต้องเป็นเนื้อหาที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน เหมาะสมกับวัย ระดับชั้นเรียน สภาพแวดล้อมในห้องใกล้เคียงและจำเป็นต้องใช้บ่อยโดยเฉพาะทักษะฟัง พูดและเขียน เพราะการเรียนแบบมีจุดมุ่งหมาย รับรู้ถึงประโยชน์ที่ตนสามารถนำไปใช้ได้จริง และมีโอกาสที่จะใช้ได้อีก จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ กระตือรือร้นและใส่ใจแสวงหาคำตอบที่สามารถจะตอบ โจทย์ความต้องการอันจำเป็นสำหรับตนได้เป็นอย่างดี

2.2) จัดสภาพการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะการเรียนแบบร่วมมือ ให้มากที่สุด อาทิเช่น การกำหนดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนด้วยการได้ทำที่ภาษาอังกฤษอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสร่วมได้ทำที่ โดยยุติได้มาจากการให้ผู้เรียนระดมสมอง ลงคะแนนเสียง ซึ่งควรจะเป็นเรื่องกว้างๆ ทั่วๆ ไป ผู้เรียนในแต่ละทีมจะใช้เวลาค้นคว้าหาข้อมูลมาได้ว่าที่ กำหนดเกณฑ์การประเมินและกำหนดวิธีการให้ผู้ชม (เชียร์) ให้คะแนน เทคนิคนี้จะช่วยฝึกทักษะหลายๆ ด้านให้กับ นิสิตนักศึกษา ทั้งด้านการใช้ภาษา โดยเฉพาะการพูดและการฟัง ทักษะการทำงานเป็นทีม ฝึกภาวะ ผู้นำผู้ตาม ฝึกความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งการรู้จักประนีประนอมโน้มน้าวใจ ด้วยเหตุและผลในเชิงประจักษ์ที่สามารถอ้างอิงได้ เรียนรู้การสำรวจข้อมูล การสังเกตสิ่งต่างๆ และการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายตลอดจนเรียนรู้ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน มี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กระตุ้นและท้าทายศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยอาจารย์ผู้สอนจะคอยช่วยให้คำปรึกษาในการใช้ถ้อยคำสำนวนที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนแต่ละทีม เมื่อการได้ทำที่สิ้นสุดในแต่ละครั้ง จะมีการสรุปศัพท์สำนวนการใช้ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและมีการรวบรวม บันทึกไว้ เป็นต้น

3) ในประเด็นที่ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลรวมระดับต่ำต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งอาจมีปัจจัยด้านสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สถานภาพที่ต่างกัน และช่วงวัยที่แตกต่างกันไม่ว่าจะมากน้อยก็ตาม อาจทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่พึงพอใจและรู้สึกผ่อนคลายมากกว่าเมื่อได้พูดคุยหรือปรึกษาหารือ ทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันและมีสถานภาพเดียวกัน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงอาจใช้กลยุทธ์การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ให้เพื่อนของผู้เรียนช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ในหัวข้อต่างๆ แบบใกล้ชิด อาจจะเป็นตัวต่อตัว หรือกลุ่มขนาดเล็กตามความเหมาะสม เพื่อนผู้ช่วยสอนอาจศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีเดียวกัน แต่มีความสามารถสูงกว่า หรืออาจเป็นผู้เรียนซึ่งกำลังศึกษาในระดับที่สูงกว่าก็ได้ เนื่องจากผลการวิจัยประการหนึ่งพบว่า รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลรวมขนาดเล็กต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน แม้ว่าตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงก็ตาม ซึ่งอาจเนื่องจากช่องว่างบางประการเช่น ช่วงวัยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ดังนั้นวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะให้ผลดี ช่วยการเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากการใช้ภาษาของเพื่อนในวัยเดียวกัน โดยที่

อาจารย์ผู้สอนต้องจับคู่ผู้ช่วยสอนกับผู้เรียนให้เหมาะสมและฝึกผู้ช่วยสอนให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และภารกิจตลอดจนสอนเคล็ดลับในการเป็นผู้สอนให้ด้วย เช่น ต้องใจเย็น ไม่เร่งเร้าผู้เรียน และจัดบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นต้น ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนต้องให้กำลังใจผู้ช่วยสอน เช่น ประกาศเกียรติคุณให้เป็นที่ยอมรับ ให้เกียรติบัตรหรือรางวัลเล็กๆ น้อยๆ เช่น โล่รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ เสื้อยืดทีม อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น เป็นต้น

4) จากการศึกษาที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของต้นตอต่างมีอิทธิพลและความสัมพันธ์กับวิธีเรียนซึ่งนิสิตนักศึกษาเลือกใช้เพื่อให้สามารถสนองตอบเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษของตน ดังนั้นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้สอนจึงได้แก่การใช้เทคนิควิธีการวัดประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีลักษณะที่หลากหลาย เนื่องจากผลของการวัดและประเมินผลการเรียนในแต่ละครั้งควรจะเป็นตัวเสริมแรงทางบวกให้แก่ผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมประกอบบทเรียนในแต่ละครั้งให้มาก จะช่วยดึงศักยภาพของผู้เรียนได้ครบทุกทักษะ สิ่งสำคัญของกระบวนการวัดและประเมินผลในกรณีนี้คือ การสร้างแรงจูงใจจากภายนอก ผู้เรียนย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนทั้งจากคำชมและการตำหนิ นั่นคือ พวกเขาสามารถรับได้ทั้งการเสริมแรงบวกและการเสริมแรงลบ แต่การชมเป็นการให้กำลังใจที่ทำให้ผลการเรียนดีมากกว่าการตำหนิเพียงอย่างเดียว (Hurlock, 1925) ในสถานการณ์ทั่วไปผู้เรียนต้องการกำลังใจจากผู้สอน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการคำแนะนำจากอาจารย์ในสิ่งที่ตนทำไม่ถูกต้องหรือทำได้ไม่ดีเท่าที่ตนคาดหวัง ทั้งนี้ ความน่าสนใจของบทเรียน งานที่ท้าทายความสามารถ งานที่เปิดโอกาสให้ได้เลือกทำ งานที่มีคำตอบแทน และงานที่สร้างชื่อเสียง ล้วนแต่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะทำให้สำเร็จและในการพัฒนาตนเองของผู้เรียนอย่างได้ผล ซึ่งผู้สอนสมควรพิจารณานำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยในภาพรวมประกอบกับการให้สัมภาษณ์ของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มหนึ่ง ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในรายวิชาดังกล่าวมานับไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารหลักสูตรดังนี้

1. ในการปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้ง ควรให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานได้มีบทบาท มีส่วนร่วมด้วยเสมอ ด้วยเหตุที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบาย และตามแผนซึ่งสาขาวิชากำหนด ย่อมรับทราบปัญหาอย่างใกล้ชิดโดยตรง ทั้งในด้านความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชา ความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้หลักสูตร กล่าวคือควรใช้กระบวนการตรวจสอบประสิทธิภาพของการดำเนินงาน PDCA ตามวงจร Deming เป็นแกนหลักเริ่มตั้งแต่การประชุมวางแผนงานร่วมกัน (ขั้นตอน P=Plan) ในการที่จะปรับปรุง ปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (ขั้นตอน D=Do) อันได้แก่การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลดีตามแผนที่กำหนด ซึ่งคงต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร โดยจะมีการประเมินผลของกระบวนการในขั้นตอนนี้เป็นระยะๆ (ขั้นตอน C=Check) เช่น ทุกสิ้นภาคการศึกษา เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของการดำเนินงานของแต่ละช่วงตอนว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ สืบเนื่องมาจากปัจจัยใดบ้าง จากนั้นจึงนำผลจากการ

วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งและปัญหาอุปสรรคต่างๆ จากการดำเนินงานมาประชุมพิจารณาร่วมกัน เพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ **ปรับปรุงแผนงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป** (ขั้นตอน A=Act)

2. นอกเหนือจากการเปิดกว้างให้อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐานของสถาบันอุดมศึกษาแล้ว แหล่งข้อมูลสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้แก่ข้อมูลซึ่งมาจากผู้ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการนำหลักสูตรมาปฏิบัติ นั่นคือตัวผู้เรียนหรือนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นผู้มีหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรจึงสมควรที่จะต้องทำการสำรวจความต้องการ ความพึงพอใจ ตลอดจนข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะต่างๆ จากนิสิตนักศึกษาด้วย อันจะเป็นอีกหนึ่งมุมมองที่ก่อให้เกิดภาพสะท้อนของผลการดำเนินงาน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การวางแผนปรับกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ให้สามารถสนองตอบความต้องการของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับสูง

ทั้งนี้การปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรได้รับการพิจารณาจัดเตรียมการดำเนินงานล่วงหน้าก่อนกำหนดอย่างน้อย 1 ปี

3. ควรจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับ**ปรับพื้นฐาน**ของผู้เรียนก่อนที่จะให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานวิชาแรกของหลักสูตร อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวผู้เรียนและต่ออาจารย์ผู้สอน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์พบว่า มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยมีพื้นฐานความรู้ในภาษาอังกฤษไม่มากพอหรือไม่ได้มาตรฐานตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนั้นจึงควรจัดทำเนื้อหา รายวิชาภาษาอังกฤษเสริมซึ่งเน้นความรู้ด้านไวยากรณ์และการใช้ภาษาอังกฤษโดยอาจจัดอาจารย์ผู้สอนที่เป็นคนไทยเนื่องจากจะมีความเข้าใจในธรรมชาติ อุปนิสัยพื้นฐานและวัฒนธรรมของผู้เรียนเป็นอย่างดี นอกจากนั้นอาจารย์ผู้สอนคนไทยมักจะปฏิบัติงานประจำในสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถขอคำปรึกษาและคำอธิบายเพิ่มเติมได้สะดวก ส่วนการเน้นทักษะการฟังการพูด อันเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษควรเริ่มเมื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเน้นผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาหรืออาจารย์คนไทยซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้เทียบเท่าเจ้าของภาษา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบวิธีเรียนการสอนอื่นๆ มาเป็นตัวแปรเพิ่มเติมในโมเดลสมมติฐานวิจัย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยอาจใช้รูปแบบการศึกษาในเชิงคุณภาพเป็นหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบและเทคนิควิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับนโยบายการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
1.8 สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ตอนที่ 1 รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์.....	11
1.1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	11
ทฤษฎีภาวะผู้นำของ Hersey and Blanchard.....	12
ภาวะผู้นำของอาจารย์มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	14
1.2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำ.....	18
2.2 ตอนที่ 2 จิตลักษณะของบุคคล.....	23
2.1) แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรม.....	24
2.2) จิตลักษณะเดิมของบุคคล.....	24
1) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน.....	24
2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	31
3) การรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	38
2.3 ตอนที่ 3 วิธีเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนคนไทย.....	54
3.1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีเรียน.....	54
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทของไทย.....	58
3.2) แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อาษาต่างประเทศในมุมมองของ นักวิชาการ.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3) กลยุทธ์และการวัดวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ.....	65
โมเดลโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของวิธีเรียน.....	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและการกำหนดนิยามปฏิบัติการ.....	76
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
3.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	84
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	95
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย.....	99
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ของตัวแปรหลัก.....	100
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตที่ใช้ในโมเดลวิจัย.....	105
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย.....	109
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	130
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	147
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	147
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	147
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	147
5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	148
5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	149
5.7 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	149
5.8 อภิปรายผลการวิจัย.....	154
5.9 ข้อเสนอแนะ.....	159
รายการอ้างอิง.....	166
ภาคผนวก	176
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	177
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย : แบบสอบถาม.....	179
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC).....	188
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบความตรงของ โมเดลสมมติฐานวิจัย ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72.....	194
ประวัติผู้วิจัย.....	224

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสถาบันและระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	76
3.2 ตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวนข้อคำถามและแหล่งข้อมูลหลัก ที่ใช้อ้างอิง.....	82
3.3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นรายด้าน.....	84
3.4 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรทั้งหมดในโมเดลวิจัย จำแนกตามองค์ประกอบ ที่ต้องการวัดเป็นรายด้าน และรายตัวแปร.....	85
3.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในการวัดการ รับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำ ของอาจารย์และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน.....	87
3.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลวัดการรับรู้ความสามารถของตน ในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่ง อนาคต-ควบคุมตน.....	89
3.7 ความเที่ยง (ρ_c) ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและความ แปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (ρ_v).....	90
3.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในการวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา.....	92
3.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียน ภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา.....	93
3.10 ความเที่ยง (ρ_c) ของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนิสิตนักศึกษาและความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (ρ_v).....	94
3.11 จำนวนและอัตราตอบกลับแบบสอบถามของนิสิตนักศึกษาศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง...	96
4.1 จำนวน และร้อยละของนิสิตนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ประเภทสถาบัน ชั้นปีที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ยสะสม.....	100
4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียน ภาษาอังกฤษจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทสถาบันอุดมศึกษาใน ภาพรวมทุกด้าน.....	102
4.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา	102
4.4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	103
4.5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	103
4.6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำแนกตาม ระดับเกรดเฉลี่ยสะสม.....	104

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษจำแนกตามระดับ เกรดเฉลี่ยสะสม.....	105
4.8 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย.....	106
4.9 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างตัวแปรสังเกตที่ใช้ในโมเดลวิจัย.....	108
4.10 แสดงค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	110
4.11 ผลการวิเคราะห์โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์.....	113
4.12 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย.....	114
4.13 สรุปผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดตัวแปรภายนอกแฝง SFEP, PTLS, FOSC.....	115
4.14 สรุปผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดตัวแปรภายในแฝง ACHM และ STMT.....	119
4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ-เอกชน.....	123
4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มเพศของนิสิตนักศึกษา.....	125
4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มชั้นปีของนิสิตนักศึกษา.....	128
4.18 การวิเคราะห์กลุ่มค่า และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน.....	131
4.19 การวิเคราะห์กลุ่มค่า และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.....	133
4.20 การวิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน.....	137

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ประเภท และตัวแปรภูมิหลังที่ศึกษา.....	5
1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ประเภทและ ตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง.....	9
2.1 ผลลัพธ์จากการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของมหาวิทยาลัย Ohio.....	12
2.2 แบบของผู้นำ และผู้ตามที่สอดคล้องกันตามสถานการณ์.....	13
2.3 กรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัย.....	14
2.4 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์.....	22
2.5 รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (interactionism model).....	23
2.6 ทฤษฎีต้นไม้วีริธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมทางจริยธรรม.....	24
2.7 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุม.....	31
2.8 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	37
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งพัฒนาขึ้นโดยมีตัวแปรการมุ่งอนาคตและควบคุมตนและ ตัวแปรการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของครูเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุ.....	38
2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะ เกิดขึ้น.....	39
2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ประเภท.....	43
2.12 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP).....	54
2.13 กลยุทธ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Oxford	66
2.14 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงวิธีเรียน.....	70
2.15 โมเดลโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของวิธีเรียนของนักศึกษา.....	71
2.16 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP).....	71
2.17 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของ ของอาจารย์ (PTLS).....	72
2.18 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC).....	72
2.19 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM).....	72
2.20 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงวิธีเรียน(STMT).....	73
2.21 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักศึกษา.....	73
3.1 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างวิจัยตามช่วงชั้นอย่างเป็นสัดส่วน.....	76
3.2 โมเดลการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบ ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน.....	89
3.3 โมเดลการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา.....	93

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.1 โมเดลสมมติฐานของภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มี อิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา.....	110
4.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ พื้นฐานของนิสิตนักศึกษา.....	112
4.3(ก) โมเดลวัด SFEP step 1 government.....	115
4.3(ข) โมเดลวัด SFEP step 1 private.....	116
4.4(ก) และ (ข) โมเดลวัด SFEP step 2-3 government and private.....	117
4.5(ก) และ (ข) โมเดลวัด SFEP step 4 government and private.....	118
4.6(ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 1 government and private.....	119
4.7(ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 2 government and private.....	120
4.8(ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 3 government and private.....	121
4.9(ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 4 government and private.....	122
4.10(ก) และ (ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝง ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และของเอกชน.....	124
4.11 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และของเอกชน เมื่อบังคับอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน.....	125
4.12(ก) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝง ระหว่างเพศชาย.....	126
4.12(ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝง ระหว่างเพศหญิง.....	127
4.13 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างเพศของนิสิตนักศึกษา เมื่อบังคับอิทธิพล ของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน.....	127
4.14(ก) และ (ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝง ระหว่างชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2	129
4.15 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างชั้นปีของนิสิตนักศึกษา เมื่อบังคับอิทธิพล ของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน.....	130

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุคสมัยแห่งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เรากำลังเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วนของระบบทางสังคม รวมทั้งระบบการศึกษาซึ่งได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อกระบวนการเรียนการสอน ในภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำมาซึ่งการแข่งขันในตลาดการศึกษาอย่างเข้มข้นและรุนแรง กลยุทธ์การบริหารจัดการที่หลากหลายรูปแบบถูกนำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นระบบเทคโนโลยีอันทันสมัยก้าวหน้าเหนือคู่แข่ง ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการเรียนการสอน ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิธีการและกลยุทธ์ในการเรียนของนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้เพราะการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียนให้ได้ในระดับสูงสุดเป็นจุดประสงค์ปลายทางที่สำคัญยิ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้และการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนทุกระดับ ด้วยความตระหนักว่า นักเรียนนิสิตนักศึกษาในวันนี้ คือพลเมืองที่กำลังได้รับการปฏิรูปโฉมใหม่สำหรับการเป็นพลโลกที่พึงประสงค์ในวันข้างหน้า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและการปฏิรูปการศึกษา โดยจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ (มาตรา 18) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2546) ได้กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอนต้องมีวุฒิทางการศึกษาครุศาสตรตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาของชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 53 ระบุให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ มาตรา 9 ได้กำหนดให้มีการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา โดยให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานครู และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู มาตรฐานครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ครูอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการสอน ครูอาจารย์ไม่ได้เป็นเพียงผู้มีบทบาทในการให้ความรู้บางเรื่องแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ที่กำลังหวานเมลิ็ดพันธุอันหลากหลายไปด้วยคุณภาพและคุณค่าอันสำคัญ และจำเป็นแก่การดำรงชีวิตในสังคม อาจกล่าวได้ว่าครูทุกคนคือผู้นำ และผู้นำคือบุคคลที่รู้หนทาง บอกหนทาง และนำหนทางได้ ถูกทิศทาง (Abraham, 2008) ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย สังคม อารมณ์และคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพลังหลักหรือแกนหลัก (backbone) ให้กับสังคมต่อไป ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องแสดงบทบาทสำคัญในการบรรลุถึงความสำเร็จสูงสุดของกระบวนการให้การศึกษาโดยรู้จักใช้วิธีการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้และกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม วิธีเรียนเป็นชุดของอุปนิสัย และขั้นตอนในการทำงานที่เป็นระบบ มีระเบียบวิธีและมีการวางแผนเป็นอย่างดีในอันที่จะทำให้งาน

ที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงและเตรียมพร้อมสำหรับการสอบเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Jantarawerakul, 1996 : 287) ทักษะและเทคนิคการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนนำศักยภาพของตนมาใช้อย่างเต็มที่สูงสุด รูปแบบการเรียนรู้เป็นการแสดงออกทางบุคลิกภาพในบริบทของการศึกษา อันได้แก่ กลยุทธ์ในการเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติในการเรียน และการใช้สติปัญญาในการปฏิบัติงาน (Tickle, 2001 cited by Abraham, 2008)

ห้องเรียนที่ประกอบไปด้วยกลุ่มนักเรียน นิสิตนักศึกษา และครูอาจารย์ เป็นเสมือนองค์กรทางสังคมขนาดเล็กที่มีครูอาจารย์เป็นผู้นำ และนักเรียน นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ตาม หากเรายอมรับในแนวคิดดังกล่าวนี้ ก็อาจกล่าวได้ว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน มีลักษณะในทำนองเดียวกันกับพฤติกรรมในองค์กรทั่วๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของภาวะผู้นำ การใช้อำนาจของผู้นำหรือบรรยากาศทางสังคมก็ตาม ดังนั้นแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำและการบริหารจัดการจึงสามารถนำมาใช้อธิบายผู้นำที่มีประสิทธิภาพในห้องเรียนได้อย่างชัดเจนเช่นกัน นอกจากนี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของผู้สอนในแต่ละรายวิชาก็มีส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล และพัฒนาการใช้ศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากภาวะผู้นำของครูจะเชื่อมโยงกับการใช้อิทธิพลในการตั้งเป้าหมาย และกำหนดวิธีประเมินการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้พิจารณานำตัวแปรภาวะผู้นำของผู้สอนมาพิจารณาในฐานะเป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการเรียนรู้โดยคาดว่าจะส่งผลอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยจิตลักษณะตัวหนึ่งของการวิจัยในครั้งนี้

การมีจิตลักษณะจะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะทางจิตของผู้เรียน และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างมาก คุณสมบัตินี้มีอยู่ในตัวบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ อันเป็นผลมาจากแรงจูงใจภายในของตัวนักศึกษาที่มีอยู่อย่างแรงกล้าและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมเชิงประจักษ์ นอกจากนี้การเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ นอกเหนือจากองค์ประกอบด้านสติปัญญาหรือความถนัดของผู้เรียนแล้วยังมีองค์ประกอบอื่นที่ไม่ใช่ทางด้านสติปัญญา (nonintellectual factors) เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy perception) เป็นต้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายในตัวบุคคลและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Adeyemo and Torubeli, 2008) การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบุคคลที่จะทำกิจการใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองมี 4 วิธีด้วยกัน คือ 1) จากประสบการณ์ที่เคยประสบผลสำเร็จ (master experience) 2) การใช้ตัวแบบ (modeling) โดยการสังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่ซับซ้อนและได้รับผลเป็นที่น่าพอใจจะทำให้ผู้สังเกตรู้สึกว่าเขาเองก็สามารถประสบความสำเร็จได้ถ้าหากมีความพยายามจริงและไม่ย่อท้อ 3) การใช้คำพูดชักจูง (verbal persuasion) และ 4) การกระตุ้นทางอารมณ์ (emotional arousal) ซึ่งมีผลทำให้บุคคลเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้นได้ (Bandura, 1986) การรับรู้ความสามารถของตนเองยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้วย เพราะถ้านักศึกษารู้ว่าตนเองมีความสามารถในวิชาใดวิชาหนึ่งก็จะมีคามมั่นใจในตนเอง และเข้าใจความสามารถของตนเองซึ่งจะเป็นผลต่อความสำเร็จทางการเรียนในระดับสูงในเวลาต่อมา (DeCharms, 1976 อ้างถึงใน Phyphakhavong, 2008)

นอกจากจิตลักษณะในด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองดังกล่าวแล้ว จิตลักษณะการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (future orientation and self-control) ยังเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อบุคคลในอันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถวางแผนภาพ มองเห็นความเป็นไปได้ในอนาคตจากสภาพการณ์ปัจจุบัน มีการปรับวิธีการและเป้าหมายให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองไปสู่แนวทางที่เหมาะสมได้ การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนให้กับผู้เรียนจะช่วยให้สามารถพัฒนาคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความรับผิดชอบซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดีคนเก่งอีกด้วย (ประภาวรรณ ศรีสรณนุท, 2546 : 17)

การเรียนรู้ทักษะทางภาษา เป็นศักยภาพของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบความรู้ทักษะ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกที่มีช่วงระยะเวลาเป็นตัวแปรที่สำคัญ (Kimble, 1961; Bower & Hilgard, 1981; Cronbach, 1990) หากบุคคลได้รับประสบการณ์ในทางบวกจากการเรียนรู้ภาษา เขาก็จะมีเจตคติที่ดีและมีแรงจูงใจที่จะนำประสบการณ์ในทางบวกเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวัน ในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยทุกระดับและทุกรูปแบบ ซึ่งบุคคลผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังเจตคติและสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาให้แก่บุคคลก็คือ ครู/อาจารย์ผู้สอน

ภาษาอังกฤษเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งจะเริ่มในปี พ.ศ.2558 บุคลากรทุกฝ่าย และนิสิตนักศึกษา จำเป็นต้องเพิ่มพูนทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้ ดังนั้นหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา จึงต้องเน้นทั้งเนื้อหาสาระและวิธีการสอนของอาจารย์ให้สามารถสนองต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างแท้จริง แต่ปัจจัยสำคัญที่จะต้องเร่งพัฒนาไปพร้อมๆ กับวิธีการสอนของอาจารย์ ก็คือ วิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นระดับการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาวิชาชีพต่างๆ ซึ่งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นกลไกสำคัญในการเรียนมากขึ้น ห้องเรียนไม่ใช่แค่ห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ อีกต่อไป จะต้องเพิ่มการเรียนจากชีวิตจริง ลงมือปฏิบัติเป็นทีม บทบาทของอาจารย์ผู้สอนจะเน้นเป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งก็หมายถึงอาจารย์ต้องมีความพร้อมมากกว่าเดิม และพัฒนาภาวะผู้นำของตนให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำและการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ต้องอาศัยกลยุทธ์และทักษะด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายมากขึ้น

แม้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับทุกวิชาชีพ ทั้งต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยตรงและต่อการพัฒนาตนเองก็ตาม แต่ในปัจจุบันก็ยังพบว่า นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษายังขาดทักษะและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษและมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับไม่ดีพอ แต่เมื่ออาจารย์ผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการสอน เปลี่ยนแปลงการใช้ภาวะผู้นำของตน อันมีผลต่อเนื่องให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนของตนเอง ก็พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงขึ้น (กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, 2553) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมี

ความสัมพันธ์กับวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างชัดเจน และด้วยเหตุที่นิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ถือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีโอกาสสูงในการเข้าสู่วิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนทางสังคมในการถ่ายทอดจิตลักษณะ และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนระดับต่างๆ ในรุ่นต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ /ศิลปศาสตร์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

คำถามวิจัย

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีคำถามเพื่อตอบโจทย์ในหัวข้อวิจัย ดังนี้

1. การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน (perceived teacher leadership styles) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) และต่อวิธีเรียน (study method) ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาอย่างไร
2. จิตลักษณะ (psychological characteristics) ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy perception) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) และต่อวิธีเรียน (study method) ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักศึกษาอย่างไร
3. จิตลักษณะด้านการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (future orientation and self-control) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) และต่อวิธีเรียน (study method) ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักศึกษาอย่างไร
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์อย่างไรต่อวิธีเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา
5. วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม และประเภทของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และของเอกชน
3. เพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ระหว่างเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

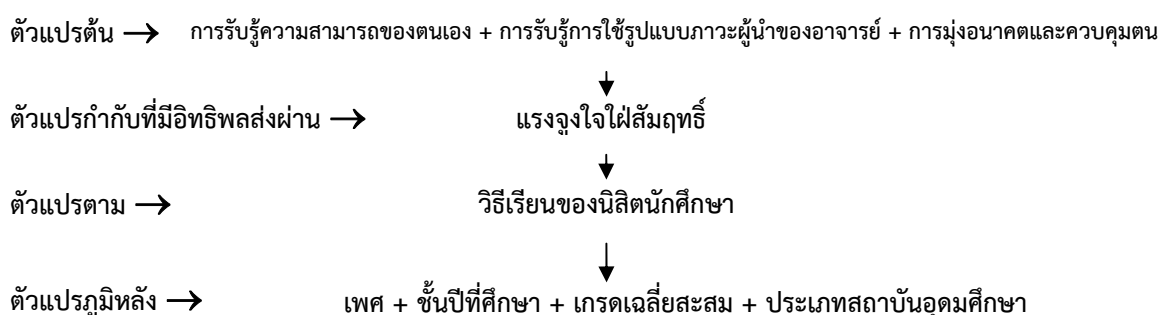
ผลจากการวิจัย เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ได้โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักศึกษา คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงและความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล
2. ทราบขนาดอิทธิพลของรูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักศึกษา คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และของเอกชน
3. ทราบประสิทธิภาพของตัวแปรวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน
4. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางสำหรับครู อาจารย์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้รูปแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งจิตลักษณะที่ส่งผลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อที่จะได้พัฒนาจิตลักษณะนั้นๆ ให้อยู่ในระดับสูงขึ้น
5. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการจัดเนื้อหาหลักสูตรตลอดจนการนิเทศการสอนอาจารย์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปร แสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษา เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในกลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 46,277 คน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2553 - 2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 38,001 คน จากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 8,276 คน จากคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ คิดเป็นสัดส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เท่ากับ 4.6 : 5.4

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำของอาจารย์ หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะการใช้อิทธิพลบางประการเพื่อควบคุมกระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ซึ่งแบ่งเป็นองค์ประกอบด้านสภาพการณ์การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน สภาพการณ์การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและสภาพการณ์ด้านความพร้อมของผู้เรียน

ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน หมายถึง การใช้อิทธิพลของอาจารย์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในลักษณะของการพยายามจัดระเบียบงาน กำหนดจุดประสงค์ของงาน จัดระบบความสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน กระตือรือร้นมีความคิดริเริ่ม อธิบายวิธีการทำงานโดยละเอียดเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย พิถีพิถันในการมอบหมาย เครื่องครัดในการทำงานมาก คาดหวังผลงานจากผู้เรียนสูงตามเกณฑ์ที่กำหนดและตามเวลาที่ต้องการและมีความสัมพันธ์สูงกับผู้เรียนเฉพาะในขั้นตอนปฏิบัติงานเท่านั้น

ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน หมายถึง การใช้อิทธิพลของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียนในลักษณะการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด มีความเป็นมิตรสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นให้การยอมรับนับถือไว้วางใจผู้เรียน ให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน สร้างความอบอุ่นใจและความปรองดองระหว่างครูกับผู้เรียน สนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมิน และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนรู้ของตนเองในอันที่จะจัดการและดำเนินการศึกษา และฝึกปฏิบัติในเนื้อหาสาระที่ได้รับมอบหมายของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ในระดับที่ตนคาดหวัง โดยผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเองใน 2 ด้าน คือ ด้านการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง และด้านการรับรู้ทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของตน

• **การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน** หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในด้านการตอบสนองสิ่งที่ตนรับรู้ การสร้างค่านิยมความเชื่อ การจัดระบบคุณค่า และการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของตน

• **การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน** หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ซึ่งต้องใช้ระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ การทำงานของระบบประสาทต่างๆ ซึ่งเป็นหน่วยสั่งการ เพื่อให้เกิดความชำนาญหรือทักษะในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ การประเมินตนเองทั้ง 2 ด้าน วัดได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวนด้านละ 5 ข้อ และ 7 ข้อตามลำดับ คะแนนสูงสุดหมายถึง นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านนั้นๆ ในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านนั้นๆ ในระดับต่ำสุด

การมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้ตนสามารถที่จะทำงานประกอบการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งตนตั้งใจไว้แต่เดิมให้บรรลุเป้าหมาย โดยรู้จักบังคับตนเองให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม เพื่อจุดมุ่งหมายจะได้รับการตอบสนอง

สูงสุด การรู้จักวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบระเบียบตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างผู้มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยอาศัยความพยายาม ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคแข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าบุคคลอื่น ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา

วิธีเรียน หมายถึง อุปนิสัยในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้อย่างเป็นระบบมีระเบียบวิธีและได้รับการวางแผนมาเป็นอย่างดีจากผู้เรียนในอันที่จะจัดการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมสำหรับการสอบเพื่อวัดประเมินผล โดยแบ่งเป็น 4 รูปแบบตามแบบวัดวิธีการเรียนของ Jantaraweragul คือแบบเป็นพันธมิตรกับครู แบบนักกระตุมสมอง แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน และแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก

- **แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (Teacher Allies method)** หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนทุ่มเททำงานหนักโดยยึดหลักคำสอนคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์เป็นหลักในการดำเนินงานและมีการขอคำปรึกษาอย่างใกล้ชิดโดยปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้สอนอย่างเคร่งครัด

- **แบบนักกระตุมสมอง (Brain Stormer Method)** หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายการเรียนเพื่อความเป็นเลิศ โดยกระหายที่จะแสวงหาข้อมูล และเรียนรู้ให้มากขึ้นด้วยการระดมความรู้จากแหล่งต่างๆ เท่าที่ตนจะสามารถแสวงหาได้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กว้างขึ้นและครอบคลุมเนื้อหาให้มากกว่าที่ได้รับจากในชั้นเรียน

- **แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (Media Scanner Method)** หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนปรารถนาใคร่รู้อย่างมากจากวิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาข้อมูลรายละเอียดขององค์ความรู้เพื่อช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาสาระของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานที่เรียนให้ชัดเจนมากขึ้น อาทิ การใช้สื่อหลายประเภท การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมสัมมนาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ การออกภาคสนามระยะสั้นๆ การได้เคลื่อนไหวร่างกายขณะเรียนและการได้ฝึกในห้องปฏิบัติการ

- **แบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก (Genuine Craft Method)** หมายถึง ทักษะและเทคนิคการศึกษาที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีความพึงพอใจต่อการแสวงหาข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ค้นคว้างานเขียนและงานวิจัยจากต้นฉบับจริง ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ ใช้เทคนิคในการแสวงหาคำตอบ จากการลงมือปฏิบัติและระเบียบวิธีเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน

นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

อาจารย์ หมายถึง ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา ในสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน หมายถึง ชุดของเนื้อหาวิชาซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้น (ภาษาอังกฤษ 1-4) ซึ่งเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารกันทั่วโลกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ ประกอบการศึกษาค้นคว้า ประกอบการชั้นเรียน รวมทั้งการเขียนภาคินพนธ์ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ในระดับสูงสุด

จิตลักษณะของนิสิตนักศึกษา หมายถึง สภาวะทางจิตที่คงสภาพอยู่ภายในตัวของผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้ความสามารถของตนเอง เจตคติในการเรียน การวางแผนการทำงาน การมีวิสัยทัศน์ การรู้จักอดได้รอได้

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ หมายถึง กลุ่มคณะวิชาที่จัดหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเน้นเนื้อหาสาระอันเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับศาสตร์ด้านการจัดการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การทำวิจัย จิตวิทยาการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษา และการวัดประเมินผลการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ หมายถึง กลุ่มคณะวิชาที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเน้นเนื้อหาสาระอันเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในแขนงต่างๆ รวมทั้งภาษาอังกฤษพื้นฐานซึ่งเป็นรายวิชาบังคับของทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรีให้กับคณะวิชาอื่นๆ ของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

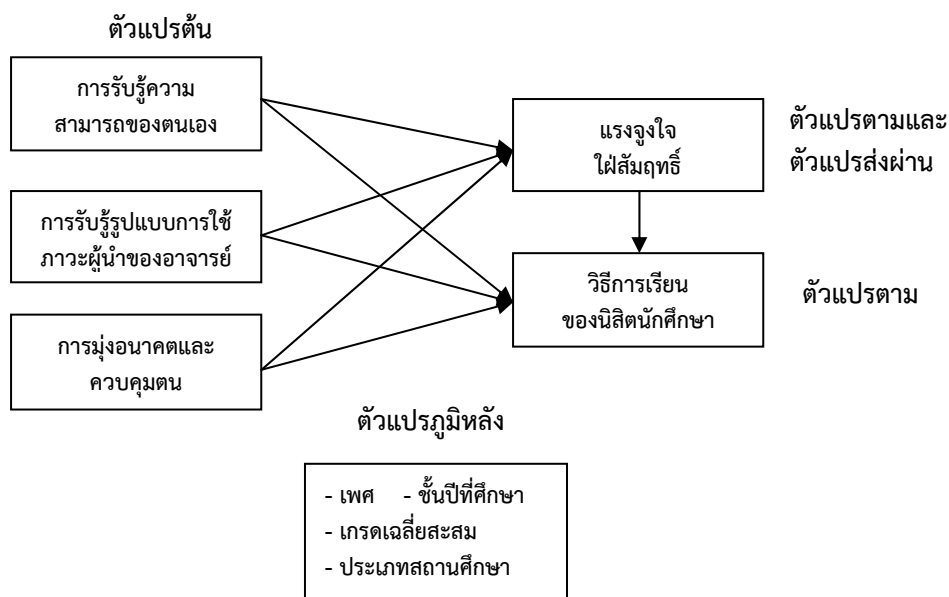
1. **การศึกษาภาวะผู้นำของอาจารย์** ได้ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยของ Hersey and Blanchard (1988) เป็นแนวคิดหลักในการนำเสนอภาวะผู้นำแบบพฤติกรรมมุ่งงาน แบบพฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ และความพร้อมของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตาม

2. **การศึกษาวิธีการเรียนของนิสิตนักศึกษา** ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยของ Jantaraweragul (1996) Halpin (2003) Krishnan (2007) และ Abraham (2008) เป็นแนวคิดหลักในการนำเสนอวิธีการเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ แบบเน้นกระตมสมอง แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน และแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก

3. **การศึกษาจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษา** ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) และจุฑาเดือน พันธุมนาวิน (2550) เป็นแนวคิดหลักในการนำเสนอจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มี

อิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ แสดงดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ประเภท และตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากกรอบแนวคิดในการวิจัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรกำกับที่มีอิทธิพลส่งผ่านจากตัวแปรเชิงสาเหตุ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การมุ่งอนาคตและควบคุมตน กับการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ ไปยังวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม และประเภทของสถานศึกษามาพิจารณาในฐานะเป็นตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นสมมติฐานของการวิจัยในลำดับต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร คือ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา ตามเพศ และตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ / ศิลปศาสตร์ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน คือ 1) รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ : แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) จิตลักษณะของบุคคล : แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 3) วิธีเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนคนไทย : แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์

1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงปลาย ค.ศ. 1940 ถึง 1950 ได้มีโครงการวิจัยเกี่ยวกับผู้นำอย่างมากมาย ในบรรดางานวิจัยเหล่านั้น มีงานวิจัยซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยได้มีการนำมาอ้างอิงเพื่อการขยายผลในการศึกษาภาวะผู้นำอย่างแพร่หลาย ได้แก่งานวิจัยที่มหาวิทยาลัย Ohio State University ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้นำโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบอันเป็นปัจจัยที่สำคัญของผู้นำ 2 ประการที่จำเป็นต้องมีคือ โครงสร้างความคิดริเริ่ม (initiating structure) และความใส่ใจในผู้ตาม (consideration) (Stogdill and Coons, 1962) ซึ่งตามคำอธิบายของ John and Taylor (1999) โครงสร้างความคิดริเริ่ม (initiating structure) จะสะท้อนถึงความพยายามของผู้นำในการจัดระบบระเบียบของงาน ความสัมพันธ์ภายในองค์กรและจุดมุ่งหมายของงานผู้นำแบบนี้จะมีลักษณะกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มชักนำให้มีการสร้างแบบแผนที่ดี และสร้างช่องทางของการติดต่อสื่อสารให้สามารถเข้าถึงบุคคลทุกคน สามารถอธิบายวิธีการทำงาน รวมทั้งนำศักยภาพที่มีอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชามาใช้เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จและสร้างประโยชน์ให้แก่องค์กรมากที่สุด ผู้นำแบบนี้จะมุ่งงานสูง และมักจะพินิจพิเคราะห์การมอบหมายงาน โดยมีความคาดหวังในผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาไว้อย่างสูง เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและสำเร็จตามช่วงเวลาที่ต้องการ ส่วนความใส่ใจในผู้ตาม (consideration) จะสะท้อนถึงลักษณะของการดูแลเอาใจใส่ ความเป็นมิตรภาพ ไว้วางใจต่อกัน ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้การยอมรับนับถือ ให้ความอบอุ่น มีความปรองดองกันระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำแบบนี้มุ่งเน้นคนเป็นหลักจะสนับสนุนเปิดโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารและการมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความเต็มใจและทุ่มเทอย่างเต็มความสามารถ

จากลักษณะองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 2 ประการของพฤติกรรมผู้นำ ถ้าผู้นำจัดอยู่ในลักษณะแบบผู้นำที่ใส่ใจผู้ตาม (consideration) จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยความอบอุ่นราบรื่น มีบรรยากาศของความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน มีความเชื่อถือ ไว้วางใจกัน และมีความเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนพฤติกรรมของผู้นำที่จัดอยู่ในลักษณะแบบผู้นำที่มีความคิดริเริ่ม (initiating structure) หรือแบบมุ่งงานเป็นหลัก จะมีความเคร่งครัดในการทำงานมาก มักจะมองความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้ร่วมงานเฉพาะตามบทบาท ตามขั้นตอนของการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามช่องทางของการติดต่อสื่อสารเท่านั้น แสดงดังภาพที่ 2.1 ดังนี้

		การมุ่งงาน				
		สูง		ต่ำ		
การมุ่งคน	สูง	ผลการดำเนินงานสูง อัตราการร้องทุกข์ต่ำ การเข้า – ออกจากงานต่ำ		ผลการดำเนินงานต่ำ อัตราการร้องทุกข์ต่ำ การเข้า – ออกจากงานต่ำ		สูง
	ต่ำ	ผลการดำเนินงานต่ำ อัตราการร้องทุกข์สูง การเข้า – ออกจากงานสูง		ผลการดำเนินงานสูง อัตราการร้องทุกข์สูง การเข้า – ออกจากงานสูง		ต่ำ
		ต่ำ	การมุ่งงาน		สูง	

ภาพที่ 2.1 ผลลัพธ์จากการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ Ohio

ที่มา : R.H. Stogdill and A.E. Coons, eds., **Leader Behavior. Its Description and Measurement**
Columbus: Ohio State University Bureau of Business Research, 1962

จากภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้นำและประสิทธิภาพของผู้นำ เครื่องมือที่ใช้วัด รายงานผลของการดำเนินงานจากหน่วยงานของผู้นำ อัตราการร้องทุกข์ของผู้ใต้บังคับบัญชา และอัตราการเข้า-ออกจากงานของพนักงาน ซึ่งสรุปจากภาพที่ 2.1 ได้ว่า **ผู้นำที่มุ่งคนและมุ่งงานสูง** จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีผลการดำเนินงานสูง อัตราการร้องทุกข์และอัตราการเข้า-ออกจากงานต่ำ **ผู้นำที่มุ่งคนและมุ่งงานต่ำ** จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีผลการดำเนินงานต่ำ อัตราการร้องทุกข์และอัตราการเข้า-ออกจากงานสูง **ผู้นำที่มุ่งคนต่ำและมุ่งงานสูง** จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีผลการดำเนินงานสูง อัตราการร้องทุกข์และอัตราการเข้า-ออกสูง ส่วน **ผู้นำที่มุ่งคนสูงและมุ่งงานต่ำ** จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีผลการดำเนินงานต่ำ อัตราการร้องทุกข์และอัตราการเข้า-ออกจากงานต่ำ

ในระยะแรกดูเหมือนนักวิจัยที่ Ohio State จะบอกว่าผู้นำที่มุ่งคนสูงจะมีความอบอุ่นทางอารมณ์ให้แก่สังคม จึงทำให้ลูกน้องมีความพึงพอใจมากกว่า และมีผลการปฏิบัติงานดีกว่า แต่ผลการวิจัยครั้งหลังๆ กลับแสดงให้เห็นว่า ผู้นำควรมีลักษณะทั้งแบบใส่ใจในผู้ตาม (มุ่งคน) และมีโครงสร้างความคิดริเริ่ม (มุ่งงาน) ในระดับที่สูง คือมีความเป็นผู้นำที่มีงานและตัวพนักงานเป็นศูนย์กลาง (job – centered and employee – centered leadership) ซึ่งเป็นการกำหนดความมีประสิทธิภาพของภาวะผู้นำขององค์กรอันมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการดำเนินงานสูง

ในปี ค.ศ. 1988 Hersey & Blanchard ได้พัฒนาทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (situational leadership theory) เพื่ออธิบายภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลมาจากตัวแปรกลางของสถานการณ์ 2 แบบของผู้นำ คือ พฤติกรรมมุ่งงาน (task behavior) และพฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ (relationship behavior) ตามทฤษฎีของ Hersey & Blanchard **ผู้นำแบบพฤติกรรมมุ่งงาน** จะเป็นผู้กำหนดรายละเอียดและขอบเขตของงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะบอกให้รู้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำอะไร อย่างไร ที่ไหน และเสร็จเมื่อไร ส่วน **ผู้นำแบบพฤติกรรมมุ่งความสัมพันธ์** จะเป็นผู้นำที่พยายามและรักษาความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยให้โอกาสในการติดต่อได้สะดวก และให้การสนับสนุนผู้ตามในทุกๆ ด้าน โดยมีตัวแปรกลางของสถานการณ์ตามทฤษฎีนี้ ได้แก่ วุฒิภาวะหรือความพร้อมของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตาม (follower maturity) โดยจะเน้นไปที่ความพร้อม 2 ด้านที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) ความพร้อมในการปฏิบัติงาน (job

maturity) ได้แก่ ทักษะและความรู้ ความสามารถทางเทคนิคของผู้ตามในการปฏิบัติงาน 2) ความพร้อมทางด้านจิตใจ (psychology maturity) คือการที่ผู้ตามมีความมั่นใจและความเชื่อมั่นในตัวเอง ในอันที่จะปฏิบัติงานต่างๆ อันเนื่องจากการมีทักษะความรู้ความสามารถที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้ตามที่มีความพร้อมต่ำ จะขาดทั้งความรู้ ความสามารถและความเชื่อมั่น จึงทำให้ไม่ยอมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (<http://ednet.kku.ac.th/~ed128/ad06/article6.html>)

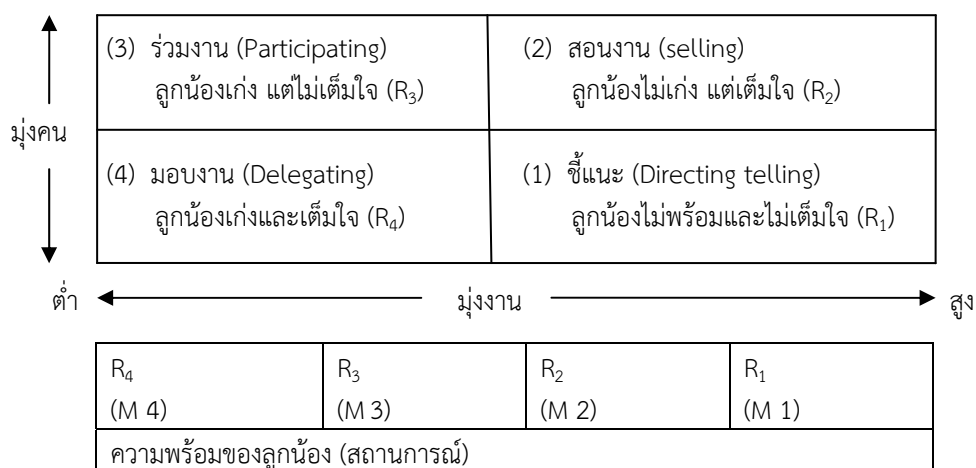
ผู้นำจะต้องพิจารณาความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้ตาม และเลือกใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมตามสถานการณ์ ดังนี้

1) เมื่อผู้ตามมีความพร้อมในการปฏิบัติงานต่ำสุด (M 1) ผู้นำควรใช้พฤติกรรมมุ่งงานให้มาก โดยอาศัยการชี้แนะ (directing) ให้ผู้ตามได้รู้ถึงรายละเอียดและขอบเขตของงาน รวมทั้งตั้งวัตถุประสงค์และวิธีการทำงานให้ง่ายและชัดเจน ทั้งนี้เพราะผู้ตามขาดความรู้ความสามารถ และความเชื่อมั่นในตนเอง

2) เมื่อผู้ตามมีความพร้อมในระดับปานกลาง (M 2 และ M 3) ผู้นำควรเพิ่มพฤติกรรมมุ่งความสัมพันธ์ให้มากขึ้น ลดพฤติกรรมมุ่งงานให้น้อยลง โดยการให้การสนับสนุน (participating) ทุกๆ ทาง และให้คำปรึกษา (selling) แก่ผู้ตามเพื่อแสวงหาความคิดและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานและตัดสินใจให้การยกย่องและสนใจ เพื่อเพิ่มความมั่นใจและความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ตาม

3) เมื่อผู้ตามมีความพร้อมในระดับสูงสุด (M 4) ผู้นำควรลดพฤติกรรมมุ่งงานและมุ่งความสัมพันธ์ให้น้อยที่สุด แต่ให้ใช้วิธีการมอบหมายงาน (delegation) แทน ทั้งนี้เพราะผู้ตามมีความรู้ความสามารถ และมีความเชื่อมั่นในตัวเองในการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงไม่ต้องการการชี้แนะหรือสนับสนุน แต่ต้องการรับผิดชอบและมีอิสระในการเลือกทิศทางและวิธีการทำงานด้วยตนเอง แสดงดังภาพที่ 2.2 ดังนี้

แบบของผู้นำตามสถานการณ์ 4 รูปแบบของ Hersey และ Blanchard

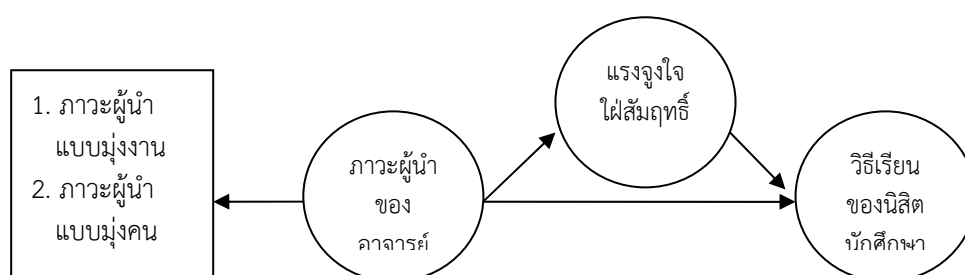
ภาพที่ 2.2 แบบของผู้นำ และผู้ตามที่สอดคล้องกันตามสถานการณ์

ที่มา : ปรับปรุงจาก <http://www.udru.ac.th/~suthad18/e5.htm>

การศึกษาของ Hersey และ Blanchard ยังชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมผู้นำที่จะส่งผลให้เกิดภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพนั้น อาจถูกหน่วงเหนี่ยวโดยตัวแปรจากสถานการณ์ คือความพร้อมของผู้ตาม แต่ผู้นำก็สามารถจะเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มระดับความพร้อมของผู้ตามให้สูงขึ้นได้ โดยการพัฒนา

ตัวสอดแทรกขึ้นมา สำหรับตัวแปรสอดแทรกที่จะพัฒนาขึ้นนั้นไม่มีรูปแบบที่แน่นอนและอาจจะใช้เวลาไม่กี่สัปดาห์หรือยาวนานเป็นปีที่จะทำให้ผู้ตามมีระดับความพร้อมสูงขึ้นตามต้องการ ตัวอย่างเช่น การใช้พฤติกรรมชี้แนะ (Directing) สำหรับผู้ตามที่มีระดับความพร้อมต่ำ โดยให้โอกาสในการทำงานบางอย่างเป็นอิสระมากขึ้น เมื่อผู้ตามสามารถทำได้สำเร็จย่อมจะเพิ่มความรู้ ทักษะ และความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ยิ่งกว่านั้น ผู้นำควรให้การชื่นชมและยกย่อง เพื่อเสริมแรงในด้านอารมณ์และสังคมของผู้ตามมากขึ้นด้วย อันจะทำให้ผู้ตามมีความพร้อมสูงขึ้นได้

จากผลการศึกษาวิจัยที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐ Ohio และผลการวิจัยของ Hersey and Blanchard รวมทั้งเอกสารทางวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์กับภาวะผู้นำของอาจารย์ในฐานะผู้บริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะส่งอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยมีตัวแปรวัดประสิทธิภาพในการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ 2 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน และภาวะผู้นำแบบคน (หรือมุ่งสัมพันธ์) แสดงเป็นกรอบแนวคิดในเบื้องต้น ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัย

ภาวะผู้นำของอาจารย์มีอาชีพกับการบริหารจัดการชั้นเรียน

ภาวะผู้นำของอาจารย์มีอาชีพ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการชั้นเรียน (class management) ของอาจารย์ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

ความหมายที่แท้จริงของการเป็นอาจารย์มีอาชีพ คือ อาจารย์ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องพัฒนาทักษะวิชาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นการบริหารจัดการชั้นเรียน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นสิ่งที่อาจารย์มีอาชีพต้องให้ความสำคัญ และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิธร ชันติธรางกูร, 2551)

ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียนในความหมายโดยทั่วไปคือ การจัดสภาพของห้องเรียนที่ส่วนใหญ่เข้าใจกันว่า เป็นการ จัดตกแต่งห้องเรียนทางวัตถุหรือทางกายภาพ ให้มีบรรยากาศน่าเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ถ้าจะพิจารณากันอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว การบริหารจัดการชั้นเรียนนั้น อาจารย์จะต้องมีภาระหน้าที่มากมายหลายด้าน โดย Susan Colville-Hall (2004 อ้างถึงในศศิธร ชันติธรางกูร, 2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์สร้างและคงสภาพเงื่อนไขของการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลขึ้นในชั้นเรียนซึ่งถือเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีคุณภาพนั้นต้องเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและคงสภาพเช่นนี้ไปเรื่อยๆ โดย

สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ การให้ผลย้อนกลับและการจัดการเกี่ยวกับการทำงานของผู้เรียน ความพยายามของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพนั้น หมายถึง การที่อาจารย์เป็นผู้ดำเนินการเชิงรุก (proactive) มีความรับผิดชอบ (responsive) และเป็นผู้สนับสนุน (supportive)

นอกจากนี้ได้นำนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2548:436) ได้อธิบายความหมายของการจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพว่า หมายถึงการสร้างและการรักษาสีงแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้าง นับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การบริหารจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะการสอนของอาจารย์ให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิธร ชันติธรากร, 2551)

ความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดได้น้อยถ้ามีสิ่งรบกวนในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาด้วยปัญหาทางด้านพฤติกรรมของผู้เรียน

2) ผู้เรียนที่อยู่ในชั้นเรียนที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนมีเสียงดังและสิ่งรบกวน หรือการจัดที่นั่งไม่เหมาะสมอาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาทางวินัยนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือทำให้ผู้เรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

3) การกำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ล่วงหน้าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการชั้นเรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยไม่แสดงอาการหรือพฤติกรรมที่จะเป็นการรบกวนการเรียนของผู้อื่น

4) ชั้นเรียนที่มีการจัดการกับพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม จะทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลากับการแก้ไขปัญหามาตรียมของผู้เรียน

5) การจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีวินัยในการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากจะยังประโยชน์ต่อการเรียนรู้แล้วยังมีผลในระยะยาวคือเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยเพื่อการเป็นพลเมืองดีในอนาคตอีกด้วย

ดังนั้น จึงอาจสรุปความสำคัญของการจัดชั้นเรียนได้ว่า เป็นการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้น ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ รวมถึงการแก้ไขปัญหามาตรียมของผู้เรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษา

การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นการดำเนินงานต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตลอดจนเป็นการป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้นจริง Catherine H. Kaser (2000 อ้างถึงในศศิธร ชันติธรากร, 2551) ได้สรุป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดชั้นเรียนทางกายภาพไว้ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนพบว่า การจัดสภาพทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรมของทั้งครูและผู้เรียน การจัดชั้นเรียนให้มีโครงสร้างที่ดีมีแนวโน้มที่จะช่วยพัฒนาความสามารถทั้งการเรียนและด้านความประพฤติของผู้เรียน นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนยังเป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่แสดงให้ผู้เรียนหรือบุคคลอื่นได้รู้ว่า ครูเห็นคุณค่าของพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียนเพียงไร เพราะถ้าการจัดชั้นเรียนไม่เหมาะสมกับการจัดตารางเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูได้วางแผนไว้แล้ว อาจเป็นอุปสรรคขัดขวางการทำหน้าที่ของครูเท่าๆ กับการจำกัดวิธีการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีในห้องเรียนจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพราะจะทำให้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลงและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

การบริหารจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา

การบริหารจัดการชั้นเรียนนอกเหนือจากการสร้างบรรยากาศทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว สิ่งที่ครูมีอาชีพควรต้องศึกษา พัฒนาความสามารถของตนอยู่ตลอดเวลาคือการจัดการสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมความสนใจ ความเข้าใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน รวมถึงการจัดการจัดสิ่งต่างๆ ที่รบกวนหรือยับยั้งการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางด้านจิตวิทยานั่นเอง จึงเป็นหน้าที่ของครูมีอาชีพที่จะต้องบริหารจัดการด้านต่างๆ ในชั้นเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดี

ดังนั้นการจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา หมายถึงการจัดการเกี่ยวกับความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนโดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมระเบียบวินัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุด บรรยากาศทางจิตวิทยาในแต่ละชั้นเรียนจึงขึ้นอยู่กับแนวคิดหรือความเชื่อในการจัดการศึกษาของครูหรือของสังคมในแต่ละยุคสมัย ว่ามุ่งให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนอย่างไร เช่น ต้องการให้ห้องเรียนเงียบสงบเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนตั้งใจเรียนและมุ่งอยู่กับการทำงานตรงหน้าให้สำเร็จ ซึ่งบางครั้งห้องเรียนสงบเรียบร้อย อาจทำให้ผู้เรียนบางคนไม่มีความสุข และอาจเกิดปัญหาการหนีโรงเรียน เป็นต้น หรือครูบางคนอาจมุ่งให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ ร่วมกัน มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการทำงานในลักษณะของการร่วมมือกันภายในกลุ่มหรือแลกเปลี่ยนกันระหว่างกลุ่มห้องเรียน ลักษณะเช่นนี้ย่อมมีความเคลื่อนไหวมีเสียงพูดคุยกันดังพอสมควรจึงแตกต่างจากห้องเรียนประเภทแรก ดังนั้นการตัดสินใจว่าจะดำเนินการจัดการชั้นเรียนอย่างไรนั้น อาจารย์มีอาชีพควรสำรวจหรือพิจารณาความเชื่อของตนเองว่ามุ่งให้ผู้เรียนอยู่ในชั้นเรียนด้วยความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม และการเรียนรู้ในรูปแบบใดและมีแนวทางการดำเนินการในชั้นเรียนของตนอย่างไร

บทบาทในการเป็นผู้นำของอาจารย์

อาจารย์เป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีสภาพน่าเรียนอบอุ่นแจ่มใสหรือตึงเครียด น่ากลัว ดังนั้นสิ่งสำคัญนอกเหนือจากการที่อาจารย์ต้องระบุดึงความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่อาจารย์ต้องการแล้ว ตัวอาจารย์เองจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบและเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่ออาจารย์ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออาจารย์คาดหวังให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เช่นไร อาจารย์ควรเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ เช่น ถ้าไม่ต้องการให้ผู้เรียนชั้นเรียนสาย อาจารย์ก็ควรเป็นแบบอย่างในการเข้าสอนตรงเวลาหรือมีเหตุผลเพียงพอที่จะเข้าสอนสาย เป็นต้น

บทบาทการเป็นผู้นำของอาจารย์แต่ละประเภทจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อสถานศึกษาและยิ่งไปกว่านั้นอาจมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อผู้อื่นหรือต่อตนเองอีกด้วย Rudolf Dreikurs (1968) แบ่งประเภทของลักษณะของบุคลิกภาพและบทบาทในการเป็นผู้นำของอาจารย์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) อาจารย์ที่มีลักษณะเผด็จการ (autocratic teacher) อาจารย์ที่มีลักษณะเช่นนี้เชื่อว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินการใดๆ ในชั้นเรียนตั้งแต่การจัดตกแต่งห้องเรียนทางกายภาพเพื่อการจัดระเบียบในชั้นเรียน การจัดตารางเรียนที่ไม่ยืดหยุ่น จากความคิดเช่นนี้อาจารย์จึงมีความรับผิดชอบที่จะกำหนดกฎระเบียบทั้งหมดของชั้นเรียนซึ่งรวมถึงการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เรียนที่ประพฤติผิดกฎด้วยตัวของอาจารย์เองทั้งหมด อาจารย์ที่มีลักษณะเช่นนี้มีความเชื่อว่าตนเองมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอนจึงเน้นการถ่ายทอดความรู้โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นอาจารย์เป็นสำคัญทั้งในด้านการบรรยาย การแสดงความคิดเห็นและการกำหนดงานให้ผู้เรียนทำ ผู้เรียนมีหน้าที่เชื่อฟังและทำตามกฎระเบียบและงานที่อาจารย์กำหนดให้ทำ

2) อาจารย์ที่มีลักษณะปล่อยปละละเลย (permissive) อาจารย์ประเภทนี้จะมีลักษณะโอบอ้อมผ่อนตามและไม่มีพลัง ในชั้นเรียนอาจมีกฎระเบียบเพียงเล็กน้อยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและไม่ได้ให้ความสนใจกับการที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ การลงโทษของอาจารย์ประเภทนี้มักจะให้อภัย ไม่ค่อยเอาจริงเอาจังกับผู้เรียนที่ประพฤติผิดระเบียบและดูเหมือนว่าอาจารย์จะไม่มีอำนาจมากเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนทำงานตามที่อาจารย์กำหนดให้ บรรยากาศในชั้นเรียนเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสับสนเพราะไม่แน่ใจว่าอาจารย์ต้องการให้ตนทำอะไรหรือเป็นอย่างไรจึงจะเป็นที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ลักษณะของอาจารย์ประเภทนี้จะทำให้ชั้นเรียนขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพราะผู้เรียนแต่ละคนก็จะทำในสิ่งที่ตนพึงพอใจโดยที่อาจารย์ก็ไม่ได้ว่ากล่าวอะไร

3) อาจารย์ที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย (Democratic style) อาจารย์ที่เป็นประชาธิปไตยจะไม่มีลักษณะของความเป็นเผด็จการหรือปล่อยปละละเลย แต่จะมีความมั่นคง มีเหตุผลเกี่ยวกับความคาดหวังของตนที่มีต่อการเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน อาจารย์จะใช้การอภิปรายร่วมกับผู้เรียนและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียนรวมทั้งกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎ นอกจากนี้อาจารย์ร่วมกับผู้เรียนในการทบทวนกฎระเบียบของชั้นเรียนได้อยู่เสมอหากมีความจำเป็นเพื่อให้กฎระเบียบเหล่านั้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ อาจารย์ที่เป็นประชาธิปไตยจะเป็นผู้ที่พร้อมที่จะตัดสินใจในปัญหาใดๆ แต่ก็ยอมรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของผู้เรียน ผลของการที่อาจารย์เป็นประชาธิปไตยจะเป็นการสร้างพลังแห่งความเชื่อมั่นและความรู้สึกของการเป็นเจ้าของชั้นเรียนให้กับผู้เรียนในทำนองเดียวกันก็จะทำให้อาจารย์รู้สึกถึงบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนนั้นๆ

จะเห็นได้ชัดว่าอาจารย์มีอาชีพจึงควรเป็นอาจารย์ที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย เพราะจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างบุคลิกของการมีความมั่นใจในตนเองให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งเพื่อจะได้มีส่วนในการปลูกฝังเจตคติและความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

เทคนิคและทักษะการสอนของอาจารย์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคและทักษะการสอนของอาจารย์ล้วนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนได้ทั้งสิ้น การสร้างแรงจูงใจ การแปรเปลี่ยนความสนใจ การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อเมื่อยเทียบกับการที่อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบเดียวเป็นระยะเวลายาวนานจนเกินไป เช่น การใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับที่อาจารย์ตั้งใจจะสอนเพราะผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่

สนใจเรียน อาจชวนเพื่อนคุยหรือแก้งเพื่อนกลายเป็นปัญหาในชั้นเรียนที่อาจารย์จะต้องจัดการซึ่งแท้ที่จริงแล้วสาเหตุสำคัญอาจอยู่ที่ตัวอาจารย์เองก็เป็นได้ ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่อาจารย์ควรจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหารจัดการชั้นเรียนคือ การที่อาจารย์จะต้องเตรียมการสอนโดยยึดหลักที่สำคัญในการพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ควรเลือกใช้ทักษะและเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนมากขึ้น ดังนี้

1) การสร้างแรงจูงใจในบทเรียน ความสนใจหรือความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องใดๆ สำหรับผู้เรียนอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาหรือเพียงบางครั้งบางเรื่องหรืออาจไม่เกิดขึ้นเลย แตกต่างกันไปตามลักษณะวัย และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน อาจารย์จึงควรสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง บทบาทของอาจารย์ในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเช่น การเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะสามารถจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนทั้งยังเป็นการส่งเสริมชั้นเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อีกด้วย

2) จัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการวางแผนหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะทางสังคมเช่น ผู้เรียนใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

3) การปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้หลากหลาย เช่น การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ การเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียน หรือการใช้แหล่งหรือสื่อการเรียนรู้หลายประเภท

4) การกำหนดงานให้ผู้เรียนปฏิบัติระหว่างเรียนโดยเป็นงานที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำลังเรียนและตรงตามความสนใจของผู้เรียน (ศศิธร ชันดิธรางกูร, 2551)

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำ

กรวิภา พรหมจวง (2541) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบของผู้นำสภาพแวดล้อมในการทำงาน ขนาดขององค์การกับบรรยากาศองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาล 341 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยแบบภาวะผู้นำทั้งแบบมุ่งงานสูง มุ่งคนสูง แบบมุ่งงานต่ำ มุ่งคนต่ำ แบบทางสายกลาง และแบบทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง และบรรยากาศองค์การของวิทยาลัยพยาบาลแต่ละมิติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยแบบของผู้นำสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การของวิทยาลัยพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดขององค์การไม่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การของวิทยาลัยพยาบาล

อัจฉรา จรุงวรรณะ (2542) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำและการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสงขลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างพยาบาลในโรงพยาบาลสงขลา จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลประจำการมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยทั้งแบบกิจสัมพันธ์ (มุ่งงาน) และแบบสัมพันธ์ภาพ (มุ่งคน) อยู่ในระดับปานกลาง โดยพยาบาลประจำการมีแรงจูงใจในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมผู้นำและการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแรงจูงใจในการทำงานของพยาบาล

ประจำการ ตำแหน่งและวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจในการทำงานต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุพรรณิ มาตรโพธิ์ (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านมุ่งเกณฑ์ ด้านมุ่งงาน ด้านมุ่งสัมพันธ์ และด้านมุ่งประสาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสตรีที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยของรัฐ 5 แห่ง จำนวน 312 คน จากการใช้แบบสอบถาม 60 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีภาวะผู้นำด้านมุ่งเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านมุ่งงาน มุ่งสัมพันธ์ และด้านมุ่งประสานอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีอายุต่างกัน มีภาวะผู้นำด้านมุ่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันยมาส ชูจิน (2546) ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชุมพร โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของแมคคิลแลนด และแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ (LBDQ) ตามแนวคิดของฮัลพินแลไวเนอร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 160 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชุมพร มีภาวะผู้นำกิจสัมพันธ์ ภาวะผู้นำมิตรสัมพันธ์ และภาวะผู้นำโดยรวมในระดับสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำกิจสัมพันธ์ โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 23.10 แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่อำนาจสามารถร่วมกันใช้เป็นตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำมิตรสัมพันธ์โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 40.10 และสามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำโดยรวมในระดับค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 35.60

ลาวัลย์ ทองศรีสมบุรณ์ (2547) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำสูงทั้งมิติมุ่งงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 5 และ 6 โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร มีอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 200 คน จำแนกตามคะแนนภาวะผู้นำเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำสูงทั้งมิติมุ่งงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์ 100 คน และกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำต่ำทั้งมิติมุ่งงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์ 100 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลำดับการเกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเชาวน์อารมณ์ ตัวแปรตามคือคะแนนภาวะผู้นำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามภาวะผู้นำ แบบวัดบุคลิกภาพ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบวัดเชาวน์อารมณ์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำสูงทั้งมิติงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งได้แก่ บุคลิกภาพ เชาวน์อารมณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลำดับการเกิด และการเห็นคุณค่าในตนเอง ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำสูง ทั้งมิติงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์โดยมีอำนาจการทำนายถูกต้องร้อยละ 86.5 ได้แก่ บุคลิกภาพ แบบเปิดเผย เชาวน์อารมณ์สูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ลำดับการเกิดลูกคนแรก และการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู

กับนักเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็ก เพราะเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการเรียนการสอน โดยพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางที่ครูแสดงออก มีแนวโน้มกระตุ้นหรือเป็นสิ่งที่เร้าให้นักเรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองได้ทั้งทางบวกและทางลบ ครูที่รู้จักพูดกระตุ้นโดยใช้คำถาม แนะนำแนวทาง ให้คำชมเชย ให้กำลังใจ (ใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน) จะได้พฤติกรรมตอบสนองของนักเรียนในเชิงบวก คือนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากและแสดงออกอย่างเป็นอิสระมีไขว่คว้าบังคับตรงกันข้าม หากครูพูดบรรยายและควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าพูดกระตุ้นเร้าความสนใจ (ใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน) นักเรียนจะพูดเพื่อตอบสนองเฉพาะการพูดของครู มิได้เป็นการแสดงออกเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเองซึ่งเป็นเครื่องแสดงความก้าวหน้าในระดับสติปัญญา

ทรงศรี กันทะ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 370 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามจำนวน 8 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อพฤติกรรมการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้สูงสุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนวิธีสอนของครูมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Stoebert, Dongchul, Han and Bae (1998 cited by Abraham, 2008) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับอำนาจของผู้บังคับตามวัฒนธรรมและเพศ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้คะแนนในการประมาณค่าบทบาทการสอนของครู (ผู้นำแบบโครงสร้างความคิดริเริ่ม) สูงกว่าคะแนนประมาณค่าบทบาทของการเป็นผู้ช่วยของครู (ผู้นำแบบใส่ใจผู้ตาม) โดยมีค่าประมาณดังกล่าวในระดับสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย

Cheng (1994 cited by Abraham, 2008) ได้ศึกษาเชิงสำรวจเพื่อตรวจสอบว่าภาวะผู้นำแบบใดของครูมีความสัมพันธ์กับอำนาจ, บรรยากาศในชั้นเรียนและผลการปฏิบัติงานที่น่าพอใจของนักศึกษาอย่างไร ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์อย่างมากกับบรรยากาศในชั้นเรียนและกับผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยภาวะผู้นำแบบ “มุ่งงาน” และ “มุ่งคน” ได้รับการประเมินสูงสุดจากนักศึกษา ข้อค้นพบของ Cheng สนับสนุนให้เห็นความสำคัญของการวัดแบบภาวะผู้นำที่ไม่เพียงแต่จะวัดได้ภายในองค์กรต่างๆ เท่านั้น แต่ยังสามารถใช้วัดในห้องเรียนได้ด้วย

John and Taylor (1999) พบว่าครูที่มีภาวะผู้นำแบบใส่ใจผู้ตาม (consideration) จะมีความผูกพัน (commitment) ต่อภารกิจสูงกว่าการใช้ภาวะผู้นำแบบโครงสร้างความคิดริเริ่ม (initiating structure) ที่มุ่งเน้นงานมากกว่าเน้นคน Webber (1998 cited by John and Taylor, 1999) พบว่าการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ใหญ่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและยังพบว่าระดับที่ต่างกันของการใช้ภาวะผู้นำแบบใส่ใจผู้ตาม (consideration) มีผลต่อระดับขวัญกำลังใจของครูต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้ภาวะผู้นำแบบโครงสร้างความคิดริเริ่ม (มุ่งงาน) ในระดับที่ต่างกันของอาจารย์ใหญ่มีผลกระทบต่อระดับขวัญกำลังใจของครูในระดับที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือการใช้ภาวะผู้นำแบบโครงสร้างความคิดริเริ่มในระดับสูงส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในระดับสูงด้วย ในขณะที่การใช้ภาวะผู้นำดังกล่าวในระดับต่ำจะส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในระดับต่ำเช่นกัน และยังพบว่าแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ใหญ่ซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนด้วย

Kelly (2000) ได้ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของครูผู้สอนที่มีต่อแรงจูงใจด้านอารมณ์และจิตใจของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของครูในกลุ่มผู้เรียนจากประเทศในกลุ่มเอเชียส่งผลต่อแรงจูงใจด้านอารมณ์และจิตใจของผู้เรียนในระดับสูงสุด โดย Kelly สรุปผลการวิจัยของเขาว่า การใช้ภาวะผู้นำของครูที่มุ่งเน้นสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครู-ผู้เรียนน่าจะเป็นเครื่องมือในการเพิ่มระดับแรงจูงใจทางอารมณ์และจิตใจในตัวผู้เรียนได้อีกวิธีหนึ่ง

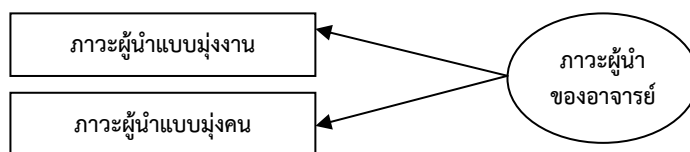
Padapurackal (2006) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูกับแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้แบบสอบถามพรรณนาพฤติกรรมของผู้นำ (Leader Behavior Description Questionnaire (LBDQ) เป็นเครื่องมือหลักในการวิจัยเช่นเดียวกับงานวิจัยของ Kelly (2000) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบใส่ใจในผู้ตาม (consideration) ได้รับการยอมรับในระดับสูงกว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบโครงสร้างความคิดริเริ่ม (initiating structure) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของผลการใช้ภาวะผู้นำของครูจำแนกตามเพศและรายได้ของผู้ปกครองนักเรียน และสรุปผลการวิจัยของเขาว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของครูกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

Brown (2007) ได้ศึกษาโดยเน้นการรับรู้ของผู้ตามที่มีต่อผู้นำของตนในโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำแนกตามเพศของผู้นำและผู้ตาม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการประเมินผู้นำทั้งสองเพศจากผู้ตามทั้งเพศชายและหญิง

งานวิจัยของ Jacob and Lefgren (2007) เรื่อง “ในโรงเรียนที่มีรายได้ต่ำ ผู้ปกครองต้องการครูซึ่งทำหน้าที่สอน” (In Low-Income Schools, Parents Want Teachers Who Teach.) โดยศึกษาตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (categorized variables) ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง เกรดเฉลี่ยสะสมของผู้เรียน และประเภทของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีสภาพความยากจนมากให้คุณค่าสูงต่อความสามารถของครูในอันที่จะเป็นผู้นำระดับความสำเร็จของนักเรียนและปฏิบัติต่อนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนในโรงเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสูงกว่าพบผลการวิจัยที่เป็นไปในลักษณะตรงข้ามกับกลุ่มแรก กล่าวคือ ผู้ปกครองจะให้คุณค่าแก่ครูที่สามารถรักษาระดับของผู้สร้างสรรค์ความสุขให้แก่เด็กนักเรียนได้มากที่สุด นักวิจัยได้สรุปว่าผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องจากในโรงเรียนที่มีสภาพความยากจนมาก ย่อมเป็นโรงเรียนที่มีทรัพยากรทางการศึกษาจำกัด และจัดหามาได้ยาก ผู้ปกครองจึงได้รับการจูงใจให้เลือกครูที่มีความสามารถพัฒนาปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสูงกว่า ผู้ปกครองดูเหมือนจะแสวงหาครูผู้ที่สามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนนอกเหนือจากความสามารถในการสอนอีกด้วย

Abraham (2008) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แบบผู้นำของครูกับวิธีการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมปลายของโรงเรียนในแคว้น Kerala ประเทศอินเดีย จำแนกตามเพศ รายได้ของผู้ปกครอง ประเภทของโรงเรียนและผลการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม) ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์เชิงบวกในขนาดต่ำถึงปานกลางระหว่างการรับรู้ภาวะผู้นำของครูกับวิธีการศึกษาของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มในทุกตัวแปรยกเว้นประเภทของโรงเรียน นักวิจัยสรุปผลการวิจัยว่าภาวะผู้นำของครูจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากครูมีความยืดหยุ่นมากพอในการเลือกใช้แบบของภาวะผู้นำในชั้นเรียนทั้งแบบมุ่งคนกับมุ่งงานให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีระดับผลการเรียนที่แตกต่างกัน

จากแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวชี้วัดหรือตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ 2 ตัว ได้แก่ การรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน และการรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคนหรือมุ่งสัมพันธ์ แสดงดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์

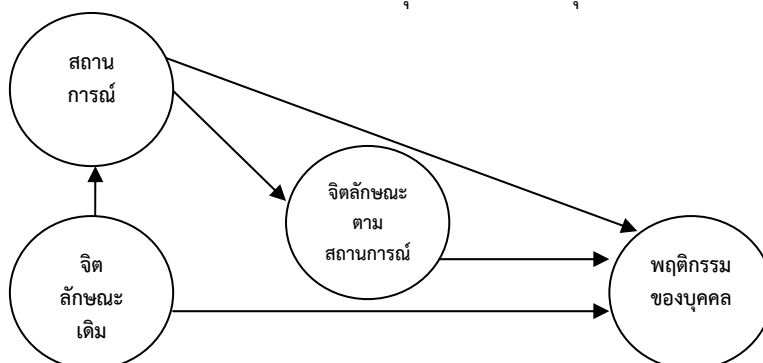
อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ จำเป็นต้องศึกษาอิทธิพลร่วมกันระหว่างสาเหตุจากภายนอก และสาเหตุจากภายใน ซึ่งเรียกว่า รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม การพิจารณาสาเหตุภายนอกหรือปัจจัยทางสถานการณ์ มีหลักการว่า พฤติกรรมย่อมเป็นไปตามสถานการณ์หนึ่งมากกว่าจะเกิดจากลักษณะภายในตัวบุคคลเพียงประการเดียว เพราะสถานการณ์ภายนอกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ สามารถแก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ได้ ส่วนสาเหตุภายใน ซึ่งเรียกว่า ปัจจัยทางจิตลักษณะ เป็นการศึกษาลักษณะที่อยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ ลักษณะทางจิตย่อยๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล เช่น เจตคติ ความวิตกกังวล เป็นต้น (ดุจเดือน พันธุมนาวิน, 2550) ดังจะนำเสนอรายละเอียดดังนี้

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (interactionism model)

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม คือ รูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ที่อธิบายได้ด้วยกลุ่มทฤษฎีที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ตลอดจนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทั้งของหัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงาน นักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541: 105-106; อ้างอิงจาก Magnusson; & Endler, 1977: pp.18-21) ได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมแล้วสรุปว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุได้ถึง 4 ประการ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน 2) จิตลักษณะของผู้กระทำ 3) จิตลักษณะร่วมสถานการณ์ ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (mechanical interaction) อาจวิเคราะห์ได้โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง โดยมีตัวแปรทางจิตและสถานการณ์เป็นตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และพฤติกรรมเป็นตัวแปรตาม นอกจากนั้นในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ ยังมีตัวแปรสาเหตุประการที่สี่ คือ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบอินทรีย์ (organismic interaction) เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำ ที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ของบุคคลนั้นขึ้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์นั้น หรือต่อพฤติกรรมที่จะกระทำ ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ และความเชื่ออำนาจในตนเองต่องานนั้น เป็นต้น ซึ่งอาจวัดได้ในเชิงปริมาณ (วารสารทันตภิบาล, 2541: 105-108 อ้างถึงในพระมหาจันทร์ธรรม อินทรีเกิด, 2552: 17)

สรุปได้ว่า รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเน้นความสำคัญของการตอบสนองสองทางระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่ ซึ่งเป็นแหล่งเริ่มต้นและกำหนดพฤติกรรมของบุคคล หลักสำคัญของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม คือ มีการกำหนดตัวแปรที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมไว้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) ปัจจัยทางสถานการณ์ คือ ลักษณะของสถานการณ์ที่มีความหมาย ก่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา 2) ปัจจัยทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ ลักษณะทางจิตใจของ

ผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ในบุคคลขึ้นมา เช่น เจตคติในการเรียน เป็นต้น และ 3) **ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม** คือ ลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคลซึ่งมีระดับมากน้อยต่างกัน การควบคุมตน และการมุ่งอนาคต เป็นต้น แสดงดังภาพที่ 2.5 ดังนี้

ภาพที่ 2.5 รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (interactionism model)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรจิตลักษณะเดิม 2 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน กับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการรับรู้ภาวะผู้นำของครูมาศึกษาอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรพฤติกรรมวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 จิตลักษณะของบุคคล

2.1 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

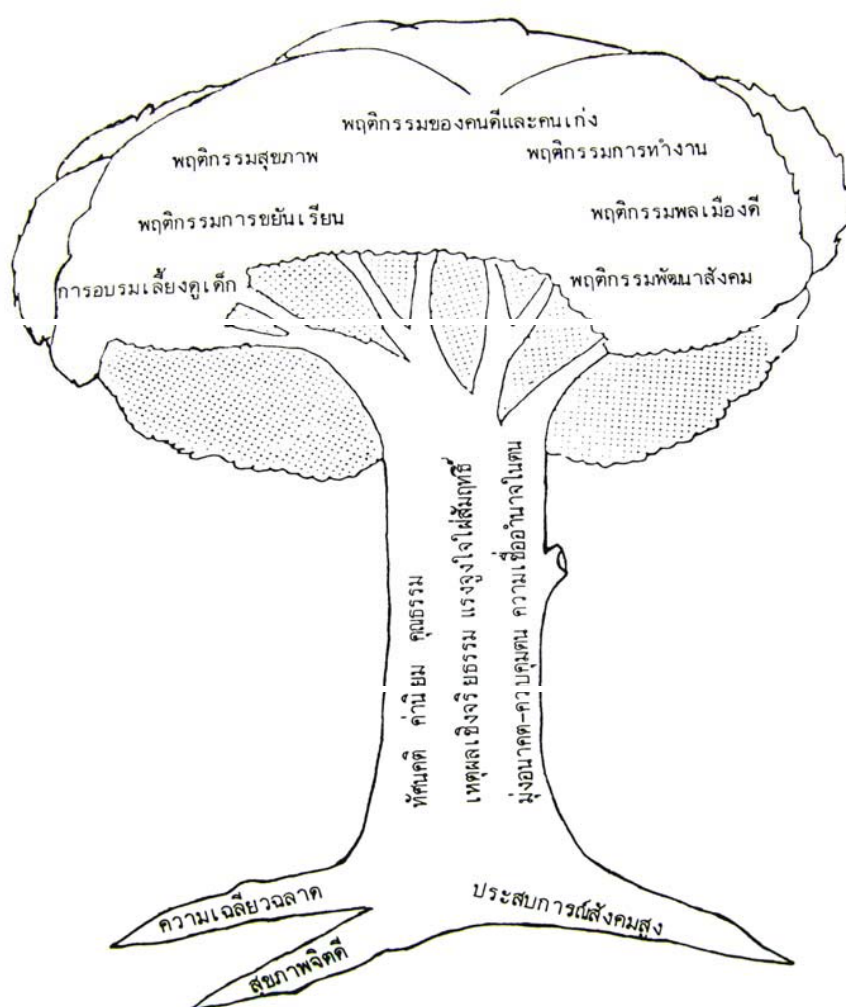
ลักษณะทางจิตของบุคคล จะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกในด้านต่างๆ การที่ผู้เรียนตัดสินใจที่จะเลือกใช้วิธีการเรียนอย่างไรวนนั้น ก็เกิดจากจิตใจของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544: 1-16) ได้ศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมคนดี และคนเก่ง ทฤษฎีนี้สร้างจากผลการวิจัยที่เปรียบเทียบลักษณะทางจิตใจของผู้ที่มีพฤติกรรมอย่างหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน ทั้งๆ ที่ผู้กระทำเหล่านั้นอยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยการศึกษาวิจัยคนไทยอายุ 6-60 ปี จำนวนรวมหลายหมื่นคน และได้เสนอจิตลักษณะพื้นฐานโดยทั่วไปของคนไทยที่สำคัญ ที่สรุปออกมาในรูปของทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกได้แก่จิตลักษณะที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน และประเภทที่สอง คือ จิตลักษณะที่เป็นสาเหตุทางจิตใจอีก 5 ด้าน ซึ่งมีความเชื่อมโยงกันเมื่อนำไปประกอบเป็นภาพต้นไม้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ส่วนดอกและผล 2) ส่วนลำต้น และ 3) ส่วนรากของต้นไม้ ดังจะกล่าวถึงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ส่วนดอกและผลของต้นไม้ คือ พฤติกรรมประเภทต่างๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง พฤติกรรมของพลเมืองดี และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ นี้มีสาเหตุมาจากสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนของลำต้น และลักษณะพื้นฐานทางจิตใจที่เป็นส่วนรากของต้นไม้

2. ส่วนลำต้นของต้นไม้ คือ สาเหตุทางจิตใจของพฤติกรรมที่ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติ

3. ส่วนรากของต้นไม้ คือ ลักษณะพื้นฐานทางจิตใจของพฤติกรรม ประกอบด้วย จิตลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด มีสุขภาพจิตดี และมีประสบการณ์ทางสังคมสูง

ถ้าบุคคลมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจทั้ง 3 ด้าน ที่เป็นส่วนรากของต้นไม้ในปริมาณที่เหมาะสมกับอายุ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ด้านอันเป็นสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ได้ โดยจิตลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสม ฉะนั้น จิตลักษณะพื้นฐานทั้ง 3 ประการจึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งนั่นเอง ดังนั้นผู้เรียนที่ดีจึงควรมีลักษณะของคนดีและคนเก่งอยู่ด้วยกันจึงจะเป็นผู้เรียนที่เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมได้มีการนำทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้มาเชื่อมโยงตัวแปรต่างๆ เข้าด้วยกัน จิตลักษณะที่สำคัญที่นำมาอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพนั้น ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม

ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน.(2544). ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.กรุงเทพฯ

ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม หมายถึง การศึกษาลักษณะทางจิตใจของคนที่มีมาตั้งแต่กำเนิด เป็นลักษณะทางจิตที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ยาก ไม่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2 จิตลักษณะเดิมของบุคคล

1) ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

1.1) ความหมายและความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความหมายที่เกี่ยวข้องกัน โดย ดวงเดือน พันธุนาวิน (2537: 86 – 88) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์ไกลในอนาคต โดยคิดได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ทั้งผลดีและผลเสีย และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต รวมถึงการเป็นผู้ที่สามารถกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนโดยมีการกำหนดโครงการระยะสั้นและระยะยาวให้กับตนเองในด้านต่างๆ เช่น ด้านการงาน ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพ และด้านจริยธรรม เป็นต้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นส่วนต้นของปรากฏการณ์ ส่วนการควบคุมตนนั้น จะเป็นส่วนปลายที่เกิดขึ้นควบคู่กันไป คือมีการมุ่งอนาคตในบางเรื่องขึ้นมาก่อน และบุคคลต้องใช้การควบคุมตนดำเนินการไปตามที่ได้วางเป้าหมายไว้ จนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนด ฉะนั้นการ**ควบคุมตนเองก็คือ การมีวินัยในตนเอง** ซึ่งหมายถึงการจัดระเบียบแบบแผนการทำงานในตนเอง เพื่อให้เกิดผลที่ตนต้องการในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ สกส เทียงแท้ และสุมิตรา เจริญพันธ์ (2546: 27 อ้างถึงในศุภินธา ม่วงศรีงาม, 2552: 34) ได้กล่าวว่าการ**มุ่งอนาคต** หมายถึง **ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกลและเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต** สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ ส่วนการ**ควบคุมตน**นั้น หมายถึง **ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำพฤติกรรมบางชนิด หรือความสามารถที่จะเริ่มทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนหรือเสียสละ และทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้** ซึ่งผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนนั้นจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ สามารถรอได้ มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่าทำดียอมได้ดีตอบแทน เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสม สมเหตุสมผล และสามารถงดเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

เนื่องจากการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในเหตุการณ์เดียวกัน ในเรื่องของความสำคัญของจิตลักษณะมุ่งอนาคต-การควบคุมตน จึงจะแยกกล่าวเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (ศุภินธา ม่วงศรีงาม, 2552: 35)

ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการสะสมผลของการเรียนรู้ ประสบการณ์ตั้งแต่อดีตของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะความมั่นคงของสภาพแวดล้อม

การควบคุมตน หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติ หรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อผลที่มีค่าสูงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถควบคุมตนนี้มีหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การสังเกตตนเอง การจัดสภาพแวดล้อม การกระทำหรืองดเว้นที่จะกระทำพฤติกรรมและการให้รางวัลหรือลงโทษตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความมีระเบียบวินัย และการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (future orientation-self control) มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการรักษาสุขภาพ อนามัย การอดออม พฤติกรรมการทำงาน ดังนั้น จิตลักษณะสองประเภทนี้อันได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนจึงมีความเกี่ยวข้องกัน เนื่องจากการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเป็นการคาดการณ์ไปในอนาคตและควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ดำเนินไปในแนวทางเพื่อให้ถึงยังเป้าหมายตามที่ได้คาดการณ์เอาไว้ อาจกล่าวได้ว่าการที่บุคคลจะมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนได้นั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานด้านการคิดและสติปัญญาไปด้วย โดยบุคคลจะต้องมีความสามารถในการคิดที่เป็นนามธรรม ดังที่ จูรีพร ภิบาลจันทร์ (2551: 40) ได้ให้ความหมาย ของลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนว่า หมายถึง การมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุม บังคับตนเองให้รู้จักอดได้ รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า

สรุปได้ว่า บุคคลที่ควบคุมบังคับตนได้นั้น สามารถทำได้หลายมิติ เช่น มิติของเวลา เป็นการควบคุมตนให้มุ่งอนาคต หรือรอคอย หรืออดได้รอได้มากกว่าที่จะต้องให้ได้เดี๋ยวนี้ทันที ทางด้านสถานที่คือ การควบคุมบังคับตนเองได้ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โดยบุคคลต้องสามารถรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนกระทำดีแม้ผู้อื่นจะไม่รับรู้ ลักษณะมุ่งอนาคตจึงตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และไม่ใช้ลักษณะทางจิตที่เรียกว่า “ความใจแข็ง” เพียงอย่างเดียว แต่เป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้ตนสามารถที่จะทำพฤติกรรมที่ตั้งใจไว้แต่เดิมให้บรรลุเป้าหมาย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2520) ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคต และตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกที่ควรได้ สามารถควบคุมตนเองให้มีการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม โดยละเว้นการกระทำบางอย่างในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น ละเว้นจากการสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเที่ยวเล่น ดูภาพยนตร์ สรวลเสเฮฮากับเพื่อนสักระยะเวลาหนึ่ง เมื่อใกล้ถึงเวลาของการสอบวัดผลทางการเรียน หรือต้องเร่งทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นตามกำหนดได้อย่างราบรื่น รวมทั้งสามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม ตลอดจนมีความอดทนและเพียรพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคไปสู่เป้าหมายของตนเองได้ การมุ่งอนาคต-ควบคุมตนจึงมีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ เพราะบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจเรื่องของเวลา สามารถวางแผนและมองเห็นความเป็นไปได้ในอนาคตจากสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองไปสู่แนวทางที่เหมาะสมได้อย่างรอบคอบ

นอกจากนี้พฤติกรรมมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ยังมีความครอบคลุมถึงการมีวินัยในตนเองด้วย คุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองจะต้องประกอบด้วย

1. มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีพฤติกรรมไม่หลอกลวงตนเองและผู้อื่น ไม่ทุจริต ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบไม่เอาเปรียบผู้อื่น และละอายเกรงกลัวต่อบาป
2. มีความรับผิดชอบ โดยมีความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้กระทำแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย
3. เคารพในสิทธิของผู้อื่น เช่น ไม่ประพฤติปฏิบัติก้าวก่ายหรือล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น

4. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม คือ ประพฤติปฏิบัติโดยไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคมทั่วไป รวมถึงปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

5. มีลักษณะมุ่งอนาคต คือ สามารถอดใจรอผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งดีกว่าในปัจจุบัน

6. มีความเป็นผู้นำ โดยสามารถนำ ชักจูง แก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและรับผิดชอบต่อกลุ่มได้

7. ตรงต่อเวลา โดยสามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ได้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้

8. มีความอดทนขยันหมั่นเพียรโดยสามารถทนต่อความลำบากตรากตรำ และตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ไม่ย่อท้อเบื่อหน่าย

9. ยอมรับการกระทำของตน โดยยอมรับสภาพหรือรับผิดชอบผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองอย่างเต็มที่ (ลัทธิดาวรรณ ณ ระนอง, 2525: 12)

1.2) ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง โดยเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางจิตของบุคคลนั้นมี 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎี Mowrer (1960) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตน และทฤษฎีของ Pack and Havighurst (1960, อ้างถึงในดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544) ว่าด้วยการพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรม ซึ่งยึดการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ เป็นหลัก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544)

จากทฤษฎีทั้งสองนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544) ได้อธิบายไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของMowrer การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาทั้งหลายเชื่อว่า จะต้องมีความรู้พื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา สิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่ง Mowrer อธิบายว่าทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน โดยที่การเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของเด็กทารกหรือเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับและเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารกหรือเด็ก คือ บิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูซึ่งเป็นผู้ที่มารับผิดชอบความต้องการของทารก เช่น หิวก็ได้อาบน้ำ ร้อนก็ได้อาบน้ำ ยุงกัดก็มีผู้บดให้ เป็นต้น ทำให้ทารกรู้สึกสบาย พอใจและมีความสุข ความรู้สึกของทารกนี้จะรุนแรงมากและติดครี้อยู่ในสำนึกของทารกไปจนเติบโตขึ้น ประกอบกับการปรากฏตัวของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูในขณะที่มาปรนนิบัติเด็กควบคู่กันไปด้วยนั้น จะถ่ายทอดสู่ตัวเด็ก ซึ่ง Mowrer เชื่อว่า การรักและพอใจบิดามารดานั้น จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดต้องมาก่อน มิฉะนั้นเด็กก็จะมีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูตนนั้นก็คือ บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้เริ่มแรกของทารกหรือเด็กก็คือผู้เลี้ยงดู ซึ่งอาจจะบิดามารดาหรือผู้อื่นก็ได้

1.2 ความรักและความผูกพันของเด็กต่อผู้ที่ตนรักและพอใจ จะนำไปสู่การปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนหรือการเลียนแบบ กล่าวคือ จากความรักและพอใจของเด็กที่มีต่อบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู จะทำให้เด็กเกิดการทำตาม เลียนแบบที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูสั่งสอน ซึ่งการกระทำของเด็กเช่นนี้จะทำให้เขาเกิดความสุข ความพอใจได้เอง อันเป็นลักษณะการให้รางวัลและชมเชยตนเอง โดยบุคคลไม่ได้หวังผลจากภายนอก การเลียนแบบผู้เลี้ยงดูตนของเด็กจะทำทั้งทางที่ดีและไม่ดีเท่าๆ กัน トラบเท่าที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักและพอใจ เช่น ถ้าเด็กเห็นผู้เลี้ยงดูสูบบุหรี่

เสมอ เมื่อเด็กสับสนหรือบ้างก็จะมีสุขความพอใจ เพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักพอใจมาก่อน ความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ Mowrer เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคลนั้นโดยจะปรากฏขึ้นในเด็กปกติที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์ จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ในการโต้ตอบเมื่อเกิดความคับข้องใจ เมื่อเกิดความกลัว ในการมีความรักและการมีอารมณ์ต่างๆ เป็นต้น ส่วนผู้ที่ขาดวินัยในตนเองหรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารก จึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำและกลายเป็นผู้ทำผิดกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ในรายที่รุนแรงอาจกลายเป็นอาชญากรเรื้อรัง หมดโอกาสที่จะแก้ไข

ดังนั้น จากทฤษฎีของ Mowrer การเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้น จะต้องเริ่มต้นจากการเลี้ยงดูในวัยทารกอย่างมีความสุข ความอบอุ่นและผ่านการอบรมสั่งสอนหรือการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้เลี้ยงดูตนเอง จึงจะพัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้นและกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคลนั้น

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเองของ Peck and Havighurst (1960, อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2544) เชื่อว่าการควบคุมของอีโก (ego-control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก (super ego-control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกในบุคคลจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และบุคคลแต่ละคนจะมีพลังควบคุมอีโกและซูเปอร์อีโกในระดับที่ไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากการได้รับความรู้ทางจริยศึกษาที่ทำให้ทราบถึงผลที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในแต่บุคคลจะมีระดับไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปยังความมีวินัยในตนเองหรือการควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกที่ต่างระดับกัน ดังนั้นนักทฤษฎีทั้งสองจึงได้จำแนกลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้คือ

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม (amoral person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกที่น้อยมาก โดยบุคคลจะเป็นผู้ที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียว โดยที่ไม่เรียนรู้ที่จะให้แก่ผู้อื่น เป็นผู้ที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้และจะกระทำการต่างๆ อย่างไม่ไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้ถูกควบคุมด้วยความเห็นแก่ตัวของตนเองและเป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเองหรือมีน้อยมาก

2.2 พวกเอาแต่ได้ (expedient person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกน้อย แต่พลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมีมากขึ้น แต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลประเภทนี้จะยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลได้ของตนเอง เป็นคนที่ไม่จริงใจจะยอมอยู่ใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจ ถ้าจะทำให้เขาได้รับผลที่ต้องการได้ เป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองน้อย ลักษณะนี้จะปรากฏตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นและในคนบางประเภทจะติดตัวไปจนตลอดชีวิต

2.3 พวกคล้อยตาม (conforming person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกน้อยเหมือนคน 2 ประเภทแรก แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมากกว่า คือ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ต้องไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองระดับปานกลาง แต่ไม่แน่นอน

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (irrational conscientious person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกในระดับปานกลาง แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกมาก จนเป็นผู้ที่ยอมรับกฎเกณฑ์และค่านิยมทางสังคมเข้าไป เป็นลักษณะของตนเอง จะเป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างยึดมั่นและมีศรัทธา เป็นผู้ที่ถูกควบคุมโดยค่านิยมและปทัสถานของสังคม เป็นผู้ที่มีความวินัยในตนเองค่อนข้างมาก แต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลประเภทนี้จะทำตามกฎอย่างเคร่งครัด โดยเห็นว่ากฎเกณฑ์นั้นเป็นของศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ บุคคลประเภทนี้จะเป็นหลักของชุมชน เพราะมีความมั่นคงในความเชื่อและการกระทำ คนอื่นเห็นได้ง่ายแต่การขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผลของคนประเภทนี้ จึงยังเป็นคนประเภทที่ไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

2.5 พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (rational altruistic person) คือ บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโกมาก และพลังควบคุมของซูเปอร์อีโกก็มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคมและความสมเหตุสมผลโดยเห็นแก่ผู้อื่นทั่วไปเป็นหลัก บุคคลประเภทนี้มีความสามารถควบคุมตนเองอย่างมีเหตุผล มิได้ตกอยู่ในอิทธิพลของกลุ่มในสังคมหรืออิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล เป็นผู้ที่มีความวินัยในตนเองสูงมาก จะเป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลของการกระทำของตนต่อผู้อื่น ก่อนจะทำอะไรต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผลเพื่อผู้อื่นพร้อมที่จะร่วมมือกับสังคม มีความรับผิดชอบและให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์โดยทั่วไป มีความต้องการที่จะเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม บุคคลประเภทนี้ไม่มากนักในแต่ละสังคม แต่นักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์

1.3) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (future orientation and self-control)

เทพวรรณ สิงหบุตร (2540) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต ความพึงพอใจในวิชาชีพพลศึกษาและเทคโนโลยีธุรกิจกีฬา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ซึ่งพบผลการวิจัยที่สอดคล้องกับดวงจันทร์ อ้นอาจ (2543) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จะมีความเชื่ออำนาจในตนสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนปานกลางและต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนปานกลาง จะมีความเชื่ออำนาจในตนสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

ประภาวรรณ ศรีสรณนุช (2546) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และศึกษาตัวทำนายสำคัญจากจิตลักษณะและสถานการณ์ของพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียนจำนวน 320 คนของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ และนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้สูง มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวทำนายสำคัญ

ของพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ คือเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สุภาพร ณะชานันท์ (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อวินัยในตนเองของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการมีวินัยในตนเองของนิสิตที่มีลักษณะทางชีวสังคม:เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน รวมทั้งเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางจิต กับการมีวินัยในตนเองของนิสิต กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของคณะวิชาต่างๆในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2540 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่นักวิจัยกำหนดไว้ในกรอบวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนิสิตที่มีผลการเรียนสูงกว่าเป็นผู้ที่มีค่าเฉลี่ยวินัยในตนเองสูงกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าทัศนคติต่อการมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักวิจัยมีข้อเสนอแนะประการหนึ่งว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นคุณลักษณะเด่นที่ควรนำไปรวมกับตัวแปรอื่นๆ ในการศึกษาครั้งต่อไป

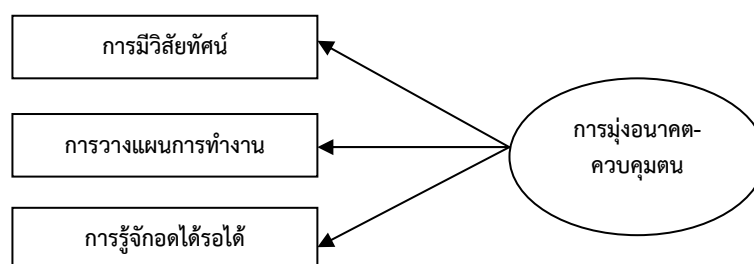
พระมหาประยูร ธีรวิโส (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 40 ถึง 65 คน ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ทดสอบนัยสำคัญด้วยค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจิตสังคม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของนิสิตด้านดี ด้านเก่ง และด้านมีความสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Nurmi (1991) สรุปผลจากการศึกษาของเขาว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่ซับซ้อนที่พัฒนาขึ้นในตัวบุคคลอย่างเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การตั้งเป้าหมาย (future-oriented motives, interests and goals) ในขั้นนี้บุคคลจะมีการตั้งเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งบุคคลมีอยู่
2. การวางแผน (future-oriented planning) ในขั้นนี้บุคคลจะมีการวางแผนปฏิบัติการ เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนแรก มีการตัดสินใจเลือกวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสม ตลอดจนมีการตรวจสอบว่าวิธีการหรือแนวทางนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายได้หรือไม่ หากพบว่าแผนหรือวิธีการที่เลือกไว้ไม่สามารถนำไปสู่เป้าหมายได้ ก็มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเสียใหม่
3. การดูความเป็นไปได้ (evaluation of the future) เป็นขั้นการประเมินถึงความเป็นไปได้ของจุดมุ่งหมายหรือความต้องการในอนาคต ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้ว่าจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผลตอบแทนที่ได้รับจากกระบวนการนี้จะส่งผลต่อการมีลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล กล่าวคือ หากสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลเป็นไปตามที่คาดหวังหรือต้องการ บุคคลก็จะมีลักษณะมุ่งอนาคตเพิ่มมากขึ้น แต่หากว่าสิ่งที่คาดหวังไว้ไม่เกิดขึ้น บุคคลก็จะขาดความเชื่อมั่นในอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดจากการสะสมการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล ทั้งจากการอบรมเลี้ยงดู การศึกษา การเลียนแบบ ตลอดจนสื่อมวลชน และลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับสภาวะทางสังคมของบุคคล ตลอดจนวัฒนธรรมและครอบครัว รวมทั้งต้องอาศัยความสามารถทางด้านสติปัญญาและการรู้การคิดประกอบด้วย (Chatpennut Charoenchai [online] <http://www.gotoknow.org>.)

จากแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ดังที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 3 ตัว ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ (vision) การวางแผนการทำงาน (future plan) และการรู้จักอดใจรอได้ (self-restrained act) แสดงดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดอำนาจสูงสุดในอันที่จะขับเคลื่อนผู้เรียนจากสภาวะของการพึ่งพาคนอื่น (dependency) มาเป็นสภาวะของการเป็นตัวของตัวเอง (independency) หรือการพึ่งพาตนเองได้ (self-sufficiency) Glenn (2003) มีความเห็นว่าการตั้งเป้าหมายในชีวิต (goal setting) คือ การกระทำที่มีขั้นตอนอันจำเป็นในการถ่ายโอน (transferring) ความฝันและ/หรือเจตนา (intention) ไปสู่รูปแบบของการกระทำซึ่งนำไปสู่จุดมุ่งหมายอันมีพลังแห่งแรงจูงใจในระดับปฐมนุสนับสนุนอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมการณ์การปฏิบัติงานนั้นๆ ของผู้เรียน การตั้งเป้าหมายหรือการมุ่งอนาคตและควบคุมตนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปลูกฝังไปพร้อมๆ กับการสร้างแรงจูงใจในตัวผู้เรียน ด้วยหลักการที่ว่าที่ใดขาดซึ่งวิสัยทัศน์ ที่นั้นย่อมขาดจุดมุ่งหมาย และที่ใดขาดซึ่งจุดมุ่งหมาย ที่นั้นก็ย่อมขาดการกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่พึงประสงค์

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดความคิดอย่างเป็นระบบ พร้อมเผชิญเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งทำให้มีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำรงตนอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วในปัจจุบันได้อย่างมั่นใจ

2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1953) ให้ความหมายของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าหมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าคนอื่นที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลว โดย McClelland สรุปว่า ประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ส่วนมากคนในประเทศจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าประเทศที่ด้อยพัฒนา และผลจากการศึกษาวิจัยในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พอจะสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ ผู้ที่มีความ

ต้องการทำอะไรให้ประสบความสำเร็จ เครื่องล่อใจของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ “การทำให้ดียิ่งขึ้น” (doing something better) ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับเด็กนั้น พบว่า การฝึกให้เด็กเป็นอิสระ (independence training) ให้พึ่งพาตนเองได้ตั้งแต่เยาว์วัย จะทำให้เด็กคนนั้นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

นอกจากนั้น McClelland ยังได้สรุปผลจากการวิจัยเกี่ยวกับการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเขาว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นผู้มีความรับผิดชอบพฤติกรรมของตน และตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศ (standard of excellence) ในการทำงาน 2) เป็นผู้ที่ตั้งวัตถุประสงค์ที่จะมีโอกาสทำได้สำเร็จ 50-50 หรือเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงปานกลาง 3) พยายามที่จะทำงานอย่างไม่ท้อถอย จนถึงจุดหมายปลายทาง 4) เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว 5) ต้องการข้อมูลย้อนกลับของผลงานที่ทำ และ 6) เมื่อประสบความสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถและความพยายาม โดย McClelland เชื่อว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่เรียนรู้ และเป็นผลของการขัดเกลาทางสังคม (socialization) ของพ่อแม่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงาน และบอกให้ลูกทราบว่า ตนมีความสนใจในสัมฤทธิ์ผลของลูก อบรมลูกให้เป็นบุคคลที่ช่วยตัวเองได้ และส่งเสริมให้เป็นอิสระ แม้จะใช้วิธีการที่เข้มงวดในการทำงานของลูก แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความรัก ความอบอุ่น และแสดงให้เห็นว่าที่เข้มงวด ก็เพราะความรักลูก ต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จ (<http://www.chontech.ac.th> :accessed on 12/07/10)

ในบริบทของการเรียนการสอน อาจารย์สามารถอบรมให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ โดยใช้หลักการต่อไปนี้ (ซูซีฟ อ่อนโคสูง, <http://www.swuuaa.com>) 1) สอนให้ผู้เรียนพิจารณาศึกษาตนเองว่ามีจุดเด่น หรือความสามารถพิเศษอะไร 2) ให้ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของตน 3) ให้ผู้เรียนรู้จักเสี่ยงเพื่อความสำเร็จ หากมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ 4) ให้ผู้เรียนรู้จักวางแผนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ 5) ให้นักเรียนรู้จักประเมินผลงานที่ทำแล้ว และใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.1) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในสถานการณ์หนึ่ง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จ โดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดของเขา (Atkinson, 1964 อ้างถึงใน ประภาวรรณ ศรีสรณนุช, 2546) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ โดยอาศัยความพยายาม ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค พยายามเอาชนะสิ่งต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ (ประภาวรรณ, 2546) บุคคลแรกๆ ในการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้แก่ McClelland (1953) และ Atkinson (1964)

McClelland (1953) ได้กล่าวไว้ในทฤษฎีความปรารถนาความสำเร็จ (achievement needs theory) ของเขาว่า คนที่มีความถนัด ความสนใจและลักษณะอื่นๆ คล้ายกัน อาจมีสัมฤทธิ์ผลในการทำงานแตกต่างกันอย่างมาก นักจิตวิทยาบางคนเชื่อว่าเป็นเพราะคนหนึ่งมีความต้องการ (need) ที่จะมีความสัมพันธ์ในงานมากกว่าอีกคนหนึ่ง คนที่พยายามจะเป็นเลิศทางวิชาการสาขาใดสาขาหนึ่ง เพื่อหวังความสัมฤทธิ์ผลเป็นคนที่มีความต้องการสูงในผลสัมฤทธิ์ ความต้องการนี้เรียกว่า n-Ach (need for achievement) ในขณะเดียวกันก็มีความกลัวความล้มเหลว (fear for failure) เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ละคนจะมีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงกว่าความต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวใน

1) สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (T_s) ได้แก่ ผลคูณของ

$$\text{แรงจูงใจมุ่งสู่ความสำเร็จ} \times \left\{ \begin{array}{c} \text{ความเข้มของความมุ่งมั่น} \\ \text{โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ} \end{array} \right\} \times \left\{ \begin{array}{c} \text{ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็น} \\ \text{เป้าหมายความสำเร็จ} \end{array} \right\}$$

2) สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T_f) ได้แก่ ผลคูณของ

$$\left\{ \begin{array}{c} \text{แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยง} \\ \text{ความล้มเหลว} \\ (M_{af}) \end{array} \right\} \times \left\{ \begin{array}{c} \text{โอกาสที่จะประสบ} \\ \text{ความล้มเหลว} \\ (P_f) \end{array} \right\} \times \left\{ \begin{array}{c} \text{ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็น} \\ \text{เป้าหมายของความล้มเหลว} \\ (I_f) \end{array} \right\}$$

3) สิ่งยั่วยุหรือองค์ประกอบจากภายนอก (extrinsic tendency = T_{ext}) ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความปรารถนาจะประกอบกิจกรรมนั้นๆ

สรุป ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson ในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} T_a &= T_s + T_f + T_{ext} \\ &= (M_s \times P_s \times I_s) + (M_{af} \times P_f \times I_f) + T_{ext} \end{aligned}$$

2.2) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาการ ระบบสื่อสาร และการคมนาคม จนเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ที่เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของโลกเข้าเป็นหนึ่งเดียว ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดผล ต้องไม่จำกัดวงแคบอยู่แต่เฉพาะในห้องเรียน แต่จะต้องเสริมด้วยการสร้างระบบและสิ่งแวดล้อมที่สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาต่างๆ เพิ่มเติมได้มากที่สุดตามความสนใจ ตามระดับความสามารถและตามความต้องการผู้เรียน อันจะนำไปสู่พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ หรือเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษอย่างได้ผลอีกวิธีหนึ่ง (Dickinson, 1995; ประภาวรรณ ศรีสรณนทร์, 2546)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นความตั้งใจ มีจิตใจแน่วแน่ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดี สามารถยอมรับผลที่ผิดพลาด และนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ด้วยการใช้ความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่จนประสบผลสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สังคมกำหนด Dickinson (1995) ชี้ให้เห็นลักษณะที่ผู้เรียนควรมี ได้แก่ แรงจูงใจ

เชิงความรู้ (cognitive motivation) โดยอ้างอิงถึงทฤษฎีแรงจูงใจภายนอกและภายในของ Deci and Ryan (1985 อ้างถึงใน Dickinson, 1995) ซึ่งกล่าวว่ามีเงื่อนไขสำคัญสองประการในการพัฒนาแรงจูงใจภายใน นั่นคือการส่งเสริมให้ผู้เรียนมองสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้เป็นเหมือนความรู้ที่ได้รับจากการศึกษากับครูผู้สอน และบริบทของการเรียนรู้สนับสนุนการเป็นที่พึงแห่งตนในส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนกำหนดความต้องการของตนเองได้ Dickinson พยายามสัมพันธ์แรงจูงใจเข้ากับความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นกระบวนการสืบเนื่องของแรงจูงใจ ความสำเร็จที่ว่าเป็นผลมาจากแรงควบคุมภายใน และกลวิธี (strategies) ที่ใช้ในการเรียนรู้

ดังนั้น แรงจูงใจจึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับนักเรียนและผู้สอน โดยแรงจูงใจภายนอกเป็นผลจากการที่ผู้สอนต้องการให้เอกสารตำรา กิจกรรมการเรียนรู้ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เป็นเสมือนสิ่งดึงดูดภายนอกที่นำไปสู่แรงจูงใจภายในตัวผู้เรียน ที่จะเคลื่อนไหวและนำตัวเองไปสู่กระบวนการเรียนรู้ตามลักษณะนิสัยของผู้เรียนเอง โดยเฉพาะแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่เอื้อให้โปรแกรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประสบผลสำเร็จ กล่าวคือ แรงจูงใจเป็นเสมือนแรงผลักดันให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ พาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษา Dickinson ชี้ให้เห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น และการพึ่งตนเองของผู้เรียน ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งในที่สุดแล้ว เป็นการเพิ่มการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (ประภาวรรณ ศรีสรณนธ์, 2546)

พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนภาษา เพราะจากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการเรียนภาษาต่างประเทศของ Nelson and Jakobovits (1970) พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ (aptitude) 33 เปอร์เซ็นต์ 2) ความมานะพยายามหรือการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (perseverance or motivation) 33 เปอร์เซ็นต์ 3) สติปัญญา (Intelligence) 20 เปอร์เซ็นต์ และ 4) องค์ประกอบอื่นๆ 14 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญพอๆ กับความถนัดทางด้านการเรียน ดังนั้นในการเรียนภาษาอังกฤษจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่างๆ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งการเรียนภาษาอังกฤษจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนตามความต้องการ 2 ประเภท คือ

1) Integrative orientation หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากการที่ผู้เรียนต้องการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อให้เข้าถึงวัฒนธรรมและต้องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ

2) Instrumental orientation หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากการที่ผู้เรียนต้องการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ เช่น เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เป็นเครื่องมือการสื่อสารกับชาวต่างชาติ เป็นต้น

McNamara (1971) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศว่า ข้อแตกต่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการเรียนในประเทศที่ใช้ภาษานั้นอยู่ที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้เรียนภาษาที่เต็มใจจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่จะติดต่อสื่อสารความหมายโดยไม่คำนึงถึงว่าตนเองจะอยู่ที่ไหน ดังนั้น ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่ว่าครูสามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนได้มากน้อยเพียงใด

Girard (1977) ได้สำรวจคุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ และสามารถจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน โดยใช้แบบสอบถามความเห็นจากนักเรียนชาย หญิง ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-17 ปี

จำนวน 1,000 คน พบคำตอบดังนี้ 1) เป็นผู้สามารถสร้างบทเรียนที่น่าสนใจ 2) ออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน 3) อธิบายชัดเจน 4) พูดภาษาอังกฤษเก่ง 5) แสดงความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง 6) ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม 7) มีความอดทนสูง 8) ใช้ภาษาพูดอยู่เสมอ 9) มีความสามารถในการทำให้นักเรียนทุกคนเรียนได้ดี และ 10) ใช้สื่อทัศนูปกรณ์

พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนภาษา ผู้เรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ดี มักจะมีความตั้งใจต่อการเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

ในสถานการณ์หนึ่ง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จ โดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดของเขา (Atkinson, 1974 อ้างถึงในประภาวรรณ, 2546) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ โดยอาศัยความพยายาม ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค พยายามเอาชนะสิ่งต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ (ประภาวรรณ, 2546)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความคาดหวัง (expectation) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลการกระทำของตน คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคาดหวังล่วงหน้าถึงความสำเร็จของงาน 2) สิ่งล่อใจ (incentive) เป็นความพึงพอใจที่ได้รับจากการทำงาน เช่น เป็นงานที่ตนถนัดและสนใจ มีผลตอบแทนสูง ถ้ามีสิ่งล่อใจเป็นที่พอใจก็จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย และ 3) แรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุขและหลีกเลี่ยงความผิดหวัง มนุษย์ทุกคนกระทำการใดก็ย่อมหวังว่าจะได้รับความสุข ความพอใจกับการกระทำ ต้องการความสำเร็จ และกลัวความล้มเหลว คนที่ต้องการความสำเร็จมากจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และคนที่กลัวความล้มเหลวมากก็จะพยายามหลีกเลี่ยงงานที่ตนคิดว่าทำไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นจึงอยู่ที่การเพิ่มความต้องการความสำเร็จ และลดความกลัวความล้มเหลว (Springs et al., 2008) ดังนั้นผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยาน มีความพยายามที่จะศึกษาให้สำเร็จ โดยคำนึงถึงอนาคตและเวลา มีความขยันขันแข็ง ความอดทน ความรับผิดชอบ กระทำกิจกรรมต่างๆ โดยวางแผนไว้ล่วงหน้า รวมทั้งมีทักษะในการจัดระบบระเบียบวิธีการศึกษาให้ได้อยู่เสมอ

2.3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Pintrich & Schunk (1996) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรทำนายที่มีอิทธิพลสูงสุดเช่นเดียวกับ Handrickson (1997) ซึ่งพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดของเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

Shih et al. (2001) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเจตคติ แรงจูงใจ รูปแบบการเรียนรู้ และตัวแปรส่วนบุคคลบางตัวของนักศึกษาจำนวน 99 คนในวิทยาลัยเกษตรกรรมแห่งหนึ่งของรัฐ Iowa ในอเมริกา พบว่าตัวแปรแรงจูงใจเป็นปัจจัยเดียวเท่านั้นที่ใช้อธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Thathong (2002) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างชุดของตัวแปรต่างๆ ได้แก่ อุปนิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาสถิติ คะแนนสอบเข้าศึกษาต่อ และอายุ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 41 คน โดยการวิเคราะห์

เส้นทางอิทธิพล (path analysis) เพื่อประมาณค่าอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมระหว่างตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสถิติคือการศึกษาค้นคว้าได้แก่ คะแนนสอบเข้าศึกษาต่อ รองลงไปคือเจตคติต่อวิชาสถิติและอุปนิสัยในการเรียนตามลำดับ ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีเพียงอิทธิพลทางอ้อมขนาดปานกลางต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่งอิทธิพลผ่านเจตคติต่อวิชาสถิติการศึกษาค้นคว้า

Tella (2007) ได้ทำการวิจัยผลของแรงจูงใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศ Nigeria ผลการวิจัยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ปิยะมาศ เจริญพันธุ์วงศ์ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยการวิเคราะห์เส้นทางพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีผลทางอ้อมผ่านความรับผิดชอบ และทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์

เพ็ญพร สิงห์ไธสง (2549) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานการณ์ ปัจจัยจิตลักษณะ กับปัญหาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรทำนายปัญหาของนักเรียนที่สำคัญที่สุดได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพบว่านักเรียนในทุกกลุ่มทั้งกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง จะมีปัญหาสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับต่ำ

วิภาดา เกิดพิทักษ์ (2539) ได้ทำวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 378 คน ผลการวิจัยพบข้อสรุปว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนด้านการแข่งขัน คำสั่งและการมีระเบียบ การใช้วัตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนด้านการร่วมกิจกรรม การเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและการสนับสนุนจากครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและปานกลางมีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนด้านการร่วมกิจกรรม การสนับสนุนจากครู การแข่งขัน และด้านการใช้วัตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รุจิรา เยาวมาตย์ (2541) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความพึงพอใจในวิชาชีพพลศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจในวิชาชีพพลศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและธุรกิจกีฬา มีความสัมพันธ์ในทางบวก (ค่า $r = 0.46$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ชุตินทร ธนาวัฒน์นาร (2543) ได้ศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า บุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้สึก ด้านการตัดสินใจ และด้านการคิด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมี

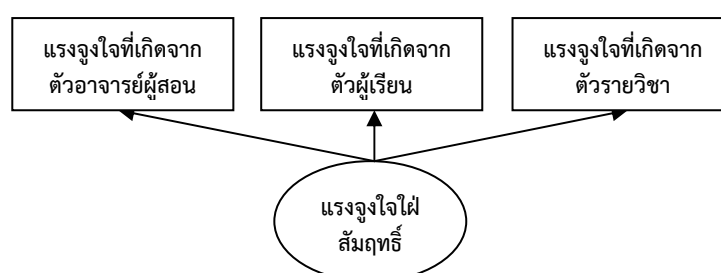
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 0.01 และ 0.05 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.36 0.27 และ 0.12 ตามลำดับ

ลัดดาวลย์ หมื่นแก้ว (2543) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพของบัณฑิตพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ และที่จบการศึกษาแล้วของบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า พยาบาลกลุ่มที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานดีกว่ากลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช (2550) ได้ศึกษาโมเดลการจัดลำดับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอ้อมโนทัศน์วิชาการ อ้อมโนทัศน์ไม่ใช่วิชาการ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 12 จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 820 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง 1 ฉบับ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 วิชา คือ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย เก็บข้อมูลซ้ำจำนวน 3 ครั้ง แต่ละครั้งมีระยะเวลาห่างกันประมาณ 4 เดือน วิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามแบบวัดซ้ำ ตรวจสอบความตรงของโมเดลและการวิเคราะห์กลุ่มพหุด้วยโปรแกรม LISREL 8.72 ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ว่า โมเดลการจัดลำดับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอ้อมโนทัศน์เชิงวิชาการ อ้อมโนทัศน์ไม่ใช่วิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากที่สุด ซึ่งหมายถึงว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็นวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนน้ำหนักของตัวแปรอ้อมโนทัศน์ไม่ใช่วิชาการที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับเพื่อน รวมทั้งการรับรู้ตนเองด้านลักษณะทางกายภาพหรือด้านรูปร่างหน้าตา ซึ่งมีอิทธิพลมากเช่นกัน

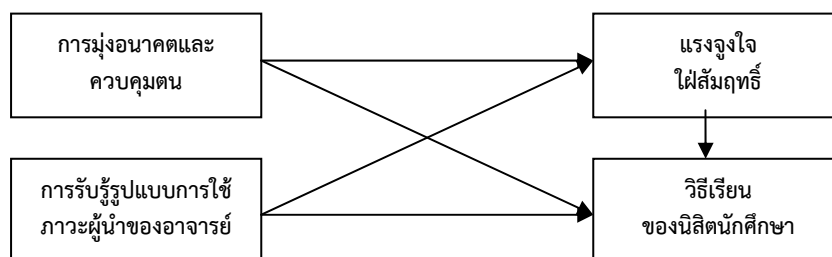
ปัญญา ชูช่วย (2551) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 520 คน มีตัวแปรพยากรณ์ที่ในการวิจัยทั้งหมด 11 ตัว ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษา รายได้ของครอบครัว รายจ่ายต่อเดือน อันดับในการสอบเข้า วิธีสอบคัดเลือก เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม ประเภทโรงเรียน นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน และการปรับตัว วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยด้วยโปรแกรม LISREL 8.30 ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรทั้งหมดอธิบายความแปรปรวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 38 ตัวแปรที่มีอิทธิพลเฉพาะทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อันดับในการสอบเข้า วิธีสอบคัดเลือก ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลเฉพาะทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ได้แก่ นิสัยในการเรียน การปรับตัวตามลำดับ

จากแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวชี้วัดหรือตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอน แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา

ภาพที่ 2.8 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งอนาคตและการควบคุมตน กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจเป็นได้ทั้งตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรคั่นกลาง (mediating variable) ซึ่งทำหน้าที่ส่งผ่านอิทธิพลจากตัวแปรภายนอกแฝง (exogeneous) ไปยังตัวแปรภายในแฝง (endogeneous) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาเป็นตัวแปรตามและตัวแปรคั่นกลาง โดยนำตัวแปรการมุ่งอนาคตและควบคุม ตนมาเป็นตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และส่งผ่านอิทธิพลไปยัง ตัวแปรตามสุดท้ายคือ วิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา แสดงดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 กรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งพัฒนาขึ้นโดยมีตัวแปรการมุ่งอนาคตและควบคุมตนและตัวแปร การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุ

จากภาพที่ 2.9 การมุ่งอนาคตและควบคุมตน (future orientation and self-control) และการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (perceived teacher leadership style) ต่างมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (student study method) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) ซึ่งต่างส่งผ่านความสัมพันธ์ไปยังวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (students' study methods)

3) การรับรู้ความสามารถของตนเอง

3.1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุประการหนึ่งของวิธีการเรียน ภาษาอังกฤษของนักศึกษา เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น อันนำไปสู่การตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมใดๆ ในระดับสูงหรือต่ำ ซึ่งเชื่อมโยงต่อไปยังสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างชัดเจน

งานของ Bandura (1997) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยะแรก Bandura เสนอแนวคิดของความคาดหวังความสามารถของตนเอง (Efficacy Expectation) โดยให้ความหมายว่า เป็นความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของตน ในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงและความคาดหวังนี้เป็นตัวกำหนดการแสดงออกของพฤติกรรม (Bandura, 1977) แต่ต่อมา Bandura (1986) ได้ใช้คำว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) โดยให้คำจำกัดความว่าเป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะจัดการและ ดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่ Bandura ไม่ได้กล่าวถึงคำว่าความ คาดหวังอีกเลย

Bandura มีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลต่อการกระทำของบุคคล กล่าวคือ บุคคล 2 คน อาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้

ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกัน Bandura เห็นว่าความสามารถของคนเราไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก จึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของตนเองในสถานการณ์นั้นๆ นั่นเอง กล่าวคือถ้าเรามีความเชื่อว่าตนมีความสามารถ เราก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา **คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด** (Evans, 1989) มักมีคำถามว่าความรู้ความสามารถของตนเอง เกี่ยวข้องหรือแตกต่างอย่างไรกับความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (outcome expectation) เพื่อให้เข้าใจชัดเจน Bandura (1986) ได้เสนอภาพแสดงความแตกต่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น แสดงดังภาพที่ 2.10

		ความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น	
		สูง	ต่ำ
การรับรู้ ความสามารถ ของตนเอง	สูง	มีแนวโน้มที่จะทำ แน่นอน	มีแนวโน้มที่จะ ไม่ทำ
	ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะ ไม่ทำ	มีแนวโน้มที่จะ ไม่ทำแน่นอน

ภาพที่ 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น
ที่มา : ดัดแปลงจาก Bandura, A. (1986) *Social foundations of thought and action : A social cognitive theory*. Englewood Cliffs. NJ : Prentice-Hall.

จากภาพแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นการตัดสินใจความสามารถของตนเองว่าจะสามารถทำงานได้ในระดับใด ในขณะที่ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นเป็นการตัดสินใจว่าผลกรรมใดจะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมดังกล่าว อย่างเช่นที่นักกีฬาที่มีความเชื่อว่าเขากระโดดได้สูงถึง 6 ฟุต ความเชื่อดังกล่าวเป็นการตัดสินใจความสามารถของตนเอง การได้รับการยอมรับจากสังคม การได้รับรางวัล การพึงพอใจในตนเองที่กระโดดได้สูงถึง 6 ฟุต เป็นความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น แต่จะต้องระวังความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ผลที่เกิดขึ้น ผลที่เกิดขึ้นในที่นี้จะหมายถึงผลกรรมของการกระทำพฤติกรรมเท่านั้น มิได้หมายถึงผลที่แสดงถึงการกระทำพฤติกรรม เพราะว่าผลที่แสดงถึงการกระทำพฤติกรรมจะพิจารณาว่า พฤติกรรมนั้น สามารถทำได้ตามการตัดสินใจความสามารถของตนเองหรือไม่ นั่นคือจะกระโดดได้สูงถึง 6 ฟุตหรือไม่ ซึ่งการจะกระโดดได้สูงถึง 6 ฟุตหรือไม่นั้น มิใช่เป็นการคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งมุ่งที่ผลกรรมที่จะได้จากการกระทำพฤติกรรมดังกล่าว

การรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์กันมาก โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ หากความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นดังกล่าวมีความแน่นอน แต่ถ้าความคาดหวังกับการรับรู้มีเพียงด้านใดสูงหรือต่ำ บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรม

ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น Bandura (1997) เสนอว่ามีอยู่ด้วยกัน 4 วิธีคือ

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (mastery experiences) ซึ่ง Bandura เชื่อว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากเป็นประสบการณ์โดยตรง ความสำเร็จทำให้เพิ่มความมั่นใจในความสามารถของตนเอง บุคคลจะเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำได้ ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น จำเป็นที่จะต้องฝึกให้เขามีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อมๆ กับการทำให้เขารับรู้ว่า เขามีความสามารถจะกระทำเช่นนั้น จะทำให้เขาใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด **บุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถนั้น จะไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ แต่จะพยายามทำงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ**

2. โดยการให้ตัวแบบ (modeling) การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกว่าเขาจะสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ถ้าเขาพยายามจริงและไม่ย่อท้อ ลักษณะของการใช้ตัวแบบที่ส่งผลต่อความรู้สึกว่าเขามีความสามารถที่จะทำได้นั้น ได้แก่ การแก้ปัญหาของบุคคลที่มีความกลัวต่อสิ่งต่างๆ โดยที่ให้ผู้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองก็จะสามารถทำให้ลดความกลัวต่างๆ เหล่านั้นได้

3. การใช้คำพูดชักจูง (verbal persuasion) เป็นการบอกว่า บุคคลนั้นมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ วิธีการดังกล่าวค่อนข้างง่ายและใช้กันทั่วไป ซึ่ง Bandura ได้กล่าวว่า การใช้คำพูดชักจูงไม่ค่อยจะได้ผลในการที่จะทำให้คนเราสามารถที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งถ้าจะให้ได้ผลควรจะใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ ซึ่งอาจจะต้องค่อยๆ สร้างความสามารถให้กับบุคคลอย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้เกิดความสำเร็จตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งการใช้คำพูดชักจูงร่วมกัน ก็ย่อมที่จะได้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (emotional arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพที่ถูกข่มขู่ ในการตัดสินใจถึงความวิตกกังวลและความเครียดของคนเรานั้นบางส่วนจะขึ้นอยู่กับกระตุ้นทางสรีระ การกระตุ้นที่รุนแรงทำให้การกระทำไม่ค่อยได้ผลดี บุคคลจะคาดหวังความสำเร็จเมื่อเขาอยู่ในสภาพการณ์ที่ถูกกระตุ้นด้วยสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ความกลัวก็จะกระตุ้นให้เกิดความกลัวมากขึ้น บุคคลจะเกิดประสบการณ์ของความล้มเหลว อันจะทำให้การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนต่ำลง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพราะถ้านักศึกษารับรู้ว่าคุณภาพที่จะเรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึง และมีวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมในอันที่จะเดินไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมั่นใจแล้ว นักศึกษาจะเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูงซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อโอกาสที่จะประสบความสำเร็จทางการศึกษาในระดับสูงตามกัน

3.2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเองจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลมีการปะทะสังสรรค์หรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) เนื่องจากการรับรู้ดังกล่าวจะผ่านกระบวนการประเมินจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แวดล้อมในสังคมหนึ่งๆ ซึ่งในเชิงสังคมวิทยาเรียกกระบวนการดังกล่าวว่ากระบวนการขัดเกลาทางสังคม (socialization) Cooley (1964 อ้างถึงในศิริพร เสรีตานนท์, 2549) ได้ให้แนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดยใช้หลัก the looking-glass self กล่าวคือ การรับรู้เกี่ยวกับตนเองเป็นผลสะท้อนมาจากการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น และจากการที่บุคคลอื่นมองและประเมินตัวเรา หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นมองตนเองโดยอาศัยสายตาของคนอื่นเป็นกระจกเงาสะท้อนให้

บุคคลมองเห็นตัวตนของตนได้อย่างชัดเจน นั่นคือ ใช้ความคิดและการตัดสินใจจากคนอื่นมาเป็นเกณฑ์ในการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง

Bandura (1986) ได้สรุปทฤษฎีความรู้ความเข้าใจเชิงสังคม (social cognitive theory) ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองว่า การรับรู้ดังกล่าวเป็นรูปแบบหนึ่งของการสะท้อนความคิดของตนเองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล Bandura มีความเห็นว่าบุคคลจะพัฒนาความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะต่างๆ ของตนเองที่กระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมมุ่งสู่ความสำเร็จโดยหาวิธีการที่ดีที่สุดในอนาคตอันที่จะทุ่มเทให้กับผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยอาศัยการรับรู้จากประสบการณ์ในอดีตเป็นแนวทาง

Baron (2004) ได้นำเสนอการรับรู้ความสามารถของตนเองออกเป็น 3 รูปแบบคือ 1) การรับรู้การมีระเบียบกฎเกณฑ์ในตนเอง (ความสามารถในการต้านแรงกดดันจากกลุ่มเพื่อนและหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความเสี่ยงสูงต่อผลการกระทำ) 2) การรับรู้ตนเองในเชิงสังคม (ความสามารถในการสร้างและรักษาระดับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย มีจิตแน่วแน่มั่นคงและแบ่งเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม) และ 3) การรับรู้ความสามารถตนเองด้านวิชาการ (ความสามารถในการเรียน การทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อการบรรลุความคาดหวังของตน) อย่างไรก็ตาม Siegle (2000 cited by Rahemi, 2007: 100) ได้เขียนไว้ในเอกสารทางวิชาการของเขาว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นใจในการปฏิบัติงานของผู้เรียนในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ (เป็นรายด้าน) ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองเชิงคณิตศาสตร์ในระดับสูงไม่จำเป็นว่าจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองเชิงสะกดคำภาษาอังกฤษในระดับสูงด้วย เป็นต้น

มีผลงานวิจัยจำนวนไม่น้อยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองซึ่งสรุปได้ดังนี้

Kiamanesh (2001) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาอิหร่านด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบ Varimax พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองและเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวแปรจิตลักษณะภายในและจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (standardized regression coefficient) สูงสุดตามลำดับในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษา

งานวิจัยของ Rahemi (2007) ซึ่งศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมปลายที่เลือกเรียนสายวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้การวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครู การสังเกตในชั้นเรียน และจากบันทึกส่วนตัวของนักเรียนจำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์เชิงบวกสูงมากระหว่างคะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพพบว่านักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำอันส่งผลต่อความรู้สึกในเชิงลบต่อการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนคนหนึ่งในกลุ่มที่เลือกเรียนสายวิชาภาษาอังกฤษหรือกลุ่มมนุษยศาสตร์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ได้บรรยายความรู้สึกในบันทึกส่วนตัวไว้ว่า

“นักเรียนสายคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ช่างโซคติ นัก ทั้งผู้บริหารและครูชอบพวกเขามาก ครูชอบสอนนักเรียนเก่งๆ เท่านั้น น้องสาวของฉันเรียนสายคณิต-วิทย์และฉันเห็นได้ชัดเจนว่าเธอได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจากฉันมากทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นักเรียนทั้ง 2 สายวิชาคือสายคณิต-วิทย์มักจะได้รับการชมเชยว่าเป็นนักเรียนที่สุภาพ มีระเบียบวินัย มีพรสวรรค์

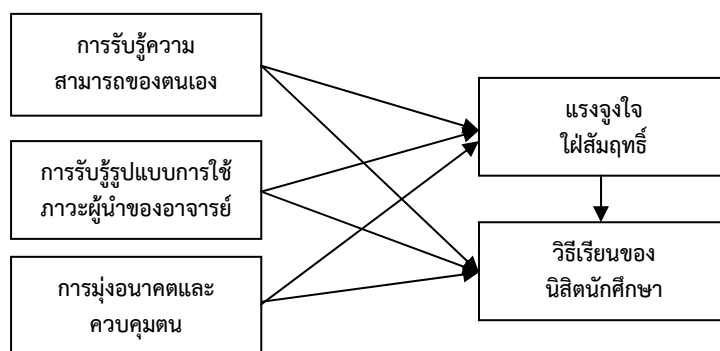
และกระตือรือร้น ในขณะที่พวกเรา (นักเรียนสายมนุษยศาสตร์) มักจะถูกเรียกว่าเป็นพวกเกียจคร้าน เรียนอ่อนและหยาบคาย”

และเมื่อนักวิจัยทำการสัมภาษณ์ครูผู้สอนก็ได้ข้อมูลตรงกันกับที่นักเรียนบรรยายไว้ในบันทึกส่วนตัว กล่าวคือ ร้อยละ 88 ของกลุ่มตัวอย่างครู เชื่อว่าการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียนสายวิชามนุษยศาสตร์เป็นเรื่องน่าเบื่อ ร้อยละ 83 ของครูให้ข้อมูลว่า ความพยายามในการปรับปรุงภาษาอังกฤษให้กับกลุ่มนักเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องเหนื่อยแรงเปล่าเพราะพวกเขาไม่สนใจ ไร้พรสวรรค์ แถมยังไม่สุภาพด้วย นักวิจัยให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องน่าผิดหวังที่ครูทุกคน (ร้อยละ 100) ชอบสอนนักเรียนสายวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มากกว่า นักวิจัยเสนอแนะว่าครูควรจะเป็นผู้แนะนำให้ นักเรียนกลุ่มสายวิชามนุษยศาสตร์ตั้งเป้าหมายร่วมกับครูในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและไม่ยากเกินกว่านักเรียนกลุ่มนี้จะบรรลุเป้าหมายนั้นได้ เพราะการรู้สึกว่าคุณสามารถทำได้สำเร็จตามเป้าหมายจะช่วยลดความวิตกกังวล และเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งสร้างความรู้สึกระบบความสำเร็จ (sense of success and achievement) ให้เกิดขึ้นได้มาก ทั้งนี้ครูควรต้องทบทวนบทบาทของตนเองและใช้จิตวิญญาณของความเป็นครูให้มากขึ้นในอันที่จะช่วยปรับเจตคติและการรับรู้ความสามารถของตนเองให้กับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว

Adeyemo and Torubeli (2008) ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และอิทธิพลของเพื่อนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาที่กำลังอยู่ในช่วงชั้นส่งต่อ (เช่นจากมัธยมต้นไปสู่มัธยมปลาย) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 300 คนในนครหลวงของรัฐ Bayelsa แห่งประเทศ Nigeria อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 14.6 ปี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สมการถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (stepwise multiple regression) ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรทั้ง 3 คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง (self-perception) และอิทธิพลของเพื่อนต่างเป็นตัวทำนายที่มีประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำนาย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Torubeli (2004) และ Zimmerman and Bandura (1994 cited by Adeyemo, 2008: 14) ซึ่งพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่งอิทธิพลผ่านเป้าหมาย (goal-setting) ในการเรียน

Phyphakhavong และคณะ (2007) ได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 400 คน ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 11 คนและเพื่อนสนิทที่เรียนร่วมห้องเรียนเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาประจำนครหลวงเวียงจันทน์ ปีการศึกษา 2549 – 2550 ผลการวิจัยพบว่าโมเดลที่ปรับแก้แล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้ ร้อยละ 70 การรับรู้ของครู การรับรู้ของผู้ปกครอง และการรับรู้ของเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้ของครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์โดยผ่านการรับรู้ของผู้ปกครองและเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่ผ่านมา มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนโดยผ่านการรับรู้ของครู ผู้ปกครอง และเพื่อน

จากเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองดังกล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนอันจะนำไปสู่การเลือกใช้วิธีการเรียนที่เหมาะสมภายใต้คำแนะนำ และการนำของครูผู้สอนเสมือนเป็นพี่เลี้ยงตลอดการเดินทางไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) มาเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุอีกตัวแปรหนึ่งในกรอบการวิจัย แสดงดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ประเภท

จากภาพที่ 2.11 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (perceived teacher leadership style) กับการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (future orientation and self control) มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) และวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษาโดยส่งความสัมพันธ์ทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนไปยังวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (students' study methods)

3.3) การวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

จากแนวคิดพื้นฐานในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences) ศาสตราจารย์ Howard Gardner (1983) แห่งมหาวิทยาลัย Harvard ได้เสนอแนวคิดที่ว่าสติปัญญาของมนุษย์มีหลายด้านที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะมีความโดดเด่นในด้านใดบ้าง โดยในแต่ละด้านจะผสมผสานกันแล้วแสดงออกมาเป็นความสามารถที่มีลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลนั้น เนื่องจากปัญญาในด้านต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ เช่น ในการดำรงชีวิตประจำวัน เราอาจต้องใช้ปัญญาในการฟัง พูด อ่าน เขียน ปัญญาด้านการคิดคำนวณและปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างลงตัว เป็นต้น ดังนั้นในปี ค.ศ. 1983 Gardner จึงได้นำเสนอทฤษฎีพหุปัญญา (theory of multiple intelligence) ซึ่งในระยะแรกๆ ได้เสนอว่าปัญญาของมนุษย์มีอยู่อย่างน้อย 7 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการเข้าใจตนเอง ต่อมาในปี ค.ศ. 1997 ได้เพิ่มเติมเข้ามาอีก 1 ด้าน คือ ด้านธรรมชาติวิทยา เพื่อให้สามารถอธิบายได้ครอบคลุมมากขึ้น โดยมีคำอธิบายสรุปของปัญญาในแต่ละด้านดังนี้

1. ปัญญาด้านภาษา (linguistic intelligence)

คือความสามารถในการใช้ภาษารูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ภาษาพื้นเมืองจนถึงภาษาอื่นๆ ด้วยสามารถรับรู้ เข้าใจภาษาและสามารถสื่อภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามที่ต้องการ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น ก็มักเป็นกวี นักเขียน นักพูด นักหนังสือพิมพ์ ครู หนายความ หรือนักการเมือง

2. ปัญญาด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ (logical-mathematical intelligence)

คือความสามารถในการคิดแบบมีเหตุและผล การคิดเชิงนามธรรม การคิดคาดการณ์ และการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น ก็มักเป็น นักบัญชี นักสถิติ นักคณิตศาสตร์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักเขียนโปรแกรม หรือวิศวกร

3. ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (visual-spatial intelligence)

คือความสามารถในการรับรู้ทางสายตาได้ดี สามารถมองเห็นพื้นที่ รูปทรง ระยะทาง และตำแหน่ง อย่างสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน แล้วถ่ายทอดแสดงออกอย่างกลมกลืน มีความไวต่อการรับรู้ในเรื่องทิศทาง สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่นจะทั้งสายวิทย์และสายศิลป์ สายวิทย์ก็มักเป็น นักประดิษฐ์ วิศวกร ส่วนสายศิลป์ ก็มักเป็นศิลปินในแขนงต่างๆ เช่น จิตรกร วาดรูป ระบายสี เขียนการ์ตูน นักปั้น นักออกแบบ ช่างภาพ หรือสถาปนิก เป็นต้น

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (bodily kinesthetic intelligence)

คือความสามารถในการควบคุมและแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก โดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมถึงความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวทางประสาทสัมผัส สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักกีฬาหรือไม่ก็ศิลปินในแขนง นักแสดง นักฟ้อน นักเต้น นักบัลเล่ย์ หรือนักแสดงกายกรรม

5. ปัญญาด้านดนตรี (musical intelligence)

คือความสามารถในการซึมซับและเข้าถึงสุนทรียะทางดนตรี ทั้งการได้ยิน การรับรู้ การจดจำและการแต่งเพลง สามารถจดจำจังหวะ ทำนอง และโครงสร้างทางดนตรีได้ดี และถ่ายทอดออกมาโดยการฮัมเพลง เคาะจังหวะ เล่นดนตรี และร้องเพลง สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักดนตรี นักประพันธ์เพลง หรือนักร้อง

6. ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal intelligence)

คือความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น ทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และเจตนาที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน มีความไวในการสังเกต สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง สามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม สร้างมิตรภาพได้ง่าย เจรจาต่อรอง ลดความขัดแย้ง สามารถจูงใจผู้อื่นได้ดี เป็นปัญญาด้านที่จำเป็นต้องมีอยู่ในทุกคน แต่สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นครูบาอาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษา นักการทูต เซลแมน พนักงานขายตรง พนักงานต้อนรับ ประชาสัมพันธ์ นักการเมือง หรือนักธุรกิจ

7. ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence)

คือความสามารถในการรู้จัก ตระหนักรู้ในตนเอง สามารถรู้เท่าทันตนเอง ควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ และสถานการณ์ รู้ว่าเมื่อไหร่ควรเผชิญหน้า เมื่อไหร่ควรหลีกเลี่ยง เมื่อไหร่ต้องขอความช่วยเหลือ มองภาพตนเองตามความเป็นจริง รู้ถึงจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของตนเอง ในขณะเดียวกันก็รู้ว่าตนมีจุดแข็งหรือความสามารถในเรื่องใด มีความรู้เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความคาดหวัง ความปรารถนาและตัวตนของตนเองอย่างแท้จริง เป็น

ปัญหาด้านที่จำเป็นต้องมีอยู่ในทุกคนเช่นกัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข สำหรับผู้ที่มีปัญหาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักคิด นักปรัชญาหรือนักวิจัย

8. ปัญหาด้านธรรมชาติวิทยา (naturalist intelligence)

คือความสามารถในการรู้จักและเข้าใจธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง เข้าใจกฎเกณฑ์ ปรากฏการณ์และการสร้างสรรค์ต่างๆ ของธรรมชาติ มีความไวในการสังเกต เพื่อคาดการณ์ความเป็นไปของธรรมชาติ มีความสามารถในการจัดจำแนกแยกแยะประเภทของสิ่งมีชีวิต ทั้งพืชและสัตว์ สำหรับผู้ที่มีปัญหาด้านนี้โดดเด่นมักจะเป็นนักธรณีวิทยา นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย หรือนักสำรวจธรรมชาติ

ทฤษฎีนี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเน้นความสำคัญใน 3 เรื่องหลัก ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนควรได้รับการส่งเสริมให้ใช้ปัญหาด้านที่ถนัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้

2. ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาที่มีอยู่หลายด้าน

3. ในการประเมินการเรียนรู้ ควรวัดจากเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถครอบคลุมปัญหาในแต่ละด้าน

ทฤษฎีปัญหามุมของ Gardner ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายทางปัญญาของมนุษย์ ซึ่งมีหลายด้าน หลายมุม แต่ละด้านก็มีความอิสระในการพัฒนาตัวของตัวเอง ให้เจริญงอกงาม ในขณะเดียวกันก็มีการบูรณาการเข้าด้วยกัน เติบโตขึ้นซึ่งกันและกัน แสดงออกเป็นเอกลักษณ์ทางปัญญาของมนุษย์แต่ละคน คนหนึ่งอาจเก่งเพียงด้านเดียว หรือเก่งหลายด้าน หรืออาจไม่เก่งเลยสักด้าน แต่ที่ชัดเจน คือ แต่ละคนมักมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งโดดเด่นกว่าเสมอ ไม่มีใครที่มีปัญญาทุกด้านเท่ากันหมดหรือไม่มีเลยสักด้านเดียว (ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา : [online], 2549.)

จากทฤษฎีปัญหามุมของ Gardner และแนวคิดทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อสร้างตัวชี้วัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยอาศัยพื้นฐานแนวคิดของ Bloom (1956) ในการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองใน 3 ด้าน ได้แก่

1. **ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain)** เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านความรู้ ความคิดสติปัญญา Bloom ได้จัดแบ่งไว้ 6 ระดับคือ

1.1 **Knowledge** คือความจำ หรือความรู้ซึ่งเป็นพฤติกรรมในความสามารถที่เก็บหรือรักษาความรู้ไว้แล้วสามารถระลึกได้ในภายหลัง เหมือนกับเราบันทึกข้อมูลไว้ใน memory ที่สามารถเรียกดูได้ในภายหลัง เช่นการเรียนรู้ว่าอาหารหลักมี 5 หมู่ เป็นต้น

1.2 **Comprehension** คือความเข้าใจ เป็นพฤติกรรมที่สามารถประมวลใจความหลักหรือใจความสำคัญหรือสาระสำคัญ แล้วสามารถตีความออกมาได้ตรงตามสาระสำคัญนั้นได้หรือขยายความหรืออธิบายเพิ่มเติมได้โดยที่สาระหลักไม่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 **Application** คือการนำไปใช้ เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำความรู้ที่ได้มาหรือเข้าใจมาเอาไปใช้งานได้ นำไปแก้ปัญหาได้โดยประมวลมาจากความรู้ความเข้าใจ เช่นเรียนทำอาหารมาแล้ว สามารถประกอบอาหารได้หลายอย่างโดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ สามารถรู้ว่าอาหารปริมาณแค่ไหนต้องใส่น้ำปลาเท่าใด เป็นต้น

1.4 **Analysis** คือการวิเคราะห์ เป็นพฤติกรรมที่สามารถคิดแยกแยะ แบ่ง แยก ส่วนประกอบ และบอกความสำคัญขององค์ประกอบต่างๆ ว่าเกี่ยวเนื่องกันอย่างไรได้ เช่น เรียน

ทำอาหารมาแล้ว พอมาพบกับอาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ประกอบด้วยอะไรบ้าง วิธีปรุงอย่างไร ใช้ไฟเบาหรือไฟแรง เป็นต้น

1.5 **Synthesis** คือการสังเคราะห์ เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำส่วนย่อยหรือองค์ประกอบย่อยมาผนวกหรือรวมกันเป็นสิ่งเดียวหรือเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้มีประโยชน์หรือสมบูรณ์มากขึ้น เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ นวัตกรรมใหม่ๆ หรือแนวความคิดใหม่ๆ เช่น เมื่อเรียนทำอาหารมาแล้ว สามารถคิดสร้างเมนูใหม่ๆ ขึ้นมาได้ เป็นต้น

1.6 **Evaluation** คือการประเมินค่า เป็นพฤติกรรมที่สามารถตัดสิน ประเมิน หรือสรุปในเรื่องของสิ่งต่างๆ ได้ อย่างมีหลักการ หลักเกณฑ์ที่มีเหตุผล เช่น การตัดสินกีฬา ตัดสินคดี หรือ ประเมินว่าสิ่งนั้นดี ไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ โดยประมวลมาจากความรู้ทั้งหมดที่มี

2. **ด้านจิตพิสัย** (affective domain) เป็นพฤติกรรมด้านจิตใจ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมของผู้เรียนในด้านนี้อาจจะไม่เกิดขึ้นในทันที แต่เป็นสิ่งที่ค่อยเป็นค่อยไป สะสมไว้ในประสบการณ์จากการปลูกฝัง และจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของครูผู้สอน และอาจเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย 5 ระดับ ได้แก่

2.1 **การรับรู้** เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นไปในลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร แล้วจึงแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกที่เกิดขึ้น

2.2 **การตอบสนอง** เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกแล้ว

2.3 **การเกิดค่านิยม** เป็นการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม ซึ่งจะแสดงออกในรูปของการยอมรับนับถือในคุณค่านั้นๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนกลายเป็นความเชื่อแล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น

2.4 **การจัดรวบรวม** เป็นการสร้างแนวคิดและจัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้น ซึ่งจะรวบรวมค่านิยมเหล่านั้น โดยอาศัยความสัมพันธ์กับสิ่งที่ยึดถือ เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาในเรื่องต่างๆ ถ้าเข้ากันได้ก็จะยึดถือต่อไป แต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับค่านิยมใหม่หรืออาจจะยอมรับค่านิยมใหม่ และพัฒนาไปเป็นเจตคติโดยยกเลิกค่านิยมเก่าไปก็ได้

2.5 **การสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยมที่ยึดถือ** เป็นการนำค่านิยมที่ยึดถือนั้นมาใช้เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัวของตน ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม

3. **ด้านทักษะพิสัย** (psychomotor domain) เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ พฤติกรรมด้านนี้จะเห็นได้จากการกระทำ ซึ่งแสดงผลของการปฏิบัติออกมาได้โดยตรง โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะที่เกิดว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยผู้เรียนจะต้องพร้อมที่จะใช้อวัยวะต่างๆ พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย 5 ขั้นตอนดังนี้

3.1 **การรับรู้** เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือเป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

3.2 **กระทำตามแบบ หรือเครื่องชี้แนะ** เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ

3.3 การหาความถูกต้อง เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้วก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ ซึ่งจะพัฒนาเป็นรูปแบบของตัวเอง อาจจะเหมือนหรือไม่เหมือนกับตัวแบบเดิมก็ได้

3.4 การกระทำอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้ตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเอง ก็จะมีการกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และคล่องแคล่ว นั่นคือ เกิดทักษะขึ้นแล้ว การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกฝนในเรื่องนั้นๆ และกระทำอย่างสม่ำเสมอ

3.5 การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ เป็นพฤติกรรมสุดท้ายที่จะได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่อง จนสามารถปฏิบัติสิ่งนั้นๆ ได้คล่องแคล่วว่องไว โดยอัตโนมัติ ดูเป็นไปอย่างธรรมชาติ ไม่ขัดเขิน ซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

การรับรู้ (perception)

ความหมายของการรับรู้

การรับรู้ คือ การสัมผัสที่มีความหมาย การรับรู้เป็นกระบวนการ ที่ความจากการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย โดยบุคคลจะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน (Hilgard, 1975) ส่วน Page (1977) อธิบายว่าการรับรู้หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลจัดและทำให้มีความหมายในการรับประสบการณ์จากการสัมผัสเป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความหมายโดยกระบวนการรับรู้

ดังนั้น การรับรู้จึงควรจะเป็นกระบวนการที่เกิดแทรกระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง ดังนี้

สิ่งเร้า → การรับรู้ → การตอบสนอง

กระบวนการของการรับรู้

การรับรู้เกิดขึ้นจากส่วนประกอบ ดังนี้

1. **อาการสัมผัส** หมายถึงสิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสเพื่อให้คนเรารับรู้ภาวะแวดล้อมรอบตัว ปกติคนเราเมื่อได้รับสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว มักจัดจำแนกอาการสัมผัสนั้นๆ ตามประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เกือบทุกครั้ง และคนเราก็มักเคยชินกับสิ่งที่สัมผัสมากกว่าที่จะรู้สึกในอาการสัมผัสโดยการแปลความหมายจากอาการสัมผัส จะต้องอาศัย

1) **เชาวน์ปัญญา** เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นสิ่งเกื้อหนุนการรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ ของบุคคลได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆ สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่สัมผัสหรือพบเห็นมาอย่างรวดเร็ว ผู้มีเชาวน์ปัญญาสูงย่อมได้เปรียบในด้านการรับรู้ได้เร็วและดีกว่าผู้มีเชาวน์ปัญญาน้อย

2) **การสังเกตพิจารณา** จะช่วยให้คนเรารับรู้ได้อย่างแม่นยำขึ้น บางครั้งอาจต้องอาศัยเวลา แต่บางครั้งก็อาศัยความชำนาญ

3) **ความสนใจและความตั้งใจ** ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการแปลความหมายของอาการสัมผัส ก่อให้เกิดมีสมาธิทำงานได้ละเอียดถี่ถ้วน ทำให้การแปลความหมายถูกต้อง

4) **คุณภาพของจิตใจในขณะนั้น** ความเหน็ดเหนื่อยส่งผลต่อจิตใจและกระทบต่อสติปัญญา ทำให้เกิดความเฉื่อยชา ตรงกันข้ามเมื่อจิตใจแจ่มใสก็ทำให้การช่วยแปลอาการสัมผัสดีขึ้น

2. **การแปลความหมายจากอาการสัมผัส** การแปลความหมายนี้ขึ้นอยู่กับความชัดเจนจากอาการสัมผัส จากการสังเกตกริยาท่าทางหรือลักษณะคำพูดนั้นๆ

3. **ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม** ซึ่งได้แก่ความคิด ความรู้และการกระทำที่เคยทำในอดีต มีความสำคัญมากสำหรับการตีความหมายหรือแปลความหมายของอาการสัมผัส ความรู้หรือประสบการณ์เดิמדังกล่าวจึงควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นความรู้ที่ถ่องแท้ ถูกต้องและชัดเจน 2) มีปริมาณมาก รู้หลากหลาย จึงจะช่วยแปลความหมายต่างๆ ได้สะดวกและถูกต้อง

การรับรู้และการเรียนรู้จึงมีความเกี่ยวข้องกัน ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะคนเราไม่มีประสบการณ์เดิมอยู่เลย (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545)

ธรรมชาติของการรับรู้

แม้ว่ามนุษย์จะต้องพบกับสิ่งแวดล้อมหลายๆอย่างในขณะเดียวกัน แต่การรับรู้สิ่งแวดล้อมต่างๆ นั้นมิได้รับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหมดพร้อมกัน จะเลือกรับรู้เฉพาะบางสิ่งบางอย่างและในขณะเดียวกันก็จะมีการจัดหมวดหมู่ของกลุ่มสิ่งเร้าต่างๆ ที่รับรู้ นั้นเป็นกลุ่มก้อนโดยรวม เพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมาย อันเป็นธรรมชาติของการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีลักษณะคือ

1. เลือกสิ่งที่จะรับรู้ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งเร้าที่มีลักษณะดังนี้

1) สิ่งที่น่าสนใจหรือที่ต้องการในขณะนั้น โดยปกติเมื่อบุคคลกำลังสนใจในเรื่องใดก็จะเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งนั้น

2) สิ่งแปลกและเด่นสะดุดตา ซึ่งจะดึงดูดความสนใจให้อยากรู้ อยากเห็น

2. **จัดหมวดหมู่ของสิ่งที่จะรับรู้** เมื่อบุคคลพบกับสิ่งเร้าหลายๆ อย่างในขณะเดียวกัน เขามีแนวโน้มที่จะจัดสิ่งเร้าเหล่านั้นออกเป็นกลุ่มก้อนและเป็นหมวดหมู่โดยใช้หลักการจัดดังนี้

1) ความใกล้ชิด (proximity) มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งเร้าที่ใกล้ชิดกันให้เป็นภาพเดียวกัน

2) ความคล้ายคลึงหรือเหมือนกัน (similarity) บุคคลจะรับรู้สิ่งเร้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกันว่าเป็นพวกเดียวกัน

3) ความต่อเนื่อง (continuity) สิ่งเร้าที่มีทิศทางในแนวเดียวกัน เราจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

4) ความสมบูรณ์แบบ (closure) สิ่งเร้าที่ขาดหายไปบางส่วนมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ได้

5) ภาพและพื้น (figure and ground) การรับรู้ภาพทำนองนี้ เราจะมองเห็นส่วนที่อยู่ในความสนใจของเราเด่นชัด และมองส่วนที่อยู่เบื้องหลังไกลออกไปหรือส่วนที่เราให้ความสนใจน้อยเป็นพื้น

3. ความคลาดเคลื่อนของการรับรู้ ซึ่งแบ่งเป็น

1) ความคงที่ของการรับรู้ การรับรู้วัตถุหรือสิ่งของบางอย่างที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน จะทำให้การรับรู้ของคนเราต่างไปจากภาพที่เห็นในขณะนั้น เช่นวัตถุขนาดเท่ากันวางเรียงกันเป็นแถวตาเราจะมองเห็นภาพที่อยู่ใกล้เล็กกว่าภาพที่อยู่ไกลแต่เรายังรับรู้เท่ากัน

2) ภาพลวงตา (illusion) เป็นการรับรู้ที่ผิดพลาดจากความเป็นจริง เนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งเร้าที่แวดล้อมอยู่ภายนอกนั้น

อิทธิพลของสิ่งเร้าที่มีต่อการรับรู้

สิ่งเร้าภายนอก

คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอกที่มีอิทธิพลและสามารถดึงดูดความใส่ใจของคนไปยังสิ่งเร้าได้เพียงได้นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะต่อไปนี้

1) ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้า การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอดึงดูดความสนใจและเอาใจใส่ต่อสิ่งเร้านั้น

2) ความเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า ซึ่งจะดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะความเคลื่อนไหวของวัตถุและแสงที่มากระทบวัตถุจะเปลี่ยนตำแหน่งวัตถุในเรตินาแปลงสัญญาณประสาทในสมองขึ้น

3) ขนาดของสิ่งเร้า วัตถุที่มีขนาดใหญ่มากหรือเล็กมากมักจะดึงดูดความใส่ใจของคนเราได้มากกว่าวัตถุที่มีขนาดปกติธรรมดา

4) การเกิดซ้ำซากของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่เกิดขึ้นบ่อยย่อมเรียกร้องให้คนเราใส่ใจต่อสิ่งเร้านั้นๆ เป็นอันมาก แต่ในบางครั้งการเกิดซ้ำซากบ่อยครั้งทำให้เราขาดความใส่ใจและไม่สนใจต่อสิ่งเร้านั้นได้เหมือนกัน

5) ความเข้มหรือความหนักเบาของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีความเข้มข้นสูงกว่าปกติย่อมทำให้คนเราเกิดความใส่ใจได้ เสียงคนพูดดังๆ ในห้องใกล้เคียง มักทำให้เราตั้งใจฟังมากกว่าเสียงพูดตามปกติ

6) องค์ประกอบอื่นๆ ของสิ่งเร้า เช่น สี ความถี่ของเสียง ของแปลกใหม่ ก็เป็นสิ่งเร้าที่ดึงดูดให้ใส่ใจได้เช่นเดียวกัน

สิ่งเร้าภายใน

คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายในที่มีอิทธิพลและสามารถดึงดูดความใส่ใจของบุคคลไปที่สิ่งเร้านั้นๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะต่อไปนี้

1) ความต้องการหรือแรงขับ เมื่อร่างกายเกิดความต้องการในเรื่องใด เช่น อาหาร น้ำ ก็กลายเป็นจุดเน้นของการรับรู้ ถ้าแรงขับนั้นยังไม่ได้รับการตอบสนอง ก็ยังมีอำนาจเหนือพฤติกรรมและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในเรื่องนั้น

2) ความสนใจและคุณค่า บุคคลจะเอาใจใส่สิ่งต่างๆ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่แวดล้อมตัวเขาโดยเกี่ยวพันกับความสนใจที่เขาได้อยู่ และบางครั้งก็เกิดความต้องการและความหวังที่จะรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะในเมื่อสิ่งนั้นเป็นที่สนใจของเขา

คุณลักษณะของสิ่งเร้า

สิ่งเร้าอันเป็นต้นเหตุให้เกิดการรับรู้ นั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) สิ่งเร้าที่มีโครงสร้างและแบบแผน การรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งเร้าเหล่านี้ เป็นการรับรู้ตามคุณสมบัติที่เป็นจริงของสิ่งเร้านั้นๆ

2) สิ่งเร้าที่ไม่มีโครงสร้างและแบบแผน หรือสิ่งเร้าที่มีลักษณะกำกวม ดูได้เป็นสองนัยขึ้นไป คนเรามักจะรับรู้และตีความหมายให้กับสิ่งเร้าดังกล่าว โดยใช้ความต้องการ คุณค่า เจตคติ บุคลิกภาพของตน เป็นเครื่องกำหนดในการรับรู้ของตน

การรับรู้กับการเรียนรู้

การรับรู้กับการเรียนรู้จะต้องเกี่ยวเนื่องควบคู่กันไป มีการรับรู้ก่อนแล้วจึงเกิดการเรียนรู้ หรือเพราะมีการเรียนรู้แล้ว จึงทำให้การรับรู้ง่ายและเร็วขึ้น โดยทั่วไปเราจะพบว่าการรับรู้เป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง โดยที่เราทราบมาแล้วว่า การรับรู้หมายถึงการที่เราได้ทราบว่ารูปร่างลักษณะของสิ่งของต่างๆ ที่ล้อมรอบตัวเราจากอวัยวะสัมผัสของเราว่าเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร หรืออาจ

กล่าวได้ว่า การรับรู้ นั้นเป็นผลของการเรียนรู้กับความรู้สึกจากการสัมผัส คนที่มีร่างกายปกติและมีอวัยวะสัมผัสทุกอย่างที่ใช้การได้ดี อวัยวะสัมผัสเหล่านี้ช่วยให้คนรู้จักสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้เป็นอย่างดี แต่การรู้จักสิ่งต่างๆ โดยผ่านทางอวัยวะสัมผัสเช่นนี้จัดเป็นการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง มิใช่ว่าพอเราสัมผัสจากสิ่งเร้าแล้ว เราจะสามารถรับรู้ได้ทันทีว่า สิ่งนั้นๆ เป็นเช่นนั้นหรือมีลักษณะนั้นๆ ได้เลยทีเดียว หากแต่เราจำเป็นต้องเรียน เราจึงจะรับรู้สิ่งเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง

ถ้าไม่มีการรับรู้ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะคนเราไม่มีประสบการณ์เดิมอยู่เลย การเรียนรู้ขอบเขตกว้างขวางและสลับซับซ้อนมาก ซึ่งต้องเกี่ยวพันกับกระบวนการทางจิตใจ และเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบความคิด ความคิดรวบยอด เจตคติและอื่นๆ อีกมาก ถ้าพิจารณาให้ดีจะเห็นได้ว่า การรับรู้ได้เข้ามาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอด เจตคติ อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งประการหนึ่งของกระบวนการการเรียนรู้ของมนุษย์

เจตคติ (attitude)

ความหมายของเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อฝังใจของเราต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด มักจะเกิดขึ้นเมื่อเรารับรู้หรือประเมินผู้คน เหตุการณ์ในสังคม เราจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างควบคู่ไปกับการรับรู้ นั้น และมีผลต่อความคิดและปฏิกิริยาในใจของเรา ดังนั้นเจตคติจึงเป็นทั้งพฤติกรรมภายนอกที่อาจสังเกตได้ หรือพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย แต่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นพฤติกรรมภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก

เจตคติบางครั้งก็เรียกทัศนคติ (attitude) มีความหมายแตกต่างกันบ้าง ดังนี้ (ปริยาพร วงศ์มนูตร์โรจน์, 2545)

Thurstone (1978) อธิบายว่า เจตคติเป็นระดับของความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถบอกความรู้สึกว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

Allport (1960) ให้ความหมายสภาวะของความพร้อมทางด้านจิตใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เจตคติจึงก่อรูปได้ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมในสังคม
2. การสร้างความรู้สึกเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง
3. ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิมมีทั้งดีและไม่ดี รุนแรงหรือไม่รุนแรง จะส่งผลถึงเจตคติต่อสิ่งใหม่ที่เคยคลั่งคลึงกัน

4. การเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาเจตคตินั้นมาเป็นของตน

Belkin & Skydell (1979) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่เป็นความพอใจไม่พอใจ ต่อผู้คนเหตุการณ์ สิ่งของต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและคงที่ เจตคติจึงมีความหมายได้หลายความหมายคือ

1. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 ความรู้สึกในทางบวก เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุน

1.2 ความรู้สึกในทางลบ เป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ และไม่สนับสนุน

1.3 ความรู้สึกเป็นกลาง คือ ไม่มีความรู้สึกใดๆ

2. บุคคลจะแสดงความรู้สึกออกทางด้านพฤติกรรม ซึ่งจะแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้มีการกล่าวคำพูดสนับสนุน ท่าทาง หน้าตาบอกความพึงพอใจ

2.2 พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก หรือความรู้สึกที่เป็นกลาง

ประเภทของเจตคติ

เจตคติ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เจตคติทั่วไป (general attitude) ได้แก่ สภาพของจิตใจโดยทั่วไปเป็นแนวคิดประจำตัวของบุคคล เจตคติโดยทั่วไปได้แก่ ลักษณะของบุคลิกภาพอันกว้างขวาง เช่น การมองโลกในแง่ดี การเคร่งในระเบียบประเพณี เป็นต้น

2. เจตคติเฉพาะอย่าง (specific attitude) ได้แก่ สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุ สิ่งของ บุคคล สถานการณ์และสิ่งอื่นๆ เจตคติเฉพาะอย่างนี้จะแสดงออกในลักษณะชอบไม่ชอบสิ่งนั้น คนนั้น ถ้าชอบหรือเห็นดีด้วยก็เรียกว่ามีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น เป็นการจำเพาะเจาะจง เช่น ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ก็แสดงว่านักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

นอกจากนี้เจตคดียังแบ่งได้เป็น 5 ชนิดคือ

1. เจตคติในด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (affective attitude) ประสบการณ์ที่คนหรือ สิ่งของได้สร้างความพึงพอใจและความสุขใจ จะทำให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นคนนั้น ตลอดจนคนอื่นๆ ที่ คล้ายคลึงกัน แต่ถ้าประสบการณ์ในคนนั้นสิ่งนั้นทำให้เกิดความทุกข์เจ็บปวด ไม่พอใจก็จะทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อคนนั้น สิ่งนั้น เช่น นักเรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน คณิตศาสตร์ เนื่องจากเคยสอบตกเรียนแล้วไม่เข้าใจ ถูกครูดุและเข้มงวด เป็นต้น

2. เจตคติทางปัญญา (intellectual attitude) เป็นเจตคติที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้เป็นแกน บุคคลอาจมีเจตคติต่อบางสิ่งบางอย่างโดยอาศัยการศึกษา ความรู้จนเกิดความเข้าใจ และมีความสัมพันธ์กับจิตใจคือ อารมณ์และความรู้สึกร่วม หมายถึง มีความรู้จนเกิดความซาบซึ้งเห็น ดีเห็นงามด้วย เช่น เจตคติที่ดีต่อศาสนา เจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด

3. เจตคติทางการกระทำ (action-oriented attitude) เป็นเจตคติที่พร้อมจะนำไป ปฏิบัติเพื่อสนองความต้องการของบุคคล เจตคติที่ดีต่อการพูดจาไพเราะอ่อนหวานเพื่อให้คนอื่นเกิดความนิยมชมชอบ เจตคติที่ดีต่องานในสำนักงาน

4. เจตคติทางด้านความสมดุล (balanced attitude) ประกอบด้วยความสัมพันธ์ ทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ เจตคติทางปัญญาและเจตคติทางการกระทำเป็นเจตคติที่เพื่อ ตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่นำไปสู่ จุดมุ่งหมายของตน และเสริมแรงกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนต่อไป

5. เจตคติในการป้องกันตัว (ego-defensive attitude) เป็นเจตคติเกี่ยวกับการป้องกัน ตนเองให้พ้นจากความขัดแย้งภายในใจประกอบด้วยความสัมพันธ์ทั้ง 3 ด้านคือ ความสัมพันธ์ด้าน ความรู้สึกหรืออารมณ์ ด้านปัญญาและด้านการกระทำ เช่น ความก้าวร้าวของนักเรียน เกิดจากถูก เพื่อนรังแก จึงแสดงออกเป็นการระบายความขัดแย้งหรือความตึงเครียดภายในได้อย่างหนึ่ง ทำให้ จิตใจดีขึ้น

องค์ประกอบของเจตคติ

โดยทั่วไป เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้นๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (affective component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว

องค์ประกอบทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กัน เจตคติบางอย่างจะประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจมาก แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์น้อย แต่เจตคติบางอย่างก็มีลักษณะตรงกันข้าม ตัวอย่างเช่น เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จะมีองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจสูง แต่มีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ต่ำ ส่วนเจตคติทางนิยมแพ้ชั้นเสื้อผ้า จะมีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์สูง แต่องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงอยู่ที่ครูจะเน้นองค์ประกอบด้านใดเป็นสำคัญและเหมาะสมกับธรรมชาติของการเรียนรู้นั้น

3. องค์ประกอบพฤติกรรม (behavioral component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการประเมินผลพฤติกรรมที่คิดจะแสดงออกมา จะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ เช่นคนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อศาสนา ก็จะไม่สนใจเข้าวัดฟังธรรมหรือผู้ที่มิเจตคติต่อการเรียนดีก็จะมีมานะพยายามที่จะเรียนให้ดีและเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด จะต้องประกอบด้วยทั้งสามองค์ประกอบนี้เสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป โดยปกติบุคคลมักจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่ แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีเจตคติอย่างหนึ่งแต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามเจตคติที่มีอยู่ เช่น เจตคติไม่ดีต่อเพื่อนบางคนจนอยากจะแกล้ง แต่ก็ไม่ได้ทำ เพราะเป็นสิ่งที่จะถูกตำหนิได้ ดังนั้นการที่เราจะได้ทราบถึงความคิด ความรู้สึก ความเชื่อหรือเจตคติของบุคคล จึงไม่ใช่แน่นอนและอาจจะไม่ถูกต้องเสมอไป (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545)

คุณลักษณะของเจตคติ

เจตคติมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่างๆ รอบตัว บุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติแม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกัน ก็จะมีเจตคติที่แตกต่างกันไป ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น

2. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองมีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยจะได้และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน ทิศทางของการประเมินคือลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วย ก็คือเป็นทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวกและถ้าการประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่นไม่ชอบไม่พอใจก็มีทิศทาง

ในทางลบ เจตคติทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกในทางไม่ดี เช่น เจตคติในทางลบต่อการคงต่อการเล่นการพนัน การมีเจตคติในทางบวกก็ไม่ได้หมายถึงเจตคติที่ดี และพึงปรารถนา เช่น เจตคติทางบวกต่อการโกหก การสูบบุหรี่ เป็นต้น

4. เจตคติมีความเข้มข้น คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือไม่เห็นด้วย อย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มข้นสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงมีความเข้มข้นสูงไปอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนด พฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่อนั้น เจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกเนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่นๆ ร่วมอยู่ด้วย เช่นบุคคลแสดงความไม่ชอบด้วยการดูคำคนอื่น นอกจากไม่ชอบคนนั้นแล้วอาจจะเป็นเพราะถูกทำ หายก่อน

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจาก พฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นปรับปรุงให้ เหมาะสมกับปทัสถานของสังคมแล้ว จึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก

เจตคติอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคลจึงเกิดขึ้นจากเงื่อนไข 4 ประการคือ

1. การเพิ่มและการรวมกันของการตอบสนองที่เกิดจากการเรียนรู้ในด้านต่างๆ และจาก บุคคลต่างๆ เช่น จากบ้าน โรงเรียนและสังคม

2. แบบแผนของตนเอง ความแตกต่างของประสบการณ์ทำให้เกิดเจตคติของแต่ละคน แตกต่างกันไป เจตคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของตนแล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของ คนนั้น

3. อิทธิพลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน หรือความตกใจ จะเป็นผลให้จดจำ ประสบการณ์นั้นได้นานๆ เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ เช่น เคยขึ้นรถเมล์แล้วประสบ อุบัติเหตุก็จะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ขึ้นรถเมล์สายนั้น

4. การเลียนแบบ คนเราชอบหรือมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบบุคคลสำคัญที่เราชื่นชอบ เจตคติจึงเน้นการถ่ายทอดจากคนที่เราพึงพอใจและนับถือ เช่น เจตคติจากพ่อแม่มาถึงลูก

เจตคติกับพฤติกรรม

เจตคติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล พฤติกรรมของบุคคลเป็นปฏิกริยากับ สภาพแวดล้อมอาจจะสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ แต่สามารถวินิจฉัยได้ว่า มีหรือไม่มี โดยใช้วิธีการหรือ เครื่องมือทางจิตวิทยา

พฤติกรรมที่มีส่วนสัมพันธ์กับเจตคติมีอยู่ 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive domain) ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การจำ ความคิดข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะ ทางปัญญา การใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจพฤติกรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ จะ ประกอบด้วยความสามารถระดับต่างๆ ซึ่งเริ่มจากความรู้ในระดับง่ายๆ และเพิ่มการใช้ความคิดและ พัฒนาสติปัญญาขึ้นเรื่อยๆ โดยมีความรู้ความเข้าใจ การแปลความหมาย การให้ความหมาย การ คาดคะเน และความสามารถในการนำไปใช้ รวมทั้งความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้

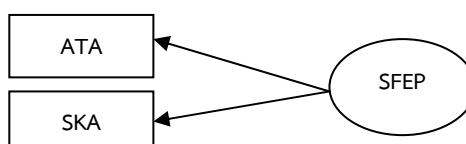
2. พฤติกรรมด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (affective domain) นี้เป็นความสนใจ ความรู้สึกที่ความชอบ พฤติกรรมด้านนี้เกิดขึ้นภายในซึ่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการวัดพฤติกรรม

3. การตอบสนอง (response) เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้าต่างๆ พฤติกรรมในขั้นการตอบสนองจะมีลักษณะของความยินดีเต็มใจและพอใจที่จะตอบสนอง

เจตคติจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เป็นสาเหตุของพฤติกรรมและเป็นผลของ พฤติกรรม เพราะเวลาที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความคิดความต้องการของเขา เขาก็จะได้รับ ประสบการณ์ทำให้เขาเกิดมีความคิดความรู้สึกบางอย่างต่อการกระทำนั้นด้วย เช่น นักเรียนที่ได้รับ คำชมจากครูเมื่อทำข้อสอบได้ ก็จะมีเจตคติที่ดีต่อการกระทำนั้น จะพยายามตั้งใจใน การสอบ ดังนั้นเจตคติจึงเป็นผลของพฤติกรรมก็มีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมที่ บุคคลจะกระทำในครั้งต่อไปด้วย

จากเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในประเด็นของการรับรู้และเจตคติ สรุปได้ว่า การที่บุคคลมักแสดงพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับการรับรู้เจตคติต่อตนเอง เช่น ถ้าผู้เรียนรับรู้ว่ ตนมีความรู้ความสามารถ ก็จะเกิดเจตคติที่ดีต่อตนเอง อันจะนำไปสู่ความมั่นใจใ้ใจที่จะเรียนให้ สำเร็จ แต่ถ้าขาดเจตคติที่ดีต่อตนเองแล้ว เขาก็จะขาดความมั่นใจทำให้ประสิทธิภาพในการเรียน ลดลง

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวชี้วัดหรือตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของ ตนเอง (SFEP) 2 ตัวแปรได้แก่ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (attitude perception = ATA) และ การรับรู้ทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของตน (skill perception = SKA) แสดงดังภาพที่ 2.12

ภาพที่ 2.12 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP)

ตอนที่ 3 วิธีเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนคนไทย

3.1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีเรียน

วิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา เป็นปัจจัยทางสถานการณ์ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความหมายและ ก่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียน นำศักยภาพของตนเองมาใช้อย่างเต็มที่ที่สุด รูปแบบการเรียนรู้เป็นการแสดงออกทางบุคลิกภาพ ซึ่ง ในบริบทของการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ในการเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติในการเรียน และการใช้สติปัญญา ในการปฏิบัติงาน อันเป็นอุปนิสัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาเล่าเรียน

Krishnan (2007) ได้เสนอแนวคิดในหนังสือชื่อ How to become a caring teacher ของเขาว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดย่อมเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความรู้สึกในเชิงบวกต่อภาระ งานที่พวกเขาสามารถนำสิ่งที่ตนเคยเรียนรู้มาก่อนหน้านั้นแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน จริง อันจะเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนขยายขอบเขตความรู้และสะสมในประสบการณ์ของตนในระยะยาว ต่อไป นอกจากนี้ การได้พูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหากับกลุ่มเพื่อนยังช่วยให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นทาง อารมณ์ในเชิงบวกที่จะปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองให้ดียิ่งขึ้นได้อีกทางหนึ่งด้วย

Halpin & Winer (1957 cited by Abraham, 2008: 18) ให้ข้อคิดเห็นว่าบุคคลมีทางเลือกมากมายในการที่ใช้วิธีการเรียนที่ดีกว่าสำหรับตนเองโดยผ่านกระบวนการลองผิดลองถูก จนกว่าจะค้นพบสิ่งที่ตนพอใจและเสนอแนวคิดที่ว่า **ความอดทนทางสมอง** (mental stamina) เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในวิธีการเรียนของนักศึกษา ความอดทนทางสมองดังกล่าวขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพส่วนบุคคล สุขภาพทางกาย และการฝึกหัด ผู้เรียนบางคนอาจทำงานต่อเนื่องได้หลายชั่วโมงจากการพัฒนาอุปนิสัยความเคยชินในลักษณะเช่นนี้มารวมหลายปี ความอดทนทางสมองมีการทำงานร่วมกับความอดทนทางกาย (physical stamina) อย่างมาก กล่าวคือ ความอดทนทางสมองขึ้นอยู่กับความเพียรพยายามฝึกฝนและอดทน นอกจากนั้นความสามารถในการยืดหยุ่น (flexibility) ก็มีความสำคัญต่อการเลือกวิธีการเรียนเช่นกัน ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของรายวิชาที่เรียน กับบุคลิกภาพของผู้เรียน นักศึกษาบางคนอาจรู้สึกเป็นเรื่องสบายๆ ที่จะต้องอยู่กับความจำเจของตารางปฏิบัติงานหรือชั่วโมงเรียนที่ตายตัวตลอดภาคการศึกษา แต่สำหรับนักศึกษาบางคน สภาพการณ์เช่นนี้อาจทำให้พวกเขารู้สึกตกอยู่ในความอึดอัดคับข้องใจ (a straight jacket) เป็นอย่างยิ่งก็ได้

Tickle (2001) ให้แนวคิดว่ารูปแบบการเรียนรู้อาจจัดว่าเป็นการแสดงออกทางบุคลิกภาพในด้านวิชาการ ซึ่งรวมถึงการเรียนรู้ด้านกลยุทธ์ การจูงใจ เจตคติ และรูปแบบของวิธีการคิดที่สามารถโน้มน้าวใจผู้เรียนให้รับมายึดถือปฏิบัติจนเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลระยะยาว อย่างไรก็ตาม นักวิจัยซึ่งศึกษารูปแบบและวิธีการเรียนจำนวนมาก ยอมรับว่าพบหลักฐานทางการวิจัยที่ระบุว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกใช้วิธีการเรียนมากกว่าหนึ่งรูปแบบหรือหนึ่งวิธีการมาเป็นหลักปฏิบัติสำหรับตน และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเหตุผลส่วนบุคคลของผู้เรียน

โชคชัย ฉัตรมงคลชาติ (2552) ได้ศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษทางด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอรรณพวิทยาคาร จำนวน 115 คน ด้วยแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ต้องการให้อาจารย์จัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น ซักถามขณะทำการสอนอยู่ในระดับมาก

การเรียนรู้ทางภาษา

การใช้ภาษา เป็นสิ่งที่ซับซ้อนมาก ต้องอาศัยความสามารถอย่างสูง นักภาษาศาสตร์มีความเชื่อว่า มีมนุษย์เท่านั้นที่สามารถจะเรียนรู้ภาษาและใช้ภาษาได้ ส่วนสัตว์อื่นไม่สามารถจะทำได้ แม้ว่าสัตว์บางชนิดเช่น ลิง นกแก้ว จะเลียนแบบการพูดของคน แต่ก็ไม่สามารถใช้ภาษานั้นสื่อสารถ่ายทอดความรู้ อารมณ์ได้เช่นเดียวกับคน

ความหมายของภาษา

ภาษาคือ ระบบการเปล่งเสียงและการเขียนสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งคนในสังคมหนึ่งๆ เรียนรู้และใช้กันทำนองเดียวกัน คนที่ใช้ภาษาเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ภาษาช่วยให้คนสามารถรวมกันเป็นกลุ่มและสังคมที่มีแบบแผน มีความร่วมมือกันในกิจกรรมต่างๆ และภาษาสามารถควบคุมการกระทำและความคิดของคนได้ นอกจากนี้ การสื่อความหมายโดยการใช้ภาษานี้ ยังเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดทางสังคมและวัฒนธรรมแก่ชนรุ่นหลังอีกด้วย

องค์ประกอบของภาษา

ภาษาประกอบด้วย 3 ส่วน คือ เสียง ความหมายและไวยากรณ์ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545)

1. เสียง เป็นสิ่งที่เปล่งออกมา เด็กเกิดใหม่เปล่งเสียงได้และสามารถเลียนแบบการเปล่งเสียง ในระยะแรกอาจไม่ตรงกับภาษาใดภาษาหนึ่ง เป็นภาษาธรรมชาติ แต่เมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมเด็กจะค่อยๆ ให้แรงเสริมแก่เสียงที่ตรงหรือใกล้เคียงกับเสียงที่มีในภาษาของตน ด้วยกระบวนการนี้เด็กก็จะเริ่มเรียนรู้ทางภาษามากขึ้น ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้จึงต้องอาศัยการพัฒนาขึ้นตามวัยโดยเฉพาะเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น

2. ความหมาย การเรียนรู้ด้านความหมายของภาษานั้น มี 2 ลักษณะคือ ความหมายเจาะจง เป็นการใช้เสียงแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งจำเพาะเจาะจง เช่น ชื่อที่ใช้เรียก คน สัตว์ สิ่งของ เป็นลักษณะของการใช้คำศัพท์เฉพาะ เช่น แอ้ว ไอ้ตูบ เป็นต้น การเรียนความหมายเจาะจง เป็นการนำเอาเสียงกับสิ่งที่หมายนั้นมาจับคู่แบบหนึ่งต่อหนึ่ง ส่วนระดับความหมายทั่วไป เป็นการใช้เสียงแทนสิ่งของต่างๆ เช่น การเรียกสิ่งของเป็นประเภท ได้แก่ ดินสอ ไม้บรรทัด ในลักษณะการเรียนรู้แบบนี้ เป็นการเรียนรู้โน้ตทัศน์หรือความคิดรวบยอด (concept learning)

3. ไวยากรณ์ หมายถึง หลักการเรียบเรียงเสียงต่างๆ ให้เป็นประโยคเพื่อสื่อความ โดยที่ผู้พูดต้องการสื่อความคิดของตนเองให้ผู้อื่นทราบ ซึ่งจะมีหลายๆ ความหมายมารวมกัน เช่น ฉันชอบอ่านหนังสือ ผู้พูดจะต้องเรียนรู้ว่า การเรียนรู้โน้ตทัศน์หรือความคิดรวบยอดในลำดับต่างๆ ที่จะให้เกิดความหมายต่างกัน บางครั้งถ้าเรียงผิดหลัก โดยเฉพาะไวยากรณ์นั้น เช่น “หนังสือชอบอ่านฉัน” ความหมายจะเปลี่ยนไปหรือบางครั้งก็ไม่มี ความหมาย ดังนั้นถ้าต้องการความหมายหนึ่ง จะต้องเรียนแบบหนึ่ง และถ้าต้องการอีกความหมายหนึ่ง จะต้องเรียนอีกแบบหนึ่ง หลักการเรียงคำจะแตกต่างกันไปในแต่ละภาษา เช่น ภาษาไทย คำคุณศัพท์จะอยู่ต่อคำนาม เช่น แมวดำหนึ่งตัว แต่ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ คุณศัพท์จะอยู่หน้าคำนาม “A black cat”(แมวดำ) เป็นต้น

เงื่อนไขของการเรียนรู้ภาษา

De Cecco (1974) ได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เงื่อนไขที่เกิดขึ้นจากภายในตัวของผู้เรียน (internal conditions) ซึ่งแบ่งเป็น

1) ความหมายของสิ่งที่เรียน หมายถึงการรู้ความหมายของคำที่ใช้ ซึ่งถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้ความหมายของศัพท์สิ่งของมากก็จะสามารถเลือกคำมาใช้ได้เหมาะสมยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาสูง จะมีความสามารถในการนำศัพท์มาใช้ได้ดีกว่า และมากกว่าผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาต่ำ

2) การคิดเกี่ยวกับถ้อยคำที่ใช้ หมายถึง ความสามารถเลือกถ้อยคำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในบางครั้งมีคำหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ผู้พูดใช้ในโอกาสต่างกันและให้ความรู้สึกต่างกัน เช่น อ้วน ถ้าใช้กับเด็ก หากผู้พูดว่าอ้วนจ้ำม่ำ หมายถึง ความอ้วนที่น่ารัก แต่ถ้าพูดถึงผู้ใหญ่ว่าอ้วนเป็นตุ่ม ก็แฝงด้วยความรู้สึกเสียดสี เป็นต้น

2. เงื่อนไขที่เกิดขึ้นจากภายนอก (external conditions) ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1) การชี้แนะการเรียน เป็นลักษณะการเรียนที่เกิดขึ้นโดยการจงใจ ซึ่งการเรียนรู้นั้นหากเรียนโดยมีความตั้งใจและตั้งใจเรียน หมายถึงว่าเรารู้ว่าเราเรียนเพื่ออะไร ต้องการอะไรจากการเรียนรู้นั้น ก็จะเรียนได้ดีกว่าการเรียนโดยไม่ตั้งใจให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นโดยบังเอิญ

2) การฝึกหัด การฝึกหัดช่วยให้การเรียนรู้นั้นดีขึ้นและคงสภาพอยู่ได้นานโดยเฉพาะภาษาซึ่งถือว่าการเรียนรู้ทางทักษะอย่างหนึ่ง การได้ฝึกพูดบ่อยๆ และมีโอกาสพูด จะทำให้การ

เรียนรู้ขึ้นดีขึ้น คล่องขึ้น การฝึกหัดมี 2 ลักษณะคือ การฝึกรวดเดียวโดยไม่ต้องพัก หมายถึงการฝึกที่ต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายๆ ชั่วโมง และการฝึกแบบทำแล้วพักสลับกันไป หมายถึงการฝึกไปพักหนึ่งแล้วหยุดแล้วจึงฝึกใหม่

การเรียนรู้ทางภาษาที่ให้ผลดีมักจะใช้การฝึกแบบทำแล้วพักสลับกันไป เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเก็บและทบทวนรวมทั้งไม่เกิดความเหนื่อยล้า ช่วงการฝึกทางภาษาก็มักจะสั้นเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อได้ง่ายๆ

3) การเสริมแรง เป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงผลที่ได้รับว่ามีความสำเร็จอย่างไร โดยผู้สอนให้กำลังใจซึ่งอาจเป็นการเสริมแรงที่เป็นรางวัลหรือคำชม การรู้ผลของสิ่งที่ตนเองเรียนเป็นกำลังใจที่จะเรียนต่อไป เช่น สามารถพูดสื่อความหมายได้ก็อยากจะพูดให้มีความคล่องมากขึ้น

4) การเรียนรู้ถึงสิ่งขัดขวางความจำ (interference factor) เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของ การเรียนรู้ทางด้านภาษา สิ่งขัดขวางหรือสิ่งสอดแทรกนี้ ได้แก่

4.1) สิ่ง que เรียนรู้ไปแล้วขัดขวางไม่ให้ผู้เรียนเรียนของใหม่ได้ดีเท่าที่ควร (preactive inhibition) เช่น การเรียนศัพท์ในภาษาอังกฤษมาก่อนจนขึ้นใจจะทำให้การเรียนศัพท์ในภาษาฝรั่งเศสได้ยากลำบากมากเพราะคอยแต่จะนึกถึงศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ

4.2) การเรียนรู้ใหม่ทำให้ของเดิมที่เคยเรียนรู้ไว้ก่อนเลือนหายไปหรือจำไม่ค่อยได้ (retroactive inhibition) เช่น เมื่อหัดท่องคำศัพท์ในภาษาฝรั่งเศสจนขึ้นใจ ทำให้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เคยเรียนลืมนไป เพราะนึกถึงแต่การเรียนใหม่คือศัพท์ฝรั่งเศส

5) การวัดผล การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ทางภาษาได้ดีได้ผลเพียงไรนั้น ครูสามารถวัดได้จาก การกระทำต่อไปนี้

5.1) การให้ทำซ้ำ (reproduction) เช่น เคยเรียนไปแล้วให้ท่องดูว่าจำได้หรือไม่ ให้เขียนคำยากที่เคยเรียนว่าสะกดถูกหรือไม่

5.2) การให้ระลึกได้ (recognition) ได้แก่ การได้เลือกคำตอบที่ถูกจากคำต่างๆ ที่ให้ไว้ หรือให้แปลงเสียงจากคำต่างๆ ว่ายังจำสิ่งที่เรียนไปแล้ว และให้เรียงลำดับให้ถูกต้อง

5.3) การคาดคะเน (reconstruction) ให้คำคู่มาแล้วให้เลือกว่าคำนั้นควรจะใช้คู่กับ คำอะไร

5.4) การให้เรียนใหม่ (relearning) เคยสอนไปแล้วก็มีการทบทวนใหม่ในปลายเทอม เพื่อใช้เป็นเครื่องวัดว่าผู้เรียนได้เรียนรู้เร็วหรือช้าเพียงไร ถ้าเรียนได้เร็วก็แสดงว่าการเรียนจากครั้งก่อนได้ผลดี สื่อความหมายได้เข้าใจ

การเรียนรู้ภาษา มีตัวอย่างการเรียนที่เห็นได้ชัดจากการเรียนในโรงเรียน ผู้เรียนจะเริ่มเรียนภาษาโดยเรียนอักษร ตัวสะกด เพื่อจะหัดแปลงเสียงให้ถูกต้อง ฝึกอ่านจากหนังสือต่างๆ ฝึกจำจากสิ่งที่ได้เรียนไปและสิ่งที่อ่านผ่านไป พูดให้มีความหมายต่อการเรียนและต่อสิ่งที่เรียนในหลายๆ บทเรียนโดยเฉพาะการเรียนบทกลอน ศัพท์ต่างๆ ต้องอาศัยการท่องจำ

การท่องจำศัพท์ที่มีความหมาย เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องใช้เป็นสื่อในการติดต่อสัมพันธ์กับ บุคคลอื่น การตีความหมายจากสิ่งที่เราพูดทำให้เกิดความเข้าใจถูกหรือเข้าใจผิดพลาดได้ ถ้าการสื่อความหมายชัดเจนก็จะสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ขจัดความบาดหมางกันและความไม่เข้าใจกัน และกันได้ โดยใช้การแสดงออกอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ของภาษานั้นเป็นสำคัญ

การสอนภาษา

การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษา ซึ่งจะมีลำดับขั้นพอสรุปได้ ดังนี้

1. ครูควรตรวจสอบความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนว่ามีความรู้เดิมในด้านภาษาเป็นอย่างไร เพื่อจะได้จัดเนื้อหาใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาเดิมของผู้เรียน

2. ตรวจสอบเนื้อหาวิชาด้านภาษาที่จะสอน ให้มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเพราะสิ่งที่มีความหมายและการใช้บ่อยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาในระดับต้นๆ ครูจึงควรเตรียมเนื้อหาทั้งภาษาเขียน ภาษาพูด ให้เหมาะสมกับวัยและชั้นของผู้เรียนด้วย

3. ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจกับสิ่งที่ท่านคาดหวังจะให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้น การเรียนรู้โดยการตั้งใจหรือตั้งใจนั้นได้ผลสูงกว่าการเรียนรู้โดยไม่ตั้งใจ ครูจึงจำเป็นต้องเตรียมผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและรู้วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียน

4. จัดให้มีการฝึกหัดอย่างเหมาะสม การฝึกหัดกับการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นต้องมีคู่กันเสมอ เพราะเป็นการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตอบสนองให้เกิดความชำนาญเพิ่มขึ้น และเพื่อให้เกิดการจำได้นอกจากนี้อาจจากความเข้าใจ ควรจะกำหนดบทเรียนให้เหมาะสมแก่การฝึกด้วย รวมทั้งมีการทดสอบความรู้และความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนจนเป็นที่พอใจ

5. ให้มีความรู้ที่จะตอบสนองได้อย่างถูกต้อง การที่ผู้เรียนจะเกิดความรู้ที่จะตอบสนองอย่างถูกต้อง จำเป็นที่ครูจะต้องพิจารณาใช้การบอกแนะและการเสริมแรง การบอกแนะและการเสริมแรงทำให้ผู้เรียนได้รู้วิธีที่ถูกต้อง ทำให้การเรียนรู้ขึ้นต่อไปง่ายและเข้าใจดีขึ้น เช่น ความสามารถออกเสียงคำต่างๆ ได้ถูก รู้ความหมายจะทำให้อ่านเรื่องราวได้ดีขึ้น

6. จัดสภาพการณ์ที่ลดสิ่งขัดขวาง โดยการพิจารณาเนื้อหาวิชาที่คล้ายคลึงกันให้แยกสอนจากกัน ถ้าการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันนำมารวมเข้าด้วยกัน และแยกแยะให้เห็นความแตกต่างหากครูต้องการเน้นความแตกต่าง จะต้องแสดงให้เห็นชัด

7. จัดวิธีวัดผลที่เหมาะสม โดยพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งให้สอดคล้องกับพื้นฐาน เนื้อหาที่ผู้เรียนได้รับด้วย

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทของไทย

การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอนตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการต่างๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการเหล่านี้ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหาหน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรมและการวิเคราะห้ ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกันจึงทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้น และก่อให้เกิดวิธีการสอนที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนจึงควรจัดระบบความคิดเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการสอนของตนเองให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อน (กรมวิชาการ. 2545: 105-106)

ในปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายแนวคิดด้วยกัน แต่ละแนวคิดช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครูผู้สอน ช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์สังเคราะห์ หรือกรอบในการพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแนวคิดเกี่ยวกับแนวการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดทั้งสามจะช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การคัดเลือกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกสื่อการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545: 106-145)

1. หลักสูตรภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในการใช้ภาษา และรู้จักกระบวนการเรียนรู้ ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาและทักษะการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดจนมีส่วนร่วมได้รับการฝึกฝน ซึ่งมีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การเรียนรู้จากโครงงาน เป็นต้น

2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การสอนที่เน้นทักษะการสื่อสารทั้งสี่ด้าน เป็นการสอนตามทฤษฎีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้ว นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

3. การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน มีเป้าหมายเพื่อฝึกฝนทักษะและเนื้อหาวิชาชีพเฉพาะด้านโดยเป็นการสื่อสาร และการเรียนรู้ที่มีภาระงานเป็นหลัก และเนื้อหาเป็นสิ่งที่มุ่งเน้นในการฝึกทักษะเฉพาะด้านของผู้เรียน

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ใช้วิธีการตั้งคำถาม และกระบวนการแก้ปัญหาเป็นต้นนำกระบวนการแสวงหาความรู้และทักษะ โดยไม่ยึดติดในโครงสร้างของสาขาวิชาต่างๆทางด้านวิชาการเพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ความรู้ทักษะจากวิชาต่างๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา

5. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคม ซึ่งนำไปใช้กับเนื้อหาใดๆก็ได้ เน้นกระบวนการกลุ่มและโครงสร้างลำดับ วิธีการในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนและทักษะทางสังคม

6. การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา การสอนภาษาที่นำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ มาบูรณาการกับจุดหมายของการสอนภาษา ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกับวิชาอื่นๆ เป็นการบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน

7. การสอนภาษาแบบองค์รวม เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมโดยไม่แยกภาษาออกเป็นส่วนๆ และไม่เน้นเฉพาะทักษะใดทักษะหนึ่ง ใช้เนื้อหาสาระที่มีความหมายกับผู้เรียนผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการมีปฏิสัมพันธ์

8. การเรียนรู้จากการทำโครงงาน เป็นวิธีการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำโครงงานต้องเริ่มจากผู้เรียนเป็นผู้คิด ลงมือปฏิบัติหาหนทางปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือ กระตุ้น แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจนได้ผลงานออกมาแล้วจัดทำเป็นรายงาน วิธีการดำเนินงานและเสนอผลงาน

9. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาระงานเป็นหลัก มีลักษณะเป็นหลักสูตรแบบวิเคราะห์โดยยึดเอาระบบภาษาทั้งหมดมาวิเคราะห์แล้วจัดเป็นหน่วยใหญ่ๆ ไว้ตามความสามารถของผู้เรียน และเน้นว่าจะเรียนภาษาอย่างไร โดยยึดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรด้วย

10. การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานมาจากจิตวิทยา ปรัชญา และ มนุษยวิทยา โดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน

11. วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโดยการฟัง ในช่วงต้นของการเรียนรู้โดยการแสดงท่าทางใช้คำสั่งเป็น

หลักในการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้ออกคำสั่งแล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม ผู้เรียนคนใดมีความพร้อมก็เป็นผู้
ออกคำสั่งแล้วให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม การสอนเช่นนี้เป็นการลดความกังวลของผู้เรียนและช่วย
สร้างบรรยากาศให้การเรียนสนุกสนาน

12. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโพร์แมทซิสเต็ม เป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมี
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากการรับรู้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม มีการจัดข้อมูลด้วยการ
สังเกตอย่างไตร่ตรอง เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของตน ผู้เรียนจะบูรณาการสิ่งที่ได้จาก
การสังเกตมาเป็นความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม แล้วนำมาลงมือปฏิบัติ ให้ความสำคัญกับการ
ประยุกต์ใช้ความรู้ การค้นคว้า การทดลองปฏิบัติ กิจกรรมเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย
การทำงานกลุ่มและกิจกรรมการแก้ปัญหา

การเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ผลนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์เป็นพื้นฐาน
สำคัญ เพราะการมีความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ดี ย่อมนำไปสู่ความสามารถที่จะพัฒนาทักษะ
ในการพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เปรียบเสมือนบ้านที่มีรากฐาน
โครงสร้างที่แข็งแรง ย่อมส่งผลทำให้ส่วนประกอบอื่นๆ ของบ้านมั่นคงอยู่ได้ฉันทิ การเรียน
ภาษาอังกฤษโดยมีความรู้ด้านไวยากรณ์เป็นพื้นฐานที่เต็มแน่นย่อมส่งผลดีในทำนองเดียวกัน
เนื่องจากไวยากรณ์ภาษาอังกฤษจะช่วยให้สารที่ผู้ส่งสารสื่อไปยังผู้รับมีเนื้อความที่ถูกต้องและตรงตาม
เจตนาของผู้ส่ง เนื้อความไม่ผิดเพี้ยนจนทำให้การสื่อสารนั้นล้นเหลือหรือเกิดความเข้าใจผิดระหว่าง
กัน อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนให้มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้น (กรองแก้ว ฉายสภาวะธรรม, 2537 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ชูพันธ์, 2550)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษและมีการปรับแนวการสอนภาษาอังกฤษมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับ
สังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งมุ่งเน้นการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน แต่ในทางปฏิบัติ ในกระบวนการ
จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูมักจะยึดติดกับตำราและสอนโดยการบรรยายเป็นส่วนใหญ่
มุ่งเน้นตัวภาษา เช่น คำศัพท์และไวยากรณ์เป็นหลัก มากกว่าการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (Richards
and Nunan, 1990: 122) อ้างถึงใน อติกานต์ ทองมาก, 2552: 1) และส่งผลให้การเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะความสามารถด้านการพูด
ของผู้เรียน ยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง เด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลานาน ก็ยังไม่สามารถ
สื่อสารได้ถูกต้องตามสถานการณ์ที่เป็นจริง (กรมวิชาการ 2542: 1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา
การกลาง (2546: 42) และพันธณี วิหคโต (2546: 25) ซึ่งทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพบว่าสาเหตุที่มี
ผลต่อการพูดของผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก และไม่มีความมั่นใจในการใช้ภาษา ส่วน
ครูผู้สอนเอง ใช้ภาษาไทยในการสอนเป็นส่วนใหญ่ และไม่มีวิธีการสอนหรือเทคนิคที่เหมาะสมในการ
ถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะพูดและฟัง ขวัญ บุญยานันต์ (2546: 78-79) อ้างถึงใน อติ
กานต์ ทองมาก, 2552: 2) สรุปว่า ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน คือ
ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการพูดภาษาอังกฤษ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะการศึกษา
ไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2552 โดยใช้ดัชนีของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการหรือ International
Institute for Management Development (IMD) เป็นกรอบหลักในการวิเคราะห์ ซึ่งในปี พ.ศ.
2552 IMD จัดอันดับประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวม 57 ประเทศ พบว่า โดยภาพรวมความสามารถในการ

แข่งขันระดับนานาชาติของประเทศไทยได้อันดับ 26 ดีขึ้น 1 อันดับ ดีกว่าประเทศเข้าร่วมจัดอันดับใหม่ คือ คาซัคสถาน ได้อันดับ 36 อยู่ 10 อันดับ แต่เป็นรองกาตาร์ที่ได้อันดับ 14 อยู่ 12 อันดับ นอกจากนี้ ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางคณิต-วิทย์ ในโครงการ PISA (Program for International Student Assessment) ของเด็กอายุ 15 ปี ได้คะแนนต่ำกว่าครึ่ง อยู่อันดับ 39 **รวมทั้งความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของไทยยังด้อย โดยอยู่ในอันดับรั้งท้ายคือ อันดับที่ 51** (ธงทอง จันทรางศุ, มติชนออนไลน์: 31 กรกฎาคม 2553)

จากผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของครูสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ครูส่วนใหญ่มีทัศนคติไม่ดีในการสอนภาษาอังกฤษ คือครูไม่มีความมั่นใจในการสอน เนื่องจากตนเองไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรง หรือคนที่จบเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรง ก็กลับมองว่าตนเองคงสอนได้ไม่ดีเท่าครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา ทำให้ไม่กล้าสอนไม่กล้าพูด เพราะกลัวสำเนียงผิดเพี้ยน ซึ่งทัศนคติของครูลักษณะดังกล่าวส่งผลให้รูปแบบการเรียนการสอนด้อยพัฒนา และส่งอิทธิพลต่อไปที่ตัวนักเรียนให้ไม่กล้าพูด กล้าถาม หรือสนทนาด้วยภาษาอังกฤษต่อหน้าคนอื่น และเมื่อไม่พูดก็จะทำให้เด็กนำไปใช้ไม่ได้ สื่อสารไม่เป็น (สิงหนาท น้อมเนียน, ผู้จัดการออนไลน์: 31 มีนาคม 2552)

นอกจากนี้ สิงหนาท น้อมเนียน (2552) ยังกล่าวถึงกรณีที่ปัจจุบันผู้ปกครองมักจะส่งบุตรหลานเรียนภาษาตั้งแต่เด็กว่า เท่าที่ได้พูดคุยกับพ่อแม่ ส่วนใหญ่มักจะมองว่า ควรส่งลูกเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุยังน้อย ยิ่งอายุน้อยเท่าไยยิ่งดี แต่การส่งลูกเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่เด็กเหมือนดาบสองคม คือ หากลูกเรียนแล้วแยกแยะได้เป็นการฝึกทักษะสร้างความคุ้นเคย ก็จะทำให้เด็กเก่งภาษาอังกฤษได้ แต่หากเด็กยังเล็กเกินไป ไม่สามารถแยกแยะอะไรได้ เด็กจะเกิดความสับสน และไม่รู้วาทภาษาไหนเป็นภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง เพราะตอนอยู่โรงเรียนพูดภาษาอังกฤษ แต่พอกลับบ้าน มีแต่คนพูดภาษาไทย ดังนั้นผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูกเก่งภาษาควรต้องเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่ใช่มองว่ายิ่งเด็กยิ่งดี (ผู้จัดการออนไลน์: 31 มีนาคม 2552)

พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา (2542, อ้างถึงใน พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา, 2548) ได้ทำการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ปีการศึกษา 2542 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ผลปรากฏว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 27.12 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 34.08 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน และในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในระหว่างการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากนักศึกษาไม่มีความสามารถและไม่มั่นใจที่จะพูดโต้ตอบกับผู้สอนเป็นภาษาอังกฤษ จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนคือ ตัวผู้เรียนที่มีระดับความรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน และมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษในเกณฑ์ที่ต่ำและครูผู้สอนที่ยังไม่ได้ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัย และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การสอนสนุกสนานสร้างความสนใจของผู้เรียน

Harmer (1991 อ้างถึงใน พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา, 2548) เสนอว่า ในการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษานั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงตัวแปรสำคัญ 2 ประการ คือ การให้ปัจจัยป้อนทางภาษา และการกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างผลผลิตทางภาษา ซึ่งในการให้ปัจจัยป้อนแก่ผู้เรียนนั้น ปัจจัยป้อนที่ให้อาจเป็นสิ่งที่มีความหมายและเป็นที่น่าสนใจ

(comprehensible input) และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาได้อย่างถ่องแท้ นั้น ผู้สอนจะต้องพยายามจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนทั้งทางด้านเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม

ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษามักใช้กลยุทธ์การเรียนที่หลากหลายและเหมาะสมกับตนเองและชนิดของงาน (Stern, 1983) ในขณะที่ผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา ถึงแม้สามารถบอกกลยุทธ์การเรียนของตนเองได้ก็ตาม แต่ไม่รู้จักการนำกลยุทธ์เหล่านั้นมาใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเองและชนิดของงาน (Block, 1986; Stern, 1975, อ้างถึงใน แพรพรรณ พริ้งพริ้ว, 2551)

ลักษณะของอาจารย์สอนภาษาที่ดีมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

การศึกษาในระดับอุดมศึกษานอกจากบัณฑิตจะมีความรู้ในวิชาเอกเฉพาะของตนแล้วยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้อีกด้วย จึงจะออกไปรับใช้สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสิตนักศึกษาจำนวนมากในระดับอุดมศึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษมากนัก โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก ซึ่งมีหลายปัจจัยที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานี้ค่อนข้างต่ำ

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษนั้น ผู้สอนจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะที่ดีทั้งทางด้านความรู้ ทักษะการสอน และจิตวิทยาทางการสอน จากความหมายของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน และครูที่พึงประสงค์ในมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ มีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับมาตรฐานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

จากความหมายของครูตามพระราชบัญญัติฯ ข้างต้น นอกจากครูจะมีความรู้ความสามารถในตัวเนื้อหาแล้ว บุคลิกภาพของครูก็เป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ความรู้ความสามารถในวิชาการมีส่วนทำให้สามารถสอนได้ แต่ความสำเร็จของการสอนมิได้อยู่ที่ความรู้แต่เพียงประการเดียว หากแต่ครูจะต้องทำให้ผู้เรียนมีชีวิตที่ดีขึ้น ดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (เฉลียว บุรีภักดิ์ อ้างถึงใน พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์, 2547) นั่นก็คือ การให้ประสบการณ์ในเชิงบวกต่อผู้เรียน อันจะส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษานั้นคือ นิสิตนักศึกษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมั่นใจ มีความชอบและมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาในการนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดลักษณะดังกล่าว อาจารย์ที่สอนระดับอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการสร้างสรรค์ประสบการณ์ องค์ความรู้ และทัศนคติที่ดีให้เกิดกับตัวนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นคนมีจรรยาบรรณคิดในการแก้ปัญหา นอกเหนือจากเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีได้ด้วย อาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษจึงควรมีลักษณะที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายและตรงต่อความคาดหวังที่จะให้นิสิตนักศึกษามีลักษณะที่พึงประสงค์ (พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์, 2547 สืบค้นจาก www.school.net. เมื่อ 07/04/11)

ลักษณะเฉพาะของอาจารย์มหาวิทยาลัย ต้องเป็นผู้สอนหนังสือในคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยให้กับนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมไปด้วยวิชาการและจริยธรรม โดยมีการเตรียมการสอน การบรรยาย เตรียมข้อสอบ คู่มือการสอบและตรวจให้คะแนน

Borick (1997 cited in Jeffrey and others, 2002) ได้ให้แนวคิดว่า พฤติกรรมที่จำเป็นต่อการสอนของครู คือ การนำเสนอที่ชัดเจน มีความยืดหยุ่นและหลากหลายในการสอน มีพฤติกรรมมุ่งมั่น นำนักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสร้างอัตราความสำเร็จให้กับนักเรียน ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ครูจะต้องเป็นผู้มีลักษณะที่สำคัญในการดำเนินการสอน การหากิจกรรมต่างๆ เทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจและสร้างความสนใจเพื่อได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่างๆ ให้ได้มากและนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จากผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนนั้น ครูต้องมีบทบาทที่สำคัญมากทั้งบุคลิกภาพและวิธีการสอน เนื่องจากวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะในกระบวนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนบางส่วนมีทั้งชอบและไม่ชอบที่จะเรียน และตัวครูผู้สอนเองนอกจากจะมีความรู้ทางวิชาการและเทคนิควิธีสอนที่ดีแล้ว ครูยังต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูด้วย จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

พัฒนาการของภาษา : ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของสมอง

จากการศึกษาพัฒนาการทางภาษาของ Chomsky (1968 อ้างถึงใน ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544) แสดงให้เห็นว่าสมองเด็กทุกคนที่เกิดมา มีความสามารถ มีศักยภาพที่จะเรียนภาษาโดยธรรมชาติอยู่แล้ว สมองของเด็กทุกคนที่เกิดมามีความสามารถที่จะรับรู้เสียงได้ถึง 100 เสียง ซึ่งก็เพียงพอที่จะทำให้เรียนรู้ตัวอักษรและภาษาต่างๆ ในโลกนี้มีอยู่มากกว่า 6,000 ภาษา ถ้าจะเปรียบเทียบง่ายๆ ก็คือ ในการเรียนเลขคณิต มีตัวเลขง่ายๆ อยู่แค่ 10 ตัว คือ 0 ถึง 9 แต่การผสมผสานเลขต่างๆ เหล่านี้เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดเป็นจำนวนของตัวเลขอย่างมากมาย ภาษาก็เช่นเดียวกัน จากการนำเสียงต่างๆ ถึง 100 เสียงมาผสมผสานกันจะทำให้เกิดเป็น คำ ประโยค และภาษามากมาย ที่น่าสนใจคือ **เด็กทุกคนจะมีโครงสร้างของสมองที่สามารถแยกแยะเสียงต่างๆ และทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องภาษาเหมือนกันหมด ไม่ว่าเกิดมาเชื้อชาติใดหรืออยู่ที่ส่วนใดของโลกก็ตาม** ดังเช่นจะเห็นว่าหากเด็กไทยซึ่งมีพันธุกรรมหรือธรรมชาติเป็นคนไทยแต่ถ้าไปเกิดและเติบโตในต่างประเทศ เช่น เกิดที่ประเทศญี่ปุ่น อยู่ในสิ่งแวดล้อมและได้ยินแต่ภาษาญี่ปุ่น สมองของเด็กไทยคนนั้นก็พอจะพูดสื่อสารเรียนรู้และอ่านเขียนเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ นี่เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าธรรมชาติเป็นสิ่งประเสริฐสุด สร้างสมองเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้อย่างเหมาะสมหลังจากคลอดออกมาแล้ว เช่น หากเด็กคนนั้นจะต้องอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ถ้าสมองรู้แต่ภาษาไทยก็จะทำให้มีปัญหาในการมีชีวิตอยู่ เป็นต้น ภาษาต่างๆ เสียงต่างๆ ที่เข้ามาในสมอง สมองจะเก็บข้อมูลไว้เป็นคลื่นกระแสไฟฟ้าและจะสร้างแผนที่โครงสร้างของสมองที่จะตอบรับกับการเรียนรู้เรื่องภาษาทันที เช่น เด็กเล็กแรกคลอดสามารถจะบอกความแตกต่างระหว่างเสียงได้ และเมื่อเด็กอายุ 4 เดือนครึ่งก็จะเข้าใจความหมายของคำบางคำ เช่น คำว่า “พ่อ” “แม่” และอายุประมาณ 18 เดือนหรือบางรายอาจจะก่อนอายุ 18 เดือน ก็สามารถที่จะรู้กฎเกณฑ์ของการใช้ภาษาและเข้าใจภาษามากขึ้น ดังนั้นการจะให้สมองเด็กพัฒนาทางภาษาไปอย่างเต็มที่จำเป็นต้องให้เด็กได้มีโอกาสฟังคนพูดเพื่อเด็กจะได้เรียนรู้ และต้องให้เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความท้าทายสูงแต่มีความเครียดหรือความกังวลต่ำ ศักยภาพหรือความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของสมองจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงประมาณ 7 ปีแรกหลังคลอด หลังจากเด็กอายุ 7 ปีไปแล้ว ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาจะค่อยๆ ลดลง แต่เด็กก็ยังสามารถเรียนรู้ได้เพียงแค่เรียนรู้

ได้ช้ากว่า เนื่องจากสมองต้องมีการเปลี่ยนแปลงไป และสมองมีช่วงเวลาแห่งการพัฒนาหรือมีกรอบเวลาสำหรับพัฒนาการของการเรียนรู้

สรุปว่าในช่วงเด็กเล็ก จะไม่มีความเฉพาะเจาะจงของสมอง สมองสามารถรับรู้ได้ทุกอย่าง ทุกภาษา ทุกเสียง แต่พอหลังจากอายุประมาณ 4-5 ปีไปแล้ว ความไม่เฉพาะเจาะจงของสมองจะค่อยๆ ลดลงไปและจะถูกแทนที่ด้วยการทำงานที่เหมาะสมสำหรับภาษาของประเทศนั้นๆ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาไปมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการทำงานของสมอง เช่น เด็กญี่ปุ่นจะไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่าง เสียง “อาร์ (R)” และ “แอล (L)” ในภาษาของเขาได้ เนื่องจากไม่มีเสียงเหล่านี้ในภาษาญี่ปุ่น เพราะฉะนั้นหากเด็กญี่ปุ่นจะพยายามเรียนภาษาอังกฤษตอนอายุ 15 ปีหรือ 20 ปีไปแล้ว ก็จะไม่สามารถออกเสียง “อาร์ (R)” และ “แอล (L)” ได้อย่างถูกต้อง เพราะความสามารถในการเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นในช่วงวัยเด็กเล็ก แต่ถ้าเขาพยายามเรียนตั้งแต่อายุ 4-5 ปี ก็จะสามารถแยกเสียง “อาร์ (R)” และ “แอล (L)” และสามารถออกเสียงได้เป็นอย่างดี (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544)

3.2) แนวทางการพัฒนาภาษาต่างประเทศในมุมมองของนักวิชาการ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (www.kriengsak.com, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553) ได้กล่าวว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยไม่สามารถพูด อ่าน และเขียนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้นั้น มาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนครูผู้สอนที่มีคุณภาพ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพมักกระจุกตัวอยู่ในเมือง ประกอบกับผู้เรียนไม่ได้มีการฝึกหรือต้องใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน และมีเพียงคนบางกลุ่มเท่านั้นที่สามารถจ่ายค่าเรียนพิเศษในสถาบันสอนภาษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น การพัฒนาคนไทยให้พูดภาษาต่างประเทศได้ดี ควรเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่มีคุณภาพโดยปรับวิธีการเรียนการสอนให้มีหลากหลายและให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนกับครูที่เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ ดังนี้

ปรับเนื้อหาหนังสือเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือเรียนทุกวิชาควรสอดแทรกคำศัพท์หรือประโยคสั้นๆ ไว้ด้านหลังภาษาไทยหรือปรับเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาอื่น เช่น นำบางตอนของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มาแปลเป็นเนื้อหาวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์ ฝึกสร้างประโยคภาษาต่างประเทศ และรู้จักใช้ภาษาต่างประเทศในบริบทต่างๆ การปรับเนื้อหาในหลักสูตร เป็นช่องทางที่ทำให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนภาษาต่างประเทศได้ตลอดเวลา และช่วยให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาต่างประเทศมากขึ้น แต่ทั้งนี้ ควรศึกษาวิจัยก่อนว่าควรเริ่มต้นปรับเนื้อหาหลักสูตรในระดับชั้นใดและควรสอดแทรกภาษาต่างประเทศในเนื้อหาวิชาต่างๆ อย่างไร ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสภาษาต่างประเทศได้มากที่สุด นอกจากนี้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษควรบังคับให้มีการพาผู้เรียนไปฝึกภาษาต่างประเทศกับคนต่างชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ในชีวิตจริง

สนับสนุนเว็บไซต์การสอนภาษาต่างประเทศ

จัดทำเว็บไซต์ให้ผู้เรียนเข้ามาฝึกภาษาต่างประเทศหลายภาษา ภายในเว็บไซต์จะมีบทเรียนฝึกพูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศ และมีช่องทางให้ผู้เรียนได้สื่อสารกับเพื่อนต่างชาติ ตัวอย่างประเทศอังกฤษ มีศูนย์ภาษาเสมือนจริง Lingu@NET EUROPA ซึ่งเกิดจากสหภาพยุโรปต้องการเชื่อมโยงสถานศึกษาในประเทศสมาชิกเข้าด้วยกัน (European Schools Network) ผลปรากฏว่า ตั้งแต่เริ่มโครงการ ไม่มีเฉพาะผู้เรียนในประเทศที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปเข้ามาเรียนเท่านั้น ยังมีผู้เรียนจากทั่วโลกเข้ามาใช้เว็บไซต์นี้ โดยสามารถสื่อสารกับเพื่อนต่างชาติในรูปแบบแชทหรือเพื่อฝึก

ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีถึง 20 ภาษา ได้แก่ แบ้ซค์ (Basque) บัลแกเรีย คาลาลัน (Catalan) เดนิช (Danish) ดัตช์ อังกฤษ เอสโตเนีย ฟินนิช ฝรั่งเศส กาลิเซียน (Galician) เยอรมัน กรีก ไอซ์แลนด์ อิตาลี ลิทัวเนีย มอลต์ส (Maltese) โปแลนด์ โปรตุเกส สเปน และสวีเดน ผู้ที่เข้าไปเรียนในเว็บไซต์สามารถวัดระดับภาษา และเลือกรูปแบบการเรียนที่สอดคล้องกับตัวเอง มีผู้เรียนจากหลายชาติที่เข้ามาเรียน เช่น จีน รัสเซีย สวีเดน สเปน ฯลฯ ทั้งที่เป็นครู อาจารย์ นักเรียนนักศึกษา และผู้สูงอายุ ซึ่งลงความเห็นในเว็บไซต์นี้ช่วยในการใช้ภาษาต่างประเทศเนื่องจากมีช่องทางสื่อสารกับเพื่อนต่างชาติในรูปแบบแฟอรัม (<http://www.linguanet-europa.org/plus/welcome.htm>)

สนับสนุนการสอนภาษาต่างประเทศโดยครูผู้เชี่ยวชาญ

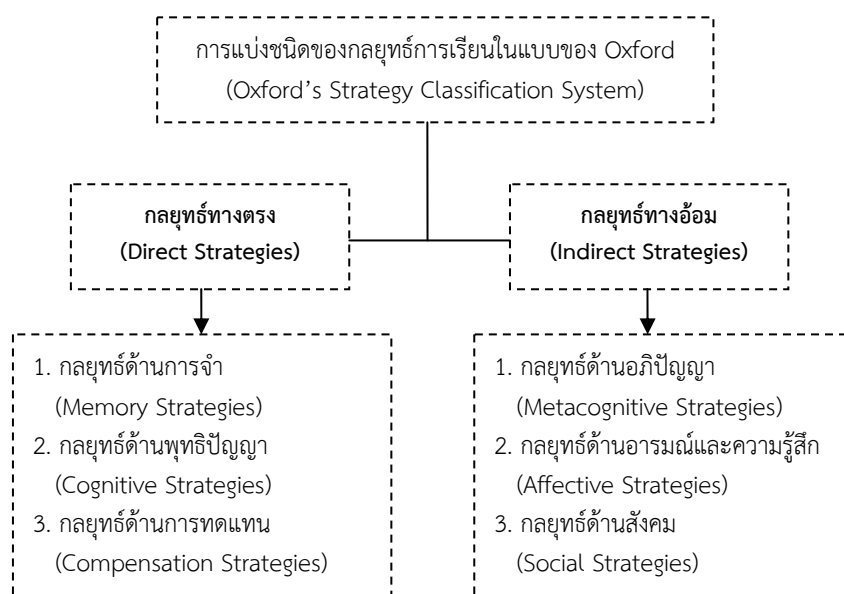
ที่ผ่านมาสภาพการขาดแคลนครูสอนภาษาต่างประเทศที่มีคุณภาพ โดยครูสอนภาษาต่างประเทศ 1 คน ต้องสอนหลายชั้นเรียน จึงไม่สามารถพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนแต่ละระดับชั้นได้เจาะจง อีกทั้งตัวครูเองก็ไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้ก้าวหน้าไปได้เท่าที่ควร ส่งผลให้การเรียนภาษาต่างประเทศขาดคุณภาพและไม่สอดคล้องความต้องการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่างๆ หมุนเวียนครูผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ โดยครู 1 คน สามารถสอนผู้เรียนได้หลายโรงเรียน แต่สอนระดับชั้นเดียวหรือช่วงชั้นเดียว เพื่อให้ครูลงลึกกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้นและแต่ละช่วงชั้น ทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศมีคุณภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ควรจูงใจคนเก่งเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศ โดย ศธ. ควรปรับบันไดเงินเดือนตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่งภาษาต่างประเทศเข้ามาสอนในโรงเรียน ควรใช้กลไกตลาดเข้ามาช่วย โดย ศธ. อาจพิจารณาเพิ่มเงินเดือนครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ซึ่งภาษาต่างประเทศเป็นสาขาหนึ่งที่ขาดแคลน เพราะปัจจุบันเงินเดือนครูในระบบถูกกำหนดตายตัว เงินเดือนครูชั้นเริ่มต้นเพียงไม่กี่พันบาท จึงไม่สามารถจูงใจให้คนเข้ามาเป็นครูได้ หากเปลี่ยนบันไดเงินเดือนตามความสามารถและตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน เป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้คนเก่งเข้ามาเป็นครูมากขึ้น และเป็นการรักษากรู่งให้อยู่ในระบบต่อไป

การจะผลักดันให้คนไทยพัฒนาภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากดำเนินการด้านอุปทาน โดยเพิ่มโอกาสและคุณภาพการเรียนภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การเพิ่มอุปสงค์ภาษาต่างประเทศ โดยเพิ่มความต้องการแรงงานที่มีทักษะภาษาต่างประเทศ เช่น ขยายธุรกิจคนไทยไปยังต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย การขยายธุรกิจคนไทยในการจัดสินค้าและบริการให้คนต่างประเทศที่เข้ามาทำธุรกิจหรืออาศัยในประเทศไทย ฯลฯ ซึ่งเป็นการอาศัยกลไกตลาดเข้ามาช่วยเพิ่มความต้องการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศให้คนไทยได้มากขึ้น

3.3) กลยุทธ์และการวัดวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ความหมายของกลยุทธ์การเรียนมีมากมาย แต่กล่าวโดยสรุปได้ว่า กลยุทธ์การเรียนหมายถึง กระบวนการคิดหรือการกระทำเฉพาะอย่าง que ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อช่วยทำให้กระบวนการเรียนรู้ง่ายขึ้น สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา, 2548) หนึ่งในกลยุทธ์การเรียนที่พัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาวิธีการเรียนของผู้เรียนโดยเฉพาะ ได้แก่ แนวคิดของ Oxford (1990: 14-49 อ้างถึงใน พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา, 2548) โดย Oxford ได้จัดแบ่งประเภทของกลยุทธ์การเรียนภาษาออกเป็น 2 ประเภทคือ กลยุทธ์ทางตรง (direct strategies) และกลยุทธ์ทางอ้อม (indirect strategies) โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 2.13 กลยุทธ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Oxford (1990)

ที่มา : แพรพรรณ พรังพร้อม (2551) ปรับปรุงจาก Oxford (1990)

กลยุทธ์ทางตรง หมายถึง กลยุทธ์ที่ต้องใช้กระบวนการคิดโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับภาษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน แต่ละด้านมีวิธีการเรียนรู้ และมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ต่างกัน

1. กลยุทธ์ด้านการจำ เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาโดยใช้วิธีการเรียนต่างๆ ที่ช่วยให้จำข้อมูลได้ง่ายขึ้น อาทิ การเชื่อมโยงองค์ความรู้โดยการจัดประเภท และการแยกหมวดหมู่ การใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ หรือการวาดแผนภูมิ เพื่อช่วยในการจำ การใช้วิธีการซ้ำเสียงและคำย่อเพื่อช่วยในการจำคำศัพท์ใหม่ โดยร้องเป็นทำนองหรือบทกลอน การทบทวนบทเรียน

2. กลยุทธ์ด้านพุทธิปัญญา เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา โดยใช้วิธีการเรียน อาทิ การฝึกฝน วิธีการสร้างระบบการรับข้อมูลและการส่งข้อมูล การวิเคราะห์โครงสร้างของคำและประโยค การหาใจความสำคัญและการสรุปความ

3. กลยุทธ์ด้านการทดแทน เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา โดยใช้วิธีการเรียนแบบต่างๆ อาทิ การเดาอย่างมีหลักการ การเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันกับคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่รู้มาใช้อธิบายความ การใช้ภาษาท่าทางหรือใช้ภาษาแม่ในการสื่อสาร ในกรณีที่ไม่สามารถนึกคำในภาษาต่างประเทศได้

กลยุทธ์ทางอ้อม หมายถึง กลยุทธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. กลยุทธ์ด้านอภิปัญญา เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักวิธีการเรียน เพื่อช่วยให้ตนเองประสบความสำเร็จ อาทิ การตั้งใจเรียน การจัดการและวางแผนการเรียน และการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

2. กลยุทธ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาที่ครอบคลุมทัศนคติ แรงจูงใจ และค่านิยมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษา อาทิ วิธีการลดความเครียดในอิทธิพลต่อการเรียนภาษา อาทิ วิธีการลดความเครียดในการเรียนภาษาของตนเอง โดยการบันทึกความรู้สึกตนเอง

3. กลยุทธ์ด้านสังคม เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาโดยใช้วิธีการเรียน อาทิ การถามคำถาม ในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นกลุ่ม

งานวิจัยของแพรวพรรณ พริ้งพร้อม (2551) ซึ่งศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่กำลังเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของมหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างเพศและชั้นปีของ นักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ Oxford's Strategy Inventory for Language Learning (SILL) version 7.0 ซึ่ง นักวิจัยได้แปลเป็นภาษาไทย และปรับค่าให้เหมาะสมกับบริบท แบบสอบถามกลยุทธ์การเรียนรู้ แบ่ง ชนิดกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาออกเป็น 6 ด้าน คือ กลยุทธ์ด้านการจำ กลยุทธ์ด้านพุทธิปัญญา กลยุทธ์ ด้านการทดแทน กลยุทธ์ด้านอุปนิสัย กลยุทธ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก และกลยุทธ์ด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 462 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ข้อมูลที่ได้นำมา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-Test) ผลการสำรวจพบว่า การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลางในทุกด้านของ กลยุทธ์ ส่วนกลยุทธ์ที่นักศึกษานิยมใช้สูงสุด คือ กลยุทธ์ด้านการทดแทน และอันดับสอง คือ กล ยุทธ์ด้านอุปนิสัย ผลวิจัยยังพบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศ มีผลต่อการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ นักศึกษาเพศหญิงมีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยรวมสูงกว่านักศึกษาเพศชายอย่างมี นัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การศึกษาระบุว่านักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกันมีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีการเรียนภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ในการเรียนเป็นอย่างมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของวิธีการเรียนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

Lyn Gow, David Kember and Rosalia (1991: 50 อ้างถึงใน ศิริพร เสรีตานนท์, 2549: 12) กล่าวถึงวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษว่า หมายถึง วิธีการที่นักเรียนใช้ในการเรียนรู้วิชา ภาษาอังกฤษ ซึ่งเกิดจากการเชื่อมโยงแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษกับกลวิธีในการเรียน ภาษาอังกฤษ

David Kember and Lyn Gow (1994: 41) ได้ให้ความหมายของวิธีการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษว่า หมายถึง วิธีการที่นักเรียนใช้ในการเรียนรู้งานในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจะแปรเปลี่ยน ไปตามธรรมชาติของงานและบริบทการเรียนรู้

David Kember and Doris Y.P.Leung, (1998: 296) กล่าวถึง วิธีการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษว่า หมายถึงวิธีการต่างๆ ที่นักเรียนใช้ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเกิดจากการ เชื่อมโยงของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยที่แรงจูงใจใน การเรียนภาษาอังกฤษ มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากนิยามคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วิธีการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ หมายถึงวิธีการต่างๆ ที่นักเรียนใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเชื่อมโยงแรงจูงใจใน การเรียนภาษาอังกฤษ และกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมตามธรรมชาติของงานและ บริบทของการเรียนรู้ กล่าวคือโดยแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีใน การเรียนภาษาอังกฤษ วิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจะแปรเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของงานและการ

รับรู้บริบทในการเรียนรู้และวิธีการรับรู้แต่ละวิธีจะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ต่างกัน

ประเภทและลักษณะของวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

นักการศึกษาที่ศึกษาเรื่องวิธีการเรียน ได้แบ่งประเภทวิธีการเรียนและได้ให้รายละเอียดของลักษณะวิธีการเรียนแต่ละประเภทไว้ดังนี้

John B. Biggs และคณะ (1993: 6-7; 1997: 54) และ Angus Duff (1997: 538-539) ได้แบ่งวิธีการเรียนอย่างสอดคล้องกัน ออกเป็น 3 วิธีคือ

1. วิธีการเรียนแบบผิวเผิน (surface approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผินจะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ คือ ต้องการเรียนเพื่อสิ่งตอบแทนภายนอก อาทิเช่น การสอบผ่านต้องการงานที่ดี ต้องการเงินมากๆ และมีกลวิธีการเรียนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ คือ ผู้เรียนจะใช้เวลาและความพยายามน้อยในการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้เพียงแค่สอบผ่าน จะท่องจำเนื้อหาที่เรียนโดยปราศจากความเข้าใจ เรียนโดยให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดโดยไม่เชื่อมโยงเนื้อหาเหล่านั้น และจะคัดลอกเนื้อหาในบทเรียนเพื่อทำรายงานหรือเขียนตอบในการสอบตามสิ่งที่ท่องจำได้ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ไม่น่าพึงพอใจ

2. วิธีการเรียนแบบรู้ลึก (deep approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก จะมีแรงจูงใจภายใน กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนเพราะมีความชอบและสนใจในบทเรียน และรู้สึกว่าการเรียนนั้นท้าทายความสามารถ ตลอดจนต้องการพัฒนาความสามารถและทำงานหรือทำกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด กลวิธีในการเรียนที่ผู้เรียนใช้ คือ การทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ในระดับลึกกว่าความหมายตามตัวอักษร โดยจะทำความเข้าใจในระดับความคิดหลักหรือแก่นของเรื่อง (theme) ผู้เรียนจะอ่านมาก นอกเหนือจากแบบเรียนแล้ว ยังอ่านหนังสืออื่นๆ ที่มีหัวเรื่องเกี่ยวข้อง โดยศึกษาด้วยตนเอง อีกทั้งใช้เวลาว่างในการศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้เรียนยังคิดวิเคราะห์หาเหตุผล ตั้งคำถามถามผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ และเชื่อมโยงหัวข้อต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน เพื่อให้เห็นภาพรวมและทำให้เรียนรู้ลึกมากขึ้น วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้เชิงคุณภาพที่น่าพอใจ

3. วิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ (achieving approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือ ต้องการเรียนเพื่อให้ได้เกรดสูง ต้องการแข่งขันกับเพื่อน มั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อจะได้อยู่ในสถานะที่สูง ผู้เรียนจะใช้กลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ได้คะแนนดี และประสบความสำเร็จในการสอบ เช่น การจัดการเกี่ยวกับเวลา การวางแผน การจดบันทึก การเน้นข้อความที่สำคัญ อ่านหนังสือที่ครูแนะนำ ค้นหาตัวชี้แนะ (cue seeking) และแนวข้อสอบเก่าเป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบและทำข้อสอบ ตลอดจนเขียนตอบข้อสอบอย่างระมัดระวังและรอบคอบ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนที่ได้คะแนนดีในการสอบ

John T. E. Richardson. (1995b : 417-432) แบ่งวิธีการเรียนออกเป็น 2 วิธีคือ

1. วิธีการเรียนแบบผิวเผิน คือ วิธีการเรียนที่เรียนโดยการท่องจำ ให้ความสำคัญกับรายละเอียด ยอมรับความคิดและเชื่อตามสิ่งที่ครูสอน ทั้งนี้เพราะวิตกกังวลกับการสอบและต้องการสอบผ่าน

2. วิธีการเรียนแบบรู้ลึก คือ วิธีการเรียนที่เรียนโดยการทำทำความเข้าใจ ตั้งคำถามในการเรียนเมื่อสงสัย เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของเนื้อหา ตลอดจนเรียนโดยการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อต้องการเรียนรู้สิ่งที่สนใจ

สำหรับวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้น Lyn Gow, David Kember and Rosalia Chow (1991: 50) David Kember and others (1996: 349) และ David Kember and Doris Y.

P. Leung (1998: 296 อ้างถึงใน ศิริพร เสรีตานนท์, 2549) ได้แบ่งวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไว้อย่างสอดคล้องกันออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีการเรียนแบบผิวเผิน (surface approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน จะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาอังกฤษ คือ ต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อต้องการสิ่งตอบแทนภายนอก คือ การสอบผ่าน การศึกษาต่อ และงานที่ดี กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนใช้ คือ การท่องจำข้อเท็จจริงและรายละเอียด โดยปราศจากความเข้าใจ คัดลอกเนื้อหาที่เรียนหรือเขียนตามสิ่งที่ท่องจำได้ เพื่อทำรายงานและการตอบข้อสอบ ใช้เวลาและความพยายามในการเรียนน้อย อ่านเพียงเพื่อให้เข้าใจความหมายในระดับตัวอักษร มิใช่ความหมายในระดับใจความหลัก

2. วิธีการเรียนแบบรู้ลึก (deep approach) ผู้เรียนที่มีการเรียนแบบรู้ลึก จะมีแรงจูงใจภายในในการเรียนภาษาอังกฤษ คือ ต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพราะชอบและสนใจ ตลอดจนเห็นว่าการงานในวิชาภาษาอังกฤษท้าทายความสามารถ และต้องการทำให้งานนั้นสมบูรณ์ อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนใช้เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ คือ การทำความเข้าใจ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง การอ่านมาก โดยเฉพาะแบบเรียน หรือหนังสือที่ครูแนะนำและหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และในการอ่านบทความจะอ่านเพื่อให้รู้ถึงสิ่งที่ผู้แต่งต้องการสื่อ

3. วิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ (achieving approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ คือ ต้องการเรียนเพื่อให้ได้ผลที่ตอบสนองความทะเยอทะยานของตนเอง กล่าวคือ ต้องการเรียนให้ประสบความสำเร็จด้วยคะแนนที่สูงที่สุดในชั้นเรียน หรือสูงเท่าที่สามารถทำได้ ต้องการเรียนโดยแข่งขันกับเพื่อน และต้องการเป็นที่รู้จักของผู้คน กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนใช้เพื่อให้ได้คะแนนสูงในการสอบ คือ การจัดการ เช่น การจัดการเกี่ยวกับเวลา การจดบันทึก การเน้นข้อความที่สำคัญและการใช้ข้อสอบเก่าเป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบ

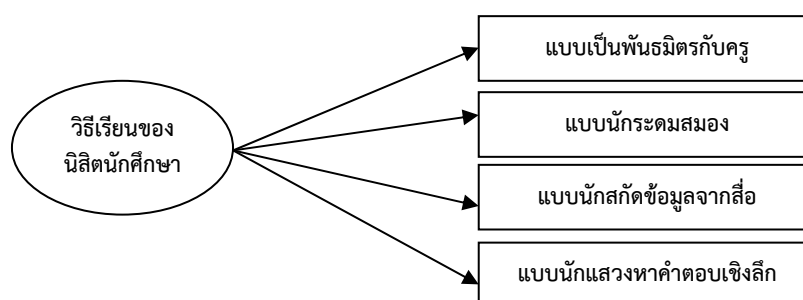
อาจสรุปได้ว่า นักการศึกษาส่วนใหญ่ได้แบ่งวิธีการเรียนโดยทั่วไปออกเป็น 3 วิธี คือ การเรียนแบบผิวเผิน วิธีการเรียนแบบรู้ลึก และวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ แต่มีนักการศึกษาบางท่านได้แบ่งวิธีการเรียนออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีการเรียนแบบผิวเผิน และวิธีการเรียนแบบรู้ลึก อย่างไรก็ตามลักษณะของผู้เรียนในแต่ละวิธีจะสอดคล้องกัน โดยที่ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน จะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และใช้กลวิธีในการเรียนแบบผิวเผินที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้เพียงแค่สอบผ่าน ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึกจะมีแรงจูงใจภายใน และใช้กลวิธีในการเรียนแบบรู้ลึกที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้แบบลึกซึ้งและผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และใช้กลวิธีในการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะทำให้เรียนได้คะแนนที่สูง

สำหรับวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้น นักการศึกษาได้แบ่งวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษออกเป็น 3 วิธี เช่นเดียวกับวิธีการเรียนโดยทั่วไป คือ วิธีการเรียนแบบผิวเผิน วิธีการเรียนแบบรู้ลึก และวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ โดยที่ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผินจะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และใช้กลวิธีแบบผิวเผินในการเรียนรู้เพื่อให้สอบผ่าน ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึกจะมีแรงจูงใจภายในและใช้กลวิธีแบบรู้ลึกในการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพ และผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และใช้กลวิธีแบบใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อให้ได้คะแนนที่สูงเท่าที่จะทำได้ (สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543)

Jantaraweragul (1996) ได้ทำการวิจัยประกอบการจัดทำดัชนีพันธ์เรื่อง การศึกษาสำรวจการวัดรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทย (An exploration of learning style measurement among secondary school students in Thai culture) ณ มหาวิทยาลัย Indiana ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลจากการวิจัยสามารถสรุปรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็น 4 ลักษณะ กล่าวคือ 1) **แบบเป็นพันธมิตรกับครู** (Teacher Allies Method) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมุ่งมอบโดยความรู้ให้ได้มากที่สุด (study for the best benefit) กล่าวคือทักษะเทคนิคการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนทุ่มเททำงานหนักโดยยึดคำสอน คำแนะนำ และข้อเสนอแนะของครูผู้สอนอย่างเคร่งครัด 2) **แบบนักกระตุมสมอง** (Brain Stormer Method) เป็นทักษะและเทคนิควิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศ โดยกระหายที่จะแสวงหาข้อมูลและเรียนรู้ให้มากขึ้นด้วยการระดมเนื้อหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เท่าที่ตนจะสามารถแสวงหาได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กว้างขึ้นและครอบคลุมเนื้อหาให้มากกว่าที่ได้รับจากในชั้นเรียน 3) **แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน** (Media Scanner Method) เป็นทักษะและเทคนิควิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนปรารถนาใคร่รู้อย่างมากจากช่องทางที่หลากหลายในการนำเสนอรายละเอียดข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาสาระของรายวิชาที่เรียนให้ชัดเจนมากขึ้น อาทิ การใช้สื่อหลายประเภท การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมสัมมนาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ การออกภาคสนามระยะสั้นๆ การได้เคลื่อนไหวร่างกายขณะเรียน และการได้ทดลองในห้องปฏิบัติการ และ 4) **แบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก** (Genuine Craft Method) เป็นทักษะ และเทคนิควิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้จากการแสวงหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีความพึงพอใจต่อการแสวงหาข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ค้นคว้างานเขียนและงานวิจัยจากต้นฉบับจริง ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ ใช้เทคนิคการวิจัยในการแสวงหาคำตอบที่ต้องการ และชอบเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดทฤษฎีวิธีการเรียนรู้ของ Jantaraweragul (1996) มาเป็นกรอบวิจัยในฐานะเป็นตัวแปรตาม เนื่องจากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาจากผลการศึกษาวิจัยภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย ซึ่งย่อมมีความแตกต่างจากบริบทของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติ

ดังนั้น โมเดลการวัดวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษา จึงมีลักษณะแสดงดังภาพที่ 2.14

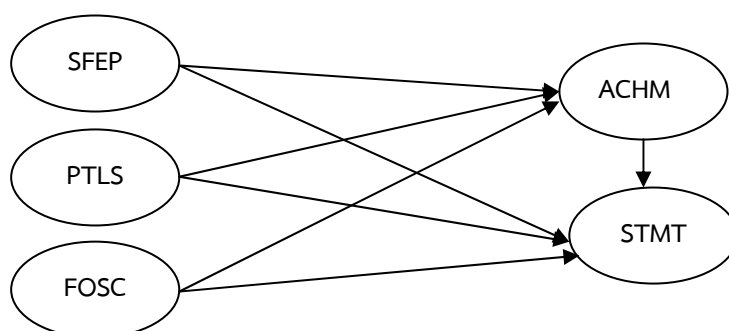

ภาพที่ 2.14 ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงวิธีการเรียนรู้

โมเดลโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของวิธีเรียน

จากกรอบแนวคิดการวิจัยในภาพที่ 2.11 ประกอบกับตัวแปรสังเกตของแต่ละตัวแปรแฝงในภาพที่ 2.4 2.7 2.8 2.12 และ 2.14 ข้างต้น ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นโมเดลโครงสร้าง

(structural model) ที่ระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง ดังภาพที่ 2.15

ภาพที่ 2.15 โมเดลโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา

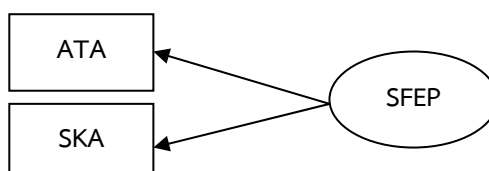
หมายเหตุ	SFEP	=	self – efficacy perception
	PTLS	=	perceived teacher leadership style
	FOSC	=	future orientation and self – control
	STMT	=	study method
	ACHM	=	achievement motivation

จากโมเดลโครงสร้าง แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในภาพที่ 2.15 ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานดังนี้

ตัวแปรภายนอกแฝง 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP) การรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC) ส่งอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรภายในแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนของนักศึกษา โดยที่ตัวแปรภายนอกแฝงทั้ง 3 ตัวดังกล่าวต่างส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรคั่นกลางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ไปยังตัวแปรภายในแฝงวิธีเรียน (STMT) ของนิสิตนักศึกษา ในขณะที่ตัวแปรภายในแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ส่งอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรภายในแฝงวิธีเรียน (STMT) ของนิสิตนักศึกษาด้วยเช่นกัน

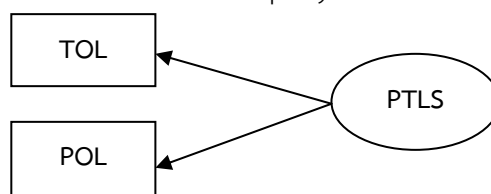
ผู้วิจัยได้พิจารณาบทวนเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแฝงทั้ง 5 ตัวดังกล่าวข้างต้นเพื่อสร้างตัวชี้วัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัว ซึ่งทำให้ได้ตัวแปรที่เป็นตัวชี้วัด หรือตัวแปรสังเกต (observed variables) ของแต่ละตัวแปรแฝง ในแต่ละโมเดลการวัด (measurement model) ดังนี้

ตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP) มีตัวแปรสังเกต 2 ตัว ได้แก่ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ (attitude acceptance : ATA) และการรับรู้ทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของตน (skill acceptance : SKA) แสดงดังภาพที่ 2.16

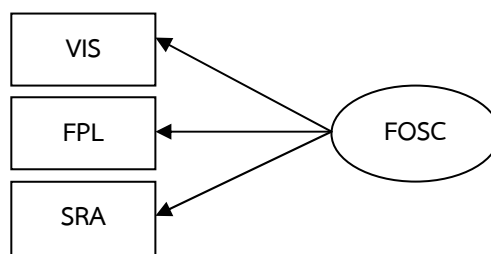
ภาพที่ 2.16 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP)

ตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) มีตัวแปรสังเกต 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (task – oriented leadership style = TOL) และการรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน (people – oriented leadership style = POL) แสดงดังภาพที่ 2.17

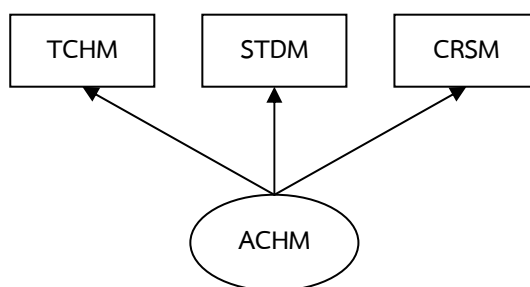
ภาพที่ 2.17 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS)

ตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC) มีตัวแปรสังเกต 3 ตัว ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ (vision = VIS) การวางแผนการทำงาน (future plan = FPL) และการรู้จักอดได้รอได้ (self – restrained act = SRA) แสดงดังภาพที่ 2.18

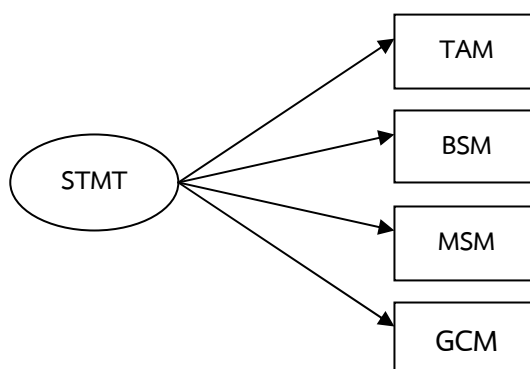
ภาพที่ 2.18 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC)

ตัวแปรภายในแฝง (ที่เป็นตัวแปรคั่นกลาง) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) มีตัวแปรสังเกต 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (teacher motive : TCHM) แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (student motive : STD M) และแรงจูงใจจากตัวรายวิชาเรียน (course motive : CRS M) แสดงดังภาพที่ 2.19

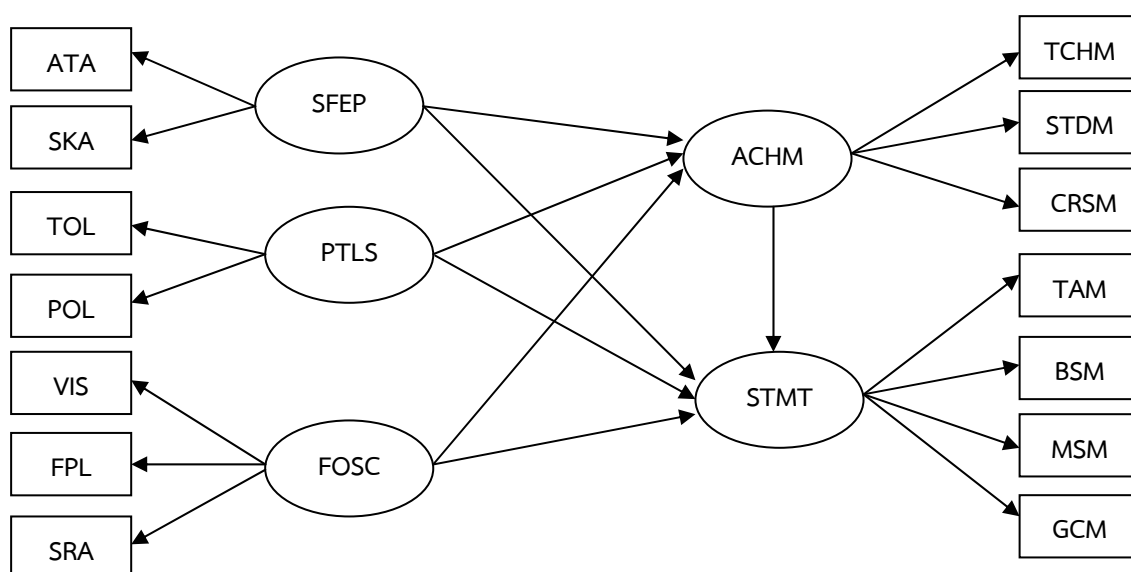
ภาพที่ 2.19 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM)

ตัวแปรแฝงภายในวิธีเรียน (STMT) มีตัวแปรสังเกต 4 ตัว ได้แก่ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (teachers allies method = TAM) วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น (brain stormer method = BSM) วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (media scanner method = MSM) และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง (genuine craft method = GCM) แสดงดังภาพที่ 2.20

ภาพที่ 2.20 ตัวแปรสังเกตของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงวิธีเรียน (STMT)

จากโมเดลโครงสร้าง และโมเดลการวัดของตัวแปรแฝงทุกตัวดังที่นำเสนอมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษาแบบเต็มรูป สำหรับการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ของอิทธิพลระหว่างตัวแปร แสดงดังภาพที่ 2.21

ภาพที่ 2.21 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน และ 3) เพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์ และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มวิชาดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 46,277 คน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2553-2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 38,001 คน จากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 8,276 คน จากคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, รายงานประจำปี 2553.)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนิสิตนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (เนื่องจากไม่มีหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน) ปีการศึกษา 2553-2554 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวอยู่หนาแน่นมากที่สุด รวมทั้งเป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ มีลักษณะสภาพแวดล้อมทางสังคม และการครองชีพที่อยู่ภายใต้แรงกดดันจากการแข่งขันสูงในทุกด้าน อันจะส่งผลต่อจิตลักษณะของบุคคลได้ใกล้เคียงกัน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากเขตพื้นที่ดังกล่าวจึงถือได้ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการพิจารณาโมเดลสมมติฐานที่ต้องการทดสอบตามที่ นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้เสนอให้ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 10-20 เท่าของจำนวนตัวแปรสังเกตในโมเดล ขณะนี้โมเดลสมมติฐานมีตัวแปรสังเกต 14 ตัวแปร ดังนั้น ควรมีขนาดกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 140-280 หน่วยต่อ 1 กลุ่มที่จะทำการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มนิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาจากภาครัฐและภาคเอกชนกลุ่มละ 240 คน จำนวนรวม 480 คน ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(สกอ.) ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) (ชิตชนก เชิงเชาว์, 2539) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดให้ประเภทของสถาบันเป็นช่วงชั้น โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งมีประชากรในการศึกษารวม 38,001 หน่วย และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งมีประชากรเป้าหมายรวม 8,276 หน่วย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดให้กลุ่มคณะวิชาของผู้เรียนเป็นช่วงชั้น มี 2 ระดับ คือ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และกลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

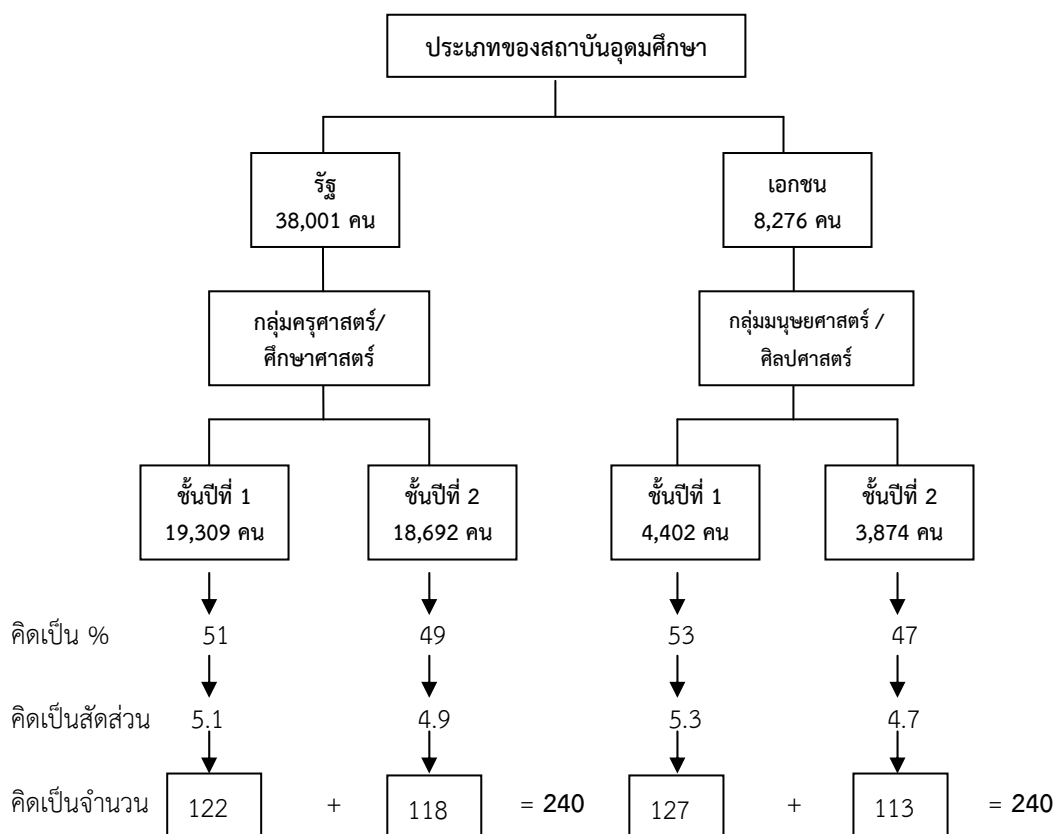
ขั้นตอนที่ 3 คำนวณหาสัดส่วนประชากรนิสิตนักศึกษาในแต่ละชั้นปีของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 2 ระดับ เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ คือ ระดับสถาบันอุดมศึกษาละ 240 คน

ขั้นตอนที่ 4 สุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาในแต่ละชั้นปีของแต่ละกลุ่มคณะวิชาของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 2 ระดับแบบโควตา (quota sampling) ให้ได้จำนวนซึ่งกำหนดตามสัดส่วนไว้ในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 5 สุ่มตัวอย่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนแบบตามความสะดวก (convenience sampling) โดยพิจารณาให้กระจายตามเขตพื้นที่การศึกษกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 8 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ขั้นตอนที่ 6 สุ่มตัวอย่างนักศึกษาแบบตามความสะดวกในชั้นเรียน ตามชั้นปี และจำนวนที่ได้กำหนดไว้

สรุปขั้นตอนการดำเนินงานสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 3.1 และตารางที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างวิจัยแบบหลายขั้นตอนตามช่วงชั้น

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสถาบันและระดับชั้นปีที่ศึกษา

(หน่วยเป็น คน)

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	รวม
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	122	118	240
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	127	113	240
รวม	249	231	480

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาจำนวน 40 คน เพื่อนำสาระสำคัญที่ได้จากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากนิสิตนักศึกษามาเป็นประเด็นนำสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ประเภทสถาบันละ 3 คน เพื่ออภิปรายในปัญหาและให้ข้อเสนอแนะตลอดจนแนวทางในการพัฒนาเนื้อหาสาระ เทคนิควิธีการสอน และรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (active learning) ของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานร่วมกัน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และการกำหนดนิยามปฏิบัติการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรภายนอกแฝง 3 ตัวแปร คือ 1) ตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้รูปแบบความสามารถของตนเอง (SFEP) วัดจากตัวแปรสังเกต 2 ตัว คือการ

รับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (ATA) และการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) 2) ตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) วัดจากตัวแปรสังเกต 2 ตัวแปร คือ การรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) และการรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน (POL) และ 3) ตัวแปรภายนอกแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC) วัดจากตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปร คือ การมีวิสัยทัศน์ (VIS) การวางแผนการทำงาน (FPL) และการรู้จักอดได้รอได้ (SRA)

ตัวแปรภายในแฝง 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรภายในแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) วัดจากตัวแปรสังเกต 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา (CRSM) 2) ตัวแปรภายในแฝงวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (STMT) วัดจากตัวแปรสังเกต 4 ตัวแปร คือ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (TAM) วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น (BSM) วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM) และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก (GCM)

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรภูมิหลังกลุ่มตัวอย่าง 4 ตัวแปร คือ 1) ตัวแปรเพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง 2) ตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ซึ่งมี 2 กลุ่มย่อย 3) ตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งมี 4 กลุ่มย่อย และ 4) ตัวแปรประเภทของสถานศึกษา แบ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาเอกชน

การกำหนดนิยามปฏิบัติการ

ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทบทวนโครงสร้างตัวแปร และกำหนดนิยามปฏิบัติการของตัวแปรหลักทุกตัวในโมเดลกรอบแนวคิดการวิจัย และเพื่อความสะดวกในการแปลความหมายตัวแปรที่มีการวัดเป็นมาตราประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดสินค่าเฉลี่ยจากการประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของ Best and Kahn (1993 อ้างถึงใน บุรทิน ชำภิรัฐ, 2548) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	มีความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุดหรือสูงที่สุด
3.50 - 4.49	มีความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติในระดับมากหรือสูง
2.50 - 3.49	มีความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติในระดับน้อยหรือต่ำ
1.00 - 1.49	มีความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดหรือต่ำที่สุด

สำหรับค่าเฉลี่ยจากการประมาณค่า 6 ระดับ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดสินโดยการคำนวณหาช่วงพิสัย (range) จากสูตรระดับสูงสุด - ระดับต่ำสุด = $\frac{6-1}{6} = 0.83$ ซึ่งทำให้ได้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.17 - 6.00	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับสูงที่สุด
4.33 - 5.16	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับสูง
3.49 - 4.32	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับค่อนข้างสูง
2.65 - 3.48	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับค่อนข้างต่ำ
1.81 - 2.64	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับต่ำ
0.97 - 1.80	มีความคิดเห็น / มีการปฏิบัติ / มีความเป็นจริงในระดับต่ำที่สุด

รายละเอียดของนิยามปฏิบัติการของตัวแปรหลักทุกตัวในโมเดลกรอบแนวคิดวิจัย อธิบายได้ดังนี้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. ตัวแปรแฝงภาวะผู้นำของอาจารย์ หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้อิทธิพลบางประการเพื่อควบคุมกระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปรคือ การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน และการใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ความหมายของตัวแปรสังเกตแต่ละตัว อธิบายได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน หมายถึง การใช้อิทธิพลของอาจารย์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในลักษณะของการพยายามจัดระเบียบงาน กำหนดจุดประสงค์ของงาน จัดระบบความสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน กระตือรือร้นมีความคิดริเริ่ม อธิบายวิธีการทำงานโดยละเอียดเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย พิถีพิถันในการมอบหมาย เครื่องครัดในการทำงานมาก คาดหวังผลงานจากผู้เรียนสูงตามเกณฑ์ที่กำหนดและตามเวลาที่ต้องการและมีความสัมพันธ์สูงกับผู้เรียนเฉพาะในชั้นตอนปฏิบัติงานเท่านั้น วัดได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตรประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ข้อความในแบบวัดการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ข้อที่ 37 38 39 41 45 46 47 และ 48 คะแนนสูงสุดหมายถึง อาจารย์ผู้สอนมีภาวะผู้นำแบบมุ่งงานในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง มีภาวะผู้นำแบบมุ่งงานในระดับต่ำสุด

1.2 ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน หมายถึง การใช้อิทธิพลของอาจารย์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในลักษณะการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด มีความเป็นมิตรสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นให้การยอมรับนับถือไว้วางใจผู้เรียน ให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน สร้างความอบอุ่นใจและความปรองดองระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน สนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม วัดได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตรประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ข้อความในแบบวัดการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ข้อที่ 33 34 35 36 40 42 43 และ 44 คะแนนสูงสุดหมายถึง อาจารย์ผู้สอนมีภาวะผู้นำแบบมุ่งคนในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง มีภาวะผู้นำแบบมุ่งคนในระดับต่ำสุด

2. ตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมิน และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองในอันที่จะจัดการและดำเนินการศึกษา และฝึกปฏิบัติในเนื้อหาสาระที่ได้รับมอบหมายของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ในระดับที่ตนคาดหวัง ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 2 ตัวแปร คือ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองและการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของตนเอง ความหมายของตัวแปรสังเกตแต่ละตัว อธิบายได้ดังนี้

2.1 การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในด้านการตอบสนองสิ่งที่ตนรับรู้ การสร้างค่านิยมความเชื่อ การจัดระบบคุณค่า และการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของตน

2.2 การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ซึ่งต้องใช้ระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อกับการทำงานของระบบประสาทต่างๆ ซึ่งเป็นหน่วยสั่งการ เพื่อให้เกิดความชำนาญหรือทักษะในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ การประเมินตนเองทั้ง 2 ด้าน วัดได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวนด้านละ 5 ข้อ และ 7 ข้อตามลำดับ คะแนนสูงสุดหมายถึง นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านนั้นๆ ในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านนั้นๆ ในระดับต่ำสุด

3. การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้ตนสามารถที่จะทำงานซึ่งได้รับมอบหมายประกอบการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งตนตั้งใจไว้แต่เดิมให้บรรลุเป้าหมาย โดยรู้จักบังคับตนเองให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม เพื่อจุดมุ่งหมายจะได้รับ การตอบสนองสูงสุด การรู้จักวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบระเบียบตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างผู้มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปร คือ การมีวิสัยทัศน์ การวางแผนการทำงาน และการรู้จักอดได้รอได้-ควบคุมตน ความหมายของตัวแปรสังเกตแต่ละตัวอธิบายได้ดังนี้

3.1 การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพในอนาคตอันจะเกิดขึ้นจากผลการปฏิบัติงานของตนเองในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการกระทำของตนเองได้อย่างมีทิศทางที่ถูกต้อง

3.2 การวางแผนการทำงาน หมายถึง การจัดลำดับการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีระบบระเบียบ และสามารถตรวจสอบได้

3.3 การรู้จักอดได้รอได้ - ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการบังคับตนเองให้กระทำ หรืองดเว้นจากการกระทำบางอย่าง เพื่อการบรรลุเป้าประสงค์ตามที่ตนได้กำหนดไว้ได้อย่างไม่ย่อท้อ

การประเมินตนเองทั้ง 3 ด้าน วัดได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวนด้านละ 4 ข้อ คะแนนสูงสุดหมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมอดได้รอได้ - ควบคุมตนในด้านนั้นๆ ในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมอดได้รอได้ - ควบคุมตนในด้านนั้นๆในระดับต่ำสุด

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยอาศัยความพยายาม ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าบุคคลอื่น ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียนเอง และแรงจูงใจจากรายวิชาที่เรียน

แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ หมายถึง แรงขับภายในตนของผู้เรียนในอันที่จะมุ่งมั่นสู่เป้าหมายความสำเร็จสูงสุดของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนประเมินพฤติกรรมการสอน การจัดกิจกรรม การวัด ประเมินผล และการให้คำปรึกษาแนะนำในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของอาจารย์ผู้สอน โดยวัดจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 76 82 83 และ 84 คะแนนสูงสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวอาจารย์ผู้สอนระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวอาจารย์ผู้สอนระดับต่ำสุด

แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน หมายถึง แรงขับเคลื่อนในตนเองของผู้เรียนในอันที่จะมุ่งมั่นสู่เป้าหมายความสำเร็จสูงสุดของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนประเมินพฤติกรรมการเรียนของตนเองในระหว่างที่ศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยวัดจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 73 74 75 และ 77 คะแนนสูงสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวผู้เรียนเองในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวผู้เรียนเองในระดับต่ำสุด

แรงจูงใจจากตัวรายวิชา หมายถึง แรงขับเคลื่อนในตนเองของผู้เรียนในอันที่จะมุ่งมั่นสู่เป้าหมายความสำเร็จสูงสุดของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนประเมินเนื้อหาสาระ ระดับความง่ายของการทำความเข้าใจ โอกาสที่บรรลุเป้าหมายความสำเร็จ และผลจากการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานที่ตนจะได้รับ โดยวัดจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่าแบบ Likert ชนิด 6 ระดับ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 78 79 80 และ 81 คะแนนสูงสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเกิดจากตัวรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับต่ำสุด

5. วิธีเรียน หมายถึง อุปนิสัยในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้อย่างเป็นระบบมีระเบียบวิธีและได้รับการวางแผนมาเป็นอย่างดีจากผู้เรียนในอันที่จะจัดการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมสำหรับการสอบเพื่อวัดประเมินผล โดยแบ่งเป็น 4 รูปแบบตามแบบวิธีวิธีเรียนของ Jantaraweragul คือแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ แบบนักกระตมสมอง แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน และแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก ความหมายของตัวแปรสังเกตแต่ละตัว อธิบายได้ดังนี้

5.1 แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนทุ่มเททำงานหนักโดยยึดหลักคำสอนคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์เป็นหลักในการดำเนินงาน โดยมีการขอคำปรึกษาอย่างใกล้ชิดและปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน

5.2 แบบนักกระตมสมอง หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายการเรียนเพื่อความเป็นเลิศ โดยกระหายที่จะแสวงหาข้อมูล และเรียนรู้ให้มากขึ้นด้วยการระดมความรู้จากแหล่งต่างๆ เท่าที่ตนจะสามารถแสวงหาได้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กว้างขึ้นและครอบคลุมเนื้อหาให้มากกว่าที่ได้รับจากในชั้นเรียน

5.3 แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน หมายถึง ทักษะและเทคนิคการเรียนที่ผู้เรียนปรารถนาใคร่รู้อย่างมากจากวิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาข้อมูลรายละเอียดขององค์ความรู้เพื่อช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาสาระของรายวิชาที่เรียนให้ชัดเจนมากขึ้น อาทิ การใช้สื่อหลายประเภท การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมสัมมนาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ การออกภาคสนามระยะสั้นๆ การได้เคลื่อนไหวร่างกายขณะเรียนและการได้ฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา

5.4 แบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก หมายถึง ทักษะและเทคนิคการศึกษาที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีความพึงพอใจต่อการแสวงหาข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ค้นคว้างานเขียนและงานวิจัยจากต้นฉบับ

จริง ชอบทำงานที่ทำทลายความสามารถ ใช้เทคนิคในการแสวงหาคำตอบจากการลงมือปฏิบัติและใช้ระเบียบวิธีเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีขั้นตอนเป็นระบบอย่างชัดเจน

การประเมินวิธีการเรียนทั้ง 4 รูปแบบ วัดได้จากแบบสอบถาม LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire) จำนวน 32 ข้อ ที่ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในวัฒนธรรมไทย โดยมีรายละเอียดการจัดประเภทของข้อคำถามที่จะใช้วัดวิธีการเรียนของนักศึกษาในแต่ละรูปแบบดังนี้ :

ข้อคำถามที่ 4 7 10 15 17 22 25 และ 29 วัดวิธีการเรียนแบบพันธมิตรกับครู

ข้อคำถามที่ 1 3 5 6 7 8 9 และ 11 วัดวิธีการเรียนแบบนักระดมสมอง

ข้อคำถามที่ 12 13 14 16 18 19 21 และ 26 วัดวิธีการเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ

ข้อคำถามที่ 2 23 24 27 28 30 31 และ 32 วัดวิธีการเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก

ข้อคำถามในแต่ละด้านเป็นแบบมาตราประเมินค่า แบบ Likert ชนิด 5 ระดับ คะแนนสูงสุดหมายถึงนิสิตนักศึกษามีวิธีเรียนในรูปแบบนั้นๆ ในระดับสูงสุด คะแนนต่ำสุดหมายถึง นิสิตนักศึกษามีวิธีเรียนในรูปแบบนั้นๆ ในระดับต่ำสุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางลงไปจากนิสิตนักศึกษาและใช้การสนทนากลุ่มกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา

การสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณเพื่อใช้วัดตัวแปรสังเกตให้ได้ครอบคลุมนั้น มีรายละเอียดขั้นตอนในการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

การสร้างเครื่องมือวัด มีขั้นตอนดังนี้

(1) ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดเลือกตัวแปร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา จากนั้นทำการร่างกรอบแนวคิดเบื้องต้น ดังแสดงในภาพที่ 1.1 ของบทที่ 1

(2) ศึกษาเครื่องมือวิจัยที่ใช้วัดภาวะผู้นำ (LBDQ) ซึ่งได้รับการนำมาประยุกต์และปรับปรุงเป็นแบบวัดภาวะผู้นำของอาจารย์ 2 รูปแบบ คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์หรือมุ่งคน ตลอดจนศึกษาเครื่องมือวัดวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (Student Method Questionnaire: SMQ) ซึ่งใช้สำหรับวัดวิธีเรียน 4 รูปแบบ คือ แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ แบบนักระดมสมอง แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียนและแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก อันเป็นผลงานการวิจัยในการจัดทำดัชนีพหุของ Jantarawergul (1996) ซึ่งศึกษาจากบริบทของสังคมไทย ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

(3) นำเครื่องมือวัดภาวะผู้นำของอาจารย์ (LBDQ) และวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา (SMQ) มาแปลเป็นภาษาไทย และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการแปลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นคัดเลือกข้อที่มีใจความคล้ายกันมาปรับใหม่ให้เป็นข้อความที่กลมกลืนและง่ายต่อการทำความเข้าใจยิ่งขึ้น ทำให้ได้แบบวัดภาวะผู้นำของอาจารย์ทั้ง 2 รูปแบบ รวม 16 ข้อ ใช้วัดรูปแบบละ 8 ข้อคำถาม และแบบวัดวิธีเรียนทั้ง 4 รูปแบบ จำนวนรวม 32 ข้อ ใช้วัดวิธีการเรียนรูปแบบละ 8 ข้อ

(4) สร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนข้อคำถาม (table of specification)

ผู้วิจัยนำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่กำหนดขึ้นมาสร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนข้อคำถาม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวนข้อคำถามและแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้อ้างอิง

องค์ประกอบ ที่วัด	พฤติกรรมที่ ต้องการ วัด	จำ นวน ข้อ	น้ำหนัก ความ สำคัญ (%)	แหล่งอ้างอิง																	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. วิธี เรียน	1.1 แบบเป็นพันธมิตร กับครู	8	25												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ภาษา	1.2 แบบเน้นกระตมสมอง	8	25												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
อังกฤษ	1.3 แบบนักสกัดข้อมูล จากสื่อเรียน	8	25												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	1.4 แบบนักแสวงหา คำตอบเชิงลึก	8	25												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	รวม	32	100.00																		
2. การรับรู้ ภาวะผู้นำ ของ อาจารย์	2.1 ภาวะผู้นำ แบบมุ่งงาน	8	50												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	2.2 ภาวะผู้นำ แบบมุ่งคน	8	50												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	รวม	16	100.00																		
3. การรับรู้ ความ สามารถ ของ ตนเอง	3.1 การรับรู้เจตคติในการเรียน	5	41.66																		
	3.2 การรับรู้ทักษะในการเรียน	7	58.34																		
	รวม	12	100.00																		
4. การมุ่ง อนาคต และ ควบคุม ตนเอง	4.1 การมีวิสัยทัศน์	4	33.33	✓	✓	✓	✓														
	4.2 การวางแผน การทำงาน	4	33.33	✓	✓	✓	✓														
	4.3 การรู้จักอดได้ รอได้-ควบคุมตน	4	33.33	✓	✓	✓	✓														
	รวม	12	100.00																		
5. แรงจูงใจ ใฝ่ สัมฤทธิ์	5.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ	12	100					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	รวม	12	100.00																		

- หมายเหตุ :
1. ดวงเดือน พันธุนาวัน (2544)	10. พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา (2548)
2. ศุภินธ ม่วงศรีงาม (2552)	11. ชาญชัย อินทรประวัติ (online)
3. สุมิตรา เจริญพันธ์ (2546)	12. Stogdil & Coons (1962)
4. สุภาพร ณะชานันท์ (2544)	13. Hersey & Blanchard (1988)
5. เทพวรรณ สิงห์บุตร (2540)	14. Jantaraweragul (1996)
6. ประภาพรรณ ศรีสรณนุช (2546)	15. John and Taylor (1999)
7. ปิยะมาศ เจริญพันธ์วงศ์ (2544)	16. Kelly (2000)
8. เพ็ญพร สิงห์ไรสูง (2549)	17. Padapurackal (2006)
9. แพรพรรณ พริ้งพร้อม (2551)	18. Abraham (2008)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) ตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวนข้อคำถามและแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้อ้างอิง

องค์ประกอบที่วัด	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	จำนวนข้อ	น้ำหนักความสำคัญ (%)	แหล่งอ้างอิง														
				19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
1. วิธีเรียน	1.1 แบบเป็นพันธมิตรกับครู	8	25													✓	✓	✓
ภาษา	1.2 แบบนักเรียนถามตอบ	8	25													✓	✓	✓
อังกฤษ	1.3 แบบนักศึกษาค้นคว้าจากสื่อเรียน	8	25													✓	✓	✓
	1.4 แบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก	8	25													✓	✓	✓
รวม		32	100.00															
2. การรับรู้ภาวะผู้นำ	2.1 ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน	8	50															
ของอาจารย์	2.2 ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน	8	50															
รวม		16	100.00															
3. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	3.1 การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	5	41.66					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
	3.2 การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	7	58.34					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
รวม		12	100.00															
4. การมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง	4.1 การมีวิสัยทัศน์	4	33.33	✓	✓													
	4.2 การวางแผนการทำงาน	4	33.33			✓	✓											
	4.3 การรู้จักอดทนรอได้-ควบคุมตน	4	33.33	✓	✓													
รวม		12	100.00															
5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	5.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	12	100			✓	✓	✓										
รวม		12	100.00															

- หมายเหตุ :
19. Mowrer (1960)	28. Baron (2004)
20. Pack and Havighurst (1960)	29. Rahemi (2007)
21. McClelland (1953)	30. Phyphakavong (2007)
22. Atkinson (1964)	31. Adeyemo and Torubell (2008)
23. Springs and others (2008)	32. Krishnam (2007)
24. Tella (2007)	33. Gardner (1983)
25. Bandura (1997)	34. Bloom (1956)
26. Evans (1989)	35. Nurmi (1991)
27. Kiamanesh (2001)	

(5) สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ฉบับทดลองใช้ ตามตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อคำถามรายด้าน โดยสร้างคำถามจากแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนิยามศัพท์ปฏิบัติการที่ได้จัดทำไว้ก่อนหน้านี้

3.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่าง พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดวิจัย นิยามเชิงทฤษฎี และนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรหลักที่ใช้ในการวิจัย พร้อมตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อคำถามรายด้าน (table of specification) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามเป็นรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (item-objective congruence ; IOC) ว่าสอดคล้อง (1) หรือไม่สอดคล้อง (-1) อย่างไร โดยใช้เกณฑ์ของ Meyer (2003 อ้างถึงในวัฒนาสุนทรชัย, 2547: 19-20) กรณีที่กำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคะแนนว่ามีความสอดคล้องเป็น 1 และไม่สอดคล้องเป็น -1 ให้พิจารณาค่า IOC ที่มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสินว่ารายข้อ (item) ของแบบสอบถามนั้นมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจากการพิจารณาแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่ามีข้อคำถามไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อจาก 84 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามใหม่จนได้เกณฑ์ที่เหมาะสมสอดคล้อง ซึ่งในภาพรวมสรุปได้ว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.6 ถึง 1 (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ค)

การทดลองใช้แบบสอบถาม

(1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับทดลองใช้ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เมื่อทำการตรวจสอบคุณภาพโดยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (reliability) ในรอบแรก พบว่ามีข้อคำถามซึ่งยังมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ต่ำกว่า 0.300) ในด้านวิธีการเรียนของนักศึกษาอยู่ 4 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงข้อคำถามให้ชัดเจนและครอบคลุมครบถ้วนในนิยามศัพท์ปฏิบัติการให้มากที่สุด จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้เป็นครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองกลุ่มใหม่ซึ่งมีคุณสมบัติและขนาดของกลุ่มเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างแรกในช่วงเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์

(2) การตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มทดลองครั้งที่ 2 จำนวน 40 คน มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง โดยพิจารณาความสอดคล้องภายในของเครื่องมือ (internal consistency) ตามสูตรสัมประสิทธิ์ของ Cronbach (Cronbach alpha coefficient) ในข้อคำถามของตัวแปรที่เป็นการวัดแบบสเกลรวม (summed scale) ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของทุกตัวแปรในโมเดลวิจัยมีค่าเท่ากับ .940 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.753 ถึง 0.899 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมากเช่นกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.3 และ 3.4

ตารางที่ 3.3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นรายด้าน

ตัวแปรที่วัดเป็นรายด้าน	สัญลักษณ์	สัมประสิทธิ์ความเที่ยง (α)	จำนวนข้อ
วิธีการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน	STMT	0.890	32
การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์	PTLS	0.831	16
การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน	SFEP	0.871	12
การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	FOSC	0.753	12
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน	ACHM	0.899	12
รวมทั้งฉบับ		0.940	84

ตารางที่ 3.4 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรทั้งหมดในโมเดลวิจัย จำแนกตามองค์ประกอบที่ต้องการวัดเป็นรายด้าน และรายตัวแปร

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ข้อที่	สัมประสิทธิ์ความเที่ยง(α)	ช่วงของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม
1. วิธีการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา	32	1 - 32	0.890	0.707 - 0.744
1.1) วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	8	4,10,15,17,20 22,25 และ 29	0.808	0.544 - 0.605
1.2) วิธีเรียนแบบเน้นกระตมสมอง	8	1,3,5,6,7,8 9 และ 11	0.804	0.483- 0.716
1.3) วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน	8	12,13,14,16,18 19,21 และ 26	0.775	0.565 - 0.694
1.4) วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก	8	2,23,24,27,28 30,31 และ 32	0.812	0.544 - 0.605
2. การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์	16	33-48	0.831	0.573 - 0.699
2.1) การรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน	8	33,34,35,36, 40,42,43,44	0.777	0.615- 0.699
2.2) การรับรู้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน	8	37,38,39,41 45,46,47,48	0.824	0.441 - 0.599
3. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	12	49 - 60	0.871	0.738 - 0.807
3.1) การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	5	49 - 53	0.806	0.580 - 0.694
3.2) การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	7	54 - 60	0.925	0.752 - 0.886
4. การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	12	61 - 72	0.753	0.600 - 0.681
4.1) ด้านการมีวิสัยทัศน์	4	61 - 64	0.848	0.616 - 0.782
4.2) ด้านการวางแผนและการทำงาน	4	65 - 68	0.757	0.371 - 0.750
4.3) ด้านการรู้จักอดได้รอได้ - ควบคุมตน	4	69 - 72	0.717	0.443 - 0.686
5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน	12	73 - 84	0.899	0.787 - 0.820
5.1) ด้านแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	4	76,82,83,84	0.833	0.420 - 0.763
5.2) ด้านแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	4	73,74,75,77	0.833	0.617 - 0.724
5.3) ด้านแรงจูงใจจากตัวรายวิชา	4	78,79,80,81	0.747	0.543 - 0.704

การหาความตรงของเครื่องมือ (validity)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของโมเดลการวัดสำหรับตัวแปรภายนอกแฝงและตัวแปรภายในแฝง

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) กับโมเดลการวัดตามตัวแปรแฝงในโมเดลวิจัย รวม 5 ตัวแปร โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เป็นกลุ่มตัวแปรภายนอกแฝง 3 ตัวแปร คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) และตัวแปรภายในแฝง 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา (STMT) ซึ่งในการตรวจสอบความตรงของโมเดล มีเกณฑ์ในการ

พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้เกณฑ์ดัชนีตามข้อสรุปและงานวิจัยของ Bruhn, Georgi and hadwich (2008) Shao and Webber (2006) Ackfeldta and Coote (205) และ Muthen and Muthen (2001) ดังนี้

ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน	เกณฑ์ระดับความกลมกลืน
ค่า χ^2 / df	< 2
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index :GFI)	มีค่าเข้าใกล้ 1
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness of Fit : AGFI)	มีค่าเข้าใกล้ 1
ค่าดัชนี Tucker-Lewis Index (TLI)	มีค่าเข้าใกล้ 1
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index : CFI)	มีค่าเข้าใกล้ 1
ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนเหลือ (Root mean Square Residual : RMR)	มีค่าเข้าใกล้ 0
ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual : SRMR)	มีค่าเข้าใกล้ 0
ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA)	มีค่าเข้าใกล้ 0

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแต่ละตัวแปรแฝง มีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคตและควบคุมตน

ตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) ในงานวิจัยนี้ วัดได้จากตัวบ่งชี้ 2 ตัว คือ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (ATA) และการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) ส่วนตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) วัดได้จากตัวบ่งชี้ 2 ตัว คือ การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน (POL) และการใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) ส่วนตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (FOSC) วัดได้จากตัวบ่งชี้ 3 ตัว คือ การมีวิสัยทัศน์ (VIS) การวางแผนการทำงาน (FPL) และการรู้จักอดได้รอได้-ควบคุมตน (SRA)

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้ง 2 ตัวของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (SFEP) เพื่อตรวจสอบว่าตัวบ่งชี้ในโมเดลมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ มีขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์เป็นอย่างไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในโมเดลการวัดจำนวน 1 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ 0.789

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้ง 2 ตัวของตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในโมเดลการวัด จำนวน 1 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ 0.711

ส่วนผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในโมเดลการวัด จำนวน 3 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก แสดงว่าตัว

แปรสังเกตทุกตัวในโมเดลมีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตทุกตัวอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง คือ ระหว่าง 0.459 ถึง 0.632

จากนั้นผู้วิจัยทำการทดสอบค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity เพื่อตรวจสอบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์หรือไม่ ผลพบว่า ค่า Approx. Chi-Square มีค่า = 1810.708; $df = 21$; $p = .000$ ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนีรวม Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .800 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ไม่ใช่เมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างได้ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในการวัด การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ตัวแปรสังเกต	ATA	SKA	POL	TOL	VIS	FPL	SRA
ATA	1.000						
SKA	0.789**	1.000					
POL			1.000				
TOL			0.711**	1.000			
VIS					1.000		
FPL					0.463**	1.000	
SRA					0.632**	0.459**	1.000
Mean	4.595	4.219	4.088	3.846	4.966	4.459	4.966
S.D.	0.772	0.952	0.537	0.521	0.733	0.886	0.716

Bartlett's Test of Sphericity Chi-Square = 1810.708 ; $df = 21$; $p = .000$;

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0.800

* $p < .05$ ** $p < .01$

หมายเหตุ : เกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวว่าอยู่ในระดับใด มีดังนี้ (ธนินทร์ รัตนโอฬาร, 2553)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
$r > 0.81 $	สูง
$ 0.6 < r < 0.8 $	ค่อนข้างสูง
$ 0.4 < r < 0.6 $	ปานกลาง
$ 0.2 < r < 0.4 $	ค่อนข้างต่ำ
$r < 0.2 $	ต่ำ

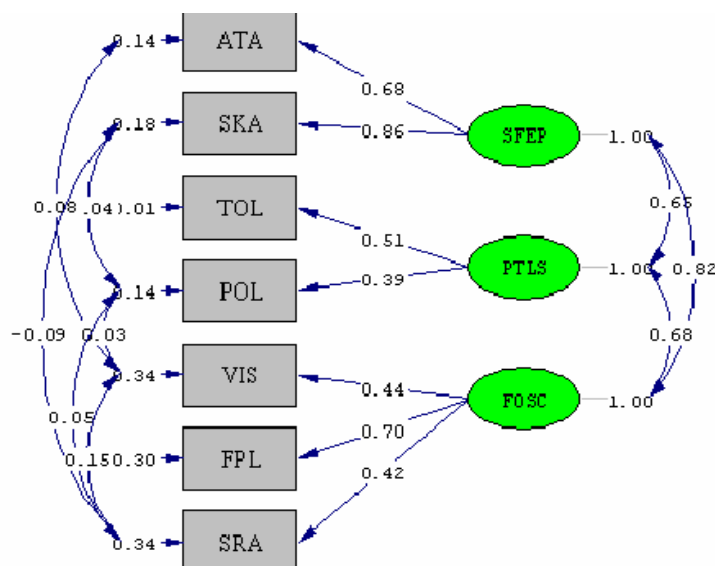
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าโมเดลการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 4.33$; $df = 5$; $p = .50$) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.00 และค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความ

คลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 อีกทั้ง χ^2 / df มีค่า = 0.87 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2 แสดงว่าโมเดลการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมีความตรงเชิงโครงสร้าง

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) พบว่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 0.68 ถึง 0.86 ตามลำดับ ได้แก่ ตัวแปรสังเกตทั้ง 2 ตัวแปร คือ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (ATA) และการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) มีการแปรผันรวม กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับสูง (Construct Reliability : $\rho_c = 88.30$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน มีความสำคัญไม่เท่ากันในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 ที่บ่งบอกความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตกับตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง (R^2 อยู่ระหว่าง 0.77 ถึง 0.81)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทั้งหมด และมีขนาดแตกต่างกันโดยมีค่าตั้งแต่ 0.39 ถึง 0.51 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 2 ค่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากกว่าคือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.51 ตัวแปรสังเกตทั้ง 2 ตัวแปรมีการแปรผันรวมกับการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) ในระดับสูง (ค่า C.R. หรือ $\rho_c = .8490$ หรือร้อยละ 84.90) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตทั้ง 2 ตัวมีความสำคัญไม่เท่ากันในการวัดการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 ที่บ่งบอกถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตกับตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก (R^2 อยู่ระหว่าง 0.53 ถึง 0.95)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทั้งหมด และมีขนาดทั้งใกล้เคียงและแตกต่างกันโดยมีค่าตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.70 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การวางแผนการทำงาน (FPL) ส่วนตัวแปรการมีวิสัยทัศน์ (VIS) และการรู้จักอดได้รอได้-ควบคุมตน (SRA) มีค่าน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกันมาก คือ 0.44 และ 0.42 ตามลำดับ ตัวแปรสังเกตทั้ง 3 ตัวแปร มีการแปรผันรวมกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ในระดับค่อนข้างสูง (ค่า C.R. หรือ $\rho_c = .7013$ หรือร้อยละ 70.13) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงค่อนข้างสูง (R^2 อยู่ระหว่าง 0.35 ถึง 0.62) โดยการวางแผนการทำงาน (FPL) สามารถวัดการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ได้ดีที่สุด ผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 3.2 ตารางที่ 3.6 และ 3.7

Chi-Square=4.33, df=5, P-value=0.50293, RMSEA=0.000

ภาพที่ 3.2 โมเดลการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ตารางที่ 3.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ															
ตัวแปร	SFEP					PTLS					FOSC				
	สเปส	SE	t	sc	ความ	สเปส	SE	t	sc	ความ	สเปส	SE	t	sc	ความ
	คะแนน				เที่ยง(R ²)	คะแนน				เที่ยง(R ²)	คะแนน				เที่ยง(R ²)
	องค์ประกอบ					องค์ประกอบ					องค์ประกอบ				
ATA	0.68**	.03	23.05	.88	0.77	0	0	0	0	0	0.44**	.03	12.99	.60	0.36
SKA	0.86**	.04	23.52	.90	0.81	0	0	0	0	0	0.70**	.04	17.67	.79	0.62
TOL	0	0	0	0	0	0.51**	.02	22.97	.98	0.95	0.42**	.03	12.58	.59	0.35
POL	0	0	0	0	0	0.39**	.02	16.45	.73	0.53	0	0	0	0	0
VIS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FPL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SRA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

$\chi^2 = 4.33$; df = 5; p = .503; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; RMR = 0.00 RMSEA = 0.00

หมายเหตุ: * p < .05 ** p < .01 sc หมายถึง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน

การหาค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง (Construct Reliability : CR : ρ_c)

จากผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL ในส่วนของ Completely Standardized Solution ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ดังนี้ จากสูตร

$$\rho_c = \frac{(\sum \lambda)^2}{(\sum \lambda)^2 + \sum (\theta)}$$

เมื่อ $\sum \lambda^2$ คือ ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตทุกตัวที่วัดตัวแปรแฝงแต่ละตัว

$\sum (\theta)$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ดังนั้น $\rho_c (SFEP) = \frac{(.66 + .90)^2}{(.66 + .90)^2 + (.22 + .19)} = \frac{3.1684}{3.1684 + 0.42} = \frac{3.1684}{3.5884} = 0.8830$

$\rho_c (PTLS) = \frac{(.98 + .73)^2}{(.98 + .73)^2 + (.05 + .47)} = \frac{2.9241}{2.9241 + 0.52} = \frac{2.9241}{3.4441} = 0.8490$

$\rho_c (FOSC) = \frac{(.60 + .79 + .59)^2}{(.60 + .79 + .59)^2 + (.34 + .30 + .34)} = \frac{3.9204}{3.9204 + 0.98} = \frac{3.9204}{4.9004} = 0.8001$

การหาค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (Average Variance Extracted : ρ_v)

จากสูตร $\rho_v = \frac{\sum \lambda^2}{\sum \lambda^2 + \sum (\theta)}$

เมื่อ $\sum \lambda^2$ คือ ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานยกกำลังสองทุกตัวของตัวแปรสังเกตที่วัดตัวแปรแฝงแต่ละตัว

$\sum (\theta)$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ดังนั้น $\rho_v (SFEP) = \frac{(.66^2 + .90^2)}{(.66^2 + .90^2) + 0.42} = \frac{(.7744 + .81)}{(.7744 + .81) + 0.42} = \frac{1.5844}{2.0044} = 0.7985$

$\rho_v (PTLS) = \frac{(.98^2 + .73^2)}{(.98^2 + .73^2) + 0.52} = \frac{(.9604 + .5329)}{(.9604 + .5329) + 0.52} = \frac{1.4933}{2.0133} = 0.7417$

$\rho_v (FOSC) = \frac{(.60^2 + .79^2 + .59^2)}{(.60^2 + .79^2 + .59^2) + 1.67} = \frac{1.3322}{(1.3322 + .9481) + 0.98} = \frac{1.3322}{2.3122} = 0.5762$

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นตารางแสดงค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง และความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.7 ความเที่ยง (ρ_c) ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการ เรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (ρ_v)

ตัวแปรแฝง	ความเที่ยง (ρ_c)	ความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (ρ_v)
การรับรู้ความสามารถของตน (SFEP)	.8830	.7985
การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS)	.8490	.7417
การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC)	.8001	.5762

จากตารางที่ 3.7 พบว่าองค์ประกอบ SFEP PTLS และ FOSC มีค่าความเที่ยงสูง (โดยมีค่ามากกว่า .60) และองค์ประกอบทุกตัวอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรในองค์ประกอบได้สูง (มีค่ามากกว่า .50)

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สรุปได้ว่า ตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบ

ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถวัดได้ด้วยตัวบ่งชี้ในโมเดลได้จริง นั่นคือ ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และตัวแปรแฝงทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าว มีค่าความเที่ยงและค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ในระดับที่ยอมรับได้

2) การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา

ตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) วัดได้จากตัวบ่งชี้ 3 ตัว คือ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) และแรงจูงใจรายวิชาที่เรียน (CRSM) ส่วนตัวแปรแฝงวิธีเรียนภาษาอังกฤษ (STMT) วัดได้จากตัวบ่งชี้ 4 ตัว คือ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (TAM) วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น (BSM) วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM) และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง (GCM)

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ 3 ตัวของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในโมเดลการวัดจำนวน 3 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวกแสดงว่าตัวแปรสังเกตทุกตัวในโมเดลนี้มีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตทุกคู่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0.728 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) กับตัวแปรแรงจูงจากรายวิชาที่เรียน (CRSM) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 0.762 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) กับตัวแปรแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM)

ส่วนผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้ง 4 ตัวของตัวแปรแฝงวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา (STMT) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในโมเดลการวัดจำนวน 6 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก รวมทั้งขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตทุกคู่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0.596 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (TAM) กับวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 0.740 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น (BSM) กับตัวแปรวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM)

ค่า Bartlett's Test of Sphericity เพื่อตรวจสอบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์หรือไม่ ผลพบว่าค่า Approx. Chi-Square มีค่า = 2372.055 ; df = 21 ; p = .000 ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนีรวม Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) = .894 แสดงว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา (STMT) ไม่ใช่เมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างได้ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ในการวัด แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา

ตัวแปร	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM	GCM
TCHM	1.000						
STDM	0.762**	1.000					
CRSM	0.728**	0.759**	1.000				
TAM				1.000			
BSM				0.636**	1.000		
MSM				0.596**	0.740**	1.000	
GCM				0.712**	0.678**	0.685**	1.000
Mean	4.443	4.571	4.639	4.062	3.759	3.602	3.878
S.D.	0.762	0.825	0.831	0.503	0.567	0.642	0.578

Bartlett's Test of Sphericity Chi-Square = 2372.055 ; df = 21 ; p = .000 ;

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0.894

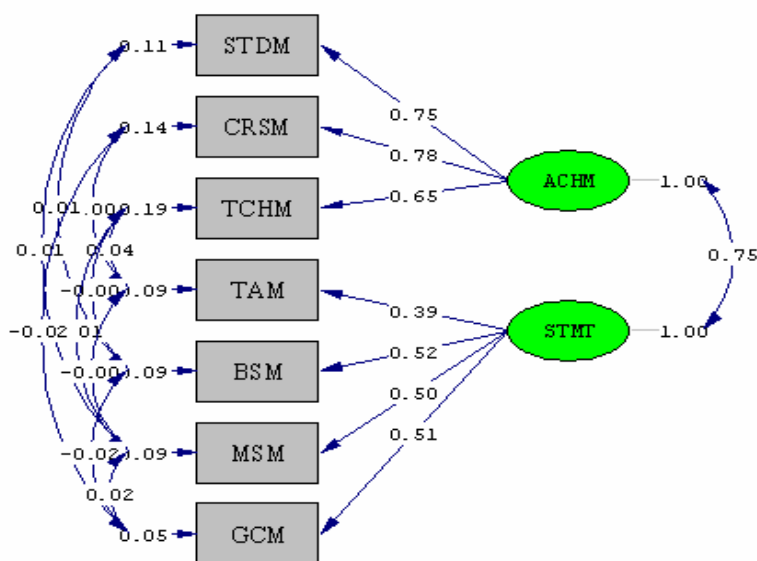
* p < .05 ** p < .01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าโมเดลวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาครู มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.072$; df = 3 ; p = .995) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0005 และค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.000 อีกทั้ง χ^2 / df มีค่า = 0.024 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2 แสดงว่าโมเดลการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษามีความตรงเชิงโครงสร้าง

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) พบว่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก และมีขนาดใกล้เคียงกัน โดยมีค่าตั้งแต่ 0.83 ถึง 0.91 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ซึ่งอธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดีที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา (CRSM) ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.91 และ 0.90 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยสุด คือ 0.83 และตัวแปรสังเกตทั้ง 3 ตัวแปรมีการแปรผันร่วมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ในระดับสูง (Construct Reliability หรือ CR หรือ $\rho_c = .9123$ หรือร้อยละ 91.23) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา (CRSM) มีความสำคัญในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) มากในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนตัวแปรแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) มีความสำคัญในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับรองลงไป ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 ที่บ่งบอกถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตกับตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง (R^2 อยู่ระหว่าง 0.69 ถึง 0.83)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา (STMT) พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก และมีขนาดใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยมีค่าตั้งแต่ 0.39 ถึง 0.52 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว ตัว

แปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ซึ่งอธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดีใกล้เคียงกัน 3 ตัวแปร ได้แก่ วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง (BSM) วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง (GCM) และวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM) ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.52 0.51 และ 0.50 ตามลำดับ โดยตัวแปรสังเกตทั้ง 4 ตัวแปรมีการแปรผันร่วมกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา ในระดับสูง (ค่า CR หรือ $p_c = .9211$ หรือร้อยละ 92.11) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 ที่บ่งบอกถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตกับตัวแปรแฝงวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง (R^2 อยู่ระหว่าง 0.63 ถึง 0.85) ผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 3.3 ตารางที่ 3.9 และตารางที่ 3.10

Chi-Square=0.07, df=3, P-value=0.99500, RMSEA=0.000

ภาพที่ 3.3 โมเดลการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา

ตารางที่ 3.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ										
ตัวแปรสังเกต	ACHM					STMT				
	สปส	SE	t	sc	ความเที่ยง(R^2)	สปส	SE	t	sc	ความเที่ยง(R^2)
คะแนนองค์ประกอบ										
STDm	0.75**	.03	25.29	.91	0.83	0	0	0	0	0
CRSM	0.78**	.03	24.76	.90	0.81	0	0	0	0	0
TCHM	0.65**	.03	21.96	.83	0.69	0	0	0	0	0
TAM	0	0	0	0	0	0.39**	.02	20.08	.80	0.63
BSM	0	0	0	0	0	0.52**	.02	22.36	.87	0.76
MSM	0	0	0	0	0	0.50**	.02	21.56	.86	0.74
GCM	0	0	0	0	0	0.51**	.02	23.55	.92	0.85

$\chi^2 = 0.07$; df = 3 ; p = .995 ; GFI = 1.00 ; AGFI = 1.00 ; RMR = 0.000 RMSEA = 0.000

หมายเหตุ : * p < .05 ** p < .01 sc หมายถึง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน

การหาค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง (Construct Reliability : CR : ρ_c)

จากผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL ในส่วนของ Completely Standardized Solution ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา (STMT) ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad \rho_c = \frac{(\sum \lambda)^2}{(\sum \lambda)^2 + \sum (\theta)}$$

เมื่อ $(\sum \lambda)^2$ คือ ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตทุกตัวที่วัดตัวแปรแฝงแต่ละตัว

$\sum (\theta)$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$\text{ดังนั้น } \rho_{c(ACHM)} = \frac{(.91+.90+.83)^2}{(.91+.90+.83)^2 + (.17+.19+.21)} = \frac{6.9696}{6.9696 + 0.67} = \frac{6.9696}{7.6396} = 0.9123$$

$$\rho_{c(STMT)} = \frac{(.80+.87+.86+.92)^2}{(.80+.87+.86+.92)^2 + (.37+.24+.26+.15)} = \frac{11.9025}{11.9025 + 1.02} = \frac{11.9025}{12.9225} = 0.9211$$

การหาค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (Average Variance Extracted : ρ_v)

$$\text{จากสูตร} \quad \rho_v = \frac{\sum \lambda^2}{\sum \lambda^2 + \sum (\theta)}$$

เมื่อ $\sum \lambda^2$ คือ ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานยกกำลังสองทุกตัวของตัวแปรสังเกตที่วัดตัวแปรแฝงแต่ละตัว

$\sum (\theta)$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$\text{ดังนั้น } \rho_{v(ACHM)} = \frac{(.91^2 + .90^2 + .83^2)}{(.91^2 + .90^2 + .83^2) + 0.67} = \frac{(.8281 + .81 + .6889)}{(.8281 + .81 + .6889) + 0.67} = \frac{2.327}{2.997} = 0.776$$

$$\begin{aligned} \rho_{v(STMT)} &= \frac{(.80^2 + .87^2 + .86^2 + .92^2)}{(.80^2 + .87^2 + .86^2 + .92^2) + (.37 + .24 + .26 + .15)} \\ &= \frac{(.64 + .7569 + .7396 + .8464)}{(.64 + .7569 + .7396 + .8464) + 1.02} = \frac{2.9829}{4.0029} = 0.7452 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นตารางแสดงค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง และความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.10 ความเที่ยง (ρ_c) ของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาและความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (ρ_v)

ตัวแปรแฝง	ความเที่ยง (ρ_c)	ความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (ρ_v)
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM)	.9123	.7760
วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา	.9211	.7452

จากตารางที่ 3.10 พบว่าองค์ประกอบ ACHM และ STMT มีค่าความเที่ยงสูง (ค่ามากกว่า .60) และองค์ประกอบส่วนใหญ่อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรในองค์ประกอบได้สูง (ค่ามากกว่า .50)

ผลการตรวจสอบพื้นฐานความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา สรุปได้ว่า ตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา สามารถวัดได้ด้วยตัวบ่งชี้ในโมเดลได้จริง นั่นคือ ตัวแปรมีความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และตัวแปรแฝงทั้ง 2 ตัวแปรดังกล่าว มีค่าความเที่ยงและค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้สูง

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมาเป็นประเด็นในการสร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักศึกษา และการสนทนากลุ่มกับอาจารย์ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าตัวแปรอื่นๆ มาเป็นฐานในการสร้างข้อคำถามหรือประเด็นสนทนา โดยนำโครงร่างคำถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำในสถาบันศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในประเด็นคำถาม การใช้ภาษาที่สื่อได้เข้าใจตรงกัน จากนั้นได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อเตรียมนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มในขั้นตอนต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองพร้อมด้วยผู้ช่วยวิจัย 2 คน เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดระหว่างการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 18 เมษายน 2554 ทั้งนี้โดยผ่านขั้นตอนการทำหนังสือขออนุญาตจากหน่วยงานถึงหน่วยงานตามระเบียบปฏิบัติดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 แห่งในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาในแต่ละสถาบันดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยได้นัดหมายวันเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2554 ถึง 18 เมษายน 2554

2) เตรียมแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอ และกำหนดรหัสของแบบสอบถามเพื่อความสะดวกในการติดตามแบบสอบถามคืน

3) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษา ไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อผ่านบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และขอคืนแบบสอบถามภายในเวลา 2 สัปดาห์นับจากวันที่ส่งแบบสอบถามให้แก่สถาบันการศึกษา

4) การติดตามแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการติดตามทางโทรศัพท์ด้วยตนเองครั้งที่ 1 หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ครั้งที่ 2 หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 3 สัปดาห์ ครั้งที่ 3 และ 4 ภายหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 5-8 สัปดาห์ ตามลำดับ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการระหว่าง 28 มีนาคม 2554 ถึง 18 เมษายน 2554 ซึ่งโดยภาพรวม ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามเป็นระยะๆ ทำให้ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามรวม 492ฉบับ คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 82 ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก ทำให้ได้แบบสอบถามที่ผ่านการกลั่นกรองสำหรับการนำเข้าสู่ข้อมูลจำนวนรวม 480 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่ตอบกลับทั้งหมด จากสถาบันอุดมศึกษาศึกษา 9 แห่ง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 จำนวนและอัตราตอบกลับแบบสอบถามของนิสิตนักศึกษาศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	รวม
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ			
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	28	26	49
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	34	26	62
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	50	37	87
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	13	29	42
รวม	122	118	240
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน			
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	45	44	89
มหาวิทยาลัยรังสิต	38	31	69
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	28	20	48
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	16	18	34
รวม	127	113	240

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย **ตอนที่ 2** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย **ตอนที่ 3** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น/ความรู้สึกระหว่างกลุ่ม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม และประเภทของสถานศึกษา **ตอนที่ 4** การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย และ**ตอนที่ 5** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาศึกษา และการสนทนากลุ่ม โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 **บรรณาธิกรณ (Editing)** ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ จากนั้นจึงนำมาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ กรณีมีข้อมูลขาดหาย (missing data) ผู้วิจัยใช้การแทนที่ด้วยค่าเฉลี่ย (mean) ของตัวแปรที่ข้อมูลขาดหายนั้น

1.2 **การสร้างแฟ้มข้อมูล** ผู้วิจัยสร้างแฟ้มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสม ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในการวิจัยเป็นรายตัวแปร สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) สัมประสิทธิ์การผันแปร (C.V.) ค่าความเบ้ (skewness) ค่าความโด่ง (kurtosis) เพื่อดูลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปรจากข้อมูลทั้งชุด ตลอดจนการวิเคราะห์ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตของแต่ละตัวแปรแฝง เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติก่อนนำไปวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรม LISREL ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลระหว่างกลุ่ม

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทของสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย Independent-Sample T-Test

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย โดยการตรวจสอบความตรงของโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การศึกษาสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) ระหว่างตัวแปรแฝง การพิจารณาสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพตัวแปรที่สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรตามสุดท้ายในโมเดล และการตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาคีรัฐ กับ ภาคเอกชนด้วยโปรแกรม LISREL 8.72

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายสัมประสิทธิ์เส้นทาง ระหว่างตัวแปรซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของ Jay Devore & Roxy Pick (2012) ดังนี้

- 0. $\leq$ Path Coefficient $<$.50 = ระดับต่ำ
- .50 $\leq$ Path Coefficient $<$.80 = ระดับปานกลาง
- .80 $\leq$ Path Coefficient $\leq$ 1.00 = ระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากภาคสนาม มาทำการวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) โดยการจัดระบบกลุ่มคำ (taxonomy การลดทอนข้อมูล (data reduction) การแสดงข้อมูล (data display) การเปรียบเทียบข้อมูล (data comparison) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อยืนยันผลการวิจัย (conclusion and verification)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอเนื้อหาสาระในบทนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูและนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย **ตอนที่ 2** เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มของตัวแปรหลัก **ตอนที่ 3** เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย **ตอนที่ 4** การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย และ **ตอนที่ 5** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสนทนากลุ่ม เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีความสะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่างๆ ในการนำเสนอ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (mean)
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error)
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
χ^2	หมายถึง	ค่าไค-สแควร์ (chi-square)
R^2	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
df	หมายถึง	องศาความเป็นอิสระ
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (goodness of fit index)
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (adjusted goodness of fit index)
RMR	หมายถึง	ดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (root mean squared residual)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (root mean square error of approximation)
SS	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (sum of square deviation หรือ sum of square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบน (mean square deviation)
CN	หมายถึง	ค่าดัชนีแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะยอมรับดัชนีแสดง ความกลมกลืน (Critical N)
CFI	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

SFEP	หมายถึง	ตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ATA	หมายถึง	ตัวแปรการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
SKA	หมายถึง	ตัวแปรการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
PTLS	หมายถึง	ตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์
TOL	หมายถึง	ตัวแปรภาวะผู้นำมุ่งงาน
POL	หมายถึง	ตัวแปรภาวะผู้นำมุ่งคน
FOSC	หมายถึง	ตัวแปรภายในแฝงการมุ่งอนาคตและควบคุมตน
VIS	หมายถึง	ตัวแปรการมีวิสัยทัศน์
FPL	หมายถึง	ตัวแปรการวางแผนการทำงาน
SRA	หมายถึง	ตัวแปรการรู้จักอดีตได้
STMT	หมายถึง	ตัวแปรภายในแฝงวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน
TAM	หมายถึง	ตัวแปรวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
BSM	หมายถึง	ตัวแปรการแบนนักระดมสมอง
MSM	หมายถึง	ตัวแปรวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
GCM	หมายถึง	ตัวแปรวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง
ACHM	หมายถึง	ตัวแปรภายในแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
TCHM	หมายถึง	ตัวแปรแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
STDM	หมายถึง	ตัวแปรแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
CRSM	หมายถึง	ตัวแปรแรงจูงใจจากตัวรายวิชาเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.62 เพศชายร้อยละ 34.38 อายุระหว่าง 17-20 ปีมากที่สุด ร้อยละ 86.52 กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 และ 2 ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 51.87 และ 48.13 ตามลำดับ จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนจำนวนเท่าๆ กัน คือ ประเภทสถาบันละ 240 คน โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 ถึง 3.00 และ 3.01 ถึง 3.50 มากที่สุด ร้อยละ 38.96 และ 38.12 ตามลำดับ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของนิสิตนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ประเภทสถาบัน ชั้นปีที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ยสะสม

(n = 480)

ตัวแปร	เพศ		ประเภทสถาบัน		ชั้นปีที่ศึกษา		เกรดเฉลี่ยสะสม			
	ชาย	หญิง	รัฐ	เอกชน	1	2	2.00-2.50	2.51-3.00	3.01-3.50	3.51-4.00
จำนวน	165	315	240	240	249	231	35	187	183	75
ร้อยละ	34.38	65.62	50	50	51.87	48.13	7.29	38.96	38.12	15.63
รวม	480		480		480		480			
	(100%)		(100%)		(100%)		(100%)			

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มของตัวแปรหลัก

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นผลของการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษาและประเภทสถาบันที่สังกัด ด้วยการวิเคราะห์ Independent Samples t-Test และจำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น/ความรู้สึกต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทสถาบันที่สังกัด โดยใช้การวิเคราะห์ Independent Samples t-test

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษาและประเภทสถาบันที่สังกัด พบว่าความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาชายที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.564 และ 3.848 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.781 และ 0.520 ตามลำดับ ส่วนนิสิตนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกันเท่ากับ 4.544 และ 3.813 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.711 และ 0.487 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่านิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา โดยเฉลี่ยในระดับสูงเท่ากับ 4.562 และ 3.869 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.724 และ 0.490 ตามลำดับ ส่วนนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา โดยเฉลี่ยในระดับสูงเท่ากับ 4.536 และ 3.763 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.753 และ 0.504 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก คือ 4.521 และ 4.575 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.728 และ 0.742 ตามลำดับ เช่นเดียวกับความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ 3.841 และ 3.813 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.457 และ 0.529 ตามลำดับ

ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 เพศด้วยสถิติทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่าค่า significance ของการทดสอบตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.234 และ 0.312 ตามลำดับ มากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด .05 นั่นคือความแปรปรวนของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา ทั้ง 2 เพศไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ชั้นปีที่ศึกษา ด้วยสถิติทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances พบว่าค่า significance ของการทดสอบตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษ มีค่าเท่ากับ 0.662 และ 0.807 ตามลำดับ มากกว่าระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือความแปรปรวนของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มชั้นปีทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภทสถาบันด้วยสถิติทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances พบว่าค่า significance ของการทดสอบตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเท่ากับ 0.682 มากกว่าระดับนัยสำคัญ .05 นั่นคือความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าค่า significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.045 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด .05 นั่นคือ ความแปรปรวนของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามเพศและประเภทสถาบันอุดมศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างทั้งระหว่างเพศ และประเภทของสถาบันที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่า significance ของการทดสอบเมื่อจำแนกตามเพศเท่ากับ 0.781 และ 0.464 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาเท่ากับ 0.427 และ 0.545 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันระหว่างชั้นปีที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีแนวโน้มว่านิสิตนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยสูงกว่าชั้นปีที่ 2 ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษาไม่มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 (ค่า $p = 0.713$) ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประเภทสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมทุกด้าน

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	t	df	p	ความหมาย
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์								
เพศ								
ชาย	165	4.564	.781	มาก	.278	478	.781	ไม่แตกต่าง
หญิง	315	4.544	.711	มาก				
ชั้นปีที่ศึกษา								
ชั้นปีที่ 1	249	4.565	.724	มาก	.368	478	.713	ไม่แตกต่าง
ชั้นปีที่ 2	231	4.536	.753	มาก				
ประเภทสถาบัน								
รัฐ	240	4.521	.728	มาก	-.784	478	.427	ไม่แตกต่าง
เอกชน	240	4.575	.742	มาก				
วิธีเรียนภาษาอังกฤษ								
เพศ								
ชาย	165	3.848	.520	มาก	.733	478	.464	ไม่แตกต่าง
หญิง	315	3.813	.487	มาก				
ชั้นปีที่ศึกษา								
ชั้นปีที่ 1	249	3.869	.490	มาก	2.306	478	.022*	แตกต่าง
ชั้นปีที่ 2	231	3.763	.504	มาก				
ประเภทสถาบัน								
รัฐ	240	3.841	.457	มาก	.606	474.221	.545	ไม่แตกต่าง
เอกชน	240	3.813	.529	มาก				

*p < 0.05

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน (รายองค์ประกอบย่อย) ของแต่ละตัวแปรหลักทั้ง 2 ที่กล่าวข้างต้น พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ ประเภทสถาบัน นิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในทุกรายด้าน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น เป็นรายด้าน	รัฐ		เอกชน		t-test	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	4.029	.753	4.128	.712	-1.398	.163
แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	3.616	.722	3.728	.754	-1.625	.105
แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	3.740	.753	3.844	.753	-1.454	.147
วิธีการเรียนภาษาอังกฤษ						
แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	3.840	.800	3.848	.815	-0.102	.919
แบบนักกระตมสมอง	3.502	.791	3.638	.838	-1.796	.074
แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ	3.776	.695	3.867	.723	-1.376	.170
แบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง	3.776	.640	3.878	.707	-1.556	.120

*p < 0.05

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นวิธีเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านวิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้นและนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น เป็นรายด้าน	ชาย		หญิง		t-test	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	4.464	.798	4.433	.743	.425	.671
แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	4.585	.884	4.564	.793	.259	.796
แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	4.644	.869	4.637	.811	.093	.926
วิธีการเรียนภาษาอังกฤษ						
แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	4.016	.559	4.087	.470	287.219	.167
แบบนักกระตือรือร้น	3.793	.564	3.741	.568	.953	.341
แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ	3.684	.612	3.558	.654	2.045	.041*
แบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง	3.900	.625	3.867	.552	.600	.549

*p < 0.05

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาเป็นรายด้าน พบว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 นิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันในวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ และแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง แต่แตกต่างกันในวิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้นและแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ของความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ความคิดเห็น เป็นรายด้าน	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		t-test	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	4.440	.747	4.448	.783	-.114	.910
แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	4.597	.810	4.534	.847	.882	.412
แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	4.648	.808	4.627	.864	.267	.789
วิธีการเรียนภาษาอังกฤษ						
แบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	4.064	.494	4.060	.517	.094	.925
แบบนักกระตือรือร้น	3.827	.533	3.661	.600	3.190	.002*
แบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ	3.668	.641	3.506	.633	2.730	.007*
แบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง	3.916	.573	3.824	.582	1.128	.085

*p < 0.05

2.2 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรความคิดเห็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม

เมื่อจำแนกตามช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.51 ถึง 3.00 มากที่สุด จำนวน 187 คน รองลงไปได้แก่ช่วงเกรดเฉลี่ย 3.01 ถึง 3.50 จำนวน 183 คน และช่วงเกรดเฉลี่ย 2.00 ถึง 2.50 มีน้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 39.12 38.83 และ 7.29 ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยสูงสุดและน้อยที่สุด พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในช่วง 3.51 ถึง 4.00 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงสุดคือ 4.649 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่า นิสิตนักศึกษาในช่วงเกรดเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.00 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นสูงสุด คือ 3.893 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลว่าเท่ากันทุกกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสมหรือไม่ เพื่อตรวจสอบเงื่อนไขตามข้อตกลงเบื้องต้น (basic assumption) ของการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ Levene's Test ซึ่งพบว่าค่าทดสอบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือทุกกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสมมีค่าความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สถิติทดสอบ F Test สำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสมในขั้นตอนต่อไป

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ระหว่างกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 ค่าทดสอบ F มีค่า = 1.164 และ ค่า $p = .323$ นั่นคือนิสิตนักศึกษาที่มีช่วงเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดแสดงดังตาราง ที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม

ช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม	n	$\bar{x}$	SD	F	p
2.00 - 2.50	35	4.617	.539	1.164	.323
2.51 - 3.00	183	4.479	.743		
3.01 - 3.50	187	4.570	.769		
3.51 - 4.00	75	4.649	.706		
รวม	480	4.551	.735		
แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS		
ระหว่างกลุ่ม	1.887	3	.629		
ภายในกลุ่ม	257.152	476	.540		
รวม	259.040	479			

Levene's Test = 1.729; df 1 = 3; df 2 = 476; $p = .160$

* $p < .05$

ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษ (STMT) จำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งจากผลการทดสอบ พบว่ามีค่าความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้

สถิติทดสอบ F Test ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มระดับคะแนนเฉลี่ยในชั้นตอนต่อไป

เมื่อนำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษ (STMT) ระหว่างกลุ่มระดับเกรดเฉลี่ยสะสมพบว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 ค่าทดสอบ F มีค่า 1.678 และค่า $p = .171$ นั่นคือ นิสิตนักศึกษาที่มีช่วงเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษจำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม

ช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม	n	$\bar{X}$	SD	F	p
2.00 - 2.50	35	3.774	.378	1.678	.171
2.51 - 3.00	183	3.770	.493		
3.01 - 3.50	187	3.862	.517		
3.51 - 4.00	75	3.893	.505		
รวม	480	3.825	.498		
แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS		
ระหว่างกลุ่ม	1.244	3	.415		
ภายในกลุ่ม	117.627	476	.247		
รวม	118.871	479			

Levene's Test = 1.443; df 1 = 3; df 2 = 476; $p = .299$

* $p < .05$

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตที่ใช้ในโมเดลวิจัย

3.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกต (OV) ที่ใช้ในการวิจัยเป็นรายตัวแปร โดยนำเสนอค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) สัมประสิทธิ์ความผันแปร (coefficient of variation : CV) ความเบ้ (skewness : SK) ความโด่ง (kurtosis : KU) เพื่อดูลักษณะการผันแปรและการแจกแจงของตัวแปรสังเกตแต่ละตัว ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตทั้ง 14 ตัวแปรในโมเดลสมมติฐานวิจัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.602 ถึง 4.966 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.503 ถึง 0.886 ตัวแปรสังเกตที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าตัวแปรอื่นๆ คือ ตัวแปรการมีวิสัยทัศน์ (VIS) และการรู้จักอดได้ร้อได้ (SRA) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.966 ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ ตัวแปรวิธีเรียนแบบนักสังกัดข้อมูลจากสื่อเรียน (MSM) มีค่าเฉลี่ย 3.602 ตัวแปรสังเกตทุกตัวมีลักษณะการแจกแจงเบ้ซ้ายและมีค่าเป็นลบ แสดงว่าคนส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่ามัธยฐานในตัวแปรเหล่านั้นหรือข้อมูลบางค่ามีค่าต่ำมาก ค่าสัมประสิทธิ์การผันแปร (coefficient of variation : CV) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.124 ถึง 0.226 โดยตัวแปรสังเกตที่มีค่าสัมประสิทธิ์การผันแปรมากที่สุด ได้แก่ การรับรู้ทักษะในการเรียน

ภาษาอังกฤษ (SKA) ส่วนตัวแปรสังเกตที่มีค่าสัมประสิทธิ์การผันแปรน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแปรวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (TAM) เมื่อพิจารณาค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตทุกตัวพบว่ามีความโด่งสูง ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย

OV	MEAN	SD	CV	SK	KU	MIN	MAX
ATA	4.595	0.772	0.168	-0.350	-0.042	2.00	6.00
SKA	4.219	0.952	0.226	-0.349	0.199	1.14	6.00
TOL	3.846	0.521	0.136	-0.081	0.062	1.88	6.00
POL	4.088	0.537	0.131	-0.413	0.356	2.13	6.00
VIS	4.966	0.733	0.148	-0.674	0.433	1.75	6.00
FPL	4.459	0.886	0.199	-0.613	0.731	1.00	6.00
SRA	4.966	0.716	0.144	-0.494	0.090	2.00	6.00
TCHM	4.443	0.762	0.171	-0.532	0.563	1.50	5.75
STDM	4.571	0.825	0.180	-0.605	0.514	1.75	6.00
CRSM	4.639	0.831	0.179	-0.733	0.908	1.25	6.00
TAM	4.062	0.503	0.124	-0.360	0.323	1.75	5.00
BSM	3.759	0.567	0.151	-0.289	0.461	1.75	5.00
MSM	3.602	0.642	0.178	-0.275	0.347	1.50	5.00
GCM	3.878	0.578	0.149	-0.521	0.767	1.50	5.00

3.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้วยกันว่ามีปัญหาเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) หรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบความตรงของโมเดลสมมติฐานวิจัยในตอนต่อไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำเสนอในส่วนนี้ เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น 2 ชุดในแบบจำลอง กับตัวแปรตาม โดยตัวแปรต้นชุดที่ 1 คือตัวแปรสังเกตของตัวแปรการเรียนรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP) จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (ATA) และการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) กับตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) จำนวน 2 ตัวแปร คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน (POL) และภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) และตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) จำนวน 3 ตัวแปร คือ การมีวิสัยทัศน์ (VIS) การวางแผนการทำงาน (FPL) และการรู้จักอดได้รอได้-ควบคุมตน (SRA) ตัวแปรต้นชุดที่ 2 คือ ตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ (TCHM) แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา (CRSM) รวมจำนวนตัวแปรต้นทั้ง 2 ชุด เท่ากับ 10 ตัวแปร ส่วนตัวแปรตามในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ ตัวแปรสังเกตวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) จำนวน 4 ตัวแปร คือ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ (TAM) วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น (BSM) วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ (MSM) และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง (GCM)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตชุดที่ 1 คือระหว่างตัวแปรสังเกตของ SFEP จำนวน 2 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตของ PTLS จำนวน 2 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตของ FOSC จำนวน 3 ตัวแปร กับตัวแปรสังเกตของตัวแปรตาม STMT จำนวน 4 ตัวแปร รวมเป็น 11 ตัว

แปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวน 28 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .384 ถึง .638 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกคู่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ คือ ตัวแปรการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ (ATA) กับตัวแปรวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ (MSM) ส่วนตัวแปรที่มีขนาดความสัมพันธ์น้อยกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ คือ ตัวแปรการมีวิสัยทัศน์ (VIS) กับตัวแปรวิธีเรียนแบบนักระดมสมอง (BSM) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .384

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตชุดที่ 2 ซึ่งได้แก่ ตัวแปรสังเกตของ ACHM จำนวน 3 ตัวแปร กับตัวแปรสังเกตของตัวแปรตาม STMT จำนวน 4 ตัวแปร รวมเป็น 7 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวน 12 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .517 ถึง .620 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกคู่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรคู่ที่มีขนาดความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ คือ ตัวแปรแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) กับตัวแปรวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ (MSM) ส่วนตัวแปรที่มีขนาดความสัมพันธ์ระหว่างกันน้อยกว่าตัวแปรอื่นๆ คือ ตัวแปรแรงจูงใจจากตัวรายวิชา (CRSM) กับตัวแปรวิธีเรียนแบบนักระดมสมอง (BSM)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นในโมเดลเพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP) จำนวน 2 ตัวแปร ตัวแปรสังเกตของตัวแปรการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) จำนวน 2 ตัวแปรและตัวแปรสังเกตของตัวแปรการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) จำนวน 3 ตัวแปร รวมเป็น 7 ตัวแปร ผลการวิเคราะห์ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .322 ถึง .789 ตัวแปรคู่ที่มีขนาดความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ ได้แก่ตัวแปรการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ (ATA) กับตัวแปรการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) ส่วนตัวแปรที่มีขนาดความสัมพันธ์ระหว่างกันน้อยกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ คือตัวแปรการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) กับตัวแปรการรู้จักอดได้รอได้-ควบคุมตน (SRA)

จากการพิจารณาค่าดัชนีสำหรับตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้น (basic assumption) ที่สำคัญประการหนึ่งของการวิเคราะห์ถดถอยในสมการเชิงเส้น ไม่พบตัวแปรที่มีค่า tolerance น้อยกว่า 0.19 (ค่า tolerance ของตัวแปรสังเกตทั้ง 2 ตัวของ SFEP คือ .377 เท่ากัน ตัวแปรสังเกตทั้ง 2 ตัวของ PTLS คือ .494 เท่าๆ กัน และตัวแปรสังเกตทั้ง 3 ตัวของ FOSC อยู่ระหว่าง .563 ถึง .739) นอกจากนี้ ค่า VIF (Variance Inflation Factor) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1 / \text{tolerance}$ ไม่มีค่าใดสูงกว่า 5.30 (อยู่ระหว่าง 1.353-2.650) อีกทั้งค่า condition index ของทุกตัวแปรไม่มากกว่า 30 (อยู่ระหว่าง 10.926-24.374) จึงสรุปได้ว่าไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุระหว่างตัวแปรต้น จึงสามารถทำการวิเคราะห์การถดถอยในสมการโครงสร้างเชิงเส้นตามขั้นตอนต่อไปได้ เพราะการที่ตัวแปรต้นสัมพันธ์กันเอง ทำให้ตัวแปรต้นแต่ละตัวอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ลดลง ยิ่งตัวแปรต้นสัมพันธ์กันมากเท่าใด ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรต้นที่สัมพันธ์กันนั้น ก็จะยิ่งน้อยลงและอำนาจในการทำนายเฉพาะ (unique contribution) ของตัวแปรต้นแต่ละตัวจะลดลงมากด้วย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552: 104-105) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างตัวแปรสังเกตที่ใช้ในโมเดลวิจัย

ตัวแปร	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL	SRA	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM	GCM
ATA	1.000													
SKA	0.789	1.000												
TOL	0.571	0.563	1.000											
POL	0.429	0.340	0.711	1.000										
VIS	0.580	0.460	0.386	0.372	1.000									
FPL	0.550	0.590	0.532	0.387	0.463	1.000								
SRA	0.433	0.322	0.386	0.422	0.632	0.459	1.000							
TCHM	0.655	0.637	0.626	0.561	0.545	0.548	0.536	1.000						
STDM	0.704	0.659	0.544	0.422	0.568	0.640	0.567	0.762	1.000					
CRSM	0.684	0.685	0.521	0.410	0.556	0.553	0.530	0.728	0.759	1.000				
TAM	0.608	0.448	0.528	0.555	0.524	0.393	0.511	0.590	0.537	0.547	1.000			
BSM	0.573	0.538	0.534	0.431	0.384	0.541	0.410	0.545	0.576	0.517	0.636	1.000		
MSM	0.638	0.632	0.558	0.387	0.385	0.576	0.397	0.581	0.620	0.592	0.596	0.740	1.000	
GCM	0.631	0.527	0.557	0.503	0.422	0.469	0.419	0.574	0.564	0.547	0.712	0.678	0.685	1.000
mean	4.595	4.219	3.846	4.088	4.966	4.459	4.966	4.443	4.571	4.639	4.062	3.759	3.602	3.878
S.D.	0.772	0.952	0.521	0.537	0.733	0.886	0.716	0.762	0.825	0.831	0.503	0.567	0.642	0.578

p < .01 ทุกค่า

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้ 1) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา โดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร คือ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง หรือความตรงของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีตัวแปรภายนอกแฝงคือการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP) การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ส่วนตัวแปรภายในแฝง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ตัวแปรสังเกตที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวน 14 ตัวแปร

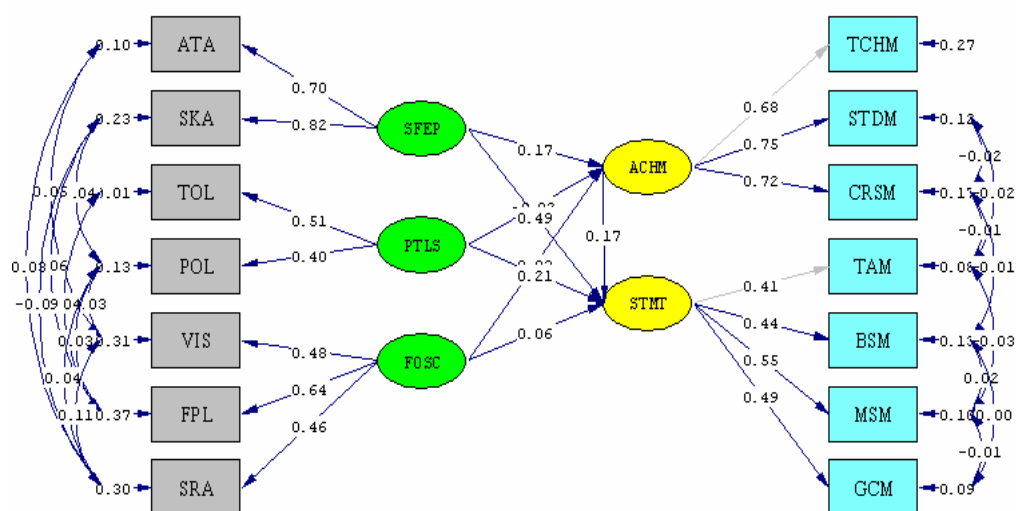
สมมติฐานในการทดสอบ คือ เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมตามโมเดลสมมติฐานที่สร้างจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เท่ากับเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์

ในการนำเสนอค่าประมาณพารามิเตอร์ ผู้วิจัยใช้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน และค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุมาตรฐานในการนำเสนอ เนื่องจากการวัดตัวแปรในโมเดลมีความแตกต่างของมาตรวัด

ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อทำการวิเคราะห์โมเดล โดยกำหนดว่าความคลาดเคลื่อนในการวัดไม่มีความสัมพันธ์กัน ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาจากค่าดัชนีดัดแปรโมเดล (modification indices : MI) ซึ่งยอมให้ความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันได้ ผลจากการปรับโมเดลพบว่า โมเดลสมมติฐานของภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานวิจัยข้อที่ 1 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.10 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์	
		ก่อนปรับ	หลังปรับ
Chi - square	$p \geq 0.05$	0.000	0.503
χ^2 / df	< 2.00	15.878	0.979
GFI	≥ 0.90	0.715	0.990
AGFI	≥ 0.90	0.625	0.970
RMR	< 0.05	0.715	0.006
SRMR	< 0.05	0.080	0.014
RMSEA	< 0.05	0.125	0.000
CN	> 200.00	28.173	785.88
CFI	> 0.90	0.830	1.000

Chi-Square=34.28, df=35, P-value=0.50285, RMSEA=0.000

ภาพที่ 4.1 โมเดลสมมติฐานของภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา

จากตารางที่ 4.10 เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 34.28 ที่องศาอิสระเท่ากับ 35 ค่าความน่าจะเป็น (P) 0.503 แสดงว่าค่าไค-สแควร์มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.990 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.970 ซึ่งทั้งสองค่ามีค่าเข้าใกล้หนึ่ง ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.006 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) น้อยกว่า 2 (0.979) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.000 และค่าดัชนีแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะยอมรับดัชนีแสดงความกลมกลืน (CN) เท่ากับ 785.88 จากสถิติที่นำเสนอข้างต้น แสดงให้เห็นว่าโมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์ดังกล่าวมี

ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

จากสมมติฐานในข้อที่ 2 การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา โดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง (DE) ที่ส่งผลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานพบว่า ตัวแปรวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ได้รับอิทธิพลทางตรงขนาดเล็กจากตัวแปรการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ โดยมีขนาดอิทธิพล 0.21 ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 แต่ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามสมมติฐานในข้อนี้

เมื่อพิจารณาสมมติฐานข้อที่ 3 การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองและการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา โดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบผลการวิเคราะห์ว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมากกว่าตัวแปรเชิงสาเหตุอื่นๆ ด้วยขนาดอิทธิพลทางตรง 0.49 ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบอิทธิพลทางอ้อมขนาดเล็กมากเพียง 0.03 ซึ่งส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนส่งอิทธิพลทางตรงขนาดเล็กมาก 0.06 และอิทธิพลทางอ้อมขนาดเล็ก 0.15 ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3

สรุปผลการวิเคราะห์เส้นทางในสมการโครงสร้างได้ว่า วิธีการเรียนของนิสิตนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง (Direct Effect = 0.49) การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน (DE = 0.21) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ (DE = 0.17) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (DE = 0.06) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อวิธีเรียนโดยส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้ตัวแปรแฝงทั้งสามสามารถอธิบายความแปรปรวนของวิธีเรียนของนิสิตนักศึกษา ได้ร้อยละ 72 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากสมมติฐานข้อที่ 4 จิตลักษณะเดิม 2 ตัวแปรคือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปรคือ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน (PTLS) และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง (SFEP) สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

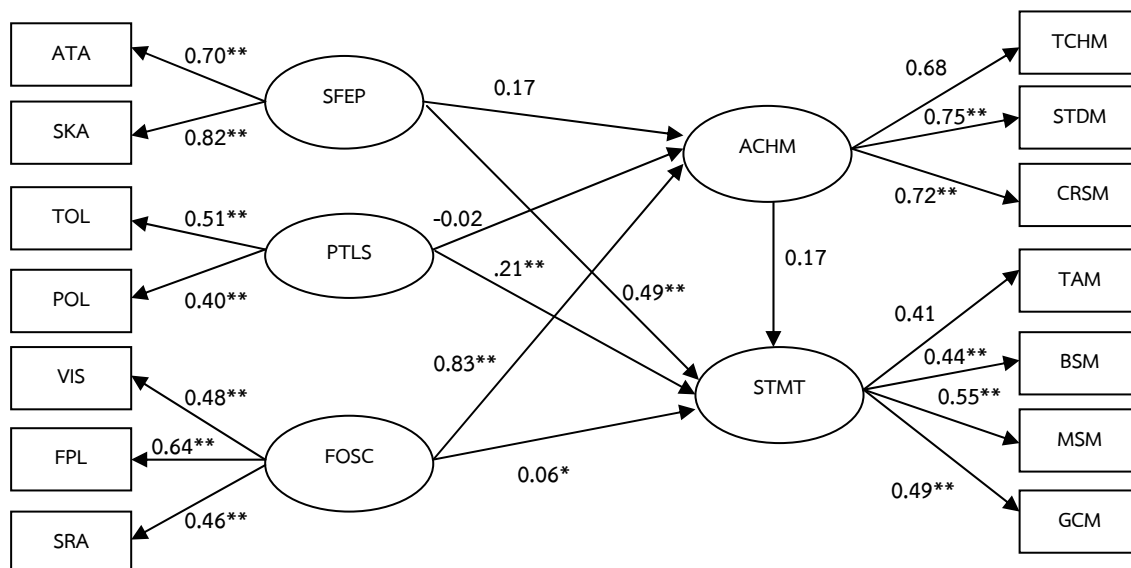
ผลจากการพิจารณาสมการโครงสร้างตัวแปร (R^2) พบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 72 นั่นคือ FOSC PTLS SFEP และ ACHM สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4

นอกจากนั้น ยังพบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน (PTLS) และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 93 นั่นคือ SFEP PTLS และ FOSC สามารถร่วมกันทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงมาก

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงพบว่าตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์

กันในระดับสูง ($r > |0.81|$) มีถึง 4 คู่ คือ คู่ความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = 0.96$) คู่ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = 0.85$) การรับรู้ความสามารถในการเรียน กับ การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ($r = 0.83$) และการรับรู้ความสามารถในการเรียน กับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ($r = 0.82$) ส่วนตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุดและมีขนาดใกล้เคียงกัน 2 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ กับ การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ($r = 0.63$) และการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = 0.62$) โดยความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงทุกค่ามีทิศทางเดียวกัน (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก) และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงที่เหลืออยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง (ค่า r อยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 0.77) ผลการวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 4.2

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (construct reliability : CR) ของตัวแปรสังเกตจากตารางที่ 4.11 พบว่า ตัวแปรการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (ATA) กับตัวแปรการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) มีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบการเรียนรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงและค่อนข้างสูง คือ 0.83 และ 0.75 ตามลำดับ ตัวแปรภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) มีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบการเรียนรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ในระดับสูงสุด 0.95 ในขณะที่ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน (POL) มีค่าความเที่ยงในการวัดอยู่ในระดับปานกลาง คือ 0.54 ส่วนตัวแปรการวางแผนการทำงาน (FPL) มีความเที่ยงในการวัดการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) มากที่สุด ในระดับปานกลางคือ 0.52 สำหรับตัวแปรแรงจูงใจจากตัวผู้เรียนมีความเที่ยงในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) มากที่สุดในระดับสูงคือ 0.83 ในขณะที่แรงจูงใจจากตัวอาจารย์มีค่าความเที่ยงในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุดในระดับปานกลาง คือ 0.63 และวิธีเรียนแบบนักสกดข้อมูลจากสื่อเรียนมีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมากที่สุดในระดับค่อนข้างสูงคือ 0.74 ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.11

ภาพที่ 4.2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา

** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์

ค่าสถิติ $\chi^2 = 34.28$; df = 35; P = .503; GFI = .99; AGFI = .97; RMR = .006; SRMR = .014; RMSEA = .000; CN = 785.88; CFI = 1.00							
ขนาดของอิทธิพลจากตัวแปรสาเหตุไปตัวแปรผล							
ตัวแปรผล	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์			วิธีเรียนภาษาอังกฤษ			
ตัวแปรสาเหตุ	DE	IE	TE	DE	IE	TE	
การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ	0.17	-	0.17	0.49**	0.03**	0.52**	
การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์	-0.02	-	-0.02	0.21**	-	0.21**	
การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	0.83**	-	0.83**	0.06*	0.15*	0.21*	
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	-	-	0.17	-	0.17	
สมการโครงสร้างตัวแปร (R^2)							
R^2	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์			วิธีเรียนภาษาอังกฤษ			
	0.93			0.72			
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง							
	การรับรู้ความสามารถในการเรียน	การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	วิธีเรียนภาษาอังกฤษ		
การรับรู้ความสามารถในการเรียน	1.00						
การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำ	0.65**	1.00					
การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	0.83**	0.63**	1.00				
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	0.85**	0.62**	0.96**	1.00			
วิธีเรียนภาษาอังกฤษ	0.82**	0.67**	0.76**	0.77**	1.00		
ค่าความเที่ยง (CR)							
ตัวแปรสังเกต	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL	SRA
ความเที่ยง (CR)	0.83	0.75	0.95	0.54	0.42	0.52	0.41
ตัวแปรสังเกต	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM	GCM
ความเที่ยง (CR)	0.63	0.83	0.76	0.68	0.60	0.74	0.72
** p < 0.01	DE = direct effect			IE = indirect effect			
* p < 0.05	TE = total effect			CR = construct reliability			

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตทั้ง 7 ของตัวแปรภายในแฝง 2 ตัว ซึ่งได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ประกอบกับค่าขนาดอิทธิพลรวม (TE) จากผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลวิจัย พบว่า ตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) มีอิทธิพลรวมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ในระดับต่ำขนาด 0.17 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้ง 7 ตัวของตัวแปรภายนอกแฝงทั้ง 3 ซึ่งได้แก่การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ประกอบกับค่าขนาดอิทธิพลรวม (TE) จากผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลวิจัยพบว่าตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาด

อิทธิพลรวม 0.83 อันเป็นผลมาจากอิทธิพลทางตรงทั้งหมด ค่าขนาดอิทธิพลรวมที่สูงของ FOSC ต่อ ACHM ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกต 2 ตัวที่มีค่าค่อนข้างสูงใกล้เคียงกัน คือ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน (STDM) แรงจูงใจจากตัวรายวิชาเรียน (CRSM) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.75 และ 0.72 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบส่วนใหญ่มาจากตัวแปรภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน (TOL) ในระดับปานกลาง 0.51 และมีนัยสำคัญ ตัวแปรภายนอกแฝงการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบขนาดสูง 0.83 ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SKA) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนตัวแปรภายนอกแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน(FOSC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบส่วนใหญ่มาจากการวางแผนการทำงาน (FPL) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบขนาดปานกลาง 0.64 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.12 และภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.12 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัย

	น้ำหนักองค์ประกอบ (b)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEb)	น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardized solution)
ตัวแปรแฝงวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT)			
ตัวแปรสังเกต			
วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	0.41	-	0.41
วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง	0.44**	0.03	0.44
วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน	0.55**	0.03	0.55
วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง	0.49**	0.03	0.49
ตัวแปรแฝงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM)			
ตัวแปรสังเกต			
แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	0.68	-	0.68
แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	0.75**	0.03	0.75
แรงจูงใจจากตัวรายวิชาเรียน	0.72**	0.04	0.72
ตัวแปรแฝงการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC)			
ตัวแปรสังเกต			
การมีวิสัยทัศน์	0.48**	0.03	0.48
การวางแผนการทำงาน	0.64**	0.04	0.64
การรู้จักอดได้รอได้	0.46**	0.03	0.46
ตัวแปรแฝงการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS)			
ตัวแปรสังเกต			
ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน	0.51**	0.02	0.51
ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน	0.40**	0.02	0.40
ตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (SFEP)			
ตัวแปรสังเกต			
การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	0.70**	0.03	0.70
การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	0.82**	0.04	0.82

** P < 0.01

จากสมมติฐานข้อที่ 5 โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา

ในการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานข้างต้น ผู้วิจัยได้เริ่มจากการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลการวัด (measurement model) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของ

การวัดระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันตามประเภทของโมเดลโครงสร้าง (structural model) โดย การวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรภายนอกแฝง ต่อตัวแปรภายใน แฝง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

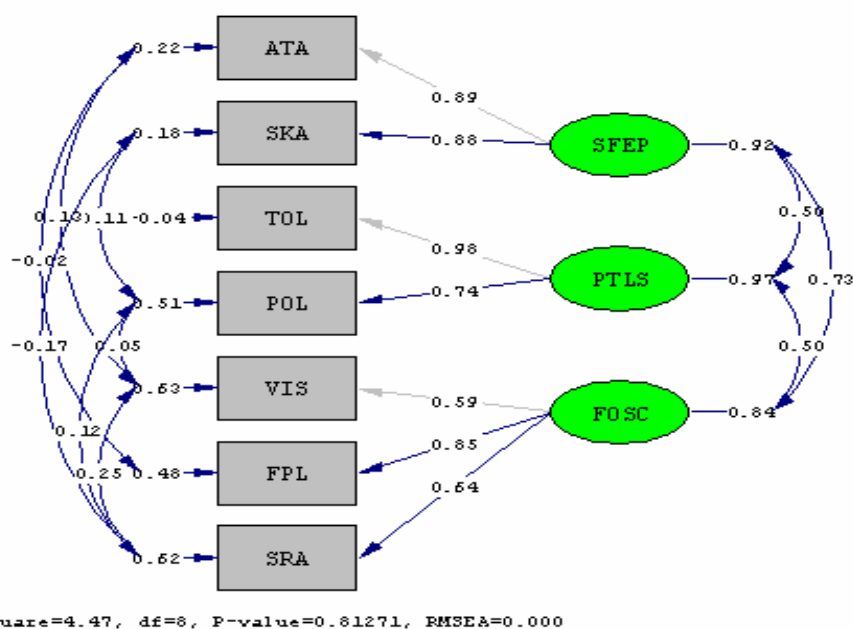
1) ผลการทดสอบโมเดลวัดตัวแปรภายนอกแฝง

ตารางที่ 4.13 สรุปผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดตัวแปรภายนอกแฝง SFEP, PTLS, FO SC

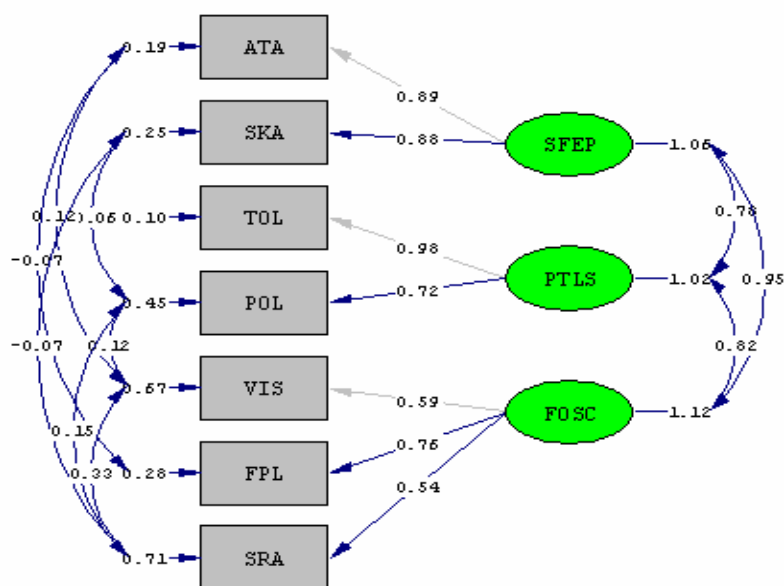
โมเดลสมมติฐาน	ไคสแควร์	df	p	RMSEA	ผลต่างไค-สแควร์	ผลต่าง df	ค่าวิกฤต
1. รูปแบบเดียวกัน	4.47	8	.8127	.000	-	-	-
2. LX ไม่แปรเปลี่ยน	5.71	12	.9298	.000	1.24	4	14.860
3. LX และ TD ไม่แปรเปลี่ยน	32.70	26	.1709	.033	26.99	14	31.319
4. LX TD และ PH ไม่แปรเปลี่ยน	45.47	32	.0578	.042	12.77	6	18.548

จากตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดการรับรู้ความสามารถในการ เรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุม ตนของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน โดยกำหนดให้

โมเดลที่ 1 รูปแบบของเมทริกซ์ LX PH และ TD เหมือนกัน พบว่า ค่าไค-สแควร์ไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าโมเดลของการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4.3 (ก) และ 4.3 (ข)

ภาพที่ 4.3 (ก) โมเดลวัด SFEP step 1 government

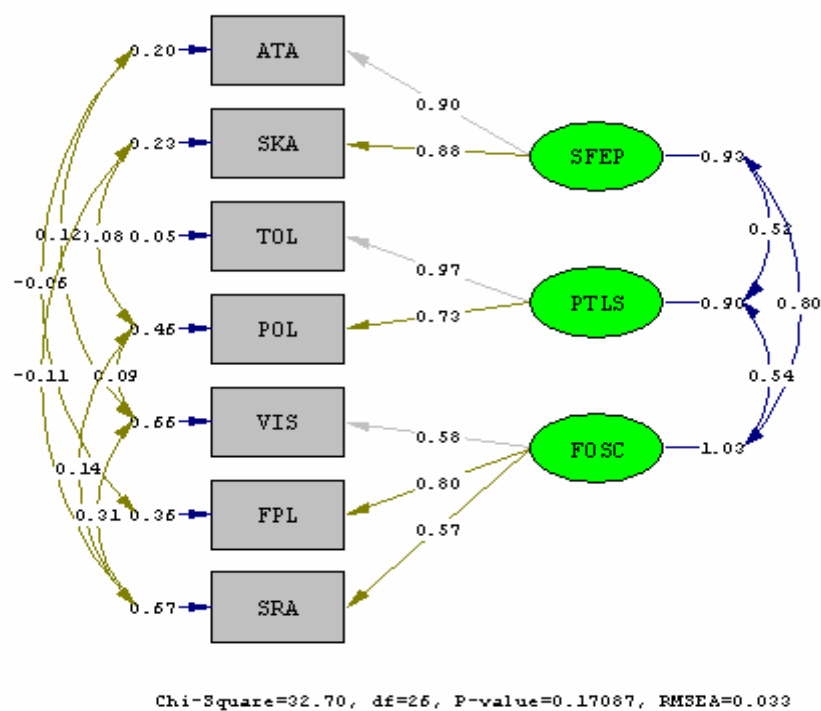

Chi-Square=4.47, df=8, P-value=0.81271, RMSEA=0.000

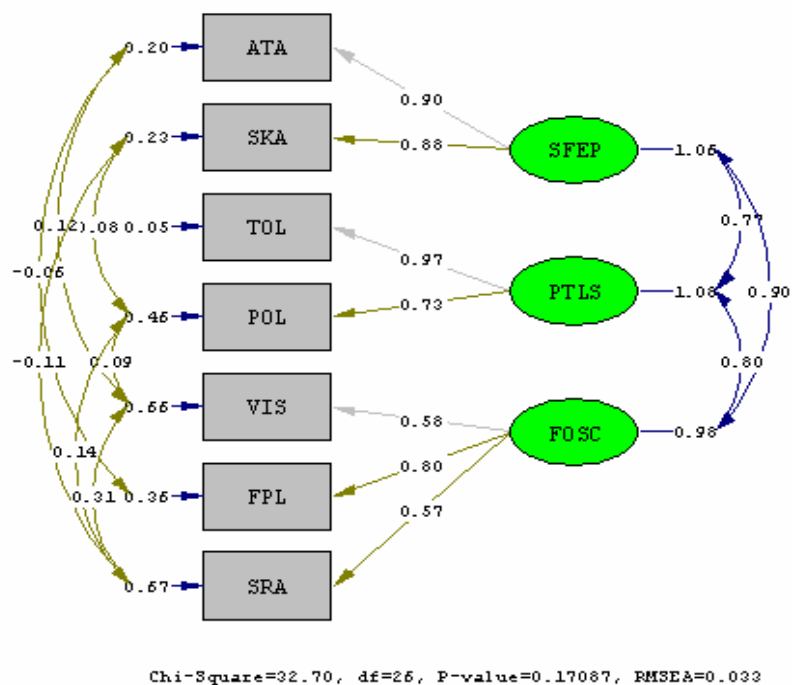
ภาพที่ 4.3 (ข) โมเดลวัด SFEP step 1 private

โมเดลที่ 2 กำหนดให้เมทริกซ์ LX ไม่แปรเปลี่ยน ($LX = IN$) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 1.24 df เพิ่มขึ้น 4 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญที่ $df = 4$ แสดงว่านิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมีการวัดการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็น 3 องค์ประกอบเหมือนกัน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของการวัดทั้ง 2 ประเภทสถาบันอุดมศึกษายังเท่ากันด้วย

โมเดลที่ 3 กำหนดให้เมทริกซ์ LX และ TD ไม่แปรเปลี่ยน ($LX = IN$ $TD = IN$) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 26.99 df เพิ่มขึ้น 14 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญที่ $df = 14$ แสดงว่าโมเดลการวัดในนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของการวัดเท่ากัน แสดงดังภาพที่ 4.4 (ก) และ 4.4 (ข)

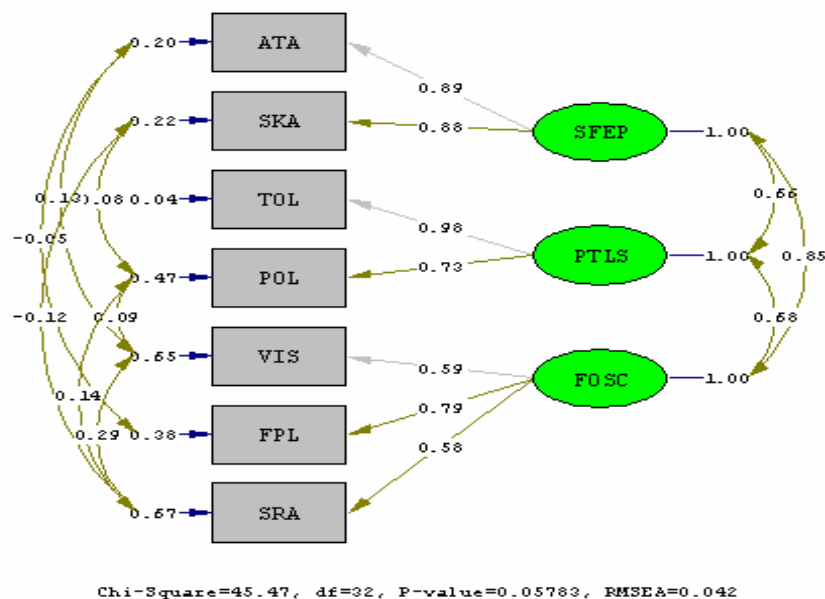

ภาพที่ 4.4 (ก) และ (ข) โมเดลวัด SFEP step 2-3 government(up) and private (down)

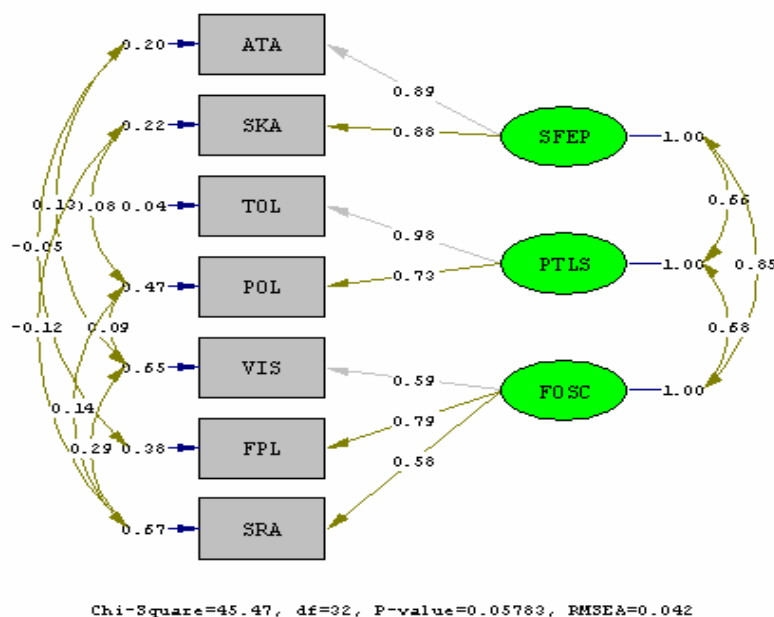

โมเดลที่ 4 กำหนดให้เมทริกซ์ LX TD และ PH ไม่แปรเปลี่ยน (LX=IN TD=IN PH=IN) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 12.77 df เพิ่มขึ้น 6 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญที่ $df = 6$ แสดงว่าโมเดลการวัดในนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของการวัด และความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากัน

จึงสรุปว่า เครื่องมือวัดไม่มีความแปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษาที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่ แสดงดังภาพที่ 4.5 (ก) และ 4.5 (ข)

ภาพที่ 4.5 (ก) และ (ข) โมเดลวัด SFEP step 4 government (up) and private (down)

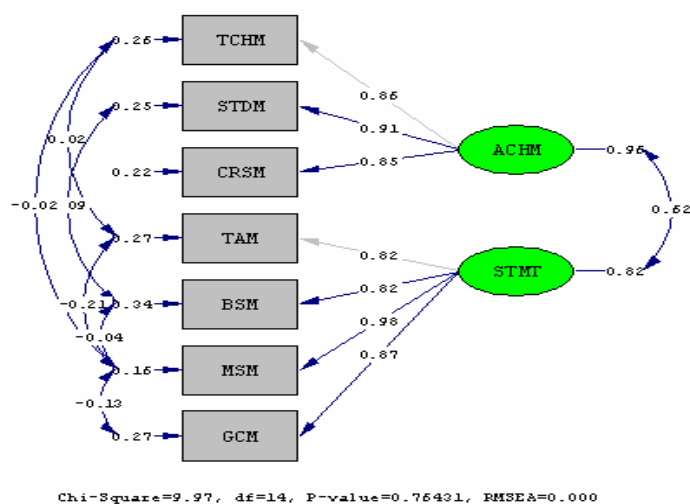
2) ผลการทดสอบโมเดลวัดตัวแปรภายในแฝง

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดตัวแปรภายในแฝง ACHM และ STMT

โมเดลสมมติฐาน	ไคสแควร์	df	p	RMSEA	ผลต่างไค-สแควร์	ผลต่าง df	ค่าวิกฤต
1. รูปแบบเดียวกัน	9.97	14	.7643	.000	-	-	-
2. LX ไม่แปรเปลี่ยน	11.13	19	.9194	.000	1.16	5	16.750
3. LX และ TD ไม่แปรเปลี่ยน	35.43	31	.2672	.024	24.30	12	28.300
4. LX TD และ PH ไม่แปรเปลี่ยน	41.04	33	.1588	.032	5.61	2	10.597

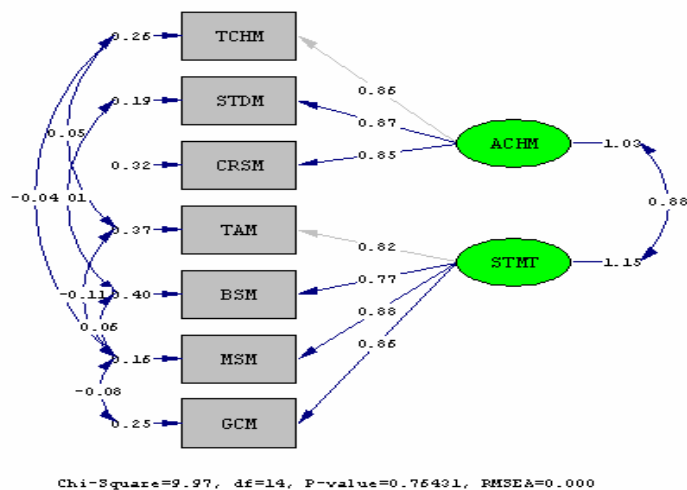
จากตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน โดยกำหนดให้

โมเดลที่ 1 รูปแบบของเมทริกซ์ LX PH และ TD เหมือนกัน พบว่า ค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4.6 (ก) และ 4.6 (ข)

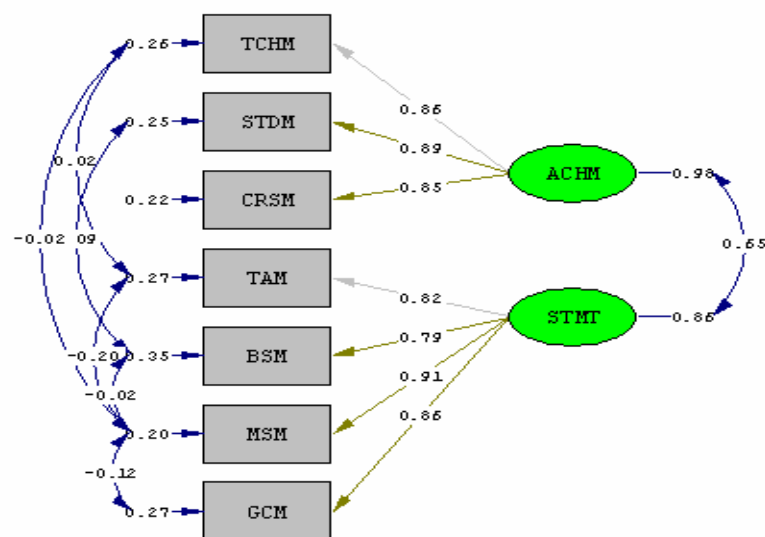

ภาพที่ 4.6 (ก) และ (ข)

โมเดลวัด ACHM, STMT step 1 government (up) and private (down)

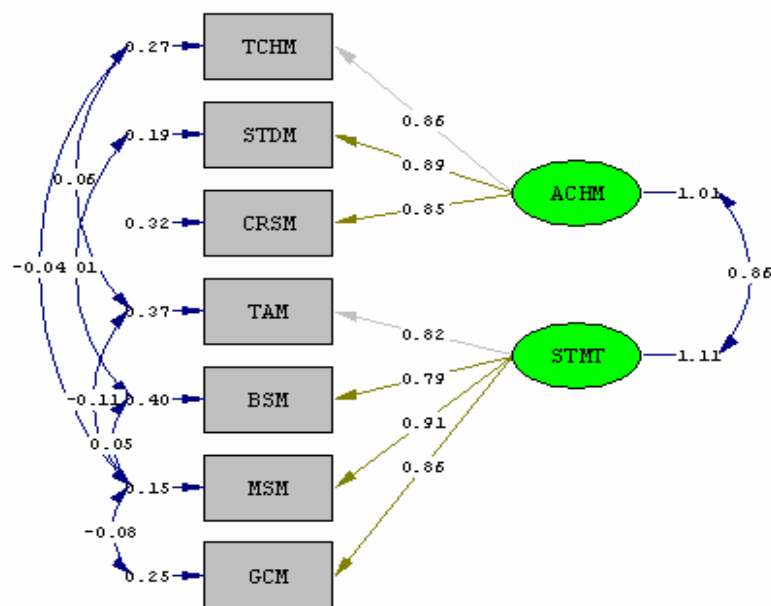

โมเดลที่ 2 กำหนดให้เมทริกซ์ LX ไม่แปรเปลี่ยน (LX=IN) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 1.16 df เพิ่มขึ้น 5 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $df = 5$ แสดงว่านิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน มีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็น 2 องค์ประกอบเหมือนกัน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของการวัดทั้ง 2 ประเภทสถาบันอุดมศึกษายังเท่ากันด้วย แสดงดังภาพที่ 4.7 (ก) และ 4.7 (ข)

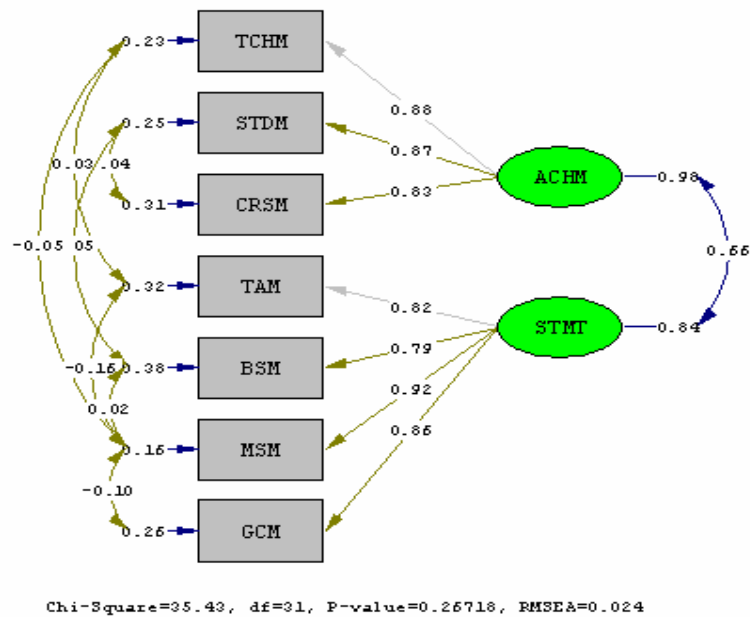
Chi-Square=11.13, df=19, P-value=0.91937, RMSEA=0.000

ภาพที่ 4.7 (ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 2 government (up) and private (down)

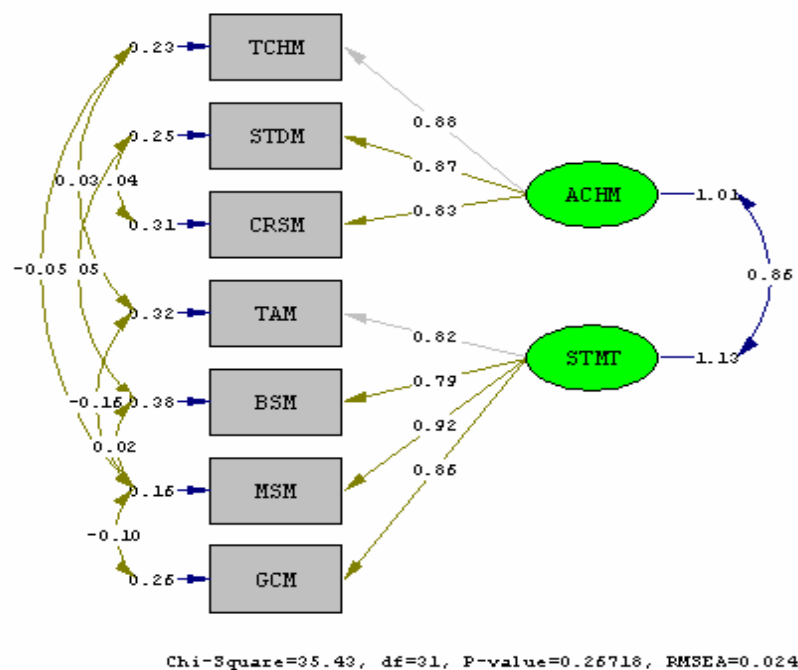

Chi-Square=11.13, df=19, P-value=0.91937, RMSEA=0.000

โมเดลที่ 3 กำหนดให้เมทริกซ์ LX และ TD ไม่แปรเปลี่ยน (LX=IN TD=IN) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 24.30 df เพิ่มขึ้น 12 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญที่ $df = 12$ แสดงว่าโมเดลการวัดในนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของการวัดเท่ากัน แสดงดังภาพที่ 4.8 (ก) และ 4.8 (ข)

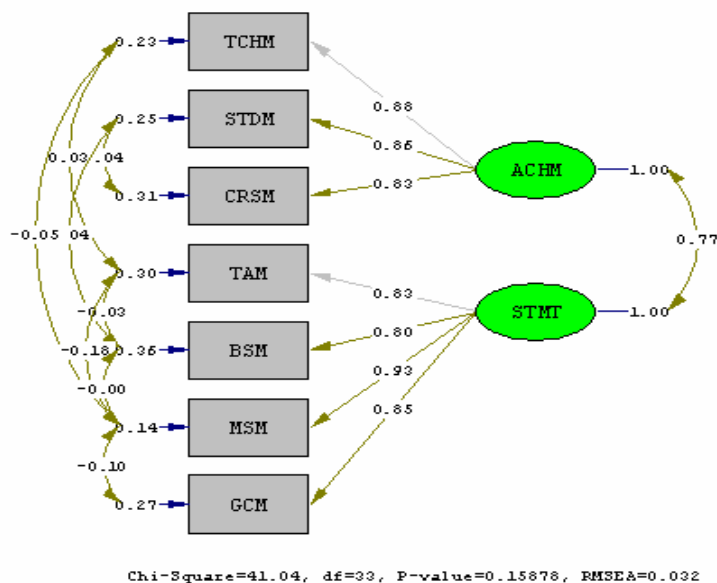

ภาพที่ 4.8 (ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 3 government (up) and private (down)

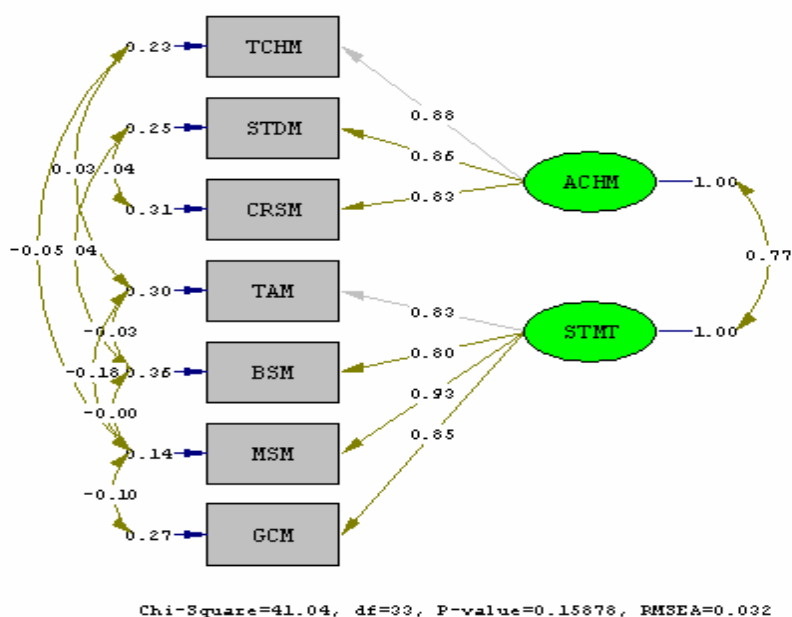

โมเดลที่ 4 กำหนดให้เมทริกซ์ LX TD และ PH ไม่แปรเปลี่ยน (LX=IN TD=IN PH=IN) พบว่าค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าไค-สแควร์เพิ่มขึ้น 5.61 df เพิ่มขึ้น 2 ค่าไค-สแควร์ที่เพิ่มขึ้นไม่มีนัยสำคัญที่ $df = 2$ แสดงว่าโมเดลการวัดในนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของการวัด และความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากัน

จึงสรุปว่า เครื่องมือวัดไม่มีความแปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษาที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่ แสดงดังภาพที่ 4.9 (ก) และ 4.9 (ข)

ภาพที่ 4.9 (ก) และ (ข) โมเดลวัด ACHM, STMT step 4 government (up) and private (down)

2) ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (กลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์) และของเอกชน (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์) ซึ่งเป็นการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มของรูปโมเดล ผลการทดสอบพบว่า โมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เมื่อพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ และดัชนีวัดความกลมกลืนอื่นๆ โดยค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าน้อยกว่า .05 จึงสรุปว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ประเภทสถาบันต่างกัน เพศต่างกัน และระดับชั้นปีต่างกัน มีความแปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ทั้งนี้อิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจะถูกปรับหรือแปรเปลี่ยนไปตามค่าของตัวแปรประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และชั้นปีที่กำลังศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1 แยกข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนมาวิเคราะห์ร่วมกัน แต่แยกเป็น 2 กลุ่ม โดยไม่บังคับอิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองให้เท่ากัน ตอนที่ 2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เหมือนขั้นตอนที่ 1 แต่บังคับให้อิทธิพลของตัวแปรทั้ง 3 ดังกล่าวเท่ากัน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ 2537, อ้างถึงในสุภมาส อังศุโชติ, 2553 :342-343)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของค่าไค-สแควร์ของการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ-เอกชน

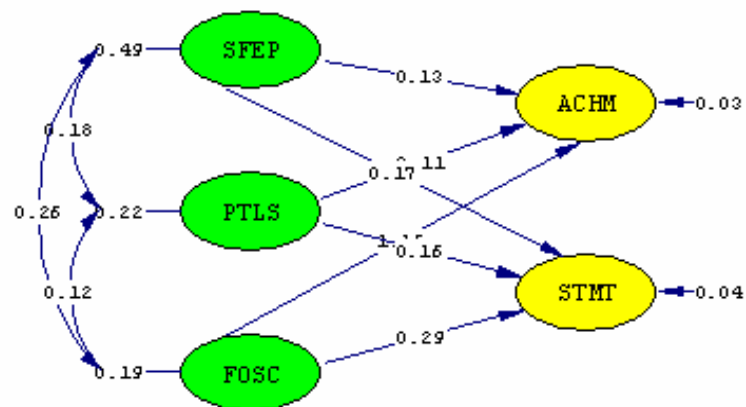
โมเดล	χ^2	df	$\Delta\chi^2$	Δdf	พารามิเตอร์	สัมประสิทธิ์อิทธิพล			
ตอนที่ 1	254.50	92	-	-		ตอนที่ 1		ตอนที่ 2	
ตอนที่ 2	260.75	98	6.25	6		รัฐ	เอกชน	รัฐ	เอกชน
					SFEP → ACHM	0.13	0.25	0.21*	0.21*
					→ STMT	0.17*	0.11	0.13*	0.13*
					PTLS → ACHM	0.11	0.14	0.13	0.13
					→ STMT	0.16*	0.23**	0.20*	0.20**
					FOSC → ACHM	1.15**	0.82**	0.92**	0.92**
					→ STMT	0.29*	0.46**	0.40**	0.40**

** p < .01

* p < .05

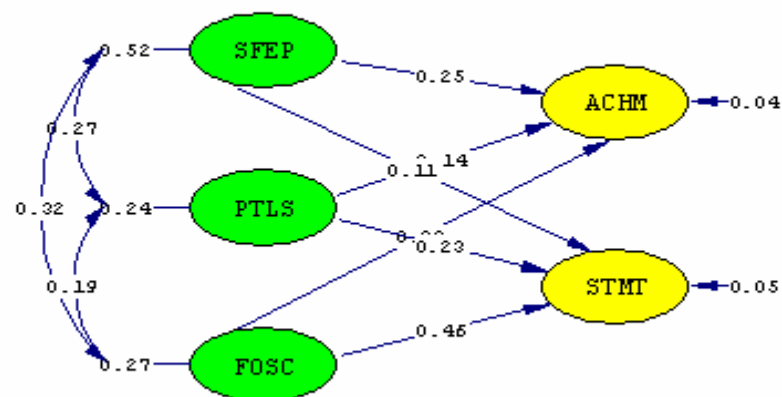
จากผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.15 พบว่า การบังคับให้ค่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS)

และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ทำให้โมเดลต่างจากการวิเคราะห์ในตอนที่ 1 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าอิทธิพลของ SFEP PTLs และ FOsc ที่มีต่อ ACHM และ STMT มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน แสดงดังภาพประกอบที่ 4.10 (ก) 4.10 (ข) และ 4.11

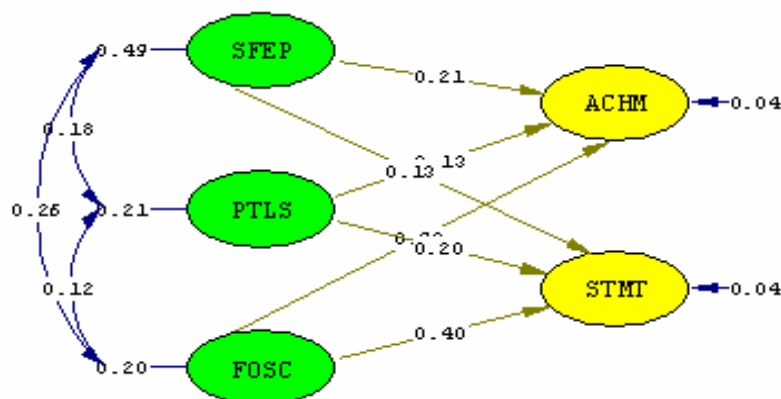

Chi-Square = 254.50 , df = 92, p-value = 0.00000 RMSEA = .083

ภาพที่ 4.10 (ก) และ (ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝงระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ด้านบน) และของเอกชน(ด้านล่าง)

Chi-Square = 254.50 , df = 92, p-value = 0.00000 RMSEA = .083

Chi-Square = 260.75 , df = 98, p-value = 0.00000 RMSEA = .083

ภาพที่ 4.11 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และของเอกชน เมื่อบังคับอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาโดยอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุทั้ง 3 ดังกล่าวจะถูกปรับหรือแปรเปลี่ยนไปตามค่าของตัวแปรเพศของนิสิตนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของค่าไค-สแควร์ของการวิเคราะห์ในตอนที่ 1 กับตอนที่ 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.16

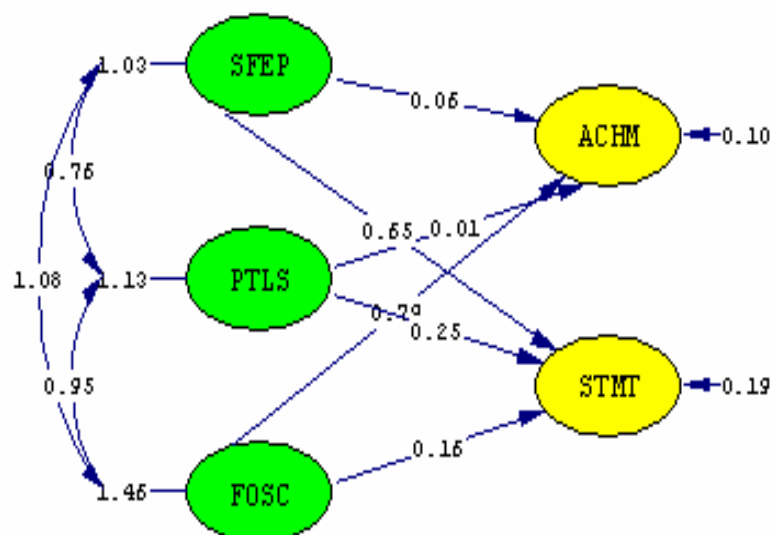
ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มเพศของนิสิตนักศึกษา

โมเดล	χ^2	df	$\Delta\chi^2$	Δdf	พารามิเตอร์	สัมประสิทธิ์อิทธิพล			
						ตอนที่ 1		ตอนที่ 2	
ตอนที่ 1	259.69	98	-	-		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ตอนที่ 2	276.57	104	16.88	6					
					SFEP → ACHM	0.05	0.29	0.29*	0.29*
					→ STMT	0.55**	0.36*	0.42**	0.42**
					PTLS → ACHM	0.01	-0.37	-0.16	-0.16
					→ STMT	0.25*	0.08	0.15*	0.15*
					FOSC → ACHM	0.89*	1.12**	0.89**	0.89**
					→ STMT	0.16	0.39*	0.33**	0.33**

** p < .01

* p < .05

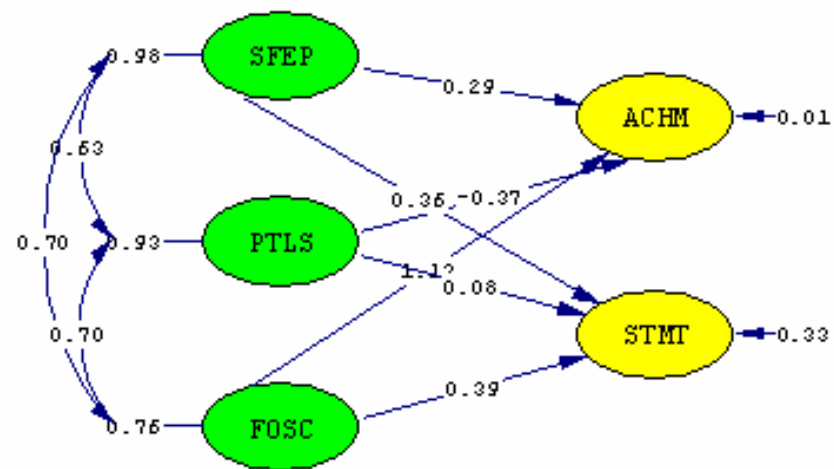
จากผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.16 พบว่า การบังคับให้ค่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ทำให้โมเดลต่างจากการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าอิทธิพลของ SFEP PTLS และ FOSC ที่มีต่อ ACHM และ STMT มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มเพศของนิสิตนักศึกษา แสดงดังภาพประกอบที่ 4.12 (ก) 4.12 (ข) และ 4.13

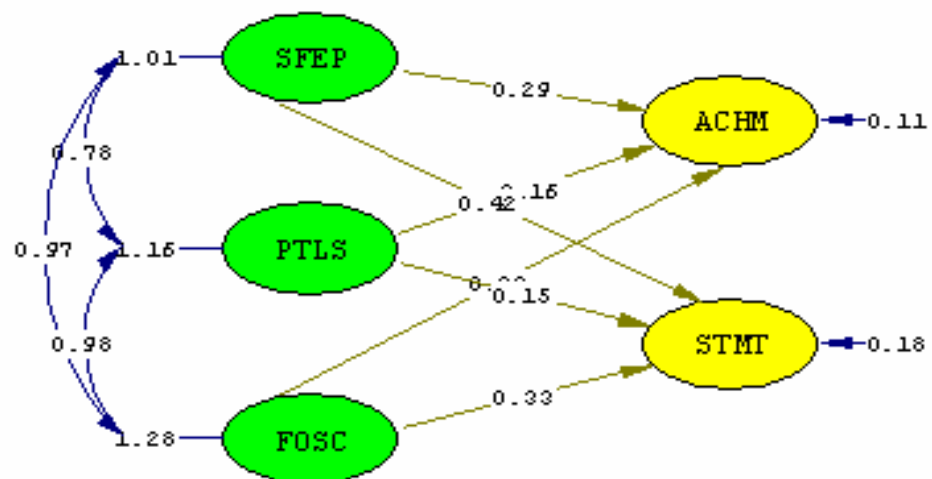
Chi-Square=259.69, df=98, P-value=0.00000, RMSEA=0.083

ภาพที่ 4.12 (ก) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝงระหว่างเพศชาย

ภาพที่ 4.12 (ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝงระหว่างเพศหญิง

Chi-Square=259.69, df=98, P-value=0.00000, RMSEA=0.083

Chi-Square=276.57, df=104, P-value=0.00000, RMSEA=0.083

ภาพที่ 4.13 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างเพศของนิสิตนักศึกษา เมื่อบังคับอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปร SFEP PTLS และ FOSC ที่ส่งผลต่อ ACHM และ STMT ของนิสิตนักศึกษา โดยอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุทั้ง 3 ดังกล่าว จะถูกปรับหรือแปรเปลี่ยนไปตามค่าของตัวแปรชั้นปีที่กำลังศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างของค่าไค-สแควร์ของการวิเคราะห์ในตอนที่ 1 กับ ตอนที่ 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.17

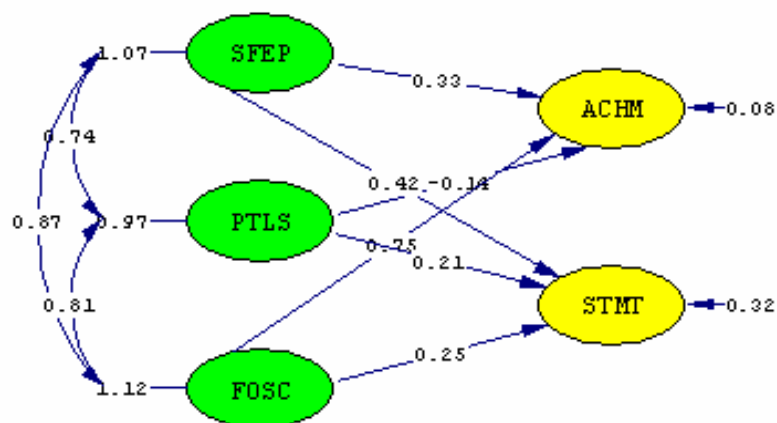
ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า χ^2 และสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างกลุ่มชั้นปีของนิสิตนักศึกษา

โมเดล	χ^2	df	$\Delta\chi^2$	Δdf		สัมประสิทธิ์อิทธิพล			
						ตอนที่ 1		ตอนที่ 2	
ตอนที่ 1	274.79	105	-	-	พารามิเตอร์	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2
ตอนที่ 2	282.39	111	7.6	6					
					SFEP → ACHM	0.33*	0.25*	0.33**	0.33**
					→ STMT	0.42**	0.37**	0.41**	0.41**
					PTLS → ACHM	-0.14	0.18	0.07	0.07
					→ STMT	0.21*	0.23*	0.18**	0.19**
					FOSC → ACHM	0.75**	0.69**	0.61**	0.61**
					→ STMT	0.25*	0.43*	0.32**	0.32**

** $p < .01$

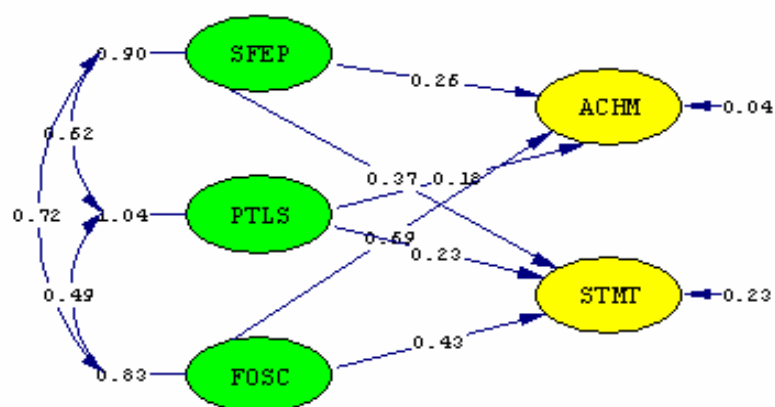
* $p < .05$

จากผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.17 พบว่า การบังคับให้ค่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ (SFEP) การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ (PTLS) และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (FOSC) ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (STMT) ทำให้โมเดลต่างจากการวิเคราะห์ในตอนที่ 1 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าอิทธิพลของ SFEP PTLS และ FOSC ที่มีต่อ ACHM และ STMT มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มชั้นปีของนิสิตนักศึกษา แสดงดังภาพประกอบที่ 4.14 (ก) 4.14 (ข) และ 4.15

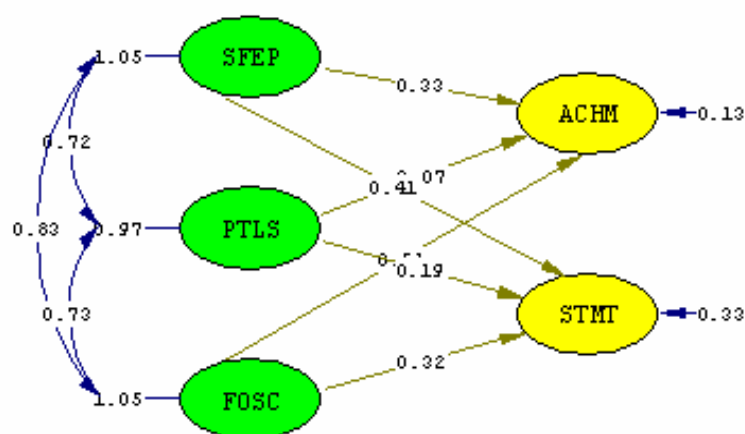

Chi-Square=274.79, df=105, P-value=0.00000, RMSEA=0.082

ภาพที่ 4.14 (ก) และ (ข) โมเดลเริ่มต้น (baseline Model) ของโมเดลโครงสร้างตัวแปรแฝงระหว่างชั้นปีที่ 1 (ด้านบน) และชั้นปีที่ 2 (ด้านล่าง)

Chi-Square=274.79, df=105, P-value=0.00000, RMSEA=0.082

Chi-Square=282.39, df=111, P-value=0.00000, RMSEA=0.080

ภาพที่ 4.15 โมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ระหว่างชั้นปีของนิสิตนักศึกษา เมื่อบังคับอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุให้เท่ากัน

ผลจากการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลโครงสร้างข้างต้น สรุปว่า โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน มีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา ตามเพศ และระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานในข้อที่ 5

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นอกเหนือจากการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ผู้วิจัยยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์เพิ่มเติมในประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งได้นำผลการวิเคราะห์จากข้อมูลเชิงปริมาณมาเป็นพื้นฐานสำหรับนำประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก อันทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตนักศึกษาจำนวน 40 คน จากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 2 สังกัด คือจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 20 คน และจากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน จำนวน 20 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยการสุมนิสิตนักศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์แบบบอกต่อ (snowball) เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ซึ่งมีคุณสมบัติบางประการตามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งได้แก่ เพศ คณะวิชา และชั้นปีที่ศึกษา การสัมภาษณ์ในเชิงลึกดังกล่าวได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม 2554 ถึง 30 กันยายน 2554 โดยมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

1. จัดเตรียมเอกสารสำหรับประเด็นคำถามโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และอุปกรณ์บันทึกเสียงการสัมภาษณ์

2. นัดสัมภาษณ์ โดยการพูดคุยชนิดเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา จำนวน 20 คนจากทั้ง 2 สังกัดตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยทำการสัมภาษณ์ครั้งละ 2 คน
3. ถอดเทปจากการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาโดยแยกแยะตามประเด็นและตามสังกัดของนิสิตนักศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์
4. จัดทำดัชนีข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างข้อสรุปชั่วคราว
5. สร้างข้อสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (analytic Induction)

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
ประเด็นที่ 1 แรงจูงใจสำคัญที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของท่าน		
ต้องการพัฒนาตนเอง/ศึกษาค้นคว้าได้ดี	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ความสามารถตนเอง/การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน/ วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น/แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
ต้องการสนทนากับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เป็นวิธีการหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ/ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
ใช้ดูภาพยนตร์/ฟังเพลงภาษาอังกฤษได้เข้าใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ/ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
ชอบที่ตัวภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ผู้สอนสนใจให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เป็นมิตรกับผู้เรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
การใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์
ต้องการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ต้องการนำไปใช้ในการทำงานวิชาชีพ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
มีบังคับไว้ในหลักสูตร	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
บรรยากาศการเรียนที่สนุกสนาน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
ผู้สอน สอนได้สนุก และใจดี	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ช่วยให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของท่านได้ผลดีมากขึ้น		
อิทธิบาท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา)		นอกทฤษฎี
ตัวอาจารย์ผู้สอน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำของอาจารย์/วิธีเรียนแบบเป็น พันธมิตรกับอาจารย์
พจนานุกรมภาษาอังกฤษ-ไทย	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
การทบทวนด้วยตนเองให้มาก	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
วิธีการสอนของอาจารย์	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
แบบฝึกหัดที่มีประสิทธิภาพ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
สภาพแวดล้อมในขณะที่เรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
สื่อการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำของอาจารย์/วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อ
โอกาสที่ได้สนทนากับเจ้าของภาษา	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์/ การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ฝึกกับสื่อ IT ให้มากๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
เรียนรู้คำศัพท์ให้มากๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
ชมภาพยนตร์/ฟังเพลงภาษาอังกฤษบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
ฝึกจากเกมส์ภาษาอังกฤษบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก
ตั้งใจเรียนในห้องเรียน/เข้าเรียนทุกครั้ง	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ชมรายการโทรทัศน์ที่ใช้ภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
อ่านตำราเพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอน	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น

ตารางที่ 4.18 (ต่อ) การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
การมีส่วนร่วมในการเรียนบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ทบทวน/เรียนพิเศษเพิ่มเติม	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
ฝึกอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษมากๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
กลุ่มเพื่อนที่เรียนด้วยกัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
ประเด็นที่ 3 สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษ		
เนื้อหาบทเรียนด้านวัฒนธรรมความเป็นอยู่	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ของต่างประเทศ		
อาจารย์ผู้สอนที่เข้าใจผู้เรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
การได้พูดภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
วิธีสอนที่สร้างแรงดลใจได้ดี	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำของอาจารย์
การได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ทักษะการนำไปใช้ในสถานการณ์จำลอง/ สถานการณ์จริง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ชมภาพยนตร์-ฟังเพลงอังกฤษได้อย่างซาบซึ้ง	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
เข้าใจคำศัพท์-สำนวนใหม่ๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
การฟังภาษาที่ไพเราะและใช้สื่อได้ทั่วโลก	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ไวยากรณ์อังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา/การรับรู้เจตคติในการเรียน ภาษาอังกฤษของตน
ช่วยให้ภูมิฐาน สง่างาม เป็นที่ยอมรับ	เป็นส่วนหนึ่งของ	เป็นส่วนหนึ่งของ แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ช่วยให้ก้าวหน้าในวิชาชีพทั้งปัจจุบันและอนาคต	เป็นส่วนหนึ่งของ	เป็นส่วนหนึ่งของ แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การอ่านภาษาอังกฤษได้สนุก	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
แบบฝึกหัดสนุกๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
บทสนทนาสนุกๆ และเป็นเรื่องใกล้ตัว	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ประเด็นที่ 4 สิ่งที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษ		
ไวยากรณ์ (โดยเฉพาะเรื่อง tense) ที่เคร่งครัด	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การออกเสียงภาษาที่ไม่ถูกต้องของตนเอง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
อาจารย์ที่เก่ง แต่ถ่ายทอดไม่เป็น	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
เรียนด้วยความไม่เข้าใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
อาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน/ไม่ให้อายละเอียด	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
การขาดโอกาสมีส่วนร่วม	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ความยากในการพูดออกเสียงภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ความยากในการเรียบเรียงประโยค	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
เมื่อต้องการสื่อสาร		
การใช้ศัพท์การเขียน essay/เรื่องราวต่างๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การพูดภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การฟังไม่รู้เรื่อง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ความยากซับซ้อนในเนื้อหาการอ่าน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การถูกบังคับให้ตอบในสิ่งที่ไม่ทราบ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การนั่งเรียนเฉยๆ โดยไร้กิจกรรมขณะเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์/ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
การทำ project ที่ขาดคำอธิบายวัตถุประสงค์	เป็นส่วนหนึ่งของ	การขาดภาวะผู้นำแบบมุ่งงานของอาจารย์
อาจารย์ที่ไม่เป็นมิตร	เป็นส่วนหนึ่งของ	การขาดภาวะผู้นำแบบมุ่งคนของอาจารย์
การสอนที่เคร่งเครียดเกินไป	เป็นส่วนหนึ่งของ	การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน

ตารางที่ 4.18 (ต่อ) การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
ประเด็นที่ 5 ความรู้สึกสับสนในโครงสร้างภาษาอังกฤษ-ไทย และสาเหตุที่เป็นเช่นนั้น		
*สาเหตุที่รู้สึกสับสน เป็นเพราะ :		
ภาษาที่พูดกับภาษาเขียนใช้ถ้อยคำต่างกัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
พื้นฐานไวยากรณ์ไม่ดี ไม่เข้าใจการใช้	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
โครงสร้างการขยายคำต่างจากภาษาไทย		นอกทฤษฎี
ความเคยชินในการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน		นอกทฤษฎี
การเรียบเรียงลำดับของคำในภาษาทั้ง 2 ต่างกัน		นอกทฤษฎี
โครงสร้างของทั้ง 2 ภาษา มีทั้งคล้ายและต่างกัน		นอกทฤษฎี
เวลาเรียงประโยคมักเรียงตามภาษาไทย		นอกทฤษฎี
ภาษาอังกฤษมีคำศัพท์ให้ใช้น้อยกว่าภาษาไทย		นอกทฤษฎี
ขาดการปูพื้นฐานที่ดีจากครูผู้สอนมาตั้งแต่แรก		นอกทฤษฎี

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
ประเด็นที่ 1 แรงจูงใจสำคัญที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของท่าน		
ความเป็นกันเองของผู้สอน ไม่เครียด	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
ไม่กดดันเวลาสอน		
เพื่อจะได้ใช้ internet ได้สะดวก/เข้าถึงข้อมูลได้ไม่ยาก	เป็นส่วนหนึ่งของ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน/วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
อาจารย์ผู้สอนที่มีความพร้อมในการสอน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์
บรรยากาศในห้องเรียนไม่น่าเบื่อ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
การนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา/แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษของตนเองให้ดีที่สุด	เป็นส่วนหนึ่งของ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน/แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
เพื่อใช้ในการศึกษาและการทำงาน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
ชมภาพยนตร์ฟังเพลงต่างประเทศได้เข้าใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
อ่านภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ใช้ได้ตอบกับชาวต่างชาติได้อย่างเข้าใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษ
โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ทั้งปัจจุบันและอนาคต		
มีโครงการศึกษาต่อต่างประเทศ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน/แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ช่วยให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของท่านได้ผลดีมาก		
หมั่นฝึกฝนทบทวนด้วยตนเองมากๆ สม่าเสมอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองจากสื่อ/เทคโนโลยี ใหม่	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
ความใส่ใจในการสอนและเข้าถึงผู้เรียนของอาจารย์	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
การใช้สื่อการสอนใหม่ๆ ทันสมัยของอาจารย์	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์
ชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่มี subtitle ไทยบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
ชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่ไม่ต้องมี subtitle ไทยบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก

**ตารางที่ 4.19 (ต่อ) การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
อ่านการ์ตูนภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
ฟังเพลงสากลฝึกร้องตามแปลเนื้อร้องไปด้วย	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
ฝึกการเขียนเสมอๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
ทำความเข้าใจกับโครงสร้างการใช้ภาษา อังกฤษที่ถูกต้อง	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษมากๆ กับอาจารย์ หรือเจ้าของภาษา	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
เรียนไวยากรณ์กับครูไทย	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ฟังข่าวภาคภาษาอังกฤษบ่อยๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
การจำคำศัพท์สำนวนที่ใช้ในการสนทนาให้ได้	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
ตัวของผู้เรียนเอง ต้องบังคับตนเองให้มี วินัยในตนเอง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
ตำราประกอบการเรียนและการฟังบรรยาย จากอาจารย์สม่ำเสมอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
การได้ฝึกปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
ประเด็นที่ 3 สิ่งที่ทำานชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษ		
การได้ฝึกทักษะฟัง-พูดมากๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การได้ใช้จริงในชีวิตประจำวัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
โอกาสในการได้ฝึกทักษะครบทุกทักษะ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
บรรยากาศที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวาในห้องเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์/ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน
การได้เรียนไวยากรณ์อังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
เมื่อพูดคุยกับชาวต่างชาติได้เข้าใจตรงกัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
เป็นสิ่งที่ท้าทายความอดทน		นอกทฤษฎี
ไวยากรณ์อังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
สำนวนภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การอ่านเรื่องสนุกๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
การเขียน แต่งประโยค	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักกระตมสมอง
ฝึกปฏิบัติบทบาทสมมติ/สถานการณ์จริง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ได้เรียนกับเจ้าของภาษา	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
การทำแบบฝึกหัดที่อาจารย์ตรวจแก้ และอธิบายให้	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ความไพเราะของภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ช่วยให้ดูภูมิฐาน สง่างาม เป็นที่ยอมรับในสังคม	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
กิจกรรมในขณะเรียนซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
อาจารย์ผู้สอนที่เป็นกันเอง มีอารมณ์ขัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ผู้นำแบบมุ่งคน/แรงจูงใจจากตัวอาจารย์
เพลงภาษาอังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
อาจารย์ให้เทคนิคการจำในเรื่องต่างๆ	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์
ได้เรียนกับอาจารย์ และสื่อเทคโนโลยีฯ ไปพร้อมกัน	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
ประเด็นที่ 4 สิ่งที่ทำานไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษ		
ไวยากรณ์อังกฤษ	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การอ่าน article ยากๆ หลากๆ ย่อหน้า	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
อาจารย์ที่สอนเน้นแต่ไวยากรณ์	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
อาจารย์ที่สนใจแต่เด็กเก่งๆ ไม่สนใจเด็กเรียนช้า	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์

ตารางที่ 4.19 (ต่อ) การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
อาจารย์ที่ตรวจค้นงานให้โดยไม่อธิบายสิ่งที่ทำผิด	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
การฟัง เพราะไม่รู้เรื่อง ยากมาก	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของตน
การเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษโดยไม่ทราบว่า	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
จะนำไปใช้เมื่อใดอย่างไร		
อาจารย์ที่สอนโดยใช้อารมณ์ โดยเฉพาะกับ	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน
เด็กเรียนอ่อน		
การสอบวิชาภาษาอังกฤษ		นอกทฤษฎี
การพูดภาษาอังกฤษที่สร้างความกดดันให้ตนเอง	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การมอบหมายงานที่ยากโดยไม่อธิบาย	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน/ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
หรือแนะนำแนวทางให้		
การเขียน/แต่งประโยค/เรียงความ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การต้องตอบคำถามที่ยากๆ ทีละคน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน
ผู้สอนเก่งคนเดียว ผู้เรียนตามไม่ทันก็ไม่สนใจ	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน
ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาไม่มากพอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์
การต้องทำงานเป็นกลุ่ม	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน
การต้องทำการบ้านตามลำพัง	เป็นส่วนหนึ่งของ	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์
การพูดภาษาอังกฤษสำเนียงไทย	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
คำศัพท์ยากๆ และไม่คุ้นเคย	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การพูดเร็วๆ รวดจนจับใจความไม่ได้ของชาวต่างชาติ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ผู้สอนที่เครียดและเป็นทางการมาก/เข้มงวด	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน
เนื้อหาด้านภาษาศาสตร์	เป็นส่วนหนึ่งของ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การนั่งเรียนเฉยๆ โดยไม่กิจกรรม	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การไม่มีโอกาสได้แสดงออกในขณะเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา
การให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดวิธีเรียนแบบนักกระตือรือร้น
การไม่ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายของอาจารย์	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์

ประเด็นที่ 5 ความรู้สึกสับสนในโครงสร้างภาษาอังกฤษ-ไทย และสาเหตุที่เป็นเช่นนั้น

สับสนบ่อย อาจเพราะการเรียนการสอนตั้งแต่	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ประถม มัธยมที่เน้นสอนศัพท์และไวยากรณ์		
มากกว่าการให้เด็กได้พูดสื่อสารโดยสอนให้คิด		
เป็นภาษาอังกฤษ		
มีโอกาสนำภาษาไทยมากกว่า และชอบภาษาไทย	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
มากกว่า เสนอไปใช้ปนกับภาษาอังกฤษ		
เพราะศึกษาโครงสร้างของทั้ง 2 ภาษาไม่มากพอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ใช้ตามแบบผู้อื่นโดยไม่ทราบว่าเป็นโครงสร้างที่ผิด	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
สมองยึดติดกับโครงสร้างภาษาไทยมากเกินไป/	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
คุ้นเคยกับภาษาแม่ซึ่งมีโครงสร้างต่างกัน		
เพราะพื้นฐานการเรียนภาษาอังกฤษในวัยเด็ก	เป็นส่วนหนึ่งของ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงานของอาจารย์
เรียนกับครูคนที่ไม่อธิบายแบบฝึกหัดที่ทำผิด		
ประสบการณ์อ่าน เขียน พูด น้อยไป	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
วัฒนธรรมทางด้านภาษาต่างกัน ทั้งใน	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ด้านความคิด ความเชื่อ		
ประโยคภาษาอังกฤษไม่ซับซ้อนเท่ากับภาษาไทย	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
คำไทยมีให้เลือกใช้มากมาย แต่เมื่อนำไปเทียบกับ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ภาษาอังกฤษไม่ใช่วิธีที่คิดจึงเกิดความสับสน		
หลักไวยากรณ์ โครงสร้างประโยคที่มีการวาง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
ตำแหน่งคำต่างกัน		

ตารางที่ 4.19 (ต่อ) การวิเคราะห์กลุ่มคำ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

กลุ่มคำในชุด	ความสัมพันธ์	คำหลัก
เพราะไม่ใช่ภาษาประจำชาติ ไม่มีความรู้ ความชำนาญในภาษาอังกฤษดีพอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
คำๆ เดียวกันในภาษาอังกฤษมีวิธีการใช้ต่างกัน ความหมายต่างกัน ทำให้สับสนในการใช้ ให้ถูกต้องตามบริบทของประโยค	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
เกิดจากการใช้พจนานุกรมไม่ถูกวิธี/ คำศัพท์จาก dict. ไม่ตรงกับความหมาย ที่ต้องการค้นหา		นอกทฤษฎี
ขาดการฝึกฝนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน
ไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์อังกฤษมากพอ	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การต้องใช้ไวยากรณ์หลายช่อง และการใช้ คำขยายในส่วนต่างๆ ของประโยค	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
เสียงวรรณยุกต์ที่ต่างกันของทั้ง 2 ภาษา ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้ไม่ดี	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
การแปลภาษาอังกฤษจากหลังไปหน้า แต่ภาษาไทยจากหน้าไปหลัง	เป็นส่วนหนึ่งของ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน
เพราะขาดการแนะนำที่ถูกต้องจาก อาจารย์ผู้สอนก่อนการเรียน	เป็นส่วนหนึ่งของ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์

จากการวิเคราะห์กลุ่มคำ เพื่อสร้างข้อสรุปชั่วคราวแบบอุปนัยจากการสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูล
โดยการวิเคราะห์ส่วนประกอบเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูล แสดงดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้อาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน

ตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อ วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากทฤษฎีที่ศึกษา		ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	
แรงจูงใจสำคัญที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
ต้องการพัฒนาตนเอง/ใช้ศึกษาค้นคว้าได้มาก	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓
ต้องการสนทนากับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓
ใช้ชมภาพยนตร์/ฟังเพลงภาษาอังกฤษได้เข้าใจซาบซึ้ง	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓	✓✓✓✓
ชอบที่ตัวภาษาอังกฤษ: ไวยากรณ์ การออกเสียง	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา		✓✓✓✓
ผู้สอนสนใจให้คำแนะนำใกล้ชิด เป็นมิตรกับผู้เรียน	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓
การใช้สื่อในการเรียนการสอนที่หลากหลาย	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์		✓✓✓✓✓✓
ต้องการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ดี	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓
ต้องการนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓
ต้องการนำไปใช้ในการศึกษาต่อระดับสูง	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓	
บรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานชวนติดตาม	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓	✓✓✓✓✓
มีบังคับไว้ในหลักสูตร/ต้องเรียน-สอบให้ผ่าน	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน		✓✓✓
ต้องการใช้ internet ได้สะดวกเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓	
ผู้สอนเตรียมสอน/มีความพร้อมในการสอน	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓✓✓✓	
โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน	✓✓✓✓✓	
ความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษมีมากขึ้น	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓✓	
สิ่งที่จะช่วยให้การเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของท่านได้ผลดีมาก	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
หมั่นฝึกฝนทบทวนด้วยตนเองมากๆ สม่ำเสมอ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓
ชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีคำบรรยายภาษาไทยบ่อยๆ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓
ชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่ไม่มีคำบรรยายภาษาไทยบ่อยๆ	วิธีเรียนแบบนักแสวงหา คำตอบเชิงลึก	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓
ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองจากสื่อ/เทคโนโลยีใหม่	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓
การใช้สื่อการสอนใหม่ๆ ทันสมัยของอาจารย์	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓
ความใส่ใจในการสอน และเข้าถึงผู้เรียนของอาจารย์	ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓
อ่านการ์ตูนภาษาอังกฤษเพื่อได้ศัพท์สำนวนใหม่ๆ	วิธีเรียนแบบนักสกัด ข้อมูลจากสื่อเรียน	✓✓✓✓✓✓✓	
ฟังเพลงสากล ฟังร้องตามและแปลเนื้อร้องไปด้วย	วิธีเรียนแบบนักสกัด ข้อมูลจากสื่อเรียน	✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน

ตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อ วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากทฤษฎีที่ศึกษา		ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	
สิ่งที่ช่วยให้การเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของท่าน ได้ผลดีมาก	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
อ่านภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ มากๆ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓
ฝึกการเขียนประโยค เรื่องสั้นบ่อยๆ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓✓	✓✓✓✓✓
เรียนไวยากรณ์อังกฤษจากครูไทย	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓✓	
ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับอาจารย์หรือเจ้าของ ภาษามากๆ	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับ อาจารย์	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓
ฟังข่าวภาคภาษาอังกฤษบ่อยๆ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓	
จำคำศัพท์สำนวนที่ใช้ในการสนทนาให้ได้มากๆ	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น	✓✓	✓✓✓✓✓
ตำราประกอบการเรียนและแบบฝึกหัดที่มีคุณภาพ	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓
การฟังบรรยายจากอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓
ตัวของผู้เรียนเอง ต้องบังคับตนเองให้มีวินัยในตนเอง	การมุ่งอนาคต -ควบคุมตน	✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓
สภาพแวดล้อมในขณะที่เรียน	การมุ่งอนาคต -ควบคุมตน		✓
พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย	วิธีเรียนแบบ นักกระตือรือร้น		✓
กลุ่มเพื่อนที่เรียนด้วยกัน	การมุ่งอนาคต -ควบคุมตน		✓✓
สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
การได้ฝึกทักษะฟัง-พูดมากๆ	การรับรู้ทักษะ ในการเรียนภาษา อังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓ ✓
การได้มีโอกาสใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	การรับรู้ทักษะ ในการเรียนภาษา อังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓ ✓	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓
โอกาสได้ฝึกครบทุกทักษะในขณะที่เรียน	การรับรู้ทักษะ ในการเรียนภาษา อังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓ ✓	
บรรยากาศที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวาในห้องเรียน	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓	✓✓
การได้เรียนไวยากรณ์อังกฤษ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓
เมื่อพูดคุยกับชาวต่างชาติได้เข้าใจตรงกัน	การรับรู้เจตคติ ในการเรียนภาษา อังกฤษของตน	✓✓✓✓	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน

ตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อ วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากทฤษฎีที่ศึกษา		ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	
สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
สำนวนภาษาอังกฤษ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓	
ความไพเราะของภาษาอังกฤษ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓	✓✓
การอ่านเรื่องสนุกๆ จากบทเรียน	วิธีเรียนแบบ นักระดมสมอง	✓✓	✓✓✓✓
การเขียน แต่งประโยค	วิธีเรียนแบบ นักระดมสมอง	✓✓✓✓✓✓	
การได้เรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓	
การที่อาจารย์ตรวจแก้แบบฝึกหัดและอธิบายข้อบกพร่องให้ทราบ	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓✓	✓✓
กิจกรรมในขณะเรียนซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น	วิธีเรียนแบบนักสกัด ข้อมูลจากสื่อเรียน	✓✓✓✓	
เพลงภาษาอังกฤษและภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ	วิธีเรียนแบบนักสกัด ข้อมูลจากสื่อเรียน	✓✓✓	✓✓✓
อาจารย์ผู้สอนที่มีอารมณ์ขัน เป็นกันเอง	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓	✓✓✓✓✓
อาจารย์ให้เทคนิคการจำในเรื่องต่างๆ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓	✓✓
การได้เรียนกับอาจารย์และสื่อเทคโนโลยีไปพร้อมกัน	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓	✓✓✓✓
การได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	วิธีเรียนแบบ เป็นพันธมิตรกับอาจารย์		✓✓✓✓✓✓
เนื้อหาบทเรียนด้านวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของต่างประเทศ	แรงจูงใจจากตัวรายวิชา		✓✓
การได้เข้าใจคำศัพท์สำนวนใหม่ๆ	วิธีเรียนแบบ นักระดมสมอง		✓✓✓✓✓✓✓
การได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	วิธีเรียนแบบนักสกัด ข้อมูลจากสื่อเรียน		✓✓
สิ่งที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
ไวยากรณ์อังกฤษ	ขาดแรงจูงใจ จากตัวรายวิชา	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓✓✓✓✓
การอ่านเรื่องราวต่างๆ ที่ยากๆ หลายๆ หน้า	ขาดแรงจูงใจ จากตัวรายวิชา	✓✓	✓✓✓
อาจารย์ที่สอนเน้นแต่ไวยากรณ์	ขาดแรงจูงใจ จากตัวอาจารย์	✓✓✓✓	
อาจารย์ที่สนใจแต่เด็กเก่ง ไม่สนใจเด็กเรียนช้า	ขาดแรงจูงใจ จากตัวอาจารย์	✓✓	
อาจารย์ที่ตรวจคืนงานโดยไม่อธิบายสิ่งที่ทำผิด	ขาดแรงจูงใจ จากตัวอาจารย์	✓✓	
อาจารย์ที่สอนโดยใช้อารมณ์ โดยเฉพาะกับเด็กที่เรียนอ่อน	ขาดแรงจูงใจ จากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน

ตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อ วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากทฤษฎีที่ศึกษา		ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	
สิ่งที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
การพูดภาษาอังกฤษที่สร้างความกดดันให้ตนเอง	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓
การฟัง เพราะจับประเด็นไม่ได้ ยากมาก	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓
การเขียนแต่งประโยค/การเขียนเรียงความ	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓
การพูดภาษาอังกฤษสำเนียงไทย	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓	✓✓✓✓
คำศัพท์ยากๆ และไม่คุ้นเคย	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓	
การมอบหมายงานที่ยากโดยไม่อธิบายหรือแนะนำมากพอ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓	✓✓✓
การนั่งเรียนเฉยๆ โดยไร้กิจกรรม	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓✓	✓✓
การไม่มีโอกาสได้แสดงออกในขณะเรียน	ขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา	✓✓	✓
การไม่ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายของอาจารย์	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓	
การให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓	
การต้องทำการบ้านตามลำพัง	วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์	✓✓✓	✓✓✓
การต้องตอบคำถามที่ยากๆ ทีละคน	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓
ผู้สอนเก่งคนเดียว ผู้เรียนตามไม่ทันก็ไม่สนใจ	ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน	✓✓	
ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถไม่มากพอ	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓	
การต้องทำงานเป็นกลุ่ม	นอกทฤษฎี	✓✓	
การสอบวิชาภาษาอังกฤษ	นอกทฤษฎี	✓✓	
ความรู้สึกสับสนในโครงสร้างภาษาและสาเหตุ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
สับสนบ่อย อาจเพราะการเรียนการสอนในระดับขั้นพื้นฐานเน้นสอนศัพท์ ไวยากรณ์มากกว่าสอนให้พูด โดยคิดเป็นภาษาอังกฤษ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓	
เพราะศึกษาโครงสร้างของทั้ง 2 ภาษาไม่มากพอ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กับระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน

ตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อ วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากทฤษฎีที่ศึกษา		ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	
ความรู้สึกลับสนในโครงสร้างภาษาและสาเหตุ	ตัวแปร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
มีโอกาสนำไปใช้ภาษาไทยมากกว่าและนำไปกับภาษาอังกฤษ ซึ่งโครงสร้างประโยคต่างกัน	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓✓
เพราะเรียนกับครูดูบ่นดี ไม่อธิบายข้อผิดพลาดในสมัยเรียนระดับชั้นพื้นฐาน	ขาดแรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓✓✓✓	
เพราะวัฒนธรรมทางด้านภาษาต่างกัน รวมทั้งความคิด ความเชื่อที่ต่างกัน	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓	✓✓
ประสบการณ์อ่าน เขียน พูด น้อยเกินไป	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓	✓
ประโยคภาษาอังกฤษไม่ซับซ้อนเท่าภาษาไทย	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓	✓✓
คำไทยมีให้เลือกใช้มากมาย แต่เมื่อนำไปเทียบกับภาษาไทยไม่ใช่อย่างที่คิด จึงเกิดสับสน	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓✓	✓✓✓
โครงสร้างประโยคของทั้ง 2 ภาษา มีทั้งการวางตำแหน่งของคำต่างกันและเหมือนกัน	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓✓✓ ✓	✓✓✓✓✓✓✓✓
คำๆ เดียวกันในภาษาอังกฤษมีวิธีใช้ต่างกันเมื่ออยู่ต่างบริบท ทำให้สับสนได้ง่าย	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓✓✓	✓✓✓
ไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์อังกฤษมากพอ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓✓	✓✓✓✓✓✓
การต้องใช้ไวยากรณ์หลายช่องในภาษาอังกฤษ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓✓	
เสียงวรรณยุกต์ต่างกันของทั้ง 2 ภาษา ทำให้เทียบเคียงเสียงวรรณยุกต์ในภาษาแม่กับภาษาอังกฤษ	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓	✓✓✓✓
การแปลภาษาอังกฤษจากหลังไปหน้า แต่ภาษาไทยแปลจากหน้าไปหลัง	การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน	✓✓	✓✓
เพราะขาดการแนะนำที่ถูกต้องจากผู้สอนมาตั้งแต่เริ่มเรียน และต่อกันมาเป็นทอดๆ	แรงจูงใจจากตัวอาจารย์	✓✓✓	✓✓✓
ภาษาพูดกับภาษาเขียนใช้ถ้อยคำต่างกัน	การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน		✓✓✓✓

จากตารางที่ 4.20 เมื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน ทำให้ได้ตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาจากทั้ง 2 กลุ่มประเภทสถาบัน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 แรงจูงใจสำคัญที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำ พบว่า แรงจูงใจสำคัญในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาได้แก่ **แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน**เป็นอันดับแรก รองลงไปที่แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอน และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่า นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน ต่างให้น้ำหนักความสำคัญ กับแรงจูงใจในตนเองเกี่ยวกับเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษในการพัฒนาด้านและการศึกษาค้นคว้า ต้องการนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ การสนทนากับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้อย่างดี ส่วน**แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอน** พบว่านิสิตนักศึกษาจากทั้ง 2 ประเภทสถาบันอุดมศึกษาให้น้ำหนักความสำคัญกับการที่อาจารย์ผู้สอนใส่ใจให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดและเป็นมิตรกับผู้เรียนมากกว่าประเด็นอื่นๆ รองลงไปได้แก่ บรรยายภาคในการเรียนที่สนุกสนานชวนติดตาม และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีบางประเด็นที่นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ให้น้ำหนักความสำคัญแตกต่างกัน ได้แก่การเน้นเรื่องแรงจูงใจอันเกิดจากการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายของอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และการเน้นเรื่องแรงจูงใจอันเกิดจากการเตรียมการสอนหรือความพร้อมในการสอนของอาจารย์จากนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ส่วน**แรงจูงใจอันเกิดจากตัวรายวิชาภาษาอังกฤษ** พบว่า นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้น้ำหนักความสำคัญเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษมีมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในขณะที่นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนมีแรงจูงใจที่มาจากตัวรายวิชาในประเด็นที่มาจากความรู้สึกชอบในตัวภาษา ไวยากรณ์ และการออกเสียงในภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐาน

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของท่านได้ผลดียิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำ พบว่า สิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ดียิ่งขึ้นได้แก่ วิธีการเรียนที่ตนเองเลือกใช้ โดยนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน เลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากกว่าวิธีเรียนแบบอื่นๆ ซึ่งวิธีการเรียนดังกล่าว เป็นทักษะและเทคนิคการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุ่มเททำงานหนักโดยยึดหลักคำสอน คำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์เป็นหลักในการดำเนินงาน มีการขอคำปรึกษาอย่างใกล้ชิดและปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้รูปแบบพฤติกรรมการเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ที่นิสิตนักศึกษานิยมใช้มากที่สุด คือ การฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับอาจารย์หรือเจ้าของภาษามากๆ รองลงไปที่ การฟังบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ และการอ่านตำราประกอบการเรียนควบคู่กับการทำแบบฝึกหัดที่ช่วยให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น ตามลำดับ

วิธีเรียนแบบ**นักระดมสมอง** เป็นวิธีเรียนที่นิสิตนักศึกษานำมาใช้มากเป็นอันดับรองลงไป โดยเป็นทักษะและเทคนิคที่ผู้เรียนตั้งเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศด้วยการแสวงหาข้อมูลและเรียนรู้ให้มากขึ้นจากการระดมความรู้จากแหล่งต่างๆ เท่าที่ตนจะสามารถแสวงหาได้เพื่อให้เกิด

ความเข้าใจที่กว้างขึ้นและครอบคลุมเนื้อหาให้มากกว่าที่ได้รับจากในชั้นเรียน ทั้งนี้รูปแบบพฤติกรรม การเรียนแบบนักระดมสมอง 3 อันดับแรกที่นิสิตนักศึกษานิยมปฏิบัติ ได้แก่ การหมั่นฝึกฝนทบทวน ด้วยตนเองให้มากและสม่ำเสมอ การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองจากสื่อหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัย และการชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีคำบรรยายภาษาไทยให้บ่อยครั้ง ตามลำดับ

สำหรับวิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน อันเป็นทักษะและเทคนิคที่ผู้เรียนใช้ วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาข้อมูลรายละเอียดขององค์ความรู้เพื่อช่วยเสริมความเข้าใจใน เนื้อหาสาระของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้ชัดเจนมากขึ้น อาทิ การสื่อหลายประเภท การได้ เคลื่อนไหวร่างกายขณะเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ รูปแบบพฤติกรรมการเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน ที่นิสิตนักศึกษานิยมปฏิบัติได้แก่ การฟังเพลงภาษาอังกฤษ ฝึกร้องตาม แพลเนื้อร้องและศึกษา ไวยากรณ์ไปพร้อมๆ กัน ส่วนวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึก ซึ่งเป็นทักษะเทคนิคการเรียนที่ ผู้เรียนต้องการแสวงหาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้วยตนเองอย่างอิสระ ชอบทำงานที่ทำ ทายความสามารถโดยแสวงหาคำตอบจากการลงมือปฏิบัติ พบว่านิสิตนักศึกษานำมาใช้มากในรูปแบบ ที่จำกัดกว่าวิธีเรียนแบบอื่นๆ ด้วยการชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่ไม่มีคำบรรยายภาษาไทยบ่อยๆ และจับใจความจากสิ่งที่ได้ยินประกอบภาพที่มองเห็นจนเกิดการเรียนรู้ได้เองโดยไม่ต้องพึ่งพาคำแปล และเสียงพากษ์ไทย

นอกเหนือจากการเลือกวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานดังกล่าวแล้ว นิสิตนักศึกษาจากทั้ง 2 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ยังให้ความสำคัญกับตัวอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก โดยมีความเห็นว่าสิ่งที่ จะช่วยส่งเสริมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของพวกตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้แก่ การใช้สื่อการสอน ใหม่ๆ และทันสมัยในการสอน กับความใส่ใจและเข้าถึงใจในตัวผู้เรียน ซึ่งจัดเป็นแรงจูงใจจากตัว อาจารย์ที่มีความสำคัญมากต่อผู้เรียน

ประเด็นที่ 3 สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำ พบว่า ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน นิสิตนักศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน ต่างให้ความสำคัญกับการรับรู้ทักษะในการเรียน ภาษาอังกฤษของคนเป็นหลัก โดยเก็บบรรยากาศ 100 ของนิสิตนักศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์ ชอบการได้ฝึก ทักษะฟังแลพูดมากๆ และรองลงไป คือ การได้มีโอกาสนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

การได้เรียนไวยากรณ์อังกฤษ อันจัดเป็นแรงจูงใจจากตัวรายวิชา ก็เป็นอีก 1 ตัวแปรที่ สร้างความพอใจ หรือความชอบส่วนบุคคลในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษา นอกจากนั้น แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ ซึ่งได้แก่การมีอารมณ์ขัน มีความเป็นกันเองของอาจารย์ และการให้เทคนิค การการจำในกฎเกณฑ์ต่างๆ ของภาษาอังกฤษ เป็นอีก 1 ปัจจัยที่สร้างความสุขในการเรียนวิชา ดังกล่าวให้กับพวกเขาได้มากพอกับการใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ ซึ่งนิสิตนักศึกษา ต้องการให้อาจารย์ใช้เทคโนโลยีในการสอน ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และต้องการให้ อาจารย์ตรวจแก้ไขแบบฝึกหัดและอธิบายข้อบกพร่องให้ทราบ

มีข้อสังเกตว่าในการใช้วิธีเรียนแบบนักระดมสมองนั้น นิสิตนักศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ให้ความสำคัญต่อการเรียน การแต่งประโยค ส่วนนิสิตนักศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนให้ความสำคัญต่อการได้เรียนรู้เข้าใจคำศัพท์สำนวนใหม่ๆ จากการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ประเด็นที่ 4 สิ่งที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำ พบว่า นิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนไม่ชอบการเรียนรู้ไวยากรณ์อังกฤษมากที่สุดถึง 3 ใน 4 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด (คิดเป็นร้อยละ 75) รองลงไปคือ ความรู้สึกกดดันที่จะต้องพูดภาษาอังกฤษในโอกาสต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นดังกล่าว จัดเป็นการขาดแรงจูงใจจากตัวรายวิชา สิ่งที่นิสิตนักศึกษาไม่ชอบมากที่สุดในอันดับต่อมา คือการฟังภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีความคิดเห็นว่าจับประเด็นได้ยากมาก จึงสื่อสารกันไม่ได้ รวมทั้งไม่ชอบการเขียนเรียงความ หรือการแต่งประโยครูปแบบต่างๆ ในภาษาอังกฤษ อันถือเป็นการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน นอกจากนั้นแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอนที่สร้างความรู้สึกไม่มีความสุขกับการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การต้องตอบคำถามที่ยากๆ ทีละคน และการมอบหมายงานที่ยากโดยไม่อธิบายหรือให้คำแนะนำมากพอจากอาจารย์ผู้สอน

มีข้อสังเกตว่านิสิตนักศึกษาจากทั้งของรัฐและของเอกชน ไม่ชอบการต้องทำการบ้าน หรือทำแบบฝึกหัดเพียงตามลำพัง แต่ชอบที่จะได้ทำงานดังกล่าวกับกลุ่มเพื่อน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทักษะทางภาษาต่อกัน และหากมีอาจารย์ผู้สอนซึ่งพร้อมที่จะให้คำอธิบายปัญหาในกรณีที่กลุ่มไม่อาจหาคำตอบที่ดีที่สุดได้ก็จะยิ่งทำให้บรรยากาศในการเรียน และการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ สร้างความสุขในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบวิธีเรียนในลักษณะนี้ก็คือ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์

ประเด็นที่ 5 ความรู้สึกสับสนระหว่างโครงสร้างภาษาอังกฤษกับภาษาแม่และการวิเคราะห์สาเหตุ

ผลจากการให้สัมภาษณ์ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเกิดความสับสนบ่อยมากในการใช้ภาษาแม่ปะปนกับภาษาอังกฤษ อันเป็นผลมาจากการที่โครงสร้างของภาษาทั้ง 2 มีลักษณะการวางตำแหน่งของคำในรูปประโยคต่างๆ ทั้งเหมือนกันและต่างกัน ประกอบกับคำๆ เดียวกันในภาษาอังกฤษ มีวิธีใช้และให้ความหมายต่างกัน เมื่ออยู่ต่างบริบท ในขณะที่คำในภาษาไทยคำหนึ่งๆ อาจเป็นได้ทั้งคำนาม คำกริยา คำขยายและคำบุพบท ทำให้โอกาสที่จะนำมาใช้ผิดที่ผิดความหมายเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ซึ่งความคิดเห็นเหล่านี้ เป็นการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน

นอกเหนือจากนี้ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตนก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความสับสนในการใช้ระหว่างภาษาแม่กับภาษาอังกฤษ กล่าวคือ วัฒนธรรมทางด้านภาษารวมทั้งความคิด ความเชื่อก็แตกต่างกันด้วย อาทิเช่น การมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน จังหวะของการเปล่งเสียงคำและประโยคชนิดต่างๆ รวมทั้งการเชื่อมเสียงระหว่างพยางค์ท้ายของคำไปยังพยางค์ต้นของอีกคำหนึ่งของภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่มีปรากฏในภาษาไทย ตลอดจนการแปลจากหลังไปหน้าของภาษาอังกฤษที่ตรงข้ามกับการแปลจากหน้าไปหลังของภาษาไทย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ผู้เรียนคนไทยเทียบเคียงภาษาอังกฤษเข้ากับภาษาแม่ แล้วแปลแบบคำต่อคำ โดยนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาใช้ไม่ถูกต้องตามความหมายที่ต้องการถ่ายทอดหรือสื่อข้อความในบริบทหนึ่งๆ ซึ่งเมื่อสภาพการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ผู้เรียนคนไทยจะเกิดเจตคติที่เป็นไปในทางลบต่อการเรียน การพูด การฟังและการเขียนภาษาอังกฤษ อันเนื่องมาจากขาดความมั่นใจและเกิดความคับข้องใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษ จึงพยายามหลีกเลี่ยงทุกครั้งที่ตนสามารถทำได้

การเทียบเคียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับข้อมูลเชิงปริมาณ

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในตอนต้นที่ 5 มาศึกษาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในตอนต้นที่ 4 ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่ามีความ

สอดคล้องกันในระดับที่การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับสูง พิจารณาได้จากผลการวิเคราะห์กลุ่มค่าในเนื้อหาการให้สัมภาษณ์ของนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน เมื่อตอบคำถามในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ท่านชอบและไม่ชอบมากที่สุด รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวกับสาเหตุที่ก่อให้เกิดความรู้สึกลับสนในโครงสร้างของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย คำตอบที่ได้รับเกี่ยวข้องกับตัวแปรแรงจูงใจและการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองในอัตราความถี่สูงทั้ง 2 ตัวแปร

การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน กับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน เป็นอีก 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในเชิงคุณภาพ ซึ่งพบว่าการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ กับวิธีเรียนภาษาอังกฤษมีความถี่ในการตอบมากทั้ง 2 ตัวแปร ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากตัวบ่งชี้หรือองค์ประกอบย่อยทั้ง 3 ตัวแปรในเชิงปริมาณ ได้แก่ แรงจูงใจจากตัวอาจารย์ แรงจูงใจจากตัวผู้เรียน และแรงจูงใจจากตัวรายวิชา ในตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจจากตัวอาจารย์มีระดับสูงกว่าอีก 2 ด้าน ทั้ง 2 ประเภทสถาบันอุดมศึกษา รองลงไปเป็นแรงจูงใจจากตัวรายวิชา และแรงจูงใจจากตัวผู้เรียน ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์กลุ่มค่าจากการสัมภาษณ์แบบลึกในเชิงคุณภาพจากตารางที่ 4.20 ซึ่งพบว่า แรงจูงใจจากตัวผู้เรียนมีความถี่ในการตอบมากที่สุดและรองลงมาเป็นแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอน

ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานจากตัวบ่งชี้หรือองค์ประกอบย่อยทั้ง 4 ตัวแปรในเชิงปริมาณ ได้แก่ วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ วิธีเรียนแบบนักระดมสมอง วิธีเรียนแบบนักสกัดข้อมูลจากสื่อเรียน และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึกในตารางที่ 4.3 พบว่านิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความคิดเห็นต่อวิธีเรียนทั้ง 4 รูปแบบอยู่ในระดับมาก โดยนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากกว่าด้านอื่นๆ และต่อวิธีเรียนแบบนักระดมสมองน้อยกว่าอีก 3 รูปแบบ ในขณะที่นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริงมากกว่ารูปแบบอื่น และวิธีเรียนแบบนักระดมสมองน้อยกว่าอีก 3 รูปแบบ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากตารางที่ 4.20 พบว่ามีทั้งที่สอดคล้อง และไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ในส่วนของนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพสอดคล้องกันเฉพาะในประเด็นที่วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ารูปแบบอื่นๆ ในขณะที่การวิเคราะห์กลุ่มค่าจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าวิธีเรียนรูปแบบดังกล่าวมีความถี่ในการตอบมากกว่ารูปแบบอื่นๆ เช่นเดียวกัน ส่วนประเด็นค่าเฉลี่ยวิธีเรียนแบบนักระดมสมองมีค่าต่ำกว่าวิธีเรียนในรูปแบบอื่นๆ จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ซึ่งพบว่าวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริง มีค่าความถี่ในการตอบน้อยกว่ารูปแบบอื่นๆ

สำหรับนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ารูปแบบอื่นๆ ในเชิงปริมาณ ในขณะที่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า วิธี

เรียนแบบนักระดมสมองมีความถี่ในการให้สัมภาษณ์มากที่สุด และวิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบตัวจริงมีค่าความถี่ในการตอบน้อยที่สุดเช่นเดียวกับที่ปรากฏในนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญๆ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นประเด็นหลักในการอภิปรายผลการวิจัยในบทต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์เชิงเหตุ (causal correlation research) ภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา โดยศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตนักศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการดำเนินงานและผลการวิจัยประกอบการอภิปรายผล ตลอดจนมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย โดยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษา ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน
3. เพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ระหว่างเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา และประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาโดยส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร คือ การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 46,277 คน ใน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2553-2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาจากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 38,001 คน และจากคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 8,276 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, รายงานประจำปี 2553.)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และคณะมนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ปีการศึกษา 2553-2554 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนรวม 480 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) ซึ่งมีประเภทสถาบันอุดมศึกษา และชั้นปีที่กำลังศึกษาเป็นช่วงชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาประเภทสถาบันละ 240 คนเท่าๆ กัน จากชั้นปีที่ 1 จำนวน 249 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 231 คน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาจำนวน 40 คน จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน ประเภทสถาบันละ 20 คนเท่าๆ กัน เพื่อนำประเด็นสำคัญที่ได้จากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาเป็นประเด็นนำในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 6 คน เพื่อให้ข้อเสนอแนะตลอดจนแนวทางในการพัฒนาวิธีการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อบรรเทาข้อผิดพลาดเพิ่มเติมจากนิสิตนักศึกษาในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในระดับปานกลางลงไป

แบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา จำนวน 32 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา เท่ากับ 0.890

ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ จำนวน 16 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา เท่ากับ 0.831

ตอนที่ 4 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน จำนวน 12 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา เท่ากับ 0.871

ตอนที่ 5 แบบวัดการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน จำนวน 12 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา เท่ากับ 0.753

ตอนที่ 6 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา เท่ากับ 0.899

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมผู้ช่วยวิจัย 2 คน ระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามรวม 492 ฉบับ คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 82 ซึ่งเมื่อได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก ทำ

ให้ได้รับแบบสอบถามที่ผ่านการกลั่นกรองสำหรับนำเข้าสู่ข้อมูลจำนวนรวม 480 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่ตอบกลับทั้งหมดจากสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่งในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม 2554 ถึงวันที่ 4 ธันวาคม 2554

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลพื้นฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสถิติวิเคราะห์ ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) การวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยน (invariance) ของโมเดลโครงสร้างของตัวแปรแฝง ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.72 โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

5.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาด้านเพศ ชั้นปี กลุ่มวิชา และประเภทของสถาบันอุดมศึกษา ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนตัวแปรอายุ และเกรดเฉลี่ยสะสมใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5.6.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามเพศ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา และระดับเกรดเฉลี่ยสะสม ใช้การวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test

5.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลวิจัยเป็นรายตัวแปร ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) สัมประสิทธิ์การผันแปร (CV) ความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU)

5.6.4 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตของแต่ละตัวแปรแฝงใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

5.6.5 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล และทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ขนาดอิทธิพลของเส้นทาง (path analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72

5.6.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตนักศึกษาของทั้ง 2 ประเภทสถาบันอุดมศึกษา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย และตรวจสอบข้อมูลโดยใช้การศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

5.7 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.58 อายุระหว่าง 17-20 ปีมากที่สุด กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 และ 2 ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 51.88 และ 48.12 ตามลำดับ จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชนจำนวนเท่าๆ กัน ประเภทสถาบันละ 240 คน โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 ถึง 3.00 และ 3.01 ถึง 3.50 มากที่สุด ร้อยละ 39.12 และ 38.83 ตามลำดับ

5.7.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรหลักที่เป็นตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามเพศ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา ระดับชั้นปีที่

ศึกษา และเกรดเฉลี่ยสะสม มีดังนี้

เมื่อจำแนกตามเพศ และ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

พบว่านิสิตนักศึกษาทั้ง 2 เพศ จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน มีการประเมินแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของตนเองอยู่ในระดับมาก โดยผลจากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการประเมินตัวแปรทั้ง 2 ตัว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศ และประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

พบว่านิสิตนักศึกษาทั้ง 2 ชั้นปี คือชั้นปีที่ 1 และ 2 มีการประเมินแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของตนเองอยู่ในระดับสูง โดยเมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินตนเองในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน พบว่าไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อประเมินตนเองในด้านวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน

เมื่อจำแนกตามระดับเกรดเฉลี่ยสะสม

พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในช่วง 3.51 ถึง 4.00 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานสูงกว่าช่วงเกรดเฉลี่ยอื่นๆ โดยมีการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินตนเองในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน พบว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 นิสิตนักศึกษาที่มีช่วงเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน

5.7.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตที่ใช้ในโมเดลวิจัย

จากการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตในโมเดลสมมติฐานวิจัยเป็นรายตัวแปร พบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตทั้ง 14 ตัวแปรในสมมติฐานวิจัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.602 ถึง 4.966 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.503 ถึง 0.886 ตัวแปรสังเกตทุกตัวมีลักษณะการแจกแจงเบ้ซ้ายและมีค่าเป็นลบ ค่าสัมประสิทธิ์การผันแปร (CV) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.124 ถึง 0.226 และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตทุกตัวมีลักษณะการแจกแจงในลักษณะโค้งมากหรือยอดโค้งสูง ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

5.7.4 ผลการตรวจสอบขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตในโมเดลสมมติฐานวิจัย

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้วยกันเอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบความตรงของโมเดลสมมติฐานการวิจัยในลำดับต่อไป พบว่า ไม่มีตัวแปรคู่ใดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสูงเกิน 0.80 นอกจากนั้น เมื่อตรวจสอบค่าดัชนีสำหรับพิจารณาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) ไม่พบตัวแปรที่มีค่า tolerance น้อยกว่า 0.19 ค่า VIF ไม่มีค่าใดสูงกว่า 5.30 อีกทั้งค่า condition index ของทุกตัวแปรไม่มากกว่า 30 สรุปได้ว่าไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุระหว่างตัวแปรต้น จึงสามารถทำการวิเคราะห์การถดถอยในสมการโครงสร้างเชิงเส้นตามขั้นตอนต่อไปได้

5.7.5 ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลและทดสอบสมมติฐานวิจัย

1) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานวิจัย

จากสมมติฐานวิจัยข้อที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กล่าวคือเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมตามโมเดลสมมติฐานที่สร้างจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เท่ากับเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อทำการวิเคราะห์โมเดล โดยพิจารณาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้อง พบว่าค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 34.28 ที่องศาอิสระเท่ากับ 35 ค่าความน่าจะเป็น (p) 0.503 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.990 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.970 ซึ่งทั้ง 2 ค่ามีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.006 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .000 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) น้อยกว่า 2 (0.979) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1 แสดงว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุดังกล่าว มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

2) ผลการตรวจสอบสมมติฐานอิทธิพลของตัวแปร

จากสมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาโดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้รับอิทธิพลทางตรงขนาดเล็ก (0.21) ทิศทางบวกและมีนัยสำคัญจากตัวแปรการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 แต่ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามสมมติฐานในข้อนี้

เมื่อพิจารณาสมมติฐานข้อที่ 3 การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองและการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา โดยส่งอิทธิพลผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง มีอิทธิพลทางตรงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมากกว่าตัวแปรเชิงสาเหตุอื่นๆ ด้วยขนาดอิทธิพลทางตรง 0.49 ทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่พบอิทธิพลทางอ้อมขนาดเล็กมาก (.03) ส่งผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญ ส่วนการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมขนาดเล็กมาก (.06 และ .15 ตามลำดับ) ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3

จากสมมติฐานข้อที่ 4 จิตลักษณะเดิมลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการพิจารณาค่า R^2 พบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 72 กล่าวคือ สามารถร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4

เมื่อพิจารณา**สมมติฐานข้อที่ 5** โมเดลภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิต นักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความไม่แปรเปลี่ยนตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลของภาวะผู้นำของอาจารย์กับจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ปรากฏว่า เมื่อบังคับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน ตัวแปรการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และตัวแปรการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษและวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ทำให้โมเดลต่างจากเมื่อไม่มีการบังคับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา ตามกลุ่มเพศ และกลุ่มชั้นปีที่ศึกษา แสดงว่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มเพศ และกลุ่มระดับชั้นปีที่ศึกษา จึงเป็นการยอมรับ**สมมติฐานข้อที่ 5**

3) ผลจากการวิเคราะห์โมเดลวิจัยในประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ

นอกเหนือจากการตอบสมมติฐานวิจัยทั้ง 5 ประเด็นข้างต้น การวิเคราะห์โมเดลวิจัยยังให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญๆ และน่าสนใจ ดังนี้

3.1) จากการพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 มีถึง 4 คู่ คือ ระหว่างการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการเรียนกับการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และการรับรู้ความสามารถในการเรียนกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) .96 .85 .83 และ .82 ตามลำดับ และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงที่เหลือก็อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง โดยมีค่า r อยู่ระหว่าง .62 ถึง .77

3.2) จากการพิจารณาค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (CR) ของตัวแปรสังเกต พบประเด็นที่น่าสนใจคือ 1) ภาวะผู้นำแบบมุ่งงานมีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบการรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ในระดับสูงสุด (.95) ในขณะที่ภาวะผู้นำแบบมุ่งคนมีค่าความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบดังกล่าวในระดับปานกลาง 2) การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษกับการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตนมีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงและค่อนข้างสูงคือ .83 และ .75 ตามลำดับ 3) แรงจูงใจจากตัวผู้เรียนมีค่าความเที่ยงสูง (.83) ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ในขณะที่แรงจูงใจที่มาจากตัวอาจารย์ผู้สอนมีค่าความเที่ยงในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง (.63) และ 4) วิธีเรียนแบบนักสกดข้อมูลจากสื่อเรียนมีความเที่ยงในการวัดองค์ประกอบวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานมากที่สุดในระดับค่อนข้างสูง (.74)

3.3) จากการพิจารณาค่าอิทธิพลรวมสูงสุดระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดลวิจัย พบว่าการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมีอิทธิพลรวมขนาดสูงสุด (.83) และมีนัยสำคัญต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อันเป็นผลมาจากอิทธิพลทางตรงทั้งหมด ส่วนการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนมีอิทธิพลรวมขนาดปานกลาง (.52) และมีนัยสำคัญต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยเป็นผลมาจาก

อิทธิพลทางตรงเกือบทั้งหมด ในขณะที่การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ต่างมีอิทธิพลรวมขนาดเล็ก (.21) และมีนัยสำคัญต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน

3.4) ผลจากการพิจารณาสมการโครงสร้างตัวแปร (R^2) นอกเหนือจากสมมติฐานการวิจัย พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตน การรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ร้อยละ 93 กล่าวคือ สามารถร่วมกันทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

3.5) นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 เพศ จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานไม่แตกต่างกันโดยมีแนวโน้มว่า นิสิตนักศึกษาจะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด

3.6) นิสิตนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ต่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับสูง โดยมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด

3.7) มีข้อสังเกตว่านิสิตนักศึกษาทั้ง 2 เพศ และทั้ง 2 ชั้นปีจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน มีแนวโน้มที่จะเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งมาจากตัวรายวิชาดังกล่าว มากกว่าแรงจูงใจที่มาจากตัวอาจารย์และตัวผู้เรียนเอง

4) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำ เพื่อสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน รวมทั้งผลการวิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยพิจารณาเทียบเคียงระดับความถี่ของตัวแปรย่อยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาทั้ง 2 ประเภทสถาบัน พบว่า

4.1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา ได้แก่แรงจูงใจในตนเองมากกว่าแรงจูงใจจากอาจารย์ผู้สอนและจากตัวรายวิชาเรียนด้วยเหตุผลหลักคือ ต้องการนำภาษาอังกฤษไปใช้พัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาต่อการประกอบวิชาชีพ และในชีวิตประจำวันเช่น การเดินทางท่องเที่ยว ในด้านแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ผู้สอนพบว่ามาจากปัจจัยย่อยสำคัญ ได้แก่การใส่ใจให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดและเป็นมิตรกับผู้เรียน และบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานชวนติดตาม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่วนแรงจูงใจจากตัวรายวิชา นิสิตนักศึกษาให้เหตุผลว่า ภาษาอังกฤษมีการออกเสียงที่ไพเราะ และการที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีจะช่วยให้ตนมีสง่าราศี ภูมิระดับ และได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างมาก ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2) วิธีเรียนที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานประสบผลสัมฤทธิ์ดียิ่งขึ้นได้แก่ การเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ ซึ่งนิสิตนักศึกษาเลือกใช้มากกว่าวิธีเรียนแบบอื่นๆ โดยฝึกการสนทนากับเจ้าของภาษาบ่อยๆ เมื่อมีโอกาส เข้าฟังการบรรยายและอ่านตำราเพิ่มเติมควบคู่กับการทำแบบฝึกหัดภายใต้คำแนะนำของอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ

4.3) สิ่งที่นิสิตนักศึกษาไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ได้แก่การเรียนไวยากรณ์อังกฤษ ความรู้สึกกดดันที่ต้องพูดภาษาอังกฤษต่อหน้าชุมชน การฟังเนื้อหาที่เจ้าของภาษาพูดไม่ได้ครบถ้วนเนื่องจากไม่คุ้นกับศัพท์สำเนียง รวมทั้งการต้องทำการบ้าน หรือทำแบบฝึกหัด

ภาษาอังกฤษตามลำพัง โดยนิสิตนักศึกษาชอบทำงานดังกล่าวเมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อน หรือมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำอยู่ใกล้ๆ นอกจากนั้นความรู้สึกสับสนกับโครงสร้างประโยคระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาแม่ เช่น การแปลจากหลังไปหน้าของภาษาอังกฤษที่ตรงข้ามกับภาษาไทย การเลือกใช้คำศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษที่มีความหมายไม่เป็นไปตามบริบทหรือเจตนารมณ์ได้อย่างถูกต้อง อันนำไปสู่การขาดความมั่นใจและเจตคติในทางลบต่อการเรียน การพูดการฟังและการเขียนภาษาอังกฤษในเวลาต่อมา

5) ผลจากการเทียบเคียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.1) ผลการเทียบเคียงด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณกับข้อมูลเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกันในตัวแปร 2 คู่ คือ การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน

5.2) ผลการเทียบเคียงค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาจากตัวแปรย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ตัว พบว่า ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดมาจากแรงจูงใจจากตัวอาจารย์ จึงไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งพบว่าแรงจูงใจที่มาจากตัวผู้เรียนมีความถี่ในการตอบมากที่สุด และรองลงไปคือ แรงจูงใจที่มาจากตัวอาจารย์ผู้สอน

5.3) ผลการเทียบเคียงค่าเฉลี่ยด้านวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน พบว่านิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน เลือกวิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากที่สุด โดยมีความสอดคล้องกันทั้งผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญๆ จากข้อสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น มาเป็นประเด็นหลักในการอภิปรายผลการวิจัยในหัวข้อถัดไป

5.8 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นในการอภิปรายโดยพิจารณาจากผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.8.1 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีอิทธิพลรวมขนาดสูงและมีความสำคัญต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา อันเป็นผลมาจากอิทธิพลทางตรงทั้งหมด และตัวแปรทั้ง 2 ยังมีขนาดความสัมพันธ์สูงสุดกว่าตัวแปรคู่อื่นๆ และมีความสำคัญ

ในประเด็นนี้ อาจพิจารณาได้ว่า สืบเนื่องมาจากการที่นิสิตนักศึกษาได้รับประสบการณ์มาจากบุคคลในวงการวิชาชีพต่างๆ รวมทั้งรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานทุกระดับชั้นล้วนแต่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐาน จึงเป็นเสมือนตัวเสริมแรงสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของตนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง เพื่อให้เกิดทักษะและเกิดความมั่นใจว่าตนเองก็จะประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพเช่นนั้นบ้างในวันข้างหน้า ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาย่อมตระหนักดีว่า การที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่คาดหวัง และตั้งเป้าหมายไว้ได้เช่นนั้น จำเป็นต้องอาศัยความเพียรพยายาม และความมีวินัยในตนเอง บนพื้นฐานของความอดทน และการรู้จักควบคุมตนให้เดินไปตามเส้นทางที่กำหนดให้ได้ นั่นคือ เป้าหมายและความตั้งใจเป็นเพียงจุดเริ่มต้น ส่วนกระบวนการก็ต้องใช้วินัยในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ไปสู่เป้าหมายให้ได้ ซึ่งก็คือการมุ่งอนาคตที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว เป้าหมายในการเรียนย่อมต้องมียุทธศาสตร์แสวงหาความรู้ และระหว่างทางเดินไปสู่เป้าหมายย่อมต้องพบอุปสรรค ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาตัวช่วยหรือกลยุทธ์เอาชนะอุปสรรค นั่นก็คือการรู้จักบังคับควบคุมตนเอง ตั้งใจและมุ่งมั่นให้ไปถึงซึ่ง

ความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) ซึ่งกล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นส่วนต้นของปรากฏการณ์ ส่วนการควบคุมตนเป็นส่วนปลายที่จะเกิดขึ้นควบคู่กันไป คือบุคคลต้องใช้ในการควบคุมตนดำเนินการไปตามที่ได้วางเป้าหมายไว้จนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนด เช่นเดียวกับ Dickinson (1995) ซึ่งได้เสนอแนวความคิดว่าความสำเร็จในการเรียนรู้เป็นกระบวนการสืบเนื่องของผู้เรียน ความสำเร็จที่ว่าเป็นผลมาจากแรงควบคุมภายในและกลวิธี (strategies) ที่ใช้ในการเรียนรู้

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่พบผลการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้ อาทิ งานวิจัยของสุภาพร ธนะชานันท์ (2544) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตกับการมีวินัยในตนเองของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยพบผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลการเรียนสูงกว่าเป็นผู้ที่มีค่าเฉลี่ยวินัยในตนเองสูงกว่า โดยนักวิจัยมีข้อเสนอแนะประการหนึ่งว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นคุณลักษณะเด่นที่ควรนำไปร่วมกับตัวแปรอื่นๆ ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะของบุคคล และงานวิจัยของเทพวรรณ สิงบุตร (2540) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงจันทร์ อันอาจ (2543) ซึ่งศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงจะมีความเชื่ออำนาจในตนสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนปานกลางและต่ำ อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทิศทางบวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความเห็นของ Glen (2003) ซึ่งเสนอว่าการตั้งเป้าหมายในชีวิตคือการกระทำที่มีขั้นตอนอันจำเป็นในการถ่ายโอนความฝันและ/หรือเจตนารมณ์ไปสู่รูปแบบของการกระทำ ซึ่งนำไปสู่จุดมุ่งหมาย อันมีพลังแห่งแรงจูงใจในระดับปฐมภูมิสนับสนุนอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมการปฏิบัติงานอื่นๆ ของผู้เรียน

5.8.2 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนมีอิทธิพลรวมขนาดปานกลาง และมีขนาดความสัมพันธ์ในระดับสูงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในประเด็นนี้ อาจพิจารณาได้ว่า เนื่องมาจากการรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น อันนำไปสู่การตัดสินใจที่จะเลือกใช้กระบวนการหรือวิธีการรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายๆ รูปแบบมาเป็นแนวทางหรือกลไกไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยมีแรงจูงใจจากการได้รับรางวัลแห่งความสำเร็จนั้นๆ เป็นแรงขับที่สำคัญ ทั้งนี้โดยผ่านประสบการณ์ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออกหรือการเลือกใช้วิธีการเรียนจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาวะการณ์นั้นๆ จากในอดีต โดยนิสิตนักศึกษาจะเลือกใช้วิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับตน กล่าวคือ ประสบการณ์จากการประสบความสำเร็จเป็นวิธีการที่พวกเขาเห็นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะนำมาใช้วิธีการปฏิบัติที่ตอบสนองความสำเร็จของตนได้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Bandura (1997) ซึ่งเสนอไว้ว่า ในการที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของบุคคล จำเป็นที่จะต้องฝึกให้เขามีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อมๆ

กับการทำให้เขารู้ว่า เขามีความสามารถจะกระทำเช่นนั้นอันจะทำให้เขาใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกนั้นอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และสอดคล้องกับทฤษฎีความรู้ความเข้าใจเชิงสังคม (social cognitive theory) ของ Bandura (1986) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า บุคคลจะพัฒนาความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะต่างๆ ของตนเองที่กระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมมุ่งสู่ความสำเร็จโดยหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ในอันที่จะทุ่มเทให้กับผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยอาศัยการรับรู้จากประสบการณ์ในอดีตเป็นแนวทาง ผลการวิจัยจึงพบว่าการรับรู้ความสามารถในการเรียนมีขนาดความสัมพันธ์สูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rahemi (2007) ซึ่งศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมปลาย ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์เชิงบวกสูงมากระหว่างคะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ใกล้เคียงและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Adeyemo and Torubeli (2008) ซึ่งพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาที่กำลังอยู่ในช่วงชั้นส่งต่อ

5.8.3 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่านิสิตนักศึกษาทั้งชายและหญิงจากชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่างมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ผู้สอนและแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึกมากที่สุดตามลำดับ

ในประเด็นนี้ อาจกล่าวได้ว่าทักษะและเทคนิคการเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนนำศักยภาพของตนเองมาใช้อย่างเต็มที่สูงสุด โดยที่ผู้เรียนมักจะใช้วิธีการเรียนมากกว่า 1 รูปแบบสำหรับแสวงหาคำตอบที่ตนต้องการและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเหตุผลส่วนบุคคลของผู้เรียน ดังเช่นในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้วิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ผู้สอน อันเป็นวิธีเรียนซึ่งผู้เรียนทุ่มเททำงานหนักโดยยึดหลักคำสอน คำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์เป็นหลักในการปฏิบัติงาน และมีการขอคำปรึกษาอย่างใกล้ชิดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่าอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถที่เหนือกว่าตน ไม่ว่าอาจารย์ให้ข้อมูลมาอย่างไรก็น่าจะเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ และเป็นวิธีการที่จะทำให้ตนทำคะแนนได้ตามเป้าหมาย แต่จะมีนิสิตนักศึกษาบางส่วนที่รู้จักเรียนรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองตามวิธีการที่ตนสนใจ โดยหาประสบการณ์นอกห้องเรียนที่จะมาเสริมสิ่งที่พวกเขาเรียนรู้ในห้องเรียน กล่าวคือผู้เรียนอาจแบ่งวิธีเรียนเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือขณะที่อยู่ในห้องเรียนจะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ ยึดถือตัวอาจารย์ผู้สอนเป็นหลัก แต่เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นิสิตนักศึกษาจะใช้เทคนิคการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเองอย่างอิสระโดยการพูดคุยกับชาวต่างชาติเจ้าของภาษา การทำงานพิเศษที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ เช่นเป็นมัคคุเทศก์เป็นพนักงานบริษัทห้างร้านหรือโรงแรมที่รับพวกเขาเข้าทำงานแบบไม่ประจำ หรือแม้แต่การมีเพื่อนสนิทหรือเพื่อนที่รู้ใจเป็นชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ตนเองได้ฝึกฝนภาษาอังกฤษจากสถานการณ์จริงที่ทำหายความสามารถได้ครบทุกทักษะ รวมทั้งทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ซึ่งรูปแบบวิธีเรียนดังที่กล่าวมาก็คือ วิธีเรียนแบบนักแสวงหาคำตอบเชิงลึกนั่นเอง โดยผู้ที่ใช้วิธีเรียนในรูปแบบนี้จะมีการประเมินความสามารถและพัฒนาการในการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ของตนเองจากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในห้องเรียนมาใช้กับสถานการณ์จริงภายนอกห้องเรียนดังกล่าว เพื่อเรียนรู้ต่อไปถึงจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง จนสามารถปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องและเป็นธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

พฤติกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1956) เกี่ยวกับการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองทั้งในด้านพุทธิพิสัยในระดับการนำไปใช้และด้านทักษะพิสัย อันเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวบ่งชี้ระดับของทักษะที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใด และสอดคล้องกับแนวคิดของ Tickle (2001) ที่เสนอว่า รูปแบบการเรียนรู้อาจจัดว่าเป็นการแสดงออกทางบุคลิกภาพในด้านวิชาการ ซึ่งรวมถึงการเรียนรู้ด้านกลยุทธ์ การตั้งใจ เจตคติ และรูปแบบของวิธีคิดที่สามารถโน้มน้าวใจผู้เรียนให้รับมายึดถือปฏิบัติจนเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลในระยะยาว และยังใกล้เคียงกับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ (2545:106-145) ที่นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโพร์แมทซิสเต็ม (4 MAT System) ซึ่งเป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากการรับรู้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม มีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของตน ผู้เรียนจะบูรณาการสิ่งที่ได้จากการสังเกตมาเป็นความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม แล้วนำมาลงมือปฏิบัติ เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ การค้นคว้าและการทดลองปฏิบัติ นอกจากนี้งานวิจัยของโชคชัย ฉัตรมงคลชาติ (2552) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอรรณพวิทยพัฒน์ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยในประเด็นที่นิสิตนักศึกษาทั้งชายและหญิงจากทั้ง 2 ชั้นปี มีแนวโน้มที่จะใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์มากกว่าวิธีเรียนในรูปแบบอื่นๆ กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนอรรณพวิทยพัฒน์ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนที่อาจารย์จัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามบทเรียนระหว่างการเรียนการสอน โดยมีอาจารย์คอยควบคุมดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดภายใต้การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความสนุกสนานน่าติดตามบทเรียน

5.8.4 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมี**อิทธิพลรวมขนาดเล็ก** (.21) และมีนัยสำคัญต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในขณะที่พบว่า การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีขนาดความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา

ผลการวิจัยในประเด็นนี้ อาจพิจารณาได้ว่า การเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษเป็นศักยภาพของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบความรู้ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกที่มีช่วงระยะเวลาเป็นตัวแปรที่สำคัญ ดังนั้นผู้ซึ่งมีบทบาทและมีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้เรียนในการส่งเสริมประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับพวกเขาจึงได้แก่อาจารย์ผู้สอน นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงในการเรียนภาษาอังกฤษจะใช้วิธีการเรียนหลายรูปแบบตามสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย แต่ไม่ว่าพวกเขาจะใช้วิธีการเรียนรูปแบบใดก็ตาม ท้ายที่สุดแล้วก็คงต้องตั้งอยู่บนฐานของการเรียนรู้จากภายในห้องเรียน เพื่อปรับความคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ รวมทั้งเจตคติของการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานในแต่ละรายวิชาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงอันเป็นจุดประสงค์ปลายทางของนิสิตนักศึกษาเอง ซึ่งหมายถึงการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนไม่ว่าจะเป็นลักษณะภาวะผู้นำแบบมุ่งงานหรือมุ่งคนก็ตาม โดยยอมรับหรือปฏิบัติตามในฐานะของผู้ตามที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Kimble (1967) ซึ่งสรุปได้ว่า ในการเรียนรู้ทักษะทางภาษา หากบุคคลได้รับประสบการณ์ในทางบวกจากการเรียนรู้ภาษา เขาก็จะมีเจตคติที่ดีและมีแรงจูงใจที่จะนำประสบการณ์ในทางบวกเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวัน ในการประกอบวิชาชีพและการค้นคว้าวิจัย ซึ่งบุคคลที่มีบทบาท

สำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังเจตคติและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาให้แก่ผู้เรียนก็คือ ครูผู้สอน ดังนั้นภาวะผู้นำของอาจารย์จึงมีความสัมพันธ์กับวิธีเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมายและส่งผลต่อเนื่องไปยังสัมฤทธิ์ผลระดับสูงในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยในประเด็นนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kelly (2000) ซึ่งศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของครูผู้สอนที่มีต่อแรงจูงใจด้านอารมณ์และจิตใจของผู้เรียน โดย Kelly สรุปผลการวิจัยของเข่าว่า การใช้ภาวะผู้นำของครูที่มุ่งเน้นสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียนจะเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มระดับแรงจูงใจทางด้านอารมณ์และจิตใจของผู้เรียนได้อีกวิธีหนึ่ง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Abraham (2008) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แบบผู้นำของครูกับวิธีการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมปลายของโรงเรียนในแคว้น Kerala ประเทศอินเดีย พบว่า ภาวะผู้นำของครูจะมีประสิทธิผลมากขึ้น หากครูมีความยืดหยุ่นมากพอในการเลือกใช้แบบของภาวะผู้นำในชั้นเรียนทั้งแบบมุ่งคนและมุ่งงานให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีระดับผลการเรียนที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่ารูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลรวมขนาดเล็ก ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมดต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนิสิตนักศึกษากับเพื่อน กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยช่วงต่อระหว่างวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จึงอาจทำให้ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกันไม่ว่าจะด้านความคิด สังคม อารมณ์ และจิตใจมากกว่าที่จะได้รับจากอาจารย์ผู้สอน เนื่องจากเพื่อนจะเข้าใจในความรู้สึกและความคิดต่างๆ อย่างเปิดเผย ยอมรับและสามารถโต้แย้งหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้โดยตรงไปตรงมาและยังเป็นกลไกที่ช่วยลดความรู้สึกผิด เมื่อกระทำการกิจกรรมหรือปฏิบัติงานผิดพลาด ภายใต้บรรยากาศของความผ่อนคลายและเป็นกันเองมากกว่าการพูดคุย ปรีชาหาหรือจากอาจารย์ผู้สอนโดยตรง ผลของการวิจัยจึงพบว่า แม้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนจะมีความสัมพันธ์กับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในระดับค่อนข้างสูง แต่กลับมีอิทธิพลค่อนข้างน้อยต่อวิธีเรียนของพวกเขา จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยของทรงศรี กันทะ (2551) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีอิทธิพลรวมเชิงบวกและมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้มากที่สุดและยังสอดคล้องกับการศึกษาของเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เช่นเดียวกับงานวิจัยของพระมหาประยูร ธีรวิโส (2548) ซึ่งทำการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งพบว่าปัจจัยจิตลักษณะ อันได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของนิสิตนักศึกษาด้านดี ด้านเก่ง และด้านมีความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.8.5 การรับรู้ความสามารถในการเรียนของตน การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน การมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันทำนายวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง

ผลการวิจัยในประเด็นนี้ ย่อมสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่าภาวะผู้นำของอาจารย์จะเชื่อมโยงกับการใช้อิทธิพลในการตั้งเป้าหมาย และกำหนดแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าวด้วยวิธีการที่หลากหลาย แต่การที่จะก้าวไปถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นๆ นอกเหนือจากด้านภาวะผู้นำของอาจารย์ นั่นคือ องค์ประกอบด้านจิตลักษณะของผู้เรียนเองที่ไม่ใช่ด้านสติปัญญาหรือความถนัด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของตนเอง การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งในบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจภายนอกเป็นผลจากการที่ผู้สอนต้องการให้เอกสารตำรา กิจกรรมการเรียนรู้ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เป็นเสมือนสิ่งดึงดูดภายนอกที่นำไปสู่แรงจูงใจภายในตัวผู้เรียน ซึ่งจะขับเคลื่อนและนำตนเองไปสู่กระบวนการเรียนรู้ตามลักษณะนิสัยของผู้เรียนเอง อันจะเอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายและสนองตอบความคาดหวังที่จะให้นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพ์ใจ ศิริวัฒน์ (2547) ซึ่งเสนอว่าลักษณะเฉพาะของอาจารย์มหาวิทยาลัย ต้องเป็นผู้สอนหนังสือซึ่งมีบทบาทในการสร้างสรรค์ประสบการณ์ องค์ความรู้ และทัศนคติที่ดีให้เกิดกับตัวนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นคนมีจรรยาความคิดในการแก้ปัญหา นอกเหนือจากเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีได้ด้วย นอกจากนี้ ยังสนับสนุนแนวคิดของ Borick (1997) และ Jeffry and others (2002) ที่ว่า พฤติกรรมซึ่งจำเป็นต่อการสอนของครู คือ การนำเสนอที่ชัดเจน มีความยืดหยุ่นและหลากหลายในการสอน มีพฤติกรรมมุ่งงาน นำผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และสร้างอัตราความสำเร็จให้กับผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูจึงจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจ ได้รับความสนใจ และสร้างแรงจูงใจได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะในกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบางส่วนมีทั้งชอบและไม่ชอบที่จะเรียนวิชาดังกล่าว

5.9 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำผลการอภิปรายในประเด็นสำคัญ ข้างต้น มาพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.9.1 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. ผลการวิจัยพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ผู้สอนจึงควรใช้จิตวิทยาในการจูงใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบของการให้ตัวเสริมแรงในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจไปสู่จุดมุ่งหมายในการเรียน แลเห็นประโยชน์จากการเรียนภาษาอังกฤษทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบวิชาชีพ โดยการจูงใจผู้เรียนดังกล่าวอาจใช้กลยุทธ์หลายๆ อย่างสอดแทรกในเทคนิคการสอนของอาจารย์ อาทิ การสร้างความคาดหวัง ซึ่งเป็นการตั้งเป้าหมายหรือความปรารถนาของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความคาดหวังทำให้เกิดพฤติกรรมเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมการเรียน ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนยกระดับผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยต้องพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังว่าเขาควรจะได้ ในขณะเดียวกันก็จะช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษในระดับสูงขึ้น อันจะเป็นแรงจูงใจในทิศทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษในครั้งต่อไป

เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้สอนอาจนำมาใช้อย่างได้ผลดี อาจเป็นการสร้างแรงจูงใจเชิงรุกหรือ proactive motivation กล่าวคือ การดึงศักยภาพของผู้เรียนที่ยังเหลืออยู่อีกมากออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนเองและต่อชั้นเรียน ซึ่งบางครั้งอาจต้องสร้างสถานการณ์ล่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจโดยใช้สิ่งเร้าทั้งประเภทที่เป็นบวกและลบตามแนวคิดของ Atkinson ที่กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามนุษย์กระทำการใด ย่อมหวังได้รับความสุขความพอใจจากความสำเร็จ และหลีกเลี่ยงความล้มเหลว นั่นคือมีทั้งความต้องการและความกลัวซึ่งเปรียบเสมือนเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงของชีวิตที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ชีวิตเดินไปสู่เป้าหมายได้เร็วกว่า อาจารย์ผู้สอนจึงควร **เพิ่มความต้องการความสำเร็จ** ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนจากการ**สร้างความกลัวความล้มเหลว**ควบคู่กันไปดังนี้ (ปรับปรุงจากแนวคิดของ ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2552)

1.1) สร้างความต้องการความสำเร็จจากความฝัน

ความฝันคือภาพชีวิตที่มีความคิดเดินนำทางไปยังอนาคต เป็นภาพจินตนาการที่คนเราอยากเป็น อยากเห็น อยากมีหรืออยากได้ อาจเรียกได้ว่าเป็นวิสัยทัศน์ ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะวิ่งไล่ล่าความฝันของตนเอง โดยใช้ความฝันนั้นมาหลอกหลอนตัวเองทุกวัน เพื่อให้อุดมภูมิของความฝันร้อนขึ้นๆ จนกลายเป็นพลังที่มากเพียงพอสำหรับการขับเคลื่อนชีวิตไปสู่จุดหมายที่ต้องการ เช่น ถ้าฝันอยากเป็นนักธุรกิจในอนาคตระหว่างประเทศ บุคคลนั้นก็จะมีความมุ่งมั่นในการอยากคิดอยากเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ ถ้าฝันอยากศึกษาต่อระดับสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ก็จะมีพลังในการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษให้สามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

1.2) สร้างความต้องการจากความสำเร็จของผู้อื่น

อาศัยข้อเท็จจริงที่ว่าคนเรามักจะมีบุคคลต้นแบบอยู่ในใจ อาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือหลายคนที่สร้างแบบแผนในการดำเนินชีวิตให้กับใครบางคนก็ได้ อาจารย์ผู้สอนจึงสามารถสร้างแรงจูงใจจากความต้องการเป็นเหมือนบุคคลต้นแบบได้ เช่น ถ้าผู้เรียนต้องการเป็นนักข่าวหรือพิธีกรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อซึ่งมีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จคนหนึ่ง อาจารย์ผู้สอนก็อาจสร้างสถานการณ์จำลองในชั้นเรียนให้สนองความต้องการผู้เรียน โดยกำหนดสถานการณ์ของผู้เรียนให้ได้แสดงบทบาทตามที่เขาต้องการแสดงออกนั้นๆ ส่วนอาจารย์ผู้สอนควรต้องให้การเสริมแรงบวกตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น ให้คำชมแสดงความชื่นชมด้วยสายตา ประบมือให้พร้อมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน ให้คำวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ให้กำลังใจและคำแนะนำที่ชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ควรพิจารณาการให้คำชม หรือการแสดงออกถึงความชื่นชมใดๆ รวมทั้งคำวิพากษ์วิจารณ์เพียงพอประมาณ ไม่ให้ถี่เกินไปหรือมากเกินไป เพราะอาจไประงับยับยั้ง หรือลดพฤติกรรมการพัฒนาปรับปรุงตนเอง และอาจทำลายเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เช่นกัน

นอกเหนือจากการใช้กลยุทธ์สร้างแรงจูงใจจากการเพิ่มความต้องการของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนยังอาจใช้กลยุทธ์การสร้างความกลัวเพื่อขับเคลื่อนแรงจูงใจดังข้อถัดไป

1.3) สร้างความกลัวจากเหตุการณ์ในอดีต

เป็นเทคนิคที่ผู้สอนใช้สถานการณ์ในอดีตซึ่งไม่พึงปรารถนาที่ผู้เรียนเคยประสบมาเป็นตัวเสริมแรงทางลบในการเพิ่มระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น ด้วยธรรมชาติของมนุษย์ ย่อมไม่ต้องการกลับไปสู่ออดีตที่เคยเผชิญ ทุกคนต้องการก้าวไปข้างหน้าเพื่อชีวิตที่ดีกว่า อาจารย์ผู้สอนควรกระตุ้นความกลัวดังกล่าว โดยอาจตั้งประเด็นให้ผู้เรียนตระหนัก อาทิ เมื่อใดรู้สึกเบื่อ รู้สึกท้อ ให้นึกถึงเหตุการณ์ในอดีตไว้ เช่น เมื่อรู้สึกเบื่อกำลังจะอ่านตำรา หรือทำงานที่ได้รับ

มอบหมายจากอาจารย์ ให้นักถึงตอนที่เรายุ่งไม่ได้ผ่าน หรือสอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หากวันนี้รู้สึกเบื่อพ่อแม่ ให้นักถึงวันที่ตนเคยสูญเสียญาติผู้ใหญ่ที่เคารพรักไป เป็นต้น

1.4) สร้างความกลัวจากเรื่องราวชีวิตของผู้อื่น

ผู้สอนสามารถนำประสบการณ์จากชีวิตคนอื่นมาสร้างความกลัวเพื่อเปลี่ยนความกลัวนั้นเป็นพลังได้เช่นกัน ผู้สอนควรสร้างความกลัวให้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้เรียนจะพบกับเหตุการณ์นั้นจริง เช่น ตั้งประเด็นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ว่า เมื่อใดที่เราได้รับโอกาสที่ดีในการมาศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ให้แะไปเยี่ยมเด็กๆ ที่ด้อยโอกาส ต้องการเรียนต่อ แต่ไม่สามารถทำได้ ซึ่งอยู่อาศัยตามชุมชนใกล้บ้านก็ได้ หรือตามสถานเลี้ยงดูเด็กกำพร้าก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

1.5) สร้างความกลัวจากความสำเร็จ

อาจารย์อาจใช้เทคนิคการสร้างความกลัวจากความสำเร็จในเรื่องต่างๆ เพื่อผลักดันให้เกิดเป็นแรงจูงใจ เช่น กระตุ้นแรงจูงใจในการรักษาระดับคะแนนที่น่าพึงพอใจของผู้เรียนให้คงอยู่ หรือพัฒนาให้สูงขึ้น โดยชูประเด็นว่า เมื่อใดที่เราทำงานได้ผลดีได้รับคำชมเชยหรือได้คะแนน ได้เกรดในระดับสูง ก็ให้ตระหนักว่า ถ้าครั้งต่อไปได้คะแนนน้อยลง ได้เกรดต่ำลง จะรู้สึกอย่างไร เมื่อใดที่เราไม่เชื่อเสียงให้ตระหนักว่าทำอะไรจะรักษาชื่อเสียงนั้นให้คงอยู่กับตนไปนานๆ

นักการศึกษาท่านหนึ่งได้ให้ข้อคิดไว้ว่า ศักยภาพในตัวคนเรามีอยู่อย่างไม่จำกัด ขึ้นอยู่กับว่าเรามีสิ่งกระตุ้น (เช่น จากความต้องการและความกลัว) และเทคนิควิธีการในการจุดดึงแรงจูงใจออกมาใช้ได้มากเพียงใด ดังนั้น ศักยภาพของคนจึงเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็ง ส่วนที่เป็นยอดซึ่งโผล่ขึ้นมาเหนือน้ำและมีส่วนน้อยนั้นเปรียบเสมือนศักยภาพที่คนนำออกมาใช้งานจริง ส่วนน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งมีขนาดใหญ่กว่านั้นคือ ศักยภาพของคนที่ยังซ่อนอยู่ หรือยังไม่ถูกดึงขึ้นมาใช้งาน (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2552)

อย่างไรก็ตาม เทคนิควิธีการเหล่านี้ ควรต้องนำมาใช้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอควบคู่กับการฝึกให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง เพื่อให้วินัยดังกล่าวเป็นตัวแปรซึ่งทำหน้าที่ควบคุมตนเองของผู้เรียนอย่างได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตอนมีอิทธิพลรวมขนาดปานกลาง และมีความสัมพันธ์ในระดับสูงต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัยยังพบว่านิสิตนักศึกษามีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีเรียนแบบเป็นพันธมิตรกับอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด

ผลการวิจัยในประเด็นนี้ ย่อมจะยืนยันได้ว่าอาจารย์ผู้สอนยังคงมีบทบาทสำคัญมากในกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน นิสิตนักศึกษาจะเลือกใช้วิธีการเรียนที่สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อระดับความรู้ความสามารถที่พวกเขาเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงควรต้องดำเนินการดังนี้

2.1) ตรวจสอบความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนก่อนเริ่มสอน เพื่อจะได้ทราบความรู้เดิมด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน และจัดเนื้อหาที่จะสอนให้มีความเหมาะสม สัมพันธ์กับเนื้อหาเดิม โดยต้องเป็นเนื้อหาที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน เหมาะสมกับวัย ระดับชั้นเรียน สภาพแวดล้อมในห้องเรียนใกล้เคียงและจำเป็นต้องใช้บ่อยโดยเฉพาะทักษะฟัง พูดและเขียน เพราะการเรียนแบบมีจุดมุ่งหมาย รับรู้ถึงประโยชน์ที่ตนสามารถนำไปใช้ได้จริง และมีโอกาสที่จะใช้ได้อีก จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ กระตือรือร้นและใส่ใจแสวงหาคำตอบที่สามารถจะตอบโจทย์ความต้องการอันจำเป็นสำหรับตนได้เป็นอย่างดี

2.2) จัดสภาพการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือ (active learning) ให้มากที่สุด อาทิเช่น การกำหนดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนด้วยการโต้ว่าที่ภาษาอังกฤษอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสร่วมโต้ว่าที่ โดยผู้ที่ได้มาจากการให้ผู้เรียนระดมสมองลงคะแนนเสียง ซึ่งควรจะเป็นเรื่องกว้างๆ ทั่วๆ ไป ผู้เรียนในแต่ละทีมจะใช้เวลาค้นคว้าหาข้อมูลมาโต้ว่าที่ กำหนดเกณฑ์การประเมินและกำหนดวิธีการให้ผู้ชม (เชียร์) ให้คะแนน เทคนิคนี้จะช่วยฝึกทักษะหลายๆ ด้านให้กับนิสิตนักศึกษา ทั้งด้านการใช้ภาษา โดยเฉพาะการพูดและการฟัง ทักษะการทำงานเป็นทีม ฝึกภาวะผู้นำผู้ตาม ฝึกความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งการรู้จักประนีประนอมโน้มน้าวใจด้วยเหตุและผลในเชิงประจักษ์ที่สามารถอ้างอิงได้ เรียนรู้การสำรวจข้อมูล การสังเกตสิ่งต่างๆ และการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายตลอดจนเรียนรู้ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กระตุ้นและท้าทายศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยอาจารย์ผู้สอนจะคอยช่วยให้คำปรึกษาในการใช้ถ้อยคำสำนวนที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนแต่ละทีม เมื่อการโต้ว่าที่สิ้นสุดในแต่ละครั้ง จะมีการสรุปศัพท์สำนวนการใช้ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและมีการรวบรวมบันทึกไว้ เป็นต้น

3. ในประเด็นที่ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลรวมขนาดเล็กต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งอาจมีปัจจัยด้านสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สถานภาพที่ต่างกัน และช่วงวัยที่แตกต่างกันไม่ว่าจะมากน้อยก็ตาม อาจทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่พึงพอใจและรู้สึกผ่อนคลายมากกว่าเมื่อได้พูดคุยหรือปรึกษาหารือ ทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันและมีสถานภาพเดียวกัน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงอาจใช้กลยุทธ์การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ให้เพื่อนของผู้เรียนช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ในหัวข้อต่างๆ แบบใกล้ชิด อาจจะเป็นตัวต่อตัว หรือกลุ่มขนาดเล็กตามความเหมาะสม เพื่อนผู้ช่วยสอนอาจศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีเดียวกัน แต่มีความสามารถสูงกว่า หรืออาจเป็นผู้เรียนซึ่งกำลังศึกษาในระดับที่สูงกว่าก็ได้ เนื่องจากผลการวิจัยประการหนึ่งพบว่า รูปแบบภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลรวมขนาดเล็กต่อวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน แม้ว่าตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงก็ตาม ซึ่งอาจเนื่องจากช่องว่างบางประการเช่น ช่วงวัยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ดังนั้นวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะให้ผลดี ช่วยการเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากการใช้ภาษาของเพื่อนในวัยเดียวกัน โดยที่อาจารย์ผู้สอนต้องจับคู่ผู้ช่วยสอนกับผู้เรียนให้เหมาะสมและฝึกผู้ช่วยสอนให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการกิจตลอดจนสอนเคล็ดลับในการเป็นผู้สอนให้ด้วย เช่น ต้องใจเย็น ไม่เร่งเร้าผู้เรียน และจดบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นต้น ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนต้องให้กำลังใจผู้ช่วยสอน เช่น ประกาศเกียรติคุณให้เป็นที่ยอมรับ ให้เกียรติบัตรหรือรางวัลเล็กๆ น้อยๆ เช่น โล่รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ เสื้อยืดทีม อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น เป็นต้น

4. จากการที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของตนต่างมีอิทธิพลและความสัมพันธ์กับวิธีเรียนซึ่งนิสิตนักศึกษาเลือกใช้เพื่อให้สามารถสนองตอบเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษของตน ดังนั้นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้สอนจึงได้แก่การใช้เทคนิควิธีการวัดประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีลักษณะที่หลากหลาย โดยควรต้องคำนึงถึงเนื้อหา ระดับความสามารถในการเรียนรู้ และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย เนื่องจากผลของการวัดและประเมินผลการเรียนในแต่ละครั้งควรจะเป็นตัวเสริมแรงทางบวกให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีใช้การลดมาตรฐานทางวิชาการ แต่เป็นการเน้นถึงเทคนิควิธีการวัดและประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษซึ่งไม่ใช่คะแนนที่มาจากการสอบข้อเขียนเป็นหลัก แต่จะให้ความสำคัญกับกิจกรรม

ประกอบบทเรียนในแต่ละครั้งให้มาก เพื่อให้น้ำหนักของการวัดและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือนให้มากขึ้น เพราะการทำกิจกรรมที่หลากหลายตามที่ผู้สอนสร้างสรรค์นั้น จะสามารถตักตวงศักยภาพของผู้เรียนได้ครบทุกทักษะไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน เขียน ผู้เรียนรับรู้ความก้าวหน้า และความสำเร็จของตนได้ในทันที รวมทั้งผู้สอนเองก็จะสามารถปรับแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้แก่ผู้เรียนได้ในทันทีพร้อมกับแบ่งปันปัญหาและวิธีแก้ไขดังกล่าวให้กับผู้เรียนอื่นๆ พร้อมกันทั้งชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี สิ่งสำคัญของกระบวนการวัดและประเมินผลในกรณีนี้คือ การสร้างแรงจูงใจจากภายนอก กล่าวคือ ทุกครั้งที่มีการวัดประเมินผล อาจารย์จะต้องแจ้งผลเป็นข้อมูลย้อนกลับในความสำเร็จของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด และควรต้องปรับปรุงแก้ไข เติมเต็มให้สมบูรณ์ในจุดใดและอย่างไร ผู้เรียนย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนทั้งจากคำชมและการตำหนิ นั่นคือพวกเขาสามารถรับได้ทั้งการเสริมแรงบวกและการเสริมแรงลบ แต่การชมเป็นการให้กำลังใจที่ทำให้ผลการเรียนดีมากกว่าการตำหนิเพียงอย่างเดียว (Hurlock, 1925) ในสถานการณ์ทั่วไปผู้เรียนต้องการกำลังใจจากผู้สอน ในขณะเดียวกันก็ต้องการคำแนะนำจากอาจารย์ในสิ่งที่ตนทำไม่ถูกต้องหรือทำได้ไม่ดีเท่าที่ตนคาดหวัง ทั้งนี้ ความน่าสนใจของบทเรียน งานที่ท้าทายความสามารถ งานที่เปิดโอกาสให้ได้เลือกทำ งานที่มีค่าตอบแทน และงานที่สร้างชื่อเสียง ล้วนแต่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะทำให้สำเร็จและในการพัฒนาตนของผู้เรียนอย่างได้ผล ซึ่งผู้สอนสมควรพิจารณานำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ

5.9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยในภาพรวมประกอบกับการให้สัมภาษณ์ของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มหนึ่ง ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในรายวิชาดังกล่าวมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารหลักสูตรดังนี้

1. ในการปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้ง ควรให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานได้มีบทบาท มีส่วนร่วมด้วยเสมอ ด้วยเหตุที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบาย และตามแผนซึ่งสาขาวิชากำหนด ย่อมรับทราบปัญหาอย่างใกล้ชิดโดยตรง ทั้งในด้านความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชา ความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้หลักสูตร กล่าวคือควรใช้กระบวนการตรวจสอบประสิทธิภาพของการดำเนินงาน PDCA ตามวงจร Deming เป็นแกนหลักเริ่มตั้งแต่การประชุมวางแผนงานร่วมกัน (ขั้นตอน P=Plan) ในการที่จะปรับปรุง ปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (ขั้นตอน D=Do) อันได้แก่การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลดีตามแผนที่กำหนด ซึ่งคงต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร โดยจะมีการประเมินผลของกระบวนการในขั้นตอนนี้เป็นระยะๆ (ขั้นตอน C=Check) เช่นทุกสิ้นภาคการศึกษา เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของการดำเนินงานของแต่ละช่วงตอนว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ สืบเนื่องมาจากปัจจัยใดบ้าง จากนั้นจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งและปัญหาอุปสรรคต่างๆ จากการดำเนินงานมาประชุมพิจารณาร่วมกัน เพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ปรับปรุงแผนงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป (ขั้นตอน A=Act)

2. นอกเหนือจากการเปิดกว้างให้อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐานของสถาบันอุดมศึกษาแล้ว แหล่งข้อมูลสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้แก่ข้อมูลซึ่งมาจากผู้ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการนำหลักสูตรมาปฏิบัติ นั่นคือตัวผู้เรียนหรือนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นผู้มีหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรจึงสมควรที่จะต้องทำการสำรวจความต้องการ ความพึงพอใจ ตลอดจนข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะต่างๆ จากนิสิตนักศึกษาด้วย อันจะเป็นอีกหนึ่งมุมมองที่ก่อให้เกิดภาพสะท้อนของผลการดำเนินงาน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การวางแผนปรับกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ให้สามารถสนองตอบความต้องการของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับสูง

ทั้งนี้การปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรได้รับการพิจารณาจัดเตรียมการดำเนินงานล่วงหน้าก่อนกำหนดอย่างน้อย 1 ปี

3. ควรจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนที่จะให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานวิชาแรกของหลักสูตร อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวผู้เรียนและต่ออาจารย์ผู้สอน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์พบว่า มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยมีพื้นฐานความรู้ในภาษาอังกฤษไม่มากพอหรือไม่ได้มาตรฐานตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนั้นจึงควรจัดทำเนื้อหา รายวิชาภาษาอังกฤษเสริมซึ่งเน้นความรู้ด้านไวยากรณ์และการใช้ภาษาอังกฤษโดยอาจจัดอาจารย์ผู้สอนที่เป็นคนไทยเนื่องจากจะมีความเข้าใจในธรรมชาติ อุปนิสัยพื้นฐานและวัฒนธรรมของผู้เรียนเป็นอย่างดี นอกจากนั้นอาจารย์ผู้สอนคนไทยมักจะปฏิบัติงานประจำในสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถขอคำปรึกษาและคำอธิบายเพิ่มเติมได้สะดวก ส่วนการเน้นทักษะการฟังการพูด อันเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษควรเริ่มเมื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเน้นผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาหรืออาจารย์คนไทยซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้เทียบเท่าเจ้าของภาษา

4. การจัดห้องเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานลงในตารางสอนของแต่ละภาคการศึกษา ควรระบุการใช้ห้องที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (active learning) โดยคำนึงถึงขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการสอน วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนต่างๆ ในแต่ละภาคการศึกษาเพื่อการจัดตารางเรียนตารางสอนให้สอดคล้องกับความต้องการตามแผนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

5.9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับนิสิตนักศึกษา

1. ผลการวิจัยพบว่า การมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับวิธีเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น นิสิตนักศึกษาจึงควรตระหนักในเรื่องการมีวินัยในตนเองในการเรียนอยู่เสมอ กล่าวคือ การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาของตน ทั้งเวลาศึกษาทบทวนบทเรียน ช่วงเวลาในปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมาย และเวลาพักผ่อนส่วนตัวอย่างเหมาะสมและสมดุล ฝึกควบคุมตนเองอย่างเข้มงวดให้ลงมือปฏิบัติในสิ่งที่ตนได้วางแผนไว้ด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ ฝึกความอดทนต่อการรู้จักอดได้รอได้เพื่อเอาชนะอุปสรรคใดๆ ที่เข้ามาขัดขวาง แทรกแซงหนทางไปสู่เป้าหมายตามเจตนารมณ์ของตน และพึงระลึกเสมอว่าการชนะใจตนเอง คือชัยชนะอันยิ่งใหญ่ที่สุดของบททดสอบความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบสำหรับทุกคนที่เชื่อในผลแห่งการกระทำของตน

2. นิสิตนักศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพิจารณาประยุกต์สำหรับการเลือกใช้วิธีเรียนซึ่งเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมาก วิธีการเรียนแบบเดิมๆอาจไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง การเปลี่ยนแปลงใดๆอาจสร้างความคับข้องใจแก่ผู้ปฏิบัติในระยะแรก แต่ก็อาจนำมาซึ่งผลที่น่าพึงพอใจได้อย่างเหนือความคาดหมายในระยะหลังได้เสมอเช่นกัน

5.9.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบวิธีเรียนการสอนอื่นๆ มาเป็นตัวแปรเพิ่มเติมในโมเดลสมมติฐานวิจัย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยอาจใช้รูปแบบการศึกษาในเชิงคุณภาพเป็นหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบและเทคนิควิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับนโยบายการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ธัญญวลัย บุญประสิทธิ์ และสุนทรี ภิญโญมิตร. 2553. ผลการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ รายงาน การวิจัย : การพยาบาลและการศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2553. หน้า 28-43.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรวิภา พรหมจวง. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบของผู้นำ สภาพแวดล้อมในการทำงานขนาดของ องค์การกับบรรยากาศองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- กันยมาส ชูจีน. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. กลไก...พัฒนาภาษาต่างประเทศเด็กไทย. [online] available from: <http://www.kriengsak.com>: accessed on 20 November 2010.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร. พริกหวาน กราฟฟิก จำกัด.
- จุฑารัตน์ เปลาทอง. (2551). ผลของโปรแกรมการฝึกตามแนว Adler ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าใน ตนเองและลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กด้อยโอกาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จรีพร ภิบาลจันทร์. (2551). จิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกัน อันตรายจากการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกที่ผ่านการรับรอง มาตรฐานระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000. ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2553). จิตวิทยาสำหรับครู : ความพร้อมของผู้เรียน. [online] available from : <http://www.sut.ac.th>: accessed on 25 November 2010.
- ชิดชนก เชิงเขาว. 2539. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ชุตินทร วัฒนากร. (2543). การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โชคชัย ฉัตรมงคลชาติ. (2552). ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนนอร์ธวิทท์พนิชการ. งานวิจัยวิทยาลัยเทคโนโลยีนอร์ธวิทท์พนิชการ สาขาภาษาต่างประเทศ.
- ณรงวิทย์ แสนทอง. (2552). ทำอย่างไรให้คนมีแรงจูงใจจาก “ความอยาก” และ “ความกลัว”? [online] available from : narongwit@peoplevalue.co.th
- ดวงจันทร์ อันอาจ. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย (รายงานการวิจัย) สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. (2541). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. วารสารพันตาสถาบัน 10 (2) : 105-108 (อัดสำเนา).
- _____. (2544). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม. การวิจัยและพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ. สำนักกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2550). ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม. รายงานการวิจัย ทูลสนับสนุนการวิจัย คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา. (2549). ทฤษฎีหุปัญญา. [online] available from : [URL:http://www.happyhomeclinic.com/a01-multiple intelligence. htm](http://www.happyhomeclinic.com/a01-multiple%20intelligence.htm)
- ทรงศรี กันทะ. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เทพวรรณ สิงหนุต. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต ความพึงพอใจในวิชาชีพพลศึกษาและเทคโนโลยีธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ธทอง จันทรางศุ. (2553). การเปรียบเทียบสมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2552. *มติชนออนไลน์* : 31 กรกฎาคม 2553.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). *การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ*. ปรินิพนธ์การศึกษาดุ๊กบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุรทิน ขำภีรัฐ. (2548). *การพัฒนา การตรวจสอบความตรง และความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมการโครงสร้างพุทธะดับประสิทธิผลความเป็นคนบด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุ๊กบัณฑิต ภาควิชาวิธีวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวรรณ ศรีสรณนธ์. (2546). *จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่สมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปองสุข ศรีชัย. (2545). *ผลของโปรแกรมพัฒนาทักษะส่วนบุคคลที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและการปรับตัวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยะมาศ เจริญพันธุ์วงศ์. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐกรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ปัญญา ชูช่วย. (2551). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรุ่งทิพย์ กิตติศรีปัญญา. (2548). *การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพานิชยการพระนคร : รายงานการวิจัย.
- พระมหาจันทร์ธรรม อินทรีเกิด. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ และสถานการณ์ทางสังคม กับประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญูในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระมหาประยูร ธีรวโส. (2549). *การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. เข้าส ออฟ เคอร์มิสท์, กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 5.
- พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์. 2547. ลักษณะของครูสอนภาษาที่ดีที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา.[online] สืบค้นจาก www.school.net เมื่อ 07/04/11
- พันธัญญ์ วิหคโต. (2546). สภาพปัญหา แนวทางการพัฒนา และการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. *เอกสารวิชาการ กองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ* กรุงเทพฯ .
- เพ็ญพร สิงห์ไธสง. (2549). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แพรวพรรณ พริ้งพร้อม. (2551). *การศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ : รายงานการวิจัย.
- มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว. (2543). *การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุจิรา เยาวมาตย์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความพึงพอใจในวิชาชีพพลศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลาวัลย์ ทองศรีสมบูรณ์. (2547). *ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีภาวะผู้นำสูงทั้งมิติงานและมิติการรักษาความสัมพันธ์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาวัยรุ่น บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2525). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง* ปริญญา นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลัดดาวัลย์ หมั่นแก้ว. (2543). *ปัจจัยทางจิตสังคมกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพของบัณฑิตพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ และที่จบการศึกษาแล้วของบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เลขาธิการคุรุสภา สำนัก. (2546). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. จาก <http://www.school.obec.go.th>

- วิจิตร การกลาง. (2546). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่มุ่งเน้นทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการ* ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 (ต.ค. 2546) หน้า 37-43.
- วัฒนา สุนทรชัย. (2547). *เรียนสถิติด้วย SPSS ภาคการวิเคราะห์เครื่องมือวิจัยและการวิเคราะห์ข้อสอบ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร. บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.
- ศศิธร ชันติธรากร. (2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย* ; ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 มีนาคม 2551: สำนักงานคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดเลย.
- ศิริพร เสรีตานนท์. (2549). *การศึกษาพฤติกรรมและวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น : รายงานการวิจัยประกอบการศึกษารายวิชาการวิจัยเชิงคุณภาพ.
- _____. (2549). *มนุษย์และสังคม*. เอกสารคำสอนรายวิชามนุษย์และสังคม หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, กรุงเทพฯ.
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์. (2551). *การศึกษาความรู้พื้นฐานด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. เอกสารงานวิจัยโปรแกรมภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศุภินา ม่วงศรีงาม. (2552). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบินอย่างปลอดภัยของนักบินอากาศยานปีกหมุนสังกัดศูนย์การบินทหารบก*. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิงหนาท น้อมเนียน. (2552). *อุปสรรคการสอนภาษาอังกฤษในไทย*. *ผู้จัดการออนไลน์* : 31 มีนาคม 2552.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ. 2544. รายงานการวิจัยเรื่องการเรียนรู้รูปแบบใหม่ : ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและการใช้ทรัพยากร. (เอกสารอัดสำเนา).
- สุนทรพจน์ ดำรงพานิช. (2550). *โมเดลการจัดลำดับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอัตมโนทัศน์วิชาการ อัตมโนทัศน์ไม่ใช่วิชาการ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ*. วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตร ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ มาตรโพธิ์. (2549). *การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาพร ณะชานนท์. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อวินัยในตนเองของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. งานวิจัยโดยรับทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์. (2543). *การศึกษาวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553 จำนวนนักศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา. *รายงานประจำปี 2553*, กรุงเทพมหานคร.

อดิگانต์ ทองมาก. (2552). *การใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงสร้างแบบโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านควนสวรรค์ จังหวัดตรัง. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

อัจฉรา จรุงวรรณะ. (2542). *พฤติกรรมผู้นำและการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสงขลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล*.

ภาษาอังกฤษ

Abraham, R. (2008). *Perceived teacher leadership style and study method among higher secondary school students in Kerala, India*. Unpublished Masters' thesis, Assumption University, Bangkok, Thailand.

Adeyemo, D.A., Torubeli V.A. (2008). "Self-Efficacy, self-concept and peer influence as correlates of academic achievement among secondary school students in transition." *Pakistan Journal of Social Sciences* 5(1): 10 – 16.

Atkinson, H. (1971) Atkinson's Theory of achievement motivation: First step toward a theory of academic motivation? *Review of Educational Research*. April (41) : 143-161.

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Towards a unifying theory of behavioral change. *Psychology Review*. Vol. 84(9): 191 – 215.

Bandura, A., (1986). *Social foundations of thought and action. A social cognitive theory and action*. A social cognitive theory. Englewood Cliff, NJ : Prentice-Hall.

- Bandura, A., (1997). *Self-efficacy: The exercise of self-control*. New York : W.H. Freeman and Company.
- Baron, A.R. 2004. Social psychology. (10th ed.) Retrieved 16th June, 2009 from <http://en.wikipedia.org/wiki/Self-efficacy>.
- Bloom, B.S. Bloom, M.D. Eaglehart, E.J. (1956). *Taxonomy of educational objectives : Cognitive domain, affective domain and psychomotor domain*. McKay, New York.
- Borick, C. P. (1997). One chance: Teaching American government in an era of declining student interest. *Paper presented at the annual meeting of the Southern Political Science Association*, Norfolk, VA.
- Bower G H & Hilgard E R. (1981). *Theories of learning*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 647 p. Stanford University, CA.
- Brown, C.N. (2007). *Leadership and followership: A gender perspective*. Unpublished doctoral dissertation. Texas A & M University-Commerce, Texas, USA.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York, Harper & Row.
- Dickinson, L. (1995). "Autonomy and motivation : A literature review," *System*. 23 (2): 165-174.
- Dickinson, L. & Wenden, A. (Eds.). (1995). Autonomy, self-direction and self-access in language teaching and learning. Special issue of *System*, 23/2
- Dreikurs, r. (1968). Classroom management theorists and theories. Available from : *wikibooks. org*
- Elliot, A., & McGregor, H. (2001). A 2x2 achievement goal framework. *Journal of Personality and Social Psychology*. 80(3): 501 – 519.
- Gardner, H. (1983). *Frames of mind. The theory of multiple intelligences*. New York : basic Books.
- Girard, D. (1977). Motivation : The Responsibility of the teacher. *ELT Journal*, 31 : 97-102.
- Glen, C. (2003). *Motivate to educate: Goal-setting*. College Station, TX: Texas A & M Graphics.
- Hersey, P. & Blanchard, K.H. (1988). *Management of organizational behavior : Utilizing human resources* (5th ed.). Englewood Cliffs, NJ : Prentice - Hall.

- Hilgard E.R. and G.H. Bower,(1975).*Theories of learning*. 4th ed. New York : Appleton Century Crofts.
- Jacob, B. & Lefgren, L. (2007). In low-income schools, parents want teachers who teach. *Education next*. 7 (3): 59 – 64.
- Jantaraweragul, S. (1996). *An exploration of learning style measurement among secondary school students in Thai culture*. Unpublished doctoral dissertation, Indiana University, Indiana, USA.
- Jeffrey L. Bernstein, Sarah Scheerhorn and Sara Ritter. (2002). “Using simulations and collaborative teaching to enhance introductory courses”. *College Teaching* : 50 no.1 Womt 2002.
- John, M.C. & Taylor, J.W. (1999). Leadership style, school climate, and the institutional commitment of teachers. *International Forum*, 2 (1): 25 – 57.
- Kelly , Shirley M.A. (2000). *The Influences of teacher leadership style on students’ affective motivation*. A thesis for the degree of master of education, University of Toronto.
- Kiamanesh,A.R. (2003). *Factors affecting Iranian students’ achievement in mathematics*. teacher training University, Iran.
- Kimble, Gregory A. (1967). *Foundations of conditioning and learning*. New York: Appleton Century-Crofts.
- Krishnan, E.R. (2007). *How to become a caring teacher : A daily guide for highly affective teaching*. Mc Ethan Publishers, Bloemfontein, South Africa.
- McClelland David C. (1953). *The achievement motive*. New York : Appleton Centurycrofts Inc.
- McCutcheon, S.L.T. (2008). Self-efficacy in mathematics: Affective, cognitive, and conative domains of functioning. *Proceedings of the 31st Annual conference of the mathematics education research group of Australia*.
- McNamara, J.R. (1971). Behavioral intervention in the classroom: Changing students and training a teacher. *Adolescence*.
- Miller, B.J., & Sundre, D.L. (2007). *College student achievement motivation toward overall vs. general education coursework*. Poster presented at the meeting of the American Educational Research Association, Chicago. IL.

- Nelson, R., & Jakobovits. (1970). Motivation in foreign language learning. In J. Tursi (Ed.), *Foreign languages and the new student, Reports of the working committees*. New York : Northeast Conference on the Teaching of Foreign Languages.
- Padapurackal, T. (2006). *Teacher leadership style and classroom motivation as perceived by undergraduate students at Assumption university*. Unpublished Masters' thesis, Assumption University, Bangkok, Thailand.
- Page, T.G. and J.B. Thomas, (1977). *International dictionary of education*. Kogan Page London: Nichols Publishing Company.
- Phyphakhavong,K. (2007). *A causal model of self-efficiency perception on mathematics for grade 8 students at Vientiane*. A master's thesis completed at the Department of Educational Research and Measurement, Burapha University.
- Pintrich, P.R. & Schunk, D.H. (1996). *Motivation in education: Theory, research and application*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall Inc.
- Rahemi, J. (2007). Self-Efficacy in English and Iranian senior high school students majoring in Humanities. *Norvitas-Royal*. Vol. 1 (2)
- Richard L Williams. (2006). Hurlock's Study : Praise verses Criticism. *Business Management*, February 14, 2006. Retrieved on <http://ezinearticles.com>
- Richardson, J. T. E. (1995b). Approaches to studying in higher education : a comparative study in the South Pacific. *Educational Psychology*, 15(4)
- Roxy Peck and Jay Devore. (2012). *"Statistics : The exploration and analysis of data"*. California Polytechnic State University, San Luis Obispo. (seventh edition).
- Shih, C.C., Gamon J.(2001). Web-based learning : relationships among student motivation, attitude, learning styles, and achievement. *Journal of Agricultural Education* 42 (1)
- Springs, M.A., and Kritsonis. (2008). National implications: Practical ways for improving student self-concept through student achievement. *Journal for publishing and mentoring doctoral student research*. 5 (1).
- Stogdil, R.H. and Coons, A.E. (1962). *"Leader Behavior. Its description and measurement."* Columbus: Ohio State university Bureau of Business Research.

- Tanner, H. & Jones. S. (2003). Self-efficacy in mathematics and students' use of self-regulated learning strategies during assessment events. In N.A.Pateman, B.J. Dougherty, & J.T.Zilliox. *Proceedings of the 27th Conference of the international group for the psychology of mathematics education* (PME27). Honolulu, HI.
- Tella, A. (2007). The impact of motivation on student's academic achievement and learning outcomes in mathematics among secondary school students in Nigeria. *Eurasia journal of mathematics, Science & Technology Education*. 3(2)
- Thathong, Ng. (2002). A causal relationships of study habits, motivation achievement, statistics attitude, admission test scores, and ages on an achievement in statistics for educational research. Faculty of Education, Khon Kaen University, Thailand.
- Tickle,S. (2001). What have we learnt about student learning? A review of the research on study approach and style. *Kybernetes*,30 (7/8)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือวิจัย

ตอนที่ 2 แบบวัดวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิต นักศึกษา

คำแนะนำ โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้เพื่อพิจารณาพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อังกฤษ 1→4 โดยประเมินรายวิชาภาษาอังกฤษล่าสุดที่ท่านศึกษาหรือกำลังศึกษาในปัจจุบัน) โดยเลือกระดับของความคิดเห็น ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จนถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ด้วยการกากบาท (X) ในช่องระดับความคิดเห็น ทางด้านขวาของแต่ละข้อตามที่ต้องการ

รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน หมายถึง ชุดของเนื้อหาวิชาซึ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศอันเป็นภาษาสื่อสารสากล ตลอดจนโครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้ศัพท์สำนวนในชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษาของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ฉันทำงานโดยค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอนเพื่อช่วยให้เข้าใจแนวคิดหลักของบทเรียนภาษาอังกฤษ ได้ชัดเจนขึ้น					
2. ในยามว่างฉันรู้สึกเพลิดเพลินกับการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆทางภาษาอังกฤษมากกว่าการทำกิจกรรมอื่นใด					
3. ฉันแบ่งประเภทและจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาวิชาในขณะที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
4. ฉันมีสมาธิในขณะที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจากอาจารย์					
5. ฉันทบทวน/ เขียนใหม่/ หรือจัดระเบียบเนื้อหาที่จดจากคำบรรยายของอาจารย์หลังเลิกเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
6. ก่อนลงมือทำงานที่อาจารย์มอบหมาย ฉันจะพยายามปฏิบัติตามกรอบโครงร่างที่อาจารย์สั่งไว้					
7. ฉันอ่านเอกสารต่างๆ ที่อาจารย์มอบหมายซ้ำหลายครั้งจนเข้าใจชัดเจนทั้งเนื้อหาและแนวคิดหลักในวิชาภาษาอังกฤษ					
8. ฉันใช้เวลามากที่สุดเท่าที่จะทำได้สำหรับการศึกษาค้นคว้าภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกห้องเรียน					
9. ฉันอ่านหนังสือภาษาอังกฤษประเภทต่างๆ จากสื่อทุกรูปแบบ เช่น การ์ตูน ขำขัน ข้อความโฆษณา ฯลฯ					
10. ไม่ว่ารายวิชาภาษาอังกฤษนั้นๆ จะยากเพียงใด ฉันก็ไม่เคยยอมแพ้หรือยุติความพยายามที่จะเรียนให้ได้เกรดดีที่สุด					
11. ฉันพยายามที่จะคิดหาตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจงเพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ของภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน					
12. ฉันชอบศึกษาภาษาอังกฤษจากสื่อกระจายเสียงต่างๆ เช่น การรับฟังวิทยุหรือชมรายการทางโทรทัศน์					
13. ฉันชอบอ่านเอกสารตำราใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษในหัวข้อที่ตนเองสนใจ					
14. ฉันชอบค้นคว้างานเขียนและบทความต่างๆ ของต่างประเทศจากต้นฉบับจริงมากกว่าการอ้างอิงต่อจากคนอื่น					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. ฉันสามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเวลาที่กำหนด หากมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด					
16. ฉันใช้เวลาในการเตรียมอ่านเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ ที่จะเรียนนั้นล่วงหน้าเสมอ					
17. หากฉันไม่เข้าใจความหมายของคำใหม่ๆ ในขณะที่อ่านตำรา ฉันจะค้นหาทันทีในอินเทอร์เน็ตหรือจากพจนานุกรม					
18. ฉันมีการวางแผนเวลาในการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชา ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ					
19. ฉันชอบอ่านผลการวิจัยของต่างประเทศจากต้นฉบับ มากกว่าเพียงแต่อ่านบทคัดย่อหรือบทสรุปเท่านั้น					
20. ฉันชอบอาจารย์สอนภาษาอังกฤษที่เตรียมการสอนมา อย่างดีและรอบคอบ					
21. ฉันแสวงหาเอกสารตำราที่ให้คำอธิบายหรือตัวอย่าง โจทย์วิชาภาษาอังกฤษที่ท้าทายความสามารถนอก เหนือจากที่อาจารย์ให้ในห้องเรียนอยู่เสมอ					
22. ฉันชอบอาจารย์สอนภาษาอังกฤษที่แสดงออกถึงบทบาท ของ การเป็นผู้นำในห้องเรียน					
23. ฉันชอบศึกษาค้นคว้าในลักษณะของการใช้เทคนิคเชิง ระบบ / เชิงทดลอง อันนำไปสู่การค้นพบองค์ความรู้ ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ					
24. ฉันเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นจากประสบการณ์ นอกเหนือจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน					
25. ฉันสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษเมื่ออาจารย์ให้ผู้เรียนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหาแต่ละบทเรียน					
26. ฉันชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือการทำรายงาน ส่วนบุคคลประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
27. ฉันชอบศึกษาค้นคว้าในห้องปฏิบัติการที่ฉันมีโอกาสดำเนินการ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ค้นคว้าได้ด้วยตนเอง					
28. ฉันสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นเมื่อมีการได้เคลื่อนไหวร่างกาย เป็นส่วนมากในขณะที่เรียน เช่น การได้แสดงบทบาทสมมติ					
29. ฉันสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้รวดเร็วขึ้น เมื่อมีโอกาส ได้ใช้สื่อการสอนที่มีคำอธิบายจากเอกสารตำราควบคู่ไปกับการใช้					
30. การศึกษาในห้องปฏิบัติการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้ดี					
31. ฉันสนุกกับการทำกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนวิชา ภาษาอังกฤษมากกว่าการมานั่งเรียนในห้อง					
32. ฉันชอบเรียนรู้จากการได้ลงมือฝึกปฏิบัติการใช้ภาษา อังกฤษในสถานการณ์จริงด้วยตนเองมากกว่าวิธีการอื่นใด					

ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์

คำแนะนำ ข้อความต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการรับรู้รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์ผู้สอน หรือเคยสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานคนล่าสุดให้แก่ท่านระหว่างศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาพรวม คำตอบที่ท่านกำลังจะประเมินต่อไปนี้ ไม่มีถูกหรือผิด ขอให้สบายใจในการตอบให้ชัดเจนที่สุดตามความคิดเห็นของท่าน

ภาวะผู้นำของอาจารย์ หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะการใช้อิทธิพลบางประการเพื่อควบคุมกระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นองค์ประกอบด้านสภาพการณ์ การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน สภาพการณ์การใช้ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน และสภาพการณ์ด้านความพร้อมของผู้เรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
33. อาจารย์ของฉันทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน ในระหว่างการสอน					
34. อาจารย์อธิบายว่าฉันควรทำงานที่ได้รับมอบหมายนี้ ได้อย่างไร					
35. อาจารย์มีท่าทีเป็นมิตรกับฉันอยู่เสมอ					
36. อาจารย์ของฉันมีท่าทีกระตือรือร้นกับการสอนใน ห้องเรียน					
37. อาจารย์อธิบายรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่จะต้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาให้พวกเราฟัง					
38. อาจารย์ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนเคารพเชื่อฟังใน กฎระเบียบที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและตายตัว					
39. ฉันทราบดีว่าอาจารย์คาดหวังอะไรจากฉันขณะเรียนอยู่ ในห้อง					
40. อาจารย์ให้กำลังใจและส่งเสริมให้ฉันมีความเพียร พยายามในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่เสมอ					
41. ฉันสามารถทำความเข้าใจในอารมณ์ของอาจารย์ที่ เปลี่ยนแปลงไปในขณะสอน					
42. อาจารย์สอนให้ฉันพยายามเรียนรู้จากข้อผิดพลาดใน การทำงานและให้โอกาสแก้ไขใหม่จนกว่าจะเป็นไป ตามมาตรฐานที่ยอมรับได้					
43. อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นหรือคำอธิบายที่มี หลักเกณฑ์และเหตุผลของฉัน					
44. อาจารย์มักจะอธิบายเสมอว่าเนื้อหาสาระที่อาจารย์กำลัง สอนนั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร					
45. อาจารย์ติดตามการทำงานของฉันอย่างใกล้ชิดโดยให้ เวลาขอคำปรึกษาได้อย่างสม่ำเสมอ					
46. อาจารย์มอบหมายงานให้ฉันศึกษาค้นคว้าด้วยตน เองเป็นหลัก โดยมีอาจารย์เป็นที่เลี้ยงคอยให้ความช่วย เหลืออยู่ห่างๆ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เห็นด้วย บางส่วน	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
47. ฉันพร้อมที่จะเป็นตัวแทนเพื่อนๆ ออกไปนำเสนอผลงานเป็นภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียน					
48. ฉันไม่รู้สึกรังเกียจกังวลเมื่อถูกเรียกให้แสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษในชั่วโมงเรียน					

ตอนที่ 4 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน

คำแนะนำ โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้โดยถี่ถ้วน เพื่อประเมินระดับความคิดเห็นของท่านตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” ด้วยการทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือ

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนประเมิน และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองในอันที่จะจัดการและดำเนินการศึกษา และฝึกปฏิบัติในเนื้อหาสาระที่ได้รับมอบหมายของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ในระดับที่ตนคาดหวัง ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 2 ตัวแปร คือ การรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (attitude acceptance) และ การรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน (skill acceptance)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
ด้านเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตน						
49. ฉันเชื่อว่าตนเองมีศักยภาพที่จะสอบวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้ได้เกรดตามที่ฉันคาดหวัง						
50. ฉันมีความซาบซึ้งในบทเพลงหรือบทกวีภาษาอังกฤษที่ได้ร่ำฟังหรืออ่านพบเป็นประจำ						
51. วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานมีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านวิชาชีพที่ฉันจะปฏิบัติในอนาคตได้มาก						
52. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงให้เป็นผู้มีความเพียรพยายามในการเรียนภาษาอังกฤษได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน						
53. ในการเขียนประโยคชนิดต่างๆ ฉันสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างโครงสร้างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง						
ด้านการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตน						
54. ฉันสามารถสรุปเนื้อหาสาระในประเด็นสำคัญหลักๆ ของสิ่งที่อ่านได้อย่างครบถ้วน						
55. ฉันสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ดี						
56. ฉันสามารถเรียงลำดับความคิดในการนำเสนอข้อมูลภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมเป็นขั้นเป็นตอน						
57. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำที่อธิบายเป็นภาษาอังกฤษในคู่มือการใช้อุปกรณ์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง						
58. ฉันพูดและอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วจากการฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์สอนหรือสาธิตให้ดู						
59. ฉันแต่งประโยคภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วจากการฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์สอนหรือสาธิตให้ดู						
60. ฉันเรียนรู้การใช้ภาษาถ้อยคำสำนวนภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันทีละสละจากการอ่านเอกสารทุกประเภท						

ตอนที่ 5 แบบวัดการมุ่งอนาคตและควบคุมตน

คำแนะนำ โปรดประเมินพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ การวางแผนอนาคตและการควบคุมตน จากข้อความต่อไปนี้ โดยกากบาท (X) ในช่องระดับพฤติกรรมทางด้านขวาของแต่ละข้อความ

การมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้ตนสามารถที่จะเรียนรู้และฝึกฝน ทักษะวิชาภาษาอังกฤษตามที่ตนตั้งใจไว้ให้บรรลุเป้าหมาย โดยรู้จักบังคับตนเองให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ จุดมุ่งหมายได้รับการตอบสนองสูงสุด การรู้จักวางแผนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานอย่างมีระบบระเบียบตามขั้นตอน ที่ถูกต้อง รวมทั้งการมีวิสัยทัศน์ในการทำงานบนหลักการและเหตุผลที่เหมาะสม

ข้อความ	ระดับของพฤติกรรม					
	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
ด้านการมีวิสัยทัศน์						
61. ฉันตั้งใจว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้เสร็จสิ้น ทุกชิ้นก่อนกำหนดส่ง						
62. ฉันตั้งใจว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรที่กำลังเรียนนี้ให้ ได้ภายในเวลาที่กำหนด						
63. การเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลาหรือก่อนอาจารย์เข้าสอนจนเป็น นิสัยจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบของบุคคลได้อีกระดับหนึ่ง						
64. ฉันสามารถนำความรู้และทักษะทางวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ที่เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หลากหลาย						
ด้านการวางแผนการทำงาน						
65. ก่อนลงมือทำงานที่อาจารย์มอบหมาย ฉันจะจัดทำโครงร่าง ขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยละเอียดไว้ล่วงหน้า						
66. ฉันจะจัดลำดับความยากของงานที่อาจารย์มอบหมายและ เริ่มทำงานขึ้นที่ยากกว่าไปหาขึ้นที่ง่ายที่สุด						
67. ฉันจะจัดทำตารางเวลาสำหรับการอ่านทบทวนเอกสารตำรา วิชาภาษาอังกฤษล่วงหน้าก่อนสอบ						
68. ฉันวางแผนที่จะทำสิ่งต่างๆ ในวันถัดไปเสมอ โดยการจดไว้ ในสมุดบันทึก						
ด้านการรู้จักอดได้รอได้ – ควบคุมตน						
69. ฉันทราบดีว่าการเรียนต่อในระดับสูงเป็นสิ่งที่ยาก แต่ฉันก็มี ความตั้งใจที่จะเรียนต่อให้ได้						
70. ฉันสามารถใช้สมาธิเพื่อตั้งใจเรียนเป็นพิเศษในวิชาภาษา อังกฤษที่ฉันคิดว่ายากสำหรับตนเอง						
71. ฉันปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความเต็มใจ						
72. เมื่อใกล้ช่วงเวลาสอบ ฉันจะงดกิจกรรมบันเทิงบางอย่างของ ตนเอง จนกว่าการสอบจะสิ้นสุดลง						

ตอนที่ 6 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

คำแนะนำ โปรดประเมินแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของท่านโดยพิจารณาข้อความต่อไปนี้ก่อนกากบาท (X) ในช่องระดับความคิดเห็นทางด้านขวาของแต่ละข้อความ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยอาศัยความพยายาม ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค แข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าบุคคลอื่น

ข้อความ	ระดับความเป็นจริง					
	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
73. ฉันศึกษาเนื้อหาไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอนในชั้นเรียน						
74. ฉันชอบที่ได้มีโอกาสเลือกวิธีการฝึกปฏิบัติการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยตนเอง						
75. ฉันเริ่มวางแผนการทำงานในทันทีที่อาจารย์มอบหมายและอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการทำงานจนเข้าใจได้ชัดเจน						
76. เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ หรือขั้นตอนการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ฉันไม่รีรอที่จะขอคำแนะนำจากอาจารย์						
77. ฉันเลือกนั่งเรียนในแถวแรกๆ หรือในตำแหน่งที่ใกล้ชิดกับอาจารย์ในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ						
78. ฉันต้องการได้รับงานซึ่งอาจารย์ตรวจแก้ไขให้คำแนะนำคืนมา เพื่อปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง						
79. วิชาภาษาอังกฤษสามารถช่วยรักษาระดับเกรดเฉลี่ยสะสมของฉันไม่ให้ต่ำกว่าในภาคการศึกษาที่ผ่านมา						
80. ฉันต้องการมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับกลุ่มสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน						
81. ฉันชอบทำงานที่ยากและท้าทายความสามารถซึ่งต้องใช้ความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนเอง						
82. ฉันชอบกับรูปแบบและวิธีการสอนที่ใช้ในปัจจุบันของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ						
83. ฉันชอบให้อาจารย์พูดภาษาอังกฤษในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนเสมอ						
84. ฉันชอบกับรูปแบบวิธีการวัดประเมินผลของวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้สอนใช้อยู่ในปัจจุบัน						

ขอบคุณอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์และความร่วมมือให้ข้อมูลค่ะ

ประเด็นคำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ชนิดกึ่งโครงสร้าง

1. แรงจูงใจสำคัญที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของท่าน คือ.....
.....
2. สิ่ง que ช่วยให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของท่านได้ผลมากขึ้น คือ.....
.....
3. สิ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ
.....
4. สิ่งที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ
.....
5. ท่านเคยรู้สึกสับสนกับการนำโครงสร้างภาษาไทยไปเทียบเคียงกับการใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษในการพูดและเขียนหรือไม่.....ท่านคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด.....
.....

ขอบคุณอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์และความร่วมมือให้ข้อมูลค่ะ

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม
กับนิยามศัพท์ปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบ
ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

ผลการวิเคราะห์ตรรกะความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

ตอนที่ 2 แบบวัดวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนิสิต นักศึกษา

ด้านวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ฉันทำงานโดยค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอนเพื่อช่วยให้เข้าใจแนวคิดหลักของบทเรียนภาษาอังกฤษ ได้ชัดเจนขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ในยามว่างฉันรู้สึกเพลิดเพลินกับการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ทางภาษาอังกฤษมากกว่าการทำกิจกรรมอื่นใด	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3. ฉันแบ่งประเภทและจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาวิชาในขณะที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4. ฉันมีสมาธิในขณะที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจากอาจารย์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. ฉันทบทวน/ เขียนใหม่/ หรือจัดระเบียบเนื้อหาที่จดจากคำบรรยายของอาจารย์หลังเลิกเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6. ก่อนลงมือทำงานที่อาจารย์มอบหมาย ฉันจะพยายามปฏิบัติตามกรอบโครงร่างที่อาจารย์สั่งไว้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7. ฉันอ่านเอกสารต่างๆ ที่อาจารย์มอบหมายซ้ำหลายครั้งจนเข้าใจชัดเจนทั้งเนื้อหาและแนวคิดหลักในวิชาภาษาอังกฤษ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8. ฉันใช้เวลามากที่สุดเท่าที่จะทำได้สำหรับการศึกษาค้นคว้าภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกห้องเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9. ฉันอ่านหนังสือภาษาอังกฤษประเภทต่างๆ จากสื่อทุกรูปแบบ เช่น การ์ตูน ข่าว หนังสือพิมพ์ ฯลฯ	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
10. ไม่ว่ารายวิชาภาษาอังกฤษนั้นๆ จะยากเพียงใด ฉันก็ไม่เคยยอมแพ้หรือยุติความพยายามที่จะเรียนให้ได้เกรดที่ดีที่สุด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11. ฉันพยายามที่จะคิดหาตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจงเพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ของภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
12. ฉันขอศึกษาภาษาอังกฤษจากสื่อกระจายเสียงต่างๆ เช่น การรับฟังวิทยุหรือชมรายการทางโทรทัศน์	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
13. ฉันชอบอ่านเอกสารตำราใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษในหัวข้อที่ตนเองสนใจ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14. ฉันชอบค้นคว้างานเขียนและบทความต่างๆ ของต่างประเทศจากต้นฉบับจริงมากกว่าการอ้างอิงต่อจากคนอื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15. ฉันสามารถทำงานให้สำเร็จล่วงหน้าได้ตามเวลาที่กำหนด หากมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
16. ฉันใช้เวลาในการเตรียมอ่านเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษที่จะเรียนนั้นล่วงหน้าเสมอ	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
17. หากฉันไม่เข้าใจความหมายของคำใหม่ๆ ในขณะที่อ่านตำราฉันจะค้นหาทันทีในอินเทอร์เน็ตหรือจากพจนานุกรม	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
18. ฉันมีการวางแผนเวลาในการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19. ฉันชอบอ่านผลการวิจัยของต่างประเทศจากต้นฉบับมากกว่าเพียงแต่อ่านบทคัดย่อหรือบทสรุปเท่านั้น	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
20. ฉันชอบอาจารย์สอนภาษาอังกฤษที่เตรียมการสอนมาอย่างดีและรอบคอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ด้านวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
21. ฉันแสวงหาเอกสารตำราที่ให้คำอธิบายหรือตัวอย่างโจทย์วิชาภาษาอังกฤษที่ท้าทายความสามารถนอกเหนือจากที่อาจารย์ให้ในห้องเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22. ฉันชอบอาจารย์สอนภาษาอังกฤษที่แสดงออกถึงบทบาทของการเป็นผู้นำในห้องเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23. ฉันชอบศึกษาค้นคว้าในลักษณะของการใช้เทคนิคเชิงระบบ / เชิงทดลองอันนำไปสู่การค้นพบองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ	1	0	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
24. ฉันเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นจากประสบการณ์นอกเหนือจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25. ฉันสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษเมื่ออาจารย์ให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาแต่ละบทเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26. ฉันชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือการทำรายงานส่วนบุคคล ประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
27. ฉันชอบศึกษาค้นคว้าในห้องปฏิบัติการที่ฉันมีโอกาสได้ควบคุมอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ค้นคว้าได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28. ฉันสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นเมื่อมีการได้เคลื่อนไหวร่างกายเป็นส่วนมากในขณะเรียน เช่น การได้แสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
29. ฉันสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้รวดเร็วขึ้น เมื่อมีโอกาสได้ใช้สื่อการสอนที่มีคำอธิบายจากเอกสารตำราควบคู่ไปกับการใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30. การศึกษาในห้องปฏิบัติการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้ดี	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
31. ฉันสนุกกับการทำกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าการมานั่งเรียนในห้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32. ฉันชอบเรียนรู้จากการได้ลงมือฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาอังกฤษในสภาพการณ์จริงด้วยตนเองมากกว่าวิธีการอื่นใด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้การใช้ภาวะผู้นำของอาจารย์

ด้านวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
33. อาจารย์ของฉันทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนานในระหว่างการสอน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
34. อาจารย์อธิบายว่าฉันควรทำงานที่ได้รับมอบหมายนี้ได้อย่างไร	-1	1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
35. อาจารย์มีท่าที่เป็นมิตรกับฉันอยู่เสมอ	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
36. อาจารย์ของฉันมีท่าทีกระตือรือร้นกับการสอนในห้องเรียน	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้

ด้านวิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
37. อาจารย์อธิบายรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่จะต้องเรียนตลอดภาค การศึกษาให้พวกเราฟัง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38. อาจารย์ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนเคารพเชื่อฟังในกฎระเบียบที่ กำหนดไว้อย่างชัดเจนและตายตัว	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39. ฉันทราบดีว่าอาจารย์คาดหวังอะไรจากฉันขณะเรียนอยู่ในห้อง	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
40. อาจารย์ให้กำลังใจและส่งเสริมให้ฉันมีความเพียรพยายามใน การเรียนภาษาอังกฤษอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41. ฉันสามารถทำความเข้าใจในอารมณ์ของอาจารย์ที่เปลี่ยนแปลง ไปในขณะสอน	0	1	1	1	0	3	1	ใช้ได้
42. อาจารย์สอนให้ฉันพยายามเรียนรู้จากข้อผิดพลาดในการทำงานและให้โอกาสแก้ไขใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐาน ที่ยอมรับได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
43. อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นหรือคำอธิบายที่มีหลักเกณฑ์ และเหตุผลของฉัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44. อาจารย์มักจะอธิบายเสมอว่าเนื้อหาสาระที่อาจารย์กำลังสอน นั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45. อาจารย์ติดตามการทำงานของฉันอย่างใกล้ชิดโดยให้เวลา ขอคำปรึกษาได้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46. อาจารย์มอบหมายงานให้ฉันศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก โดยมีอาจารย์เป็นที่เล็งคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ห่างๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47. ฉันพร้อมที่จะเป็นตัวแทนเพื่อนๆ ออกไปนำเสนอผลงานเป็น ภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48. ฉันไม่รู้สึกรังเกียจกังวลเมื่อถูกเรียกให้แสดงความคิดเห็นเป็น ภาษาอังกฤษในชั่วโมงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 4 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการรับรู้เจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง								
49. ฉันเชื่อว่าตนเองมีศักยภาพที่จะสอบวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้ได้เกรดตามที่ฉันคาดหวัง	-1	1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
50. ฉันมีความซาบซึ้งในบทเพลงหรือบทกวีภาษาอังกฤษที่ได้รับฟังหรืออ่านพบเป็นประจำ	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
51. วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานมีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านวิชาชีพที่ฉันจะปฏิบัติในอนาคตได้มาก	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
52. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงให้เป็นผู้มีความเพียรพยายามในการเรียนภาษาอังกฤษได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53. ในการเขียนประโยคชนิดต่างๆ ฉันสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างโครงสร้างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการรับรู้ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง								
54. ฉันสามารถสรุปเนื้อหาสาระในประเด็นสำคัญหลักๆ ของสิ่งที่อ่านได้อย่างครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
55. ฉันสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ดี	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้

ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
56. ฉันสามารถเรียงลำดับความคิดในการนำเสนอข้อมูลภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมเป็นขั้นเป็นตอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
57. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำที่อธิบายเป็นภาษาอังกฤษในคู่มือการใช้อุปกรณ์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
58. ฉันพูดและอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วจากการฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์สอนหรือสาธิตให้ดู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
59. ฉันแต่งประโยคภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วจากการฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์สอนหรือสาธิตให้ดู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
60. ฉันเรียนรู้การใช้ภาษาอ้อยคำสำนวนภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันที่สละสลวยจากการอ่านเอกสารทุกประเภท	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 5 แบบวัดการมุ่งอนาคตและควบคุมตน

ด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตน	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการมีวิสัยทัศน์								
61. ฉันตั้งใจว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้เสร็จสิ้นทุกชิ้นก่อนกำหนดส่ง	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
62. ฉันตั้งใจว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรที่กำลังเรียนนี้ให้ได้ภายในเวลาที่กำหนด	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
63. การเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลาหรือก่อนอาจารย์เข้าสอนจนเป็นนิสัยจะพัฒนาความรับผิดชอบของบุคคลได้อีกระดับหนึ่ง	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
64. ความรู้และทักษะทางวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หลากหลาย	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
ด้านการวางแผนการทำงาน								
65. ก่อนลงมือทำงานที่อาจารย์มอบหมาย ฉันจะจัดทำโครงร่างขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยละเอียดไว้ล่วงหน้า	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
66. ฉันจะจัดลำดับความยากของงานที่อาจารย์มอบหมายและเริ่มทำงานชิ้นที่ยากกว่าไปหาชิ้นที่ง่ายที่สุด	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
67. ฉันจะจัดทำตารางเวลาสำหรับการอ่านทบทวนเอกสารตำราวิชาภาษาอังกฤษล่วงหน้าก่อนสอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
68. ฉันวางแผนที่จะทำสิ่งต่างๆ ในวันถัดไปเสมอ โดยการจดไว้ในสมุดบันทึก	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการรู้จักอดได้รอได้ – ควบคุมตน								
69. ฉันทราบดีว่าการเรียนต่อในระดับสูงเป็นสิ่งที่ยาก แต่ฉันก็มี ความตั้งใจที่จะเรียนต่อให้ได้	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
70. ฉันสามารถใช้สมาธิเพื่อตั้งใจเรียนเป็นพิเศษในวิชาที่ฉันคิดว่า ยากสำหรับตนเอง	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
71. ฉันปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความเต็มใจ	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
72. เมื่อใกล้ช่วงเวลาสอบ ฉันจะงดกิจกรรมบันเทิงบางอย่างของ ตนเอง จนกว่าการสอบจะสิ้นสุดลง	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตอนที่ 6 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	เกณฑ์ แปลผล
	1	2	3	4	5			
73. ฉันศึกษาเนื้อหาไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอนในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
74. ฉันชอบที่ได้มีโอกาสเลือกวิธีการฝึกปฏิบัติการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยตนเอง	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
75. ฉันเริ่มวางแผนการทำงานในทันทีที่อาจารย์มอบหมายและอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการทำงานจนเข้าใจได้ชัดเจน	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
76. เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ หรือขั้นตอนการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ฉันไม่รีรอที่จะขอคำแนะนำจากอาจารย์	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
77. ฉันเลือกนั่งเรียนในแถวแรกๆ หรือในตำแหน่งที่ใกล้ชิดกับอาจารย์ในช่วงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
78. ฉันต้องการได้รับงานซึ่งอาจารย์ตรวจแก้ไขให้คำแนะนำคืนมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
79. วิชาภาษาอังกฤษสามารถช่วยรักษาระดับเกรดเฉลี่ยสะสมของฉันไม่ให้ต่ำกว่าในภาคการศึกษาที่ผ่านมา	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
80. ฉันต้องการมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับกลุ่มสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
81. ฉันชอบทำงานที่ยากและท้าทายความสามารถซึ่งต้องใช้ความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนเอง	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
82. ฉันชอบรูปแบบและวิธีการสอนที่ใช้ในปัจจุบันของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
83. ฉันชอบให้อาจารย์พูดภาษาอังกฤษในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนเสมอ	1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
84. ฉันพึงพอใจกับรูปแบบวิธีการวัดประเมินผลของวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้สอนใช้อยู่ในปัจจุบัน	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบ
ความตรงของโมเดลสมมติฐานวิจัย
ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72

DATE: 6/ 5/2011
TIME: 14.42

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. J"reskog & Dag S"rbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.
7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.
Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005
Use of this program is subject to the terms specified in the
Universal Copyright Convention.
Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\Program Files\lisrel87\siriporn
path 2 050654.LPJ:

```
TI siriporn TLD SAW KOR WOR path 2 050654
!DA NI=14 NO=480 MA=CM
SY='C:\Documents and Settings\ibm\Desktop\TLD 040611.dsf' NG=1
SE
8 9 10 11 12 13 14 1 2 3 4 5 6 7 /
MO NX=7 NY=7 NK=3 NE=2 BE=FU GA=FI PS=SY TE=SY TD=SY
LE
ACHM STMT
LK
SFEP PTLS FOSC
FR LY(1,1) LY(2,1) LY(3,1) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,2) LX(1,1) LX(2,1)
FR LX(3,2) LX(4,2) LX(5,3) LX(6,3) LX(7,3) BE(2,1) GA(1,1) GA(1,2) GA(1,3)
FR GA(2,1) GA(2,2) GA(2,3)
FR TD(1,1) TD(2,2) TD(3,3) TD(4,4) TD(5,5) TD(6,6) TD(7,7)
FR TD(1,5) TD(2,4) TD(2,6) TD(3,6) TD(7,5) TD(7,2) TD(4,7) TD(4,5) TD(1,7)
TD(4,6)
FR TE(1,1) TE(2,2) TE(3,3) TE(4,4) TE(5,5) TE(6,6) TE(7,7) TE(3,5) TE(3,4)
TE(5,6)
FR TE(5,7) TE(4,6) TE(6,7) TE(2,4) TE(2,3)
FR TH(4,1) TH(3,1) TH(2,3) TH(6,4) TH(2,4) TH(4,4) TH(5,4) TH(7,4) TH(4,7)
TH(2,7) TH(6,3) TH(6,6) TH(6,5) TH(1,1)
PD
OU ME=ML AM PC RS EF FS SC IT=250
```

TI siriporn path 2 050654

```
Number of Input Variables 14
Number of Y - Variables 7
Number of X - Variables 7
Number of ETA - Variables 2
Number of KSI - Variables 3
Number of Observations 480
```

TI siriporn path 2 050654

Covariance Matrix

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	0.75					
STDM	0.51	0.68				
CRSM	0.50	0.52	0.69			
TAM	0.23	0.22	0.23	0.25		
BSM	0.25	0.27	0.24	0.18	0.32	
MSM	0.29	0.33	0.32	0.19	0.27	0.41
GCM	0.25	0.27	0.26	0.21	0.22	0.25
ATA	0.39	0.45	0.44	0.24	0.25	0.32
SKA	0.47	0.52	0.54	0.21	0.29	0.39
TOL	0.27	0.23	0.23	0.14	0.16	0.19
POL	0.25	0.19	0.18	0.15	0.13	0.13
VIS	0.32	0.34	0.34	0.19	0.16	0.18
FPL	0.40	0.47	0.41	0.17	0.27	0.33
SRA	0.32	0.34	0.32	0.18	0.17	0.18

Covariance Matrix

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
GCM	0.33					
ATA	0.28	0.60				
SKA	0.29	0.58	0.91			
TOL	0.17	0.23	0.28	0.27		
POL	0.16	0.18	0.17	0.20	0.29	
VIS	0.18	0.33	0.32	0.15	0.15	0.54
FPL	0.24	0.38	0.50	0.25	0.18	0.30
SRA	0.17	0.24	0.22	0.14	0.16	0.33

Covariance Matrix

	FPL	SRA
	-----	-----
FPL	0.78	
SRA	0.29	0.51

TI siriporn path 2 050654

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0	0
STDM	1	0
CRSM	2	0
TAM	0	0
BSM	0	3
MSM	0	4
GCM	0	5

LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	6	0	0
SKA	7	0	0
TOL	0	8	0
POL	0	9	0
VIS	0	0	10
FPL	0	0	11
SRA	0	0	12

BETA

	ACHM	STMT
	-----	-----
ACHM	0	0
STMT	13	0

GAMMA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	14	15	16
STMT	17	18	19

PHI

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
SFEP	0		
PTLS	20	0	
FOSC	21	22	0

PSI

	ACHM	STMT
	-----	-----
	23	24

THETA-EPS

	TCHM	STDm	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	25					
STDm	0	26				
CRSM	0	27	28			
TAM	0	29	30	31		
BSM	0	0	32	0	33	
MSM	0	0	0	34	35	36
GCM	0	0	0	0	37	38

THETA-EPS

	GCM

GCM	39

THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	40	0	0	0	0	0
SKA	0	0	42	43	0	0
TOL	46	0	0	0	0	0
POL	48	0	0	49	0	0
VIS	0	0	0	53	0	0
FPL	0	0	57	58	59	60
SRA	0	0	0	65	0	0

THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	0
SKA	44
TOL	0
POL	50
VIS	0
FPL	0
SRA	0

THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	41					
SKA	0	45				
TOL	0	0	47			
POL	0	51	0	52		
VIS	54	0	0	55	56	
FPL	0	61	62	63	0	64
SRA	66	67	0	68	69	0

THETA-DELTA

	SRA

SRA	70

TI siriporn path 2 050654

Number of Iterations = 93

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0.68	- -
STDM	0.75 (0.03) 21.64	- -

CRSM	0.72 (0.04) 20.37	- -
------	-------------------------	-----

TAM	- -	0.41
-----	-----	------

BSM	- -	0.44 (0.03) 17.52
-----	-----	-------------------------

MSM	- -	0.55 (0.03) 17.46
-----	-----	-------------------------

GCM	- -	0.49 (0.03) 19.40
-----	-----	-------------------------

LAMBDA-X

	SFEP -----	PTLS -----	FOSC -----
ATA	0.70 (0.03) 25.05	- -	- -

SKA	0.82 (0.04) 23.15	- -	- -
-----	-------------------------	-----	-----

TOL	- -	0.51 (0.02) 23.96	- -
-----	-----	-------------------------	-----

POL	- -	0.40 (0.02) 17.23	- -
-----	-----	-------------------------	-----

VIS	- -	- -	0.48 (0.03) 14.73
-----	-----	-----	-------------------------

FPL	- -	- -	0.64 (0.04) 16.83
-----	-----	-----	-------------------------

SRA	- -	- -	0.46 (0.03) 14.53
-----	-----	-----	-------------------------

BETA

	ACHM -----	STMT -----
ACHM	- -	- -

STMT	0.17	- -
	(0.36)	
	0.49	

GAMMA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
	(0.12)	(0.06)	(0.13)
	1.43	-0.27	6.41
STMT	0.49	0.21	0.06
	(0.08)	(0.05)	(0.37)
	5.72	4.46	0.17

Covariance Matrix of ETA and KSI

	ACHM	STMT	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----	-----	-----
ACHM	1.00				
STMT	0.77	1.00			
SFEP	0.85	0.82	1.00		
PTLS	0.62	0.67	0.65	1.00	
FOSC	0.96	0.76	0.83	0.63	1.00

PHI

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
SFEP	1.00		
PTLS	0.65	1.00	
	(0.03)		
	19.90		
FOSC	0.83	0.63	1.00
	(0.03)	(0.05)	
	26.63	13.77	

PSI

Note: This matrix is diagonal.

ACHM	STMT
-----	-----
0.07	0.28
(0.04)	(0.04)
1.62	7.60

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

ACHM	STMT
------	------

-----	-----
0.93	0.72

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

ACHM	STMT
-----	-----
0.93	0.72

Reduced Form

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
	(0.12)	(0.06)	(0.13)
	1.43	-0.27	6.41
STMT	0.52	0.20	0.21
	(0.10)	(0.05)	(0.10)
	5.30	4.46	1.97

THETA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	0.27					
	(0.02)					
	13.14					
STDM	- -	0.12				
		(0.02)				
		7.40				
CRSM	- -	-0.02	0.17			
		(0.01)	(0.02)			
		-1.31	8.65			
TAM	- -	-0.02	-0.01	0.08		
		(0.01)	(0.01)	(0.01)		
		-2.83	-0.92	10.64		
BSM	- -	- -	-0.01	- -	0.13	
			(0.01)		(0.01)	
			-1.20		11.52	
MSM	- -	- -	- -	-0.03	0.02	0.10
				(0.01)	(0.01)	(0.02)
				-3.75	2.10	6.13
GCM	- -	- -	- -	- -	0.00	-0.01
					(0.01)	(0.01)
					0.41	-1.27

THETA-EPS

	GCM

GCM	0.09
	(0.01)
	9.08

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
-----	-----	-----	-----	-----	-----
0.63	0.82	0.76	0.68	0.60	0.74

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

	GCM

	0.72

THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	-0.02 (0.01) -2.13	- -	- -	- -	- -	- -
SKA	- -	- -	0.03 (0.01) 2.49	-0.06 (0.01) -6.65	- -	- -
TOL	0.05 (0.01) 4.98	- -	- -	- -	- -	- -
POL	0.08 (0.01) 6.67	- -	- -	0.04 (0.01) 6.09	- -	- -
VIS	- -	- -	- -	0.04 (0.01) 4.64	- -	- -
FPL	- -	- -	-0.04 (0.02) -2.52	-0.03 (0.01) -2.50	0.05 (0.01) 3.74	0.05 (0.01) 3.90
SRA	- -	- -	- -	0.03 (0.01) 3.61	- -	- -

THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	- -

SKA -0.03
 (0.01)
 -3.71

TOL - -

POL 0.02
 (0.01)
 3.60

VIS - -

FPL - -

SRA - -

THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	0.10 (0.01) 7.87					
SKA	- -	0.23 (0.02) 10.49				
TOL	- -	- -	0.01 (0.01) 1.21			
POL	- -	-0.04 (0.01) -4.50	- -	0.13 (0.01) 11.62		
VIS	0.05 (0.01) 4.34	- -	- -	0.03 (0.01) 2.94	0.31 (0.02) 13.26	
FPL	- -	0.06 (0.02) 3.31	0.04 (0.01) 2.88	0.03 (0.01) 1.83	- -	0.37 (0.03) 11.84
SRA	-0.03 (0.01) -2.05	-0.09 (0.02) -5.68	- -	0.04 (0.01) 4.41	0.11 (0.02) 6.12	- -

THETA-DELTA

	SRA

SRA	0.30 (0.02)

13.34

Squared Multiple Correlations for X - Variables

ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
-----	-----	-----	-----	-----	-----
0.83	0.75	0.95	0.54	0.42	0.52

Squared Multiple Correlations for X - Variables

SRA

0.41

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 35

Minimum Fit Function Chi-Square = 35.00 (P = 0.47)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 34.28 (P = 0.50)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 17.11)

Minimum Fit Function Value = 0.073

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.036)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.032)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 1.00

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.37

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.37 ; 0.40)

ECVI for Saturated Model = 0.44

ECVI for Independence Model = 27.52

Chi-Square for Independence Model with 91 Degrees of Freedom = 13155.88

Independence AIC = 13183.88

Model AIC = 174.28

Saturated AIC = 210.00

Independence CAIC = 13256.32

Model CAIC = 536.44

Saturated CAIC = 753.25

Normed Fit Index (NFI) = 1.00

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.00

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.38

Comparative Fit Index (CFI) = 1.00

Incremental Fit Index (IFI) = 1.00

Relative Fit Index (RFI) = 0.99

Critical N (CN) = 785.88

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0063

Standardized RMR = 0.014

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.99

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.97
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.33

TI siriporn path 2 050654

Fitted Covariance Matrix

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	0.74					
STDM	0.51	0.68				
CRSM	0.50	0.52	0.69			
TAM	0.22	0.22	0.22	0.25		
BSM	0.23	0.25	0.24	0.18	0.32	
MSM	0.29	0.32	0.31	0.20	0.27	0.41
GCM	0.26	0.28	0.27	0.20	0.22	0.26
ATA	0.39	0.45	0.43	0.24	0.25	0.32
SKA	0.48	0.52	0.54	0.22	0.30	0.37
TOL	0.27	0.23	0.23	0.14	0.15	0.19
POL	0.25	0.18	0.18	0.15	0.12	0.15
VIS	0.31	0.34	0.33	0.19	0.16	0.20
FPL	0.42	0.46	0.41	0.17	0.26	0.32
SRA	0.30	0.33	0.32	0.18	0.15	0.19

Fitted Covariance Matrix

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
GCM	0.33					
ATA	0.28	0.60				
SKA	0.30	0.58	0.90			
TOL	0.17	0.23	0.27	0.27		
POL	0.15	0.18	0.17	0.20	0.29	
VIS	0.18	0.33	0.33	0.15	0.15	0.54
FPL	0.24	0.37	0.49	0.24	0.19	0.30
SRA	0.17	0.24	0.22	0.15	0.16	0.33

Fitted Covariance Matrix

	FPL	SRA
-----	-----	-----
FPL	0.78	
SRA	0.29	0.51

Fitted Residuals

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	0.00					
STDM	0.00	0.00				
CRSM	0.00	0.00	0.00			
TAM	0.01	0.00	0.00	0.00		
BSM	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	
MSM	0.00	0.01	0.01	-0.01	0.00	0.00
GCM	-0.01	-0.01	-0.01	0.00	0.00	0.00
ATA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
SKA	-0.01	-0.01	0.00	0.00	-0.01	0.01

TOL	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
POL	0.01	0.00	0.01	0.00	0.01	-0.01
VIS	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	-0.02
FPL	-0.02	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01
SRA	0.02	0.01	0.00	0.01	0.01	-0.01

Fitted Residuals

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
GCM	0.00					
ATA	0.00	0.00				
SKA	-0.01	0.00	0.00			
TOL	0.00	0.00	0.01	0.00		
POL	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
VIS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
FPL	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
SRA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00

Fitted Residuals

	FPL	SRA
	-----	-----
FPL	0.01	
SRA	0.00	0.00

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.02
Median Fitted Residual = 0.00
Largest Fitted Residual = 0.02

Stemleaf Plot

```

-18|4
-16|7
-14|5
-12|34
-10|1
- 8|1
- 6|11
- 4|776431
- 2|87331887630
- 0|9877665432098876430
  0|12566679013344668
  2|01225690123667
  4|0011136022459
  6|00036
  8|044
 10|2
 12|2490
 14|45
 16|8

```

Standardized Residuals

TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
------	------	------	-----	-----	-----

TCHM	0.97					
STDM	-0.29	-1.17				
CRSM	0.53	-2.23	-1.54			
TAM	1.58	0.98	0.84	0.64		
BSM	1.14	1.75	0.94	-0.25	0.68	
MSM	-0.14	1.16	0.66	-3.25	1.32	1.20
GCM	-0.59	-2.10	-1.58	1.83	1.81	-1.20
ATA	-0.12	0.11	0.64	-0.66	-0.48	-0.51
SKA	-0.47	-0.69	0.27	-0.81	-0.74	1.66
TOL	-0.14	0.11	-0.12	-0.47	1.52	-0.19
POL	1.30	0.51	0.64	0.95	2.03	-2.10
VIS	0.28	0.30	0.86	0.27	0.00	-1.95
FPL	-1.40	1.47	0.16	0.25	1.75	1.16
SRA	1.54	0.84	-0.43	1.12	1.18	-1.13

Standardized Residuals

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
GCM	0.32					
ATA	-0.16	-0.39				
SKA	-1.08	0.23	0.83			
TOL	0.41	-0.65	1.06	0.14		
POL	1.12	-0.63	0.49	-0.91	-0.16	
VIS	0.14	-0.38	-0.35	-0.60	0.10	1.48
FPL	0.12	0.26	0.60	0.34	-0.33	-0.30
SRA	0.22	-0.30	-0.71	-0.29	0.84	0.82

Standardized Residuals

	FPL	SRA
FPL	1.38	
SRA	-0.17	1.19

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -3.25
Median Standardized Residual = 0.22
Largest Standardized Residual = 2.03

Stemleaf Plot

```

- 3|3
- 2|
- 2|2110
- 1|65
- 1|42211
- 0|9877776666555
- 0|444433333222211110
  0|11111122223333334
  0|5556666778888899
  1|000111122222334
  1|555677788
  2|0

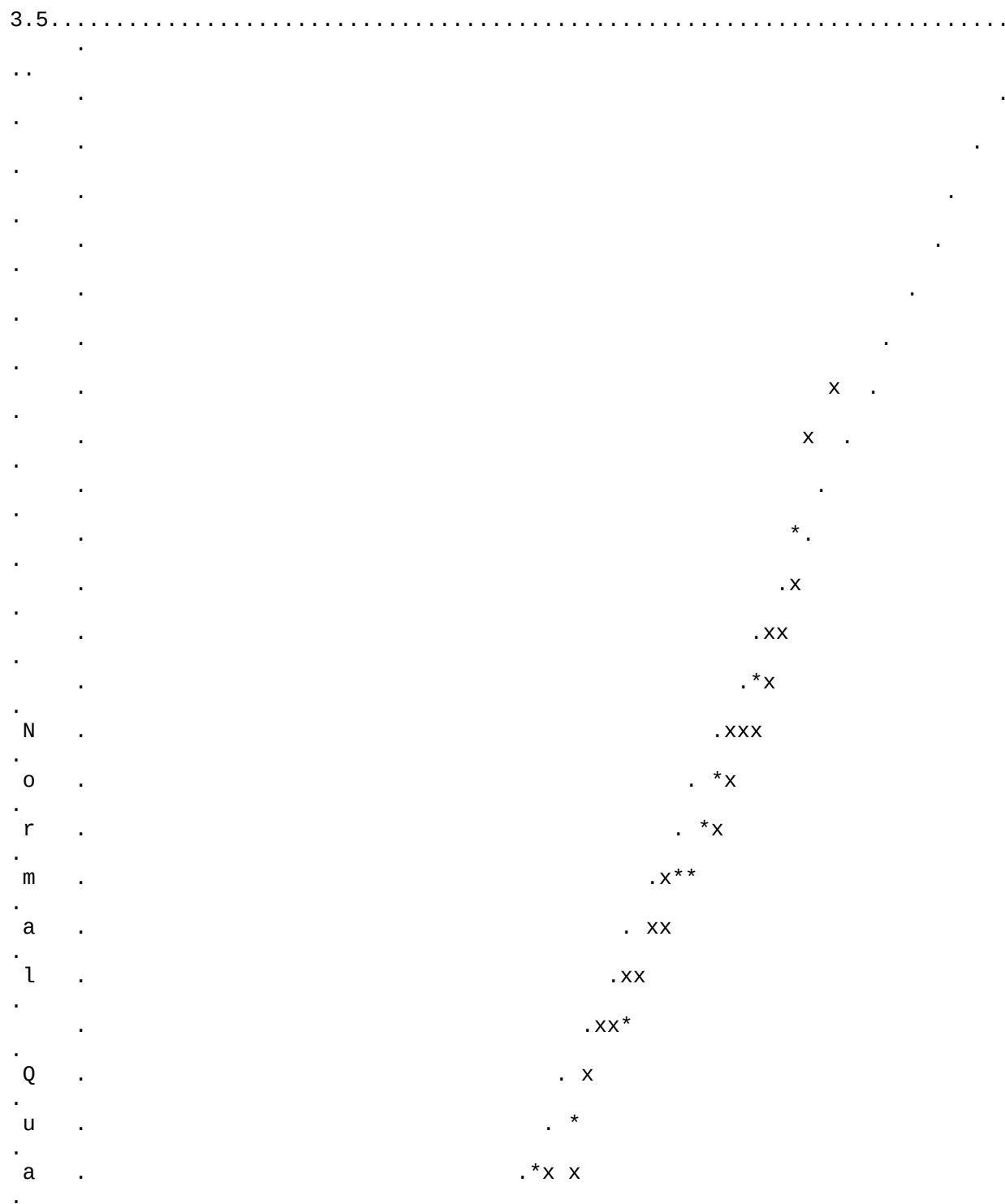
```

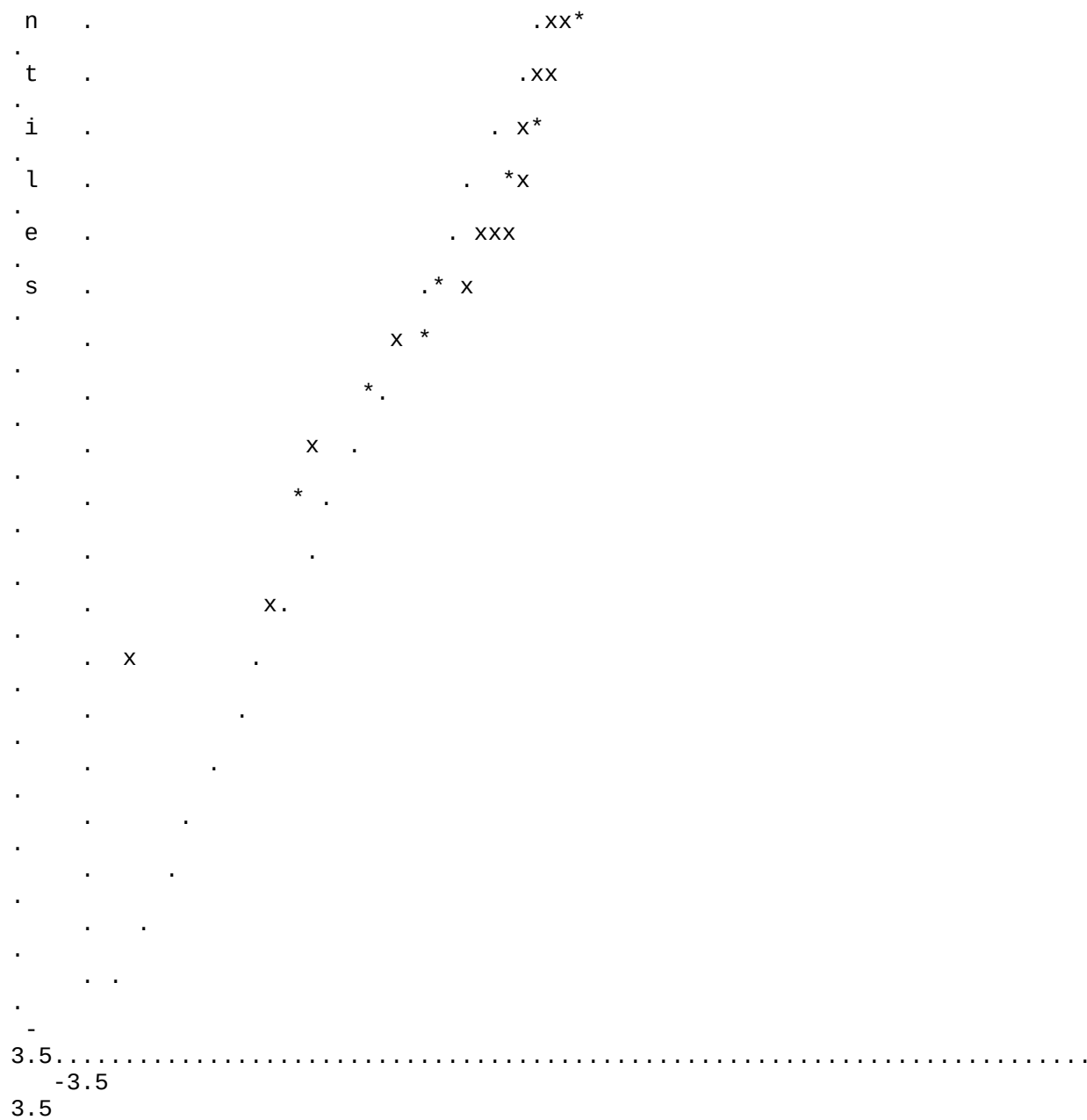
Largest Negative Standardized Residuals

Residual for MSM and TAM -3.25

TI siriporn path 2 050654

Qplot of Standardized Residuals

MSM	0.28	- -
GCM	6.97	- -

Expected Change for LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	- -	0.04
STDM	- -	-0.01
CRSM	- -	-0.01
TAM	0.07	- -
BSM	0.06	- -
MSM	0.03	- -
GCM	-0.11	- -

Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	- -	0.04
STDM	- -	-0.01
CRSM	- -	-0.01
TAM	0.07	- -
BSM	0.06	- -
MSM	0.03	- -
GCM	-0.11	- -

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	- -	0.04
STDM	- -	-0.01
CRSM	- -	-0.02
TAM	0.13	- -
BSM	0.10	- -
MSM	0.05	- -
GCM	-0.19	- -

Modification Indices for LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	- -	0.93	0.52
SKA	- -	0.93	0.52
TOL	0.00	- -	1.07
POL	0.00	- -	1.07
VIS	0.21	0.00	- -
FPL	0.11	0.40	- -
SRA	0.06	0.01	- -

Expected Change for LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	- -	-0.03	0.08
SKA	- -	0.04	-0.10

TOL	0.00	- -	-0.07
POL	0.00	- -	0.05
VIS	-0.04	0.00	- -
FPL	0.04	0.11	- -
SRA	0.03	0.00	- -

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	- -	-0.03	0.08
SKA	- -	0.04	-0.10
TOL	0.00	- -	-0.07
POL	0.00	- -	0.05
VIS	-0.04	0.00	- -
FPL	0.04	0.11	- -
SRA	0.03	0.00	- -

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	- -	-0.05	0.11
SKA	- -	0.04	-0.10
TOL	0.00	- -	-0.13
POL	0.00	- -	0.10
VIS	-0.05	0.00	- -
FPL	0.05	0.13	- -
SRA	0.04	-0.01	- -

No Non-Zero Modification Indices for BETA

No Non-Zero Modification Indices for GAMMA

No Non-Zero Modification Indices for PHI

No Non-Zero Modification Indices for PSI

Modification Indices for THETA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	- -					
STDM	0.05	- -				
CRSM	0.05	- -	- -			
TAM	1.22	- -	- -	- -		
BSM	0.00	1.53	- -	2.21	- -	
MSM	0.02	0.51	0.41	- -	- -	- -
GCM	0.05	3.89	0.95	2.21	- -	- -

Modification Indices for THETA-EPS

	GCM

GCM	- -

Expected Change for THETA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	- -					
STDM	0.00	- -				
CRSM	0.00	- -	- -			
TAM	0.01	- -	- -	- -		
BSM	0.00	0.01	- -	-0.01	- -	
MSM	0.00	0.01	0.01	- -	- -	- -
GCM	0.00	-0.02	-0.01	0.01	- -	- -

Expected Change for THETA-EPS

	GCM

GCM	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
TCHM	- -					
STDM	-0.01	- -				
CRSM	0.00	- -	- -			
TAM	0.02	- -	- -	- -		
BSM	0.00	0.02	- -	-0.04	- -	
MSM	0.00	0.01	0.01	- -	- -	- -
GCM	0.00	-0.03	-0.02	0.05	- -	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	GCM

GCM	- -

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -	0.15	0.08	0.07	0.07	0.22
SKA	0.06	0.79	- -	- -	1.63	1.39
TOL	- -	0.02	0.38	0.68	0.02	0.49
POL	- -	0.07	0.60	- -	3.94	4.67
VIS	0.33	0.02	0.81	- -	0.01	1.98
FPL	2.10	0.85	- -	- -	- -	- -
SRA	1.68	0.01	1.37	- -	0.25	0.22

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	1.00
SKA	- -
TOL	0.18
POL	- -
VIS	0.48
FPL	0.45

SRA 0.13

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
SKA	0.00	-0.01	- -	- -	-0.01	0.01
TOL	- -	0.00	0.00	-0.01	0.00	0.00
POL	- -	0.00	0.01	- -	0.01	-0.01
VIS	-0.01	0.00	0.01	- -	0.00	-0.01
FPL	-0.03	0.02	- -	- -	- -	- -
SRA	0.02	0.00	-0.01	- -	0.00	0.00

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	0.01
SKA	- -
TOL	0.00
POL	- -
VIS	0.01
FPL	0.01
SRA	0.00

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -	0.01	0.01	-0.01	0.00	-0.01
SKA	0.01	-0.02	- -	- -	-0.02	0.02
TOL	- -	0.00	-0.01	-0.02	0.00	0.01
POL	- -	0.00	0.01	- -	0.04	-0.04
VIS	-0.01	0.00	0.02	- -	0.00	-0.03
FPL	-0.03	0.02	- -	- -	- -	- -
SRA	0.03	0.00	-0.02	- -	0.01	-0.01

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	0.02
SKA	- -
TOL	0.01
POL	- -
VIS	0.01
FPL	0.02
SRA	0.01

Modification Indices for THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -					
SKA	- -	- -				
TOL	0.12	0.82	- -			

POL	0.28	- -	- -	- -	- -	- -
VIS	- -	0.00	0.05	- -	- -	- -
FPL	0.00	- -	- -	- -	0.10	- -
SRA	- -	- -	0.05	- -	- -	0.10

Modification Indices for THETA-DELTA

	SRA

SRA	- -

Expected Change for THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -	- -	- -	- -	- -	- -
SKA	- -	- -	- -	- -	- -	- -
TOL	0.00	0.01	- -	- -	- -	- -
POL	0.00	- -	- -	- -	- -	- -
VIS	- -	0.00	0.00	- -	- -	- -
FPL	0.00	- -	- -	- -	0.01	- -
SRA	- -	- -	0.00	- -	- -	-0.01

Expected Change for THETA-DELTA

	SRA

SRA	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	- -	- -	- -	- -	- -	- -
SKA	- -	- -	- -	- -	- -	- -
TOL	-0.01	0.02	- -	- -	- -	- -
POL	-0.01	- -	- -	- -	- -	- -
VIS	- -	0.00	0.01	- -	- -	- -
FPL	0.00	- -	- -	- -	0.01	- -
SRA	- -	- -	-0.01	- -	- -	-0.01

b Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	SRA

SRA	- -

Maximum Modification Index is 6.97 for Element (7, 1) of LAMBDA-Y

TI siriporn path 2 050654

Factor Scores Regressions

ETA

TCHM STDN CRSM TAM BSM MSM

ACHM	0.19	0.43	0.33	0.22	-0.03	-0.01
STMT	0.01	0.10	-0.02	0.68	0.08	0.50

ETA

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
ACHM	0.03	0.12	0.02	0.01	-0.14	0.00
STMT	0.44	-0.04	0.21	0.20	-0.18	-0.08

ETA

	FPL	SRA
ACHM	0.14	0.08
STMT	-0.07	0.04

KSI

	TCHM	STDN	CRSM	TAM	BSM	MSM
SFEP	0.07	0.10	-0.02	0.28	-0.05	0.04
PTLS	-0.34	0.19	0.09	-0.06	0.07	0.07
FOSC	0.14	0.34	0.28	0.19	-0.04	-0.02

KSI

	GCM	ATA	SKA	TOL	POL	VIS
SFEP	0.09	0.57	0.40	0.03	-0.02	-0.20
PTLS	-0.02	-0.04	0.10	1.77	0.29	0.03
FOSC	0.06	0.10	0.04	0.08	-0.14	0.07

KSI

	FPL	SRA
SFEP	-0.03	0.23
PTLS	-0.18	0.03
FOSC	0.22	0.14

TI siriporn path 2 050654

Standardized Solution

LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
TCHM	0.68	- -
STDN	0.75	- -
CRSM	0.72	- -
TAM	- -	0.41
BSM	- -	0.44
MSM	- -	0.55
GCM	- -	0.49

LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	0.70	- -	- -
SKA	0.82	- -	- -
TOL	- -	0.51	- -
POL	- -	0.40	- -
VIS	- -	- -	0.48
FPL	- -	- -	0.64
SRA	- -	- -	0.46

BETA

	ACHM	STMT
	-----	-----
ACHM	- -	- -
STMT	0.17	- -

GAMMA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
STMT	0.49	0.21	0.06

Correlation Matrix of ETA and KSI

	ACHM	STMT	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----	-----	-----
ACHM	1.00				
STMT	0.77	1.00			
SFEP	0.85	0.82	1.00		
PTLS	0.62	0.67	0.65	1.00	
FOSC	0.96	0.76	0.83	0.63	1.00

PSI

Note: This matrix is diagonal.

	ACHM	STMT
	-----	-----
	0.07	0.28

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
STMT	0.52	0.20	0.21

TI siriporn path 2 050654

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0.79	- -
STDM	0.91	- -
CRSM	0.87	- -
TAM	- -	0.82
BSM	- -	0.78
MSM	- -	0.86
GCM	- -	0.85

LAMBDA-X

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ATA	0.91	- -	- -
SKA	0.87	- -	- -
TOL	- -	0.97	- -
POL	- -	0.74	- -
VIS	- -	- -	0.65
FPL	- -	- -	0.72
SRA	- -	- -	0.64

BETA

	ACHM	STMT
	-----	-----
ACHM	- -	- -
STMT	0.17	- -

GAMMA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
STMT	0.49	0.21	0.06

Correlation Matrix of ETA and KSI

	ACHM	STMT	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----	-----	-----
ACHM	1.00				
STMT	0.77	1.00			
SFEP	0.85	0.82	1.00		
PTLS	0.62	0.67	0.65	1.00	
FOSC	0.96	0.76	0.83	0.63	1.00

PSI

Note: This matrix is diagonal.

ACHM	STMT
-----	-----
0.07	0.28

THETA-EPS

TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
-----	-----	-----	-----	-----	-----

TCHM	0.37						
STDM	- -	0.18					
CRSM	- -	-0.03	0.24				
TAM	- -	-0.05	-0.02	0.32			
BSM	- -	- -	-0.02	- -	0.40		
MSM	- -	- -	- -	-0.09	0.07	0.26	
GCM	- -	- -	- -	- -	0.01	-0.04	

THETA-EPS

	GCM

GCM	0.28

THETA-DELTA-EPS

	TCHM	STDM	CRSM	TAM	BSM	MSM
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	-0.03	- -	- -	- -	- -	- -
SKA	- -	- -	0.04	-0.13	- -	- -
TOL	0.11	- -	- -	- -	- -	- -
POL	0.17	- -	- -	0.14	- -	- -
VIS	- -	- -	- -	0.11	- -	- -
FPL	- -	- -	-0.05	-0.06	0.09	0.09
SRA	- -	- -	- -	0.09	- -	- -

THETA-DELTA-EPS

	GCM

ATA	- -
SKA	-0.06
TOL	- -
POL	0.07
VIS	- -
FPL	- -
SRA	- -

THETA-DELTA

	ATA	SKA	TOL	POL	VIS	FPL
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ATA	0.17					
SKA	- -	0.25				
TOL	- -	- -	0.05			
POL	- -	-0.08	- -	0.46		
VIS	0.09	- -	- -	0.07	0.28	
FPL	- -	0.07	0.09	0.06	- -	0.38
SRA	-0.05	-0.13	- -	0.11	0.21	- -

THETA-DELTA

	SRA

SRA	0.19

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
STMT	0.52	0.20	0.21

TI siriporn path 2 050654

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on ETA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17 (0.12) 1.43	-0.02 (0.06) -0.27	0.83 (0.13) 6.41
STMT	0.52 (0.10) 5.30	0.20 (0.05) 4.46	0.21 (0.10) 1.97

Indirect Effects of KSI on ETA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	- -	- -	- -
STMT	0.03 (0.06) 3.48	0.00 (0.01) -0.24	0.15 (0.30) 0.48

Total Effects of ETA on ETA

	ACHM	STMT
	-----	-----
ACHM	- -	- -
STMT	0.17 (0.06) 2.49	- -

Largest Eigenvalue of $B \cdot B'$ (Stability Index) is 0.030

Total Effects of ETA on Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0.68	- -
STDM	0.75 (0.03) 21.64	- -

CRSM	0.72 (0.04) 20.37	- -
TAM	0.07 (0.15) 0.49	0.41
BSM	0.08 (0.16) 0.49	0.44 (0.03) 17.52
MSM	0.10 (0.20) 0.49	0.55 (0.03) 17.46
GCM	0.09 (0.18) 0.49	0.49 (0.03) 19.40

Indirect Effects of ETA on Y

	ACHM -----	STMT -----
TCHM	- -	- -
STDM	- -	- -
CRSM	- -	- -
TAM	0.07 (0.15) 0.49	- -
BSM	0.08 (0.16) 0.49	- -
MSM	0.10 (0.20) 0.49	- -
GCM	0.09 (0.18) 0.49	- -

Total Effects of KSI on Y

	SFEP -----	PTLS -----	FOSC -----
TCHM	0.12 (0.08) 1.43	-0.01 (0.04) -0.27	0.56 (0.09) 6.41
STDM	0.13	-0.01	0.62

	(0.09) 1.44	(0.04) -0.27	(0.09) 6.53
CRSM	0.13 (0.09) 1.44	-0.01 (0.04) -0.27	0.60 (0.09) 6.47
TAM	0.21 (0.04) 5.30	0.08 (0.02) 4.46	0.09 (0.04) 1.97
BSM	0.23 (0.04) 5.27	0.09 (0.02) 4.45	0.09 (0.05) 1.97
MSM	0.29 (0.05) 5.32	0.11 (0.03) 4.48	0.11 (0.06) 1.97
GCM	0.25 (0.05) 5.29	0.10 (0.02) 4.46	0.10 (0.05) 1.98

TI siriporn path 2 050654

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on ETA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	0.17	-0.02	0.83
STMT	0.52	0.20	0.21

Standardized Indirect Effects of KSI on ETA

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
ACHM	- -	- -	- -
STMT	0.03	0.00	0.14

Standardized Total Effects of ETA on ETA

	ACHM	STMT
	-----	-----
ACHM	- -	- -
STMT	0.17	- -

Standardized Total Effects of ETA on Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0.68	- -
STDH	0.75	- -
CRSM	0.72	- -
TAM	0.07	0.41

BSM	0.08	0.44
MSM	0.10	0.55
GCM	0.09	0.49

Completely Standardized Total Effects of ETA on Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	0.79	- -
STDm	0.91	- -
CRSM	0.87	- -
TAM	0.14	0.82
BSM	0.14	0.78
MSM	0.15	0.86
GCM	0.15	0.85

Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	- -	- -
STDm	- -	- -
CRSM	- -	- -
TAM	0.07	- -
BSM	0.08	- -
MSM	0.10	- -
GCM	0.09	- -

Completely Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	ACHM	STMT
	-----	-----
TCHM	- -	- -
STDm	- -	- -
CRSM	- -	- -
TAM	0.14	- -
BSM	0.14	- -
MSM	0.15	- -
GCM	0.15	- -

Standardized Total Effects of KSI on Y

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
TCHM	0.12	-0.01	0.56
STDm	0.13	-0.01	0.62
CRSM	0.13	-0.01	0.60
TAM	0.21	0.08	0.09
BSM	0.23	0.09	0.09
MSM	0.29	0.11	0.11
GCM	0.25	0.10	0.10

Completely Standardized Total Effects of KSI on Y

	SFEP	PTLS	FOSC
	-----	-----	-----
TCHM	0.14	-0.01	0.66

STDM	0.16	-0.01	0.75
CRSM	0.15	-0.01	0.72
TAM	0.43	0.17	0.17
BSM	0.40	0.16	0.16
MSM	0.45	0.18	0.18
GCM	0.44	0.17	0.17

Time used: 0.180 Seconds

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เสรีตานนท์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2520	ครุศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ.2523	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอนภาษาฝรั่งเศส) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ.2550	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2523 - 2533	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
พ.ศ.2534 - ปัจจุบัน	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ และนักวิจัยประจำคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษฯ

ผลงานทางวิชาการ

1. งานวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาของไทย” โดยทุนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
2. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง : กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยเอกชน” งานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทุน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
3. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยโดยใช้เทคนิคการตอบสนองเชิงสุ่มของ Warner” โดยทุนมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
4. งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยจุดใจที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ขวัญในการปฏิบัติงาน และ ความเป็นมืออาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา”
5. งานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของอาจารย์และจิตลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อวิธีเรียนวิชา ภาษาอังกฤษพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษากลุ่มวิชาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ /ศิลปศาสตร์ ” โดยทุนวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
6. งานวิจัยเรื่อง “ผลของการเปิดรับสื่ออาจารย์ต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา: การ ประยุกต์เทคนิคการตอบสนองเชิงสุ่มและแนวทางแก้ไขป้องกันปัญหาสื่ออาจารย์” โดยทุนสนับสนุนการ วิจัยของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) กระทรวงวัฒนธรรม
7. บทความทางวิชาการ “ผลกระทบของการเปิดเขตเสรีทางการศึกษาที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาของไทย” วารสารการศึกษา ฉบับตุลาคม 2548
8. บทความทางวิชาการ “ความเหมือนที่แตกต่างระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนกับลูกค้าของ อุตสาหกรรมบริการ” วารสารเซนต์จอห์น ปีที่ 10 ฉบับที่ 10 : มกราคม-ธันวาคม 2550
9. บทความวิจัย “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ เจตจำนงคงอยู่ และความภักดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 36 ฉบับที่ 3 มี.ค.-มิ.ย. 2551

10. **วิทยากรฝึกอบรม**เรื่อง “การแบ่งปันเทคนิคการสอน : สอนอย่างไรให้ real active learning” ให้กับ คณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น วันที่ 19 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2554
11. **วิทยากรฝึกอบรม** “เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับการเขียน มคอ.3” ณ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 30 พฤษภาคม 2554
12. **วิทยากร** แบ่งปันประสบการณ์การขอรับทุนวิจัยจากหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมจุฬาเกษม มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น วันพุธที่ 11 กุมภาพันธ์ 2555
- 13.. **อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์และวิทยานิพนธ์**ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น และ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา